ኃይልዋን አትሰጥህም" ብሎታል (ዘፍ.3፡17-19፤ 4፡12)። ስለዚህ ማንም ሰው በመልካም ሥራ እንዲጠመድ በትጋትም እንዲሠራ ታዟል። ሥራ እያለ ምንም ዓይነት ሥራ ባለመሥራት ጊዜውን የሚያሳልፍ ሰው ቢኖር የስንፍና ኃጢአት ፈጽሟል። ይህም ሥራ ፈትነት ወደ ሌላ ኃጢአት ስለሚያመራው ከራሱና ከሌላውም ጋር ተመካክሮ ጊዜያዊም ቢሆን ሥራ ፈጥሮ መርሐ ግብር አዘጋጅቶ በተግባር መሠማራት በእጅጉ ይጠቅመዋል።

በዘወትሩ ቀን ሥራችንን ካከናወንን በኋላ በሰንበት ቀን እናርፋለን። የምናርፈውም ከምድራዊው ከሥጋዊው ሥራ ሲሆን በምትኩ በመንፈሳዊና በማኅበራዊ አገልግሎት በምግባረ ሠናይ እግዚአብሔርንና ቸርነቱን የምናስብበት የምናመሰግንበት ታላቅ ሳምንታዊው የሰንበት በዓል ነው። በዚች ቀን ፈጣሬ ፍጥረታት እግዚአብሔር ኀትትን ለአዳም የፈጠረ ምድርም ቡቃያዋን እንድታበቅል ያደረገ ሥራን እንድንሠራ አረፍትም እንድናደርግ ያዘዘ እርሱ መሆኑን እያስታወስን በጸሎት ስሙን የምንቀድስበት ወቅት ነው።

ቀዳሚት ሰንበት፡ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን የፈጠረ ከሃሊ አምላክ መሆኑንና በኋላም እሥራኤልን ከምድረ ግብፅ ከባርነት ነፃ ያወጣ መሆኑንና አዳኝነቱን የምናስብበት ዕለት ነው (ዘጸ.20፡11፤ ዘዳ.5፡15)። እሑድ፡ ሰንበተ ክርስቲያን ደግሞ በአዳም ኃጢአት የመጣውን የሞት እርግማን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የጠፋ መሆኑንና የተሰጠው ተስፋ መፈጸሙን፡ የጠላታችን የእባቡ የዲያብሎስ ራስ መቀጥቀጡን፡ ነፍሳት ከሲኦል ነፃ መውጣታቸውን፡ የዘላለም ሕይወት መገኘቱን፡ ያጣነው ጸጋ እንደገና መመለሱን፡ የተዘጋው ገነትም መከፈቱን እያሰብን ፈጥሮ ያዳነን አምላካችንን በፍቅር የምናስብበትና የምናመሰግንበት ዕለት ነው።

ሰንበትን እንዴት ነው የምናከብረው? ከዘወትሩ ሥራችን ማረፍ ብቻ በቂ አይደለም። ታዲያ ጊዜያችንን እንዴት ማሳለፍ አለብን? ብለን ጠይቀን መረዳት ይገባናል። በመጀመሪያ እግዚአብሔር በልጁ በክርስቶስ ለሰው ልጆች ያሳየውን የፍቅር ሥራ የመስቀሉን ነገር እያሰብን ወደ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ የቅዳሴውን ሥነ ሥርዓት በመካፈል እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። ሁለተኛ ለተቸገሩት ሰዎች በመራራት በየለበት ቦታ በመሄድ መጎብኘት፡ በእግዚአብሔር ስም ማጽናናት፡ የተቻለውንም ያህል ምጽዋት ለነዳያን ማድረግ ይጠበቅብናል። ይህንን ብናደርግ ክርስቶስን በፍቅር እንደተከተልነው በግብር እንደመሰልነው ይታወቃል። በዕለተ ሰንበት ይህን በማድረግ የእግዚአ ብሔርን ስም እናስመሰግናለን።

በዕለተ ሰንበት ከቤት በመዋል ወይም ወደ ልዩ ልዩ ቦታ በመሄድ በመጠጥ ብዛት በመስከርና በጨዋታም ብዛት ሰውን በማማትና በአልባሌ ነገር ጊዜን ማጥፋት ታላቅ በደል ነው። እንደዚህ ዓይነቱ ሰው ሰንበትን ሽሯል። ለእግዚአብሔርም የሚገባውን ክብርና ምስጋና አስቀርቷል።

በሰንበት ቀን ምን ዓይነት ሥራ እንድንሠራ ተፈቅዷል? በሰንበት ቀን መልካም ሥራ መሥራት በወንጌል የተፈቀደ ነው። ይህም በፍቅር በርኅራኄ ለተቸገሩ ወገኖች በማዘን ችግራቸውን ለማቃለል የሚደረገውን የሥራ ዓይነትን ይመለከታል። የተራቡትን ለማብላት የሚደረገው የምግብ ዝግጅት፡ ከውጭ ለወደቁ ነዳያን መጠለያ ቤት መሥራትን፡ ለታመሙ የሕክምና አገልግሎት መስጠትን፡ ለታረዙት ልብስ ማ... ሌሎችም ይህን የመሳሰሉትን ...

(ሉቃ.13፥10-16፤ 6፥6-10)።

የፈሪሳውያን የሰንበት አከባበር ግብዝነት የሞላበት ሰው ሠራሹ ድንጋጌ የበዛበት ወግና ሥርዓት ከመሆኑም በላይ ሰብአዊ ርኅራኄ የጐደለው ስለነበር ክርስቶስ እነርሱንና ወጋቸውን ተቃውሞ ለተከታዮቹ ግን በሰንበት ዕለት መልካም ሥራ እንዲሠሩ ፈቅዶላቸዋል። ፈሪሳውያን "በሰንበት መፈወስ ተፈቅዷልን? ብለው ክርስቶስን "ጠየቁት። እርሱ ግን፦ ከእናንተ አንድ በግ ያለው በሰንበት በጉድጓድ ቢወድቅበት፥ ይዞ የማያወጣው ሰው ማን ነው? እንግዲህ ሰው ከበግ ይልቅ እንደምን አይበልጥም! ስለዚህ በሰንበት መልካም መሥራት ተፈቅዷል አላቸው።" ከዚያም እጁ የሰለለችውን ሰው አዳነው (ማቴ.12፥9-13)።

በተጨማሪ ጌታችን የፈሪሳውያንን ግብዝነት፥ በወግ አጥባቂነትና በሕግ አክራሪነት ድርቅና የሞላበት አስተሳሰባቸውን ለመለወጥ "ሰንበት ስለ ሰው ተፈጥሯል እንጂ ሰው ስለ ሰንበት አልተፈጠረም" በማለት የሕጉን መንፈስ አስረ ድቷቸዋል። እንዲያውም "የሰው ልጅ ለሰንበት እንኳ ጌታዋ ነው አላቸው።" እንግዲህ ሰንበትን የምናከብረው እንደ ፈሪሳውያን በግብዝነትና ሕግን አለ አግባብ በማክረር ሳይሆን በሰብአዊነትና በፍቅር መንገድ የክርስቶስን አርአያ በመከተል ይሁን (ማቴ.12፥11-13፤ ማር.2፥27-28)።

በሕገ ኦሪት ውስጥ እንደ ሰንበት የሚከበሩ ሌሎች በዓላት አ ሉን? አዎን አሉ። ዋና ዋናዎቹም የሚከተሉት ናቸው። መጀመሪያ የቤተ እሥራኤል የፋሲካ በዓል ነው። በዚህ ቀን እሥራኤል ከምድረ ግብፅ ከባርነት ነፃ የወጡበት ከግዞት የተለቀቁበት የነፃነት በዓል ነው። እንደ ታሪኩ በዚህ ቀን በግ አርደው ደሙን በቤታቸው መቃን ላይ ደረጩታል። የደሙንም ምልክት አይቶ መልአከ ሞት ሳይነካቸው ማለፉን፥ ጠላቶቻቸውን ግን በሞት መቅሠፋን፥ በዚህም ምክንያት ነፃ መውጣታቸውን የሚያከብሩበት ትልቅ በዓል ነው። ይኸውም በዓል በክርስቲያኖች የፋሲካ በዓል ተተክቷል። የእግዚአብሔር በግ የተባለ ክርስቶስ በመስቀል ደሙን አፍስሶ ኃጢአትን ደምስሶ እንዲያጠፋን ከታዘዘው መልአከ ሞት አድኖናል፤ ከዲያብሎስም ግዞት ነፃ አውጥቶናል። የኦሪት ፋሲካ ለወንጌል ፋሲካ ምሳሌ ነበር። እውነተኛ ፋሲካችን ክርስቶስ ነውና (ዘፀ.12፥1-20፤ ሌዋ.23፥5-8፤ 1ኛ ቆሮ.5፥7)።

ሌላው የብሉይ ኪዳን በዓል የእሸት በዓል ወይም የአምሳኛው ቀን በዓል ይባላል። በየዓመቱ ከደረሰው ከአዝመራው የእሸት መሥዋዕት የሚቀርብበት ሲሆን ዋናው በዓል ግን እሥራኤላውያን ከግብፅ ባርነት ነፃ ወጥተው ከሲና ተራራ ሲደርሱ እግዚአብሔር በቸርነቱ ከተራራው ላይ ተገልጦ ከሕዝቡ ጋር ቃል ኪዳን የገባበት፥ ሕገ ኦሪትን የሰጠበት ቀን ነው።

ይህም እሥራኤላውያን ከግብፅ ባርነት ከወጡበት ከመጀመሪያው ፋሲካ አን ስቶ ሕገ ኦሪትን በደብረ ሲና እስከ ተቀበሉበት ቀን ድረስ የነበረውን የሦስት ወር ጊዜ በማሳጠር ከበዓለ ሠዊት ጋር በአምሳኛው ቀን ይከበራል (ዘጸ.19፥1)። ስለዚህ ነው የአምሳኛው ቀን በዓል የሚባለው። በግሪክኛ ፔንቲኮስቴ ጰንጠቆስጤ ይባላል፤ አምሳኛው ቀን ማለት ነው። ይኸም በኦሪት ሕግ "እስከ ሰባተኛ ሰንበት ሚግስት ድረስ አምሳ ቀን ቁጠሩ" የተባለው ነው (ዘሌ.23፥15-16)።

የኀምሳኛው ቀን በዓል ለክርስቲያኖችም ትልቅ በዓል ነው። ከጌታችን ሞትና ትንሣኤ በኋላ በአምሳኛው ቀን በጽዮን አዳራሽ መንፈስ ቅዱስ በታላቅ ኃይል በልሳነ እሳት ከሐዋርያት ላይ የወረደበት ቀን ነው። ቤተ ክርስቲያን ይህን ... ታከብረዋለች። በመጀመሪያ ሕገ ኦሪትን የተቀበለችበት ... በሕገ ተፋቅሮ ትእዛዛትን ለመፈጸምና በደኅንነት ጉዳና

www.ethiopianorthodox.org

ለመመራት የሚያስችለውን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋን ያገኘችበት ዕለት ነው፡፡

በኦሪት የሚከበሩት በዓላት ሁሉ ከወንጌል በዓላት ጋር በማገናዘብ
ከዚህ መዘርዘር አያስፈልግም፡፡ ነገር ግን ለክርስቲያኖች ለሁላችንም
የታዘዙትን በዓላት በቅድሚያ አውቀን ከሰንበት ጋር ሌሎችንም በዓላት
ማክበር ይኖርብናል፡፡ የጌታችንና የእመቤታችን በዓላት፣ የመላእክት፣ የሰማዕ
ታትና የጻድቃን መታሰቢያ በዓላት በቤተ ክርስቲያናችን ይከበራሉ፡፡ በዓላትን
በማክበር አምልኮታችንንና ሃይማኖታችንን እናጸናለን፣ ፍቅራችንንና
ተስፋችንን እናድሳለን፣ የእግዚአብሔርን ረድኤት እናገኛለን፡፡

ለ) ሁለተኛው የፍቅር ትእዛዝ፦ "ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ውደድ"

ከላይ እንደተመለከትነው በመጀመሪያው የፍቅር ትእዛዝ መሠረት
ሰው ለእግዚአብሔር ሊኖረው ስለሚገባው መንፈሳዊ ግንኙነትና የፍቅር ዓይ
ነት በመጠኑ አሳይተናል፡፡ የመጀመሪያው እንደ ተጠበቀ ሆኖ በሁለተኛው
የፍቅር ትእዛዝ ደግሞ ሰው ከሰው ጋር ስላለው መንፈሳዊ ግንኙነትና
ክርስቲያናዊ ፍቅር ቀሪውን የአሥሩ ቃላትን ትእዛዛት መሠረት በማድረግ
እናጠናለን፡፡

የሁለተኛው የፍቅር ትእዛዝ በመጀመሪያው ላይ የተመሠረተ ስለ
ሆነ ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ፣ ሰብአዊና ግብረ ገባዊ ይዘት አለው፡፡ ስለሆነም
ሃይማኖት እንደሌለው እንደ ምድራዊ ፍቅር የተራቆተ አይደለም፤ ሰው ከሰው
ጋር ብቻ ባለው ግንኙነት አያቋርጥም፡፡ የግንኙነቱ መሥመር ከፍቅረ እግዚአ
ብሔር ጋር የሚገናኝ ስለሆነ የክርስቲያን ፍቅር በዓለም ከሚገኘው የፍቅር ዓ
ይነት ሁሉ የተለየ ነው፡፡ ለባልንጀራ የሚደረገው የፍቅር ሥራ ሁሉ የሚከናወ
ነው ጊዜያዊ ጥቅም ይገኝበታል በማለት ሳይሆን እግዚአብሔር እኛን እንዲሁ
እንደወደደን እኛም ለባልንጀራችን እንዲሁ እናድርግ በማለት ነው፡፡

የክርስቲያን ፍቅር ከቤተሰብ ይጀምራል፡፡ ይልቁንም ወላጆችን
በመውደድና በማክበር የሁለተኛው የፍቅር ትእዛዝ ተፈጻሚነት ያገኛል፡፡
ስለዚህ "አባትህንና እናትህን አክብር" ከሚለው ትእዛዝ ጀምሮ እስከ
መጨረሻው ያለው ሁሉ በፍቅር አዝማችነት ይከናወናል፡፡ በሰው ልቡና ውስጥ
ፍቅር ካለ በባልንጀራ ላይ በሐሰት መመስከር ወይም የሰውን ሕይወት ማሳ
ለፍ አይኖርም፡፡ ፍቅር ካለ የሰውን ሚስት ወይም ሀብቱን መቀማት አይ
ቻልም፡፡ የእግዚአብሔር ፍቅር በልቡናችን ካደረ በመንፈስ ቅዱስ ረድኤት
ትእዛዛትን ሁሉ ለመፈጸም እንታገላለን፡፡ ብንወድቅም የሕጉ ባለቤት በጸጋው
ያነሣናል፤ እንደገናም ተጽናንተን መንፈሳዊ ተጋድሏችንን እንድንቀጥል
ያተጋናል፡፡

"ስለዚህ የላሉትን እጆች የሰለሉትንም ጉልበቶች አቅኑ፤ የአነከሰውም እን
ዲፈወስ እንጂ እንዳይናጋ፣ ለእግራችሁ ቅን መንገድ አድርጉ፡፡ ከሰው ሁሉ
ጋር ሰላምን ተከታተሉ፤ ትቀደሱም ዘንድ ፈልጉ፣ ያለ እርሱ ጌታን ሊያይ
የሚችል የለምና፡፡ የእግዚአብሔር ጸጋ ለማንም እንዳይጐድለው ፣ ብዙዎቹም
የሚረከሱበት አንድ መራራ ሥር ወደ ላይ በቅሎ እንዳያስጨንቅ፣ ሴሰኛም
የሚሆን እንዳይገኝ፣ ወይም ስለ አንድ መብል በኩርነቱን እንደ ሸጠ እንደ ዔሳው
ለዚህ ዓለም የሚመች ሰው እንዳይሆን ተጠንቀቁ፡፡ ከዚህ በኋላ እንኳ በረከቱን
ሊወርስ በወደደ ጊዜ እንደ ተጣለ ታውቃላችሁና፤ ...
ቢፈልገው ለንስሐ ስፍራ አላገኘም ... (ዕብ.12 ...)

እንግዲህ በእግዚአብሔር ጸጋ ተደግፈንና ታግዘን ሕጉን ለመፈጸም እን ትጋ፡፡ ከእግዚአብሔርና ከሰው ጋር ያለን ጤናማ ግንኙነትና እውቀት ከቤተሰብ ይጀምራልና በቅድሚያ ከወላጆቻችንና ከልጆቻችን ጋር እንዲሁም ከሌሎች ጋር ሊኖረን ስለሚገባን መልካም ግንኙነት ትእዛዛቱን መሠረት በማድረግ እን ማራለን፡፡

፭ኛ. "አባትህንና እናትህን አክብር"

ስለ ተጠቀሰው ትእዛዝ ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚከተለው ጽፏል፦ "ልጆች ሆይ፥ ለወላጆቻችሁ በጌታ ታዘዙ፤ ይህ የሚገባ ነውና፡፡ መልካም እን ዲሆንልህ ዕድሜህም በምድር ላይ እንዲረዝም አባትህንና እናትህን አክብር፤ እርስዋም የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ ናት" (ኤፌ.6፥1-3)፡፡ የዚህ ትእዛዝ ተገገርዎች ሕፃናትና ልጆች ብቻ ሳይሆኑ ጐልማሶችም በጠቅላላው ሁሉም ሰው ወላጆቹን ማክበር መንፈሳዊም ሥጋዊም ግዴታው መሆኑን በቅድሚያ መገንዘብ ይኖርበታል፡፡

አባትና እናትን እንዴት ነው የምናከብራቸው? ወላጆችን የምናከብ ረው እነርሱን ከልብ በማፍቀር፡ ለነርሱ በመታዘዝ፡ ሲቸግራቸው በመርዳትና ይልቁንም ሲታመሙ በማስታመምና ሲያረጁ በመጦር ነው፡፡

ከእግዚአብሔር ቀጥሎ ለመኖራችን ማለት ወደ እዚህ ዓለም ለመምጣታችን መሣሪያዎች ወይም ምክንያቶች የፈጣሪያችን እንደራሴዎች በመሆናቸው የአባት እናታችን ክብር የላቀ የረቀቀ ይሆናል፡፡ መኖራችንም በልደታችን ከእናት ከአባት እንደ ጀመረ፣ እንደዚሁም ግላዊና ማኅበራዊ ኑሯችን ከወላጆቻችን ቤት ይጀምራል፡፡ ልጆችም ከወላጆቻቸው ያገኙትን ፍቅርና ክብካቤ ሁሉ እንደ መልካም ውለታ መላሽ ሆነው አባትና እናታቸውን በማፍቀር ለእነርሱም በመታዘዝ ወሮታቸውን መክፈል ይገባቸዋል፡፡ ፍቅር ከቤተሰብ ይጀምራል፤ ለዘመድም ለጎረቤትም ይተርፋል፡፡ ሁሉም ቤተሰብ በፍቅር ከተመሠረተ ጠቅላላ ኅብረተሰቡ ጤናማና የተሟላ ኑሮ ያገኛል ማለት ነው፡፡ በዚህም ምክንያት ይህ ትእዛዝ የማኅበራዊ ኑሯችን መሠረት ሆኗል፡፡

እናት አባታችንን ማክበራችን በይበልጥ የሚገለጸው በችግራቸው ጊዜ የደረስንላቸው እንደሆነ ነው፡፡ ሲያገኑ ማጽናናት፡ ሲታመሙ ማስታመም፡ ልዩ ልዩ ችግሮች ሲያጋጥሟቸው በሚቻለን ሁሉ ለመርዳት ጥረት ማድረግ አለብን እንጂ ከአቅሜ በላይ ነው በማለት እንደ ባዕድ በሩቁ መመልከት አይገባም፡፡ በወላጆች ላይ አንዳንድ ጉድለቶች እንኳ ቢኖሩ በትዕግሥት መመልከትና በጌታችን ስም ነገሩን መቻልና መሸከም ይኖርብናል፡፡ የአባታቸውን የኖኅን እራቁትነት የሸፈኑትን የሴምና የያፌትን አርአያ መከተል ያስፈልጋል፡፡ አለበለዚያ እንደ ከነዓን እርግማን እንዳያገኘን፡፡ ይልቅስ እንደሴምና ያፌት እንድን ባረክ አባት እናታችንን እናክብር፤ ጉድለትም ቢኖርባቸው በትዕግሥት እንቻል (ዘፍ.9፥20-27)፡፡

በሽምግልናቸው ወራት ጉልበታቸው ሲደነዝዝ ዓይናቸው ሲፈዝ ከአ ጠገባቸው ተገኝቶ ወላጆችን መርዳትና መጦር በእግዚአብሔር ዘንድ የሚያስገ ኘው ጥቅም ከፍ ያለ ነው፡፡ "የተስፋ ቃል ያላት ፊተኛይቱ ትእዛዝ" ስለሆነች ይህንን ለሚፈጽሙ ልጆች ሁሉ በሰማይም በምድርም መልካም ይሆንላቸዋል፡፡ በእርጅና ወይም በሕመም አእምሯቸው በደከመ ጊዜ ነገሮችንም በውል ... ልጆች በሁኔታው ሳይበሳጩ የሽማግሌዎች ወላጆቻቸውን

www.ethiopianorthodox.org

ትእዛዝ በፈሊጥ እያከበሩ አስፈላጊውን ጥበቃና ክብካቤ በማድረግ እስከ መጨረሻው ማለት እስከ ዕለተ ሞት የታገሡ እንደሆነ በጌታ ዘንድ ዋጋቸው ከፍ ያለ ነው፡፡

እንደ አባትና እናት የሚከበሩ ሌሎች ሰዎች ይኖሩ ይሆን? አዎን አሉ፡፡ በቤትና በጐረቤት በከተማና በሀገር ቤት የሚገኙትን ሽማግሌዎችንና ባልቴቶችን ሁሉ ማክበር፣ ለሀገር አስተዳዳሪዎችም በጌታችን ስም መታዘዝ የሚገባ ነው፡፡ ይልቁንም የቤተ ክርስቲያን አባቶችንና መምህራንን ማክበርና ለእነርሱም መታዘዝ ጸጋና በረከትን ያስገኝልናል፡፡ ምክንያቱም እነርሱ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ስለሆኑና በመንፈሳዊ ትምህርትም ወልደው ያሳደጉን መንፈሳውያን አባቶቻችን በመሆናቸው ነው (1ኛ ተሰ.5፥12-13፤ ዕብ.13፥7 እና17፤ 1ኛ ጢሞ.5፥17)፡፡

ካህናት የምእመናን መንፈሳዊ አባቶች እንደ መሆናቸው መጠን ምእመናን ምክራቸውን መስማት ይኖርባቸዋል፤ ምክንያቱም እነርሱ በሐዋርያት መንበር ላይ ተቀምጠዋልና፡፡ የሚናገሩትን እንኳ የማይፈጽሙት ግብዞች ፈሪሳውያን እንኳ በሙሴ መንበር ላይ ተቀምጠዋልና የሚያዟችሁን ሁሉ አድርጉ፤ ነገር ግን እነርሱ የሚያደርጉትን እንዳታደርጉ በማለት ጌታችን አስተምሮናል (ማቴ.23፥1-4)፡፡

ለዓለማዊ ገገርዎቻችን እንድንገዛላቸውና እነርሱንም እንድናከብራቸው ተጽፏል፡፡ ሆኖም አንዳንድ ጊዜ የበላዮቻችን ሃይማኖታችንን የሚያስከድ ጉዳይ እንድንፈጽም ቢያስገድዱን ሁኔታውን በትዕግሥት ተቀብለን የእነርሱንም ክብር ሳናዋርድ “ ከሰው ይልቅ ለእግዚአብሔር ልንታዘዝ ይገባናል” ብለው ያስተማሩንን የሐዋርያትን አርአያ መከተል ይኖርብናል (ሮሜ.13፥1-7፤ የሐዋ.ሥራ5፥29)፡፡

ልጆች ይልቁንም ሕፃናት ወላጆቻቸውን ማክበርን በመጀመሪያ ደረጃ የሚማሩት ከየት ነው? ሕፃናት የመጀመሪያ ትምህርታቸውን የሚያገኙት ከቤተሰብ ከእናት ከአባታቸው ነው፡፡ ስለዚህ ወላጆች የእግዚአብሔር ትእዛዛትን ፈሪሃ እግዚአብሔርን፣ ሰውን ማክበርን ከሁሉም በላይ እርስ በእርስ መዋደድን በተግባር እያሳዩ ማስተማር ይገባቸዋል፡፡ ልጆች በሚያጠፉ ጊዜ እንደ ዕድሜያቸው ደረጃ ክፉውንና ደጉን እንዲለዩ ቀስ ብሎ ማስተማርና በአግባቡ መቅጣት አስፈላጊ ነው፡፡ ልጆች በሚቀጡ ጊዜ ጥፋታቸው ጥፋት መስሎ ስለማይታያቸው በመጀመሪያ ማስረዳት ቀጥሎ ሁለተኛ እንዳያጠፉ መምከርና ማስጠንቀቅ በሦስተኛው መቅጣት ነው እንጂ ያለአግባቡ በልብ ቂም ይዞ ጥፋቱ ከተፈጸመ በኋላ ቆይቶ አዘንግቶ በታላቅ ቁጣ ተነሣሥቶ የሕፃኑን ሰውነት ቦታ ሳይመርጡ ራስ ራሱን በዱላ መምታት የልጆችን መንፈስና አካል ከትልቅ አደጋ ላይ መጣል ነው፡፡

ስለዚህ ቅዱስ ጳውሎስ ወላጆችን እንደሚከተለው ይመክራል፡፡ “አባቶች ሆይ፥ ልጆቻችሁን በጌታ ምክርና በተግሣጽ አሳድጓቸው እንጂ አታስቆጧቸው፡፡” “አባቶች ሆይ፥ ልባቸው እንዳይዝል ልጆቻችሁን አታበሳጩአቸው” (ኤፌ.6፥4፤ ቆላ.3፥21)፡፡ ልጆች በመልካም መንፈስና በጤናማ አካል በክርስቲያናዊ ሥነ ምግባር ያደጉ እንደሆነ አባት እናታቸውን የሚያከብሩ፣ ቤተ ክርስቲያናቸውን የሚወዱ፣ በእግዚአብሔርም በኅብረተሰቡም የታመኑ የሀገር አለኝታዎች ይሆናሉ፡፡

ከዚህ ውጭ ልጆችን በማሞላቀቅና በማሽቃበጥ በዋዛ በፈዛዛ ያለ ሥነ ሥርዓት ማለት ያለ ትምህርትና ምክር፣ ያለ ተግሣጽና ቅጣት ማሳደግ፣ ጥፋትም ሲፈጽሙ ዝም ብሎ ማሳለፍ የልጆችን ሕይወት ፈጽሞ ማበላሸት ነው፡፡ ከዚህ ሌላ አባትና እናቱን የማይረዳ፣ ቤተ ክርስቲያንን የሚንቅ፣ ለሥራ ኃላፊነት የማይስማው በጠቅላላው ለወገንና ለሀገር የማይጠቅም ዜጋ ይሆናል፡፡ የሊቀ ካህናቱ የኤሊ ልጆች አፍኒንና ፊንሐስ በአባታቸው የሚገባቸውን ያህል ባለመመከራቸውና ባለመገሥጻቸው የተነሣ በሠሩት ጥፋት እግዚአብሔር ተቆጥቶ እነርሱንም አባታቸውንም ከሠላሳ ሺህ እሥራኤላውያን ጋር በሞት ተቀሥፈዋል፡፡ ምንም በኋላ በድል ብትመለስ በኤሊ ልጆች ኃጢአት ምክንያት ታቦተ ጽዮን ለጊዜው እስከ መማረክ ደረሰች፡፡ ስለዚህ ክርስቲያን ወላጆች ሁሉ ልጆቻቸውን በምክርና በተግሣጽ ማሳደግ ቸል ሊሉት የማይገባ ሥራና ኃላፊነት ነው (1ኛ ሳሙ.2-6)፡፡

አባትና እናትህን አክብር የሚለው ትእዛዝ የወላጆችንና የልጆችን ግንኙነት ብቻ ሳይሆን ጠቅላላ የቤተሰቡን አባላትና የቤት ሠራተኞችንም እንግዶችንም ሁሉ ያጠቃልላል፡፡ ሁሉም በፍቅርና በአክብሮት፣ በመተሳሰብና አንዱ የአንዱን ችግር በመሸከም በክርስቲያናዊ ጠባይና ሥነ ምግባር በእግዚአብሔር ቃል በታዘዘው መሠረት መኖርና መመራት የሁሉም መንፈሳዊ ግዴታ ነው፡፡ እያንዳንዱ ቤተሰብ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ቢጠብቅ ትውልዱ ሁሉ ይባረካል፡፡ ሀገሩም ሰላምና በረከት አይለየውም፡፡

፮ኛ. “አትግደል”

አትግደል የሚለው ትእዛዝ ሌላውን ሰውና ራስን ከመግደል መከልከል ብቻ ሳይሆን፣ ከዚህ ጋር የሚመደቡ ከነፍስ ግዳይ የሚቆጠሩ የጥላቻና የተንኮል፣ የዓመፅና የግፍ ሥራዎችን ሁሉ ያካትታል፡፡

ማንም ሰው በራሱ ሥልጣን ወደዚህ ዓለም የመጣ የለም፡፡ ወላጆችም ልጆቻቸውን ወለዷቸው እንጂ አልፈጠሯቸውም፣ መፍጠር የአምላክ ሥራ ብቻ ነው፡፡ ሕይወታችን ከፈጣሪ የተረከብናት የእግዚአብሔር ገንዘብ ናት፡፡ ስለዚህ እጁን በዓመፅ አንሥቶ የባልንጀራውን ነፍስ ያጠፋ ሁሉ ሚቱንና ዘመዶቹን ብቻ የጐዳ ሳይሆን እግዚአብሔር የፈጠረውን ሕይወት አጥፍቷልና በደሉ ብዙ ነው፡፡ ነፍሰ ገዳዩን እግዚአብሔር ይበቀለዋል፡፡ እንደ ቃየልም የተረገመ ይሆናል (ዘፍ.4፥8-15)፡፡

አእምሮው ደኅና የሆነ ሰው በማይረባ በማይጠቅም ጊዜያዊ በሆነ አጋጣሚ ሁኔታ ተነሣሥቶ በቀቢጸ ተስፋ ወይም በሌላ ምክንያት ራሱን የገደለ ሰው በደሉ ታላቅ ነው፡፡ ሌላውን ከገደለ ሰው ይበልጥ ያሳዝናል፡፡ ምክንያቱም የንስሐ ጊዜ ስለማይኖረው ነው፡፡ በቤተ ክርስቲያንም ጸሎተ ፍትሐት አይደርስለትም፡፡

ሰው ሕይወቱ ከተጀመረበት ጊዜ እስከ ሞቱ ድረስ እግዚአብሔር በሰጠው ዕድሜ በደስታም በኀዘንም ፈጣሪውን እያሰበና እያመሰገነ እንዲኖር ተፈጥሯል እንጂ የማንም ፍጡር እጅ ሕይወቱን ሊያጠፋበት አልተፈቀደለትም፡፡ ከእናት ማኅፀን ከሚገኘው ፅንስ ጀምሮ ዕለተ ሞቱን እስከሚጠባበቀው ሕመምተኛ ድረስ ሰዎች በልዩ ልዩ ምክንያት እያሳበቡ ሕይወትን ማሳለፍ አይገባም፡፡ አድራጎቱ ከነፍሰ ገዳይ ወንጀል ጋር የሚነፃፀር ነው፡፡

www.ethiopianorthodox.org

ነፍስ ከመግደል መለስ የሚፈጸሙ የዓመፅ ሥራዎች እንዳለ ተጠቅሷል፤ እነርሱ እነማናቸው? በከንቱ መቆጣት፣ መሳደብ፣ ከሰው ጋር መጣላት፣ መደባደብና ክፉን በክፉ መቃወም፣ ብቀላና ጥላቻ የመሳሰሉት ናቸው፡፡ እንደዚህ ያሉት ሁሉ በስድስቱ ቃላተ ወንጌል ተከልክለዋል (ማቴ.5፥21-48)፡፡

በወንጌል ትእዛዝ መሠረት እንኳን መግደል ቀርቶ መቆጣትና መሳደብ ያስፈርድብናል፡፡ የጌታ ቃል እንደሚከተለው ያስተምረናል፡፡ "አትግደል እንደ ተባለ ሰምታችኋል፤ የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባዋል፡፡ እኔ ግን እላችኋለሁ፡ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል፤ ወንድሙንም ጨርቃም የሚለው ሁሉ የሸንጎ ፍርድ ይገባዋል፤ ደንቆሮ የሚለውም ሁሉ የገሃነመ እሳት ፍርድ ይገባዋል"(ማቴ.5፥21-22)፡፡

ስለዚህ በጌታ ትእዛዝ መሠረት መቆጣት የተከለከለ ነው፡፡ ምክንያቱም ከመቆጣት ወደ መሳደብ ደረጃ እንደርሳለን፤ ከመሳደብ ወደ አምባጓሮና ድብድብ፤ ከዚያም አካል ወደማጉደል በመጨረሻም ወደ ነፍስ መግደል ስለሚያደርስ ነው፡፡ መቆጣት የመጀመሪያው ደረጃ ስለሆነ ከዚያ በላይ ላለማለፍ ቁጣችንን በትዕግሥት መግታት ትልቅ ቁም ነገር ነው፡፡ "ቁጣን መጐተት ጠብን ያወጣል" ተብሏልና (ምሳ.30፥33)፡፡ በእውነተኛ ነገር ተነሣሥተን ባልንጀራችንን ለመጥቀም ስንል መምከርና መቆጣት መገሠጽም የሚያስፈልግበት ጊዜ አለ፡፡ ሆኖም በፍቅርና በጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብናል፡፡ ስለዚህ ነው ቅዱስ ጳውሎስ "ተቈጡ ኃጢአትንም አታድርጉ፤ በቁጣችሁ ላይ ፀሐይ አይግባ፤ ለዲያብሎስም ፈንታ አትስጡት" በማለት የሚመክረን (ኤፌ.4፥26-27)፡፡

ከስድብም ስድብ ይበልጣል፡፡ ጨርቅ ለባሽ ሲል ሰውዬውን ብቻ የሚመለከት ነው፡፡ ደንቆሮ ሲል ግን ሰውየውንና ፈጣሪውን የሚመለከት በመሆኑ በደሉም ከፍ ያለ ነው፤ በገሃነመ እሳት ያስቀጣል፡፡ የሰውዬውን ተፈጥሮ እያዩ መሳደብ ፈጣሪውን እንደ መሳደብ ይቆጠራልና፡፡ ስለዚህ የአእምሮና የአካል ጉድለት ያለበትን ሰው ከመርዳትና ከማፍቀር በስተቀር ሁኔታውን አይቶ መናቅና ማቃለል ወይም መቀለድና ማሾፍ ትልቅ በደል መፈጸም መሆኑን አንርሳ፡፡ በንግግር ለሚፈጸሙት ስሕተቶች ተጠንቅቀን ሳንቆጣና ሳንሳደብ በዝግታ እያሰብን መናገር ብልህነት ነው፡፡ "ስለዚህ የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፤ ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ለመናገርም የዘገየ ለቁጣም የዘገየ ይሁን፤ የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን ጽድቅ አይሠራምና" በማለት ቅዱስ ያዕቆብ ይመክረናል (ያዕ.1፥19-20)፡፡

ዱላ አንሥቶ ሰውን መደባደብ በድንጋይ ወርውሮ ሰውን መፈንከት በሥጋም በነፍስም ያስቀጣል፡፡ በክርስቲያን ሥነ ምግባር መሠረት የሚሳደቡትን ሰዎች በትዕግሥት ማለፍ፤ ለሚማቱትም በጉልበት ወይም በተመሳሳይ መንገድ አፀፋውን መመለስ ሳይሆን በበጎ ነገር ምላሹን መስጠት ይገባል፤ ይኸም ካልተቻለ በሕግና በፍርድ መፍትሔ ለማግኘት መሞከር ነው፡፡ ከዚህ አልፎ ተርፎ በእልኸኝነት ወይም ባምባገነንነት ጊዜ ጠብቆ በስውርም ሆነ በግልጽ እበቀላለሁ ብሎ ማሰብና ማድረግ ጉዳት እንጂ ጥቅም የለውም፡፡ ምክንያቱም የሚበቀል ትክክለኛውን ፍርድና ቅጣት የሚሰጥ እግዚአብሔር ብቻ መሆኑ ተጽፏልና (ሮሜ.12፥19)፡፡ በበቀል፡ በደም መላሽነት የሚያምን ኅብረተሰብ በአንድ አገር ውስጥ ካለ ትውልድ ሁሉ እርስ በእርሱ በደም ወንጀል ይተሣሠራል፡፡ [illegible]

ቀት የተሞላበት ሕይወት ይሆናል፤ አገር ጥሎ መሄድና በባዕድ አገርም መንከራተትን ያስከትላል፡፡ ስለዚህ ጉበዝ ከሆንክ፡ ክርስቲያን ከሆንክ በክፉ ሲመጣብህ በደግ መልስለት "ክፉውን በመልካም አሸንፍ እንጂ በክፉ አትሸነፍ" (ሮሜ.12፥21)፡፡ እንደዚህ ያደረግህ እንደሆነ የወንጀል ምንጩ ይደርቃል፡፡ አንተንም አይነካም፤ ከቤትህም አይገባም፡፡ የእግዚአብሔርም ረድኤት አይለይህም፡፡

ዐይን ቢጠፋ ዐይን ይጥፋ፡ ጥርስ ቢሰበር ጥርስ ይሰበር የሚለው የጥንት ሰዎች ሕግና ፍርድ፡ በሕገ ወንጌል ተሻሽሏል፡፡ ይህም ማለት በበለጠው ሕግ ተተክቷል፡፡ በዛሬው ዓለማችን በየትም ሀገር ዐይኑን ያጠፋ ዐይኑ ይጥፋ ተብሎ አይፈረድበትም፡፡ በእሥራት ወይም በገንዘብ ወይም በልዩ ልዩ ቅጣት እንዲከስ ይደረጋል፡፡ ክፉን በክፉ አትቃወሙት ቀኝ ጉንጭህን ለመታህ ሌላውን አዙርለት የተባለበት ምክንያት የዓመፅን መባዛትና መራባት ለመግታት ነው፡፡ አንድ ሰው የዓመፀኛውን ስድብና ዱላ ዝም ብሎ ቢያሳልፍ ተሳዳቢውም ሆነ ዱለኛው ክፋቱን ትቶ ነገሩን ያደንቃል፡፡ ዓመፅ የተፈጸመበትም ሰው በበጎ ንግግሩና በፍቅር ሥራው በመማረክ ወንጀል ሊፈጽም የተነሣውን ሰው ከክፋት ሥራው ወደ በጎ ሥራ ሊመልሰው ይችላል፡፡ ነገር ግን ሁለቱም ወገን ቢደባደቡ ሁለቱም ይጐዳሉ፡፡ ከዚያም ወገኖቻቸው ጐረቤቶቻቸው አንዱ ለአንዱ በማገዝ አምባጓሮው እየተባዛና እየተስፋፋ በሰፈሩ ሁሉ ክፋትና ጥላቻ፡ ቂምና በቀል ይነግሣል፡፡

ክፋት በቤትህ እንዳይነግሥብህ ከፈለግህ በበጎ ሥራ ድል ንሣው፡፡ የመልካሞቹ አባቶችን ምሳሌ ተከተል፡፡ "እንዲከስህም እጀ ጠባብህንም እንዲወስድ ለሚወድ መጐናጸፊያህን ደግሞ ተውለት፤ ማንም ሰው አንድ ምዕራፍ ትሄድ ዘንድ ቢያስገድድህ ሁለተኛውን ከእርሱ ጋር ሂድ፡፡ ለሚለምንህ ስጥ፤ ከአንተ ይበደር ዘንድ ከሚወደው ፈቀቅ አትበል፡፡" ይህን የወንጌል ቃል በእግዚአብሔር ረድኤት ለመፈጸም ክርስቲያን ሁሉ ጥረት ማድረግ ይኖርበታል (ማቴ.5፥38-42)፡፡

ከዚህ በላይ ከተዘረዘሩት ሌላ እንደ ነፍስ ገዳይ የሚያስቆጥሩ ነገሮች ይኖራሉ? አዎን አሉ፡፡ ከነዚህ አንዱ ከላይ እንደ ጠቀስነው ሰውን መጥላት ነው፡፡ "ወንድሙን የማይወድ በሞት ይኖራል፡፡ ወንድሙን የሚጠላ ሁሉ ነፍሰ ገዳይ ነው፤ ነፍሰ ገዳይም የሆነ ሁሉ የዘላለም ሕይወት በእርሱ እንዳይኖር ታውቃላችሁ" ተብሎ ተጽፏል፡፡ ይህም የሚያስረዳን ወንድሙን የሚጠላ ሁሉ ስለወንድሙ መልካም አያስብም፤ እንዲያውም በጥላቻ መንፈስ ወንድሙን ከመጉዳት አይቆጠብም፡፡ ስለዚህ በልቡ ቂም በቀል ያለው ወንድሙንም የሚጠላ ቁጥሩ ከነፍሰ ገዳዮች ነው ማለት ነው፡፡ "ወንድሙን የሚጠላ . . . በጨለማ አለ፤ በጨለማም ይመላለሳል፤ የሚሄድበትንም አያውቅም፤ ጨለማው ዐይኖቹን አሳውሮታልና" (1ኛዮሐ.2፥11፤ 3፥14-15)፡፡

ሌላው እንደ ከፍተኛ በደል የሚቆጠረው አማኞችን ከሃይማኖታቸውና ከበጎ ምግባራቸው የሚያሰናክል ነው፡፡ ይህም በጌታችን ቃል ተገልጿል፡ "በእኔ ከሚያምኑት ከእነዚህ ከታናናሾቹ አንዱን የሚያሰናክል ሁሉ ትልቅ የወፍጮ ድንጋይ በአንገቱ ታሥሮ ወደ ባሕር ቢጣል ይሻለው ነበር፡፡" የእግዚአብሔር ወዳጆች የሆኑትን ምእመናን በክፉ ንግግር ወይም በመጥፎ ምሳሌነት ወይም በቸልተኝነት ወይም በጊዜያዊ ጥቅም ምክንያት ያንዱን ምእመን ሃይማኖት አስክዶ ትሩፋቱን አስተጓጉሎ ከቤተ ክርስቲያን እንዲወጣ [illegible] በወንድሙ ላይ ታላቅ በደል ፈጽሟል (ማር.9፥42)፡፡

www.ethiopianorthodox.org

"አትግደል" የሚለው የአራት ትእዛዝ በወንጌል እንዴት ይተረጐማል? እንዴትስ ይፈጸማል? ቀደም ብለን እንደ ጠቀስነው ወንጌል፥ እንኳን መግደል ቀርቶ መቆጣትና መሳደብ ከፍተኛ ቅጣት እንደሚያስከትል ታስረዳናለች፡፡ ለዚህም መፍትሔውን ሰጥታናለች፤ ይኸውም ከጠላታችን ጋር በአስቸኳይ እርቅ እንድናደርግና እንድንስማማ በማለት ሁሉን በምሕረትና በፍቅር እንድንፈጽመው ታዘናለች፡፡ "እንግዲህ መባህን በመሠዊያው ላይ ብታቀርብ፥ በዚያም ወንድምህ አንዳች በአንተ ላይ እንዳለው ብታስብ፥ በዚያ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድ፥ አስቀድመህ ከወንድምህ ጋር ታረቅ፥ በኋላም መጥተህ መባህን አቅርብ፡፡ አብረኸው በመንገድ ሳለህ ከባለጋራህ ጋር ፈጥነህ ተስማማ፤ ባላጋራ ለዳኛ እንዳይሰጥህ ዳኛም ለሎሌው፥ ወደ ወኅኒም ትጣላለህ፤ እውነት እልሃለሁ፥ የመጨረሻዋን ሳንቲም እስክትከፍል ድረስ ከቶ ከዚያ አትወጣም" (ማቴ.5፡21-26)፡፡

ሰዎች አንድ ላይ ሲኖሩ በቤትም ሆነ በጉረቤት ወይም በመሥሪያ ቤት ወይም በሌላ ስፍራ መጋጨትና መቀያየም የማይቀር መሆኑን አውቀን በወንጌል መመሪያ በትዕግሥትና በመቻቻል ግጭቶችንና ጭቅጭቆችን ከዚህም ጋር ተያይዘው የሚመጡትን ችግሮች በምሕረትና በይቅርታ መፍታት ይኖርብናል፡፡ ይቅር ማለት ከእግዚአብሔር ምሕረትን እንደሚያስገኝልን በማመን የበደሉንን ሁሉ ይቅር ከማለት አንቆጠብ (ማቴ.5፡6)፡፡ ይህም ለአንድ ቀን ለሁለት ቀን ብቻ ሳይሆን የሁልጊዜ ተግባራችን መሆን አለበት፡፡ "በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ ወደ እርሱ ቀርቦ፥ ጌታ ሆይ፥ ወንድሜ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ልተውለት? እስከ ሰባት ጊዜን? አለው፡፡ ኢየሱስ እንዲህ አለው፥ እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት እንጂ እስከ ሰባት ጊዜ አልልህም" (ማቴ.18፡21-22)፡፡ እንግዲህ ይህን የክርስቶስ መመሪያ በዕለት ዕለት ኑሯችን መጠቀም የክርስቲያኖች ሁሉ ኃላፊነትና ግዴታ ነው፡፡

፯ኛ. "አታመንዝር"

አቅመ አዳምና አቅመ ሔዋን የደረሱት ወንድና ሴት ከጋብቻ በፊትም ሆነ በኋላ ሕግ ከሚፈቅድላቸው የጋብቻ ግንኙነት ውጭ የሚፈጽሙት የግብረ ሥጋ ግንኙነት ሁሉ አመንዝራነት ወይም ዝሙት ይባላል፡፡ ይህም አድራጎት በ7ኛው ትእዛዝ በጥብቅ የተከለከለ ነው፡፡

አመንዝራነት በገነነበት ሀገር ሕጋዊ ጋብቻ ይናቃል፡፡ ጋብቻ ከሌለ ጤናማ ቤተሰብ አይኖርም፡፡ ጤናማ ቤተሰብ ከሌለ ደግሞ ጠንካራ ኅብረተሰብና ጥሩ ዜጐችን ማግኘት አይቻልም፡፡ እንዲያውም ከሐዲና ዘማዊ ትውልድ ይፈጠራል፡፡ ይህም የሀገርን ውድቀት ያስከትላል፡፡ የእግዚአብሔርን እርግማን ያመጣል፡፡ ስለዚህ በልዩ ልዩ በደልና ክፉት የተያዙትን በተለይም በዓመፅ ሥራና በዝሙት ኃጢአት ብዛት ከገጸ ምድር የጠፉትን የኖኅ ዘመን ሰዎችን (ሰብአ ትካትን)፥ በአብርሃም ዘመን የነበሩትን ሰዶምና ገሞራን እያሰብን ከዝሙት ራሳችንን መጠበቅ ይኖርብናል (ዘፍ.6-8፤18፡16-33፤19፡1-29፤ 2ኛ ጴጥ.2፥5-10)፡፡

ዝሙት ልዩ ልዩ በሽታዎችን ያስከትላል፡፡ ለሥጋችንም የማይፈወስ ደዌን፥ ለልቡናችን የማያቋርጥ ጭንቀትን፥ ለቤተሰብም ጉዳትና ሥጋትን እንደሚያመጣብን አውቀን ራሳችንን በጥብቅ እየተቆጣጠርን ከዝሙት መሸሽ፥ ጋብቻን መመሥረት ግዴታችን ነው፡፡ ለደዌ መቋቋሚያ ለዕንስ መከላከያ የሚደረጉት ሁሉ ከጥቅማቸው [illegible] በመጣቶች ዘንድ እንዲስፋፋ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ያልተጠበቁ ልዩ ልዩ ችግሮችን ያስከትላል፡፡ ስለዚህ ጉዳይ ቤተ ክርስቲያን የምትሰጠው መፍትሔ አለ፡፡ ይኸውም ራስን በከፍተኛ ደረጃ መቆጣጠር፥ በተዓቅቦ መኖር፥ አንድ ወንድ በአንዲት ሴት አንዲት ሴት በአንድ ወንድ መጽናት እንዲሁም መንፈሳዊ ተጋድሎ ማድረግ ነው፡፡ ይህ የሚያዋጣና እውነተኛ መንገድ መሆኑንና ብዙ ምእመናንም ራሳቸውን በመቆጣጠር በክርስቲያናዊ ሥነ ምግባር በመኖራቸው ከደዌ ነፃ ሆነው በሰላምና በጤና የሚኖሩ ብዙዎች መሆናቸውን ቤተ ክርስቲያን ትመሰክራለች፡፡

የዝሙት የርኩሰት ሥራ ሁሉ እንስሳዊ ባሕርያችንን ስለሚያጐላም ሰው በአርአያ ሥላሴ የተፈጠረችውን ነፍሳችንን በጣም ይጐዳታል፤ በነፍስም በሥጋም ጥፋትን ያስከትልባታል፡፡ የክርስቶስ አባል የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ በሥጋም ጥፋትን ያስከትልባታል፡፡ የክርስቶስ አባል የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ

የዝሙት ኃጢአት በድርጊት ብቻ የሚፈጸም ነውን? ወይስ ሌላ አባሪ ተባባሪ ይኖረዋል? የዝሙት ኃጢአት የሚፈጸመው በሥራ ብቻ ሳይሆን በምኞትም በሐሳብም (በሀልዮ) ጭምር ነው፡፡ ስለዚህ ጉዳይ ጌታ በወንጌል እንደሚከተለው አስተምሮናል፡፡ "አታመንዝር እንደ ተባለ ሰምታችኋል፡፡ እኔ ግን ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሯል፡፡" ስለዚህ፥ ድርጊት አልባ የሆነውም ምኞትና የዝሙት ሐሳብ ከማመንዘር ተቆጥሯል (ማቴ.5፥27-30)፡፡

እንግዲህ ይህ ድርጊት አልባ የሆነው የዝሙት ምኞትና ሐሳብ ቆይቶ ወደ ድርጊት ስለሚያመራ በቅድሚያ እሱን መቆጣጠር የመጀመሪያው ሥራችን መሆን ይገባዋል፡፡ የዝሙትና የኃጢአት ሁሉ መነሻቸውና ምንጫቸው ምኞት መሆኑን ቅዱስ ያዕቆብ በመልእክቱ ያረጋግጥልናል፥ "እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል፡፡ ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች" (ያዕ. 1፡14-15)፡፡ ለዝሙት ምኞትም ዋና ምክንያት ማየት (ርእይ) ስለሆነ የዐይን አምሮታችንንና እይታችንን መቆጣጠር ከሁሉም ሊቀድም የሚያስፈልግ ነገር ነው፡፡ በተለይም በአሁኑ ዘመን በየቤቱ፥ በየመንገዱና በየቦታው ከሰዎች ዘመን አመጣሽ አለባበስ በተለይም ከአንዳንድ ገመናን ከሚያጋልጥ አለባበስና አካሄድ ጀምሮ እስከ ዝሙት ማስታወቂያዎች ከዚያም እስከ መጠጥና ዳንኪራ ቤቶች ወዘተ. የበዙበት ሁኔታ ስለ ተፈጠረ ከመቼውም ይበልጥ ሰዎች ሁሉ ይልቁንም ልጆችና ታዳጊ ወጣቶች በሚያዩት ነገር እየተሳቡና እየተቀሰቀሱ በርኩስ ምኞትና በሥጋዊ ፍትወት እየተታለሉ ሲሰነካከሉ ይገኛሉ፡፡

በዝሙት ጠንቅና እንዲሁም በሰው በደልና ኃጢአት ሳቢያ የተከሠተው አስፈሪውና አስከፊው በሽታ (ኤች.አይ.ቪ./ኤድስ) የብዙዎቹን ሕይወት ማጥፋቱ ለጥቂት ወገኖች እንደ ማስጠንቀቂያ ሲያገለግላቸው ለብዙዎች ግን በሽታው ስሜት አይሰጣቸውም፡፡ እንዲያውም ነገሩን በንቀት ይመለከቱታል፡፡ በሽታው ፈውስ እንደሌለው እየታወቀ ለምንድነው ብዙዎቹ ወገኖች ራሳቸውን ከዝሙት ሥራ ተቆጣጥረው በሕግ የማይጸኑት? ለሚለው ጥያቄ መልሱ ለሕዝቡ ስለ በሽታው መነሻና ስለ መከላከያው በአሳማኝ ሁኔታ በቂ ግንዛቤ እንዲያገኙ ስላልተደረገ ነው ይባል ይሆናል፡፡ እርግጥ ነው አንዱና የመጀመሪያ መልስ [illegible] ይህም ጉዳይ እንደ ተጠበቀው ባይሆንም ትምህርት

www.ethiopianorthodox.org

መስጠቱ አልቀረም፡፡ ነገር ግን ለሕዝቡ በየጊዜውና በየቦታው በተለይም በመገናኛ ብዙኃን ትምህርቱ ለተወሰነ ክፍለ ጊዜ ከተሰጠ በኋላ በሌላ ክፍለ ጊዜ ደግሞ ወጣቶችን የሚያማልል የዝሙትን ነገር የሚያንጸባርቁ ማስታወቂያዎችና ፊልሞች ይታያሉ፡፡

እንደዚህ ዓይነቱ የዝሙት ሐሳብን የሚያንጸባርቁ ማስታወቂያዎችና ሥዕሎች፣ ልብ ወለድ ድርሰቶችና የመሳሰሉት በየሱቁና በየቦታው መታየታቸው ብቻ ሳይሆን የሚያሳዝነው በመገናኛ ብዙኃንም ይኸን የመሰለ ነገር በየጊዜው በመታየቱ ነው፡፡ በመሆኑም ታዳጊ ወጣቶችንና ወላጆችን ጨምሮ ብዙ ሰዎች በአዋጅ የታዘዙ ይመስል በየቤታቸውም ሆነ በሌላ ቦታ ፕሮግራሙን በጽሞና በመመልከታቸውና በመከታተላቸው የተነሣ የብዙዎች ልቡናና አእምሮ የዝሙት ስሜትና ሐሳብ መናኸሪያ ሆኖአል፡፡

ልቡናቸው በሐሰ ዝሙት የተወጋ ሁሉ በተለይም ልጆችና ወጣቶች መጨረሻቸው ጥፋት ነው፡፡ በዚህ ሁኔታ ውስጥ ያደጉ ሁሉ አመንዝራና ዘማ ትውልድ ስለሚሆኑ ለቤተሰባቸውና ለኅብረተሰቡም የማይጠቅሙ ለሀገርና ለወገን ጤና የማይሰጡ፣ በሥራ ተሠማርተው መልካም ውጤት የማያስገኙ፣ ሞራለ ብልሹዎችና ወኔ ቢሶች በመሆን ራሳቸውንና ሌሎችንም ይጐዳሉ፡፡ በዘመናችንና በሀገራችን ይህ ሁኔታ ከጊዜ ወደ ጊዜ በፍጥነት እያደገ በመሄዱ የሕዝብ ኃላፊዎችና የሀገር ጠባቂዎች ለጉዳዩ (እስካሁን አንዳንድ ሀገር ወዳድ ባለሥልጣኖች ከሚያደርጉት) የበለጠ ትኩረት እንዲሰጡበትና እርምጃ እንዲወስዱበት ያስፈልጋል፡፡ ጤናማውን የሞራል፣ የቤተሰብንና የማኅበራዊ ኑሮን የሚመርዙት ፊልሞችና ሌሎች ተመሳሳይ ነገሮች ቀርተው በምትኩ የትምህርትና የሥራ ጉዳዮች፣ የልማትና የምርት ሥራዎች፣ የጤናና የማኅበራዊ ኑሮን የመሳሰሉት ፕሮግራሞች ከዜና ጋር ሰፋ ያለ ክፍለ ጊዜ ተሰጥቷቸው በመገናኛ ብዙኃን ቢታዩና ቢሰሙ ለሀገርና ለወገን ይበጃል፡፡ መዝናኛም ከተፈለገ የሀገሩን ባሕል፣ የሕዝቡን ሃይማኖትና ሞራል በመጠበቅ በወጉና በአግባቡ ሊደረግ ይቻላል፡፡

ዲሞክራሲ ባመጣው ነፃ የንግድ ሥርዓት እያሳበቡ የግል ጥቅምን ብቻ በመፈለግ የሕዝቡ ሞራል እንዲበላሽ ማድረግ የጤናማውን ብዙኃን ሕዝብ መብት መናቅ ነው፡፡ የዲሞክራሲ ነፃነት የሚባለው መብትና ግዴታን ከማክበር ጋር እንጂ የዜጐችን ጤናማ የግልና የማኅበራዊ ሕይወትን የሚጐዳ መሆን የለበትም፡፡ እውነተኛ ዲሞክራሲ ከሕግ ጋር የሚሄድ ስለሆነ የብዙኃኑን ድምፅ ይጠብቃል እንጂ አይጋፋም፡፡ ዲሞክራሲ ያለ ገደብ ከሆነ ግን ለአናርኪስቶች ካልሆነ በቀር ለማንም ለምንም አይጠቅምም፡፡

እኛ ክርስቲያኖች ከዓለም ውስጥ እንጂ ከዓለም አይደለንም እንደተባለው በመካከላችንና በውስጣችን ያለውን ክፉ ነገር እንቆጣጠራለን እንጂ የውጭውንማ የሚቆጣጠርና የሚፈርድ ሌላ እንዳለ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ አስተምሮናል፡፡

> “ከሴሰኞች ጋር እንዳትተባበሩ በመልእክቱ ጻፍሁላችሁ፡፡ በጠቅላላው የዚህን ዓለም ሴሰኞችን፣ ወይም ገንዘብን የሚመኙትን ነጣቂዎችንም ወይም ጣዖትን የሚያመልኩትን አላልሁም፣ ይህስ ቢሆን ከዓለም ልትወጡ ይገባችሁ ነበር፡፡ አሁን ግን ወንድሞች ከሚባሉት አንዱ ሴሰኛ ወይም ገንዘብን የሚመኝ ወይም ጣዖትን የሚያመልክ ወይም ተሳዳቢ ወይም ሰካር ወይም ነጣቂ ቢሆን ከእነርሱ ጋር እንዳትተባበሩ እጽፍላች[illegible] ብሉ፡፡ በውጭ ባሉ ሰዎች ላ[illegible]

www.ethiopianorthodox.org

> እናንተ አትፈርዱምን? በውጭ ባሉቱ ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል፡፡ ክፉውን ከመካከላችሁ አውጡት” (1ኛቆሮ.5፥9-13)፡፡

ስለዚህ በሐዋርያው ምክር መሠረት ክፉውን ከመካከላችን በማውጣት ራሳችንና ቤተሰባችንን ለመጠበቅ ያለ መታከት እንትጋ፡፡ የመገናኛ ብዙኃንን አጠቃቀም በጥበብና በማስተዋል እናድርገው፡፡ “ምክር ሠናይት ለኩሉ ዘይገብራ” ምክርን ሰምቶ ለሚፈጽማት ሁሉ መልካም ይሆንለታልና ከክፉው መካከል ደግ ደጉን እየመረጥን መጠቀምን እንወቅ፡፡ እንግዲህ ዜናዎችን ከሰማን በኋላ ለኑሯችንና ለሥራችን አስፈላጊ የሆኑትን ፕሮግራሞች ብቻ መርጦ ማየት ለአዋቂዎችም ለልጆችም ይጠቅማል፤ በተለይም ወላጆች ልጆቻቸው ማየት የሚገባቸውን መርጠው እንዲያዩት ማድረግ እንጂ እንዲያው መረን ለቅቆ ሁሉንም እንዲያዩ መፍቀድ ጐጂ ልማድን እንዲያካብቱና ሱስ እንዲይዛቸው ማድረግ ስለሆነ ከጥፋትና ከጉዳት ላይ ይጥላቸዋል፤ የጥናት ጊዜያቸውን ይወስዳል፤ በትምህርት መውደቅ ይከተላል፤ ከሁሉም በላይ መልካሙ ሥነ ምግባርና ታማኝነት እየጐደለ በክፉው ስለሚተካ ለቤተሰብና ለኅብረተሰቡ ችግር ከማምጣቱ በፊት በቅድሚያ መጠንቀቁና ማስጠንቀቁ ይበጃል፡፡

መቼም ቢሆን ታዳጊ ወጣቶች ያዩትንና የሰሙትን መምሰልና መሆን እንደ ሥልጣኔ አድርገው ስለሚቆጥሩትና መብታቸውም አድርገው ስለሚቀበሉት የምዕራባውያንን አለባበስና አካሄድ በመከተላቸው በኅብረተሰቡ ባሕል ላይ ቀውስ የሚፈጥሩና ለሞራል ውድቀትም መሪ ተዋንያን በመሆን ብዙ ወጣት ወንዶችና ሴቶች በየከተማው ተገልጠውና ተጋልጠው ሲሄዱ ይታያሉ፡፡ ይህ ነገር ለነባሩ ጤናማ ማኅበራዊ ኑሯችን እንደ ቀይ መብራት የአደጋ ምልክት ነው፡፡ ስለዚህ ክርስቲያን የሆኑ ሁሉ የምዕራባውያንን በጐውን የልማት ሥራቸውን እንጂ ዘመን አመጣሽ ርካሽ ባሕላቸውን መከተል የለብንም፤ በተለይም ሴቶችን በምዕራቡ ዓለም በየጊዜው እየተለዋወጠ የሚወጣውን አዳዲስ የልብስ ፋሺን መልበስ የሞራልም የኢኮኖሚም ችግር በራሳቸውና በሌሎችም ላይ ስለሚያስከትል ከዚህ አድራጐት መቆጠቡ ይጠቅማል፡፡ ይልቅስ በምሥራቁ ዓለም ከሚኖሩት መካከል አንዳንድ ባሕላቸውን ያከበሩ ሕዝቦችን አለባበስ አይተን ከእነርሱ ትምህርት መውሰድ ይገባናል፡፡ እንግዲህ ክርስቲያን ወገኖች ሁሉ ወደ መሥሪያ ቤት ወይም ወደ ቤተ ክርስቲያን ስትሄዱ ወይም በሌላ ጊዜ አለባበሳችሁን በአግባቡ እንድታደርጉት በመምከር ሰውነትን ከሚያጋልጥ ገመናን ከሚያሳይ አለባበስ እንድትቆጠቡ ቤተ ክርስቲያን አደራ ትላለች (1ኛቆሮ. 11፥4-16፤ 1ኛጴጥ.3፥3-4፤ 1ኛጢሞ.2፥9-10)፡፡

የዓመፅና የኃጢአት ሁሉ በተለይም የዝሙት መቀስቀሻው በአብዛኛው ጊዜ በማየትና በመስማት ስለሆነ ወላጆች ልጆቻቸውና ቤተሰባቸው የሚያዩትና የሚሰሙት ነገር ምን እንደሆነ ጥቅምና ጉዳቱን ለይተው በመመርመር ማወቅ ይገባቸዋል፡፡ ቤተሰቦቻቸው በቴሌቪዥንና በሬዲዮ ወይም በቪዲዮ የሚያዩትንና የሚሰሙትን መቆጣጠር ያስፈልጋል፤ በተለይም ለሕፃናት ለልጆች ትምህርታዊ ቪዲዮ አዘጋጅቶ እንዲያዩት ማድረግና ሌላ ሌላውን መከልከል ይገባል፤ የሰሙትንና ያዩትን በክርስቲያናዊ መንገድ ደጉን ከክፉ ለይቶ በማስረዳት ትምህርትና ምክር፣ ተግሣፅና ማስጠንቀቂያ መስጠት ክርስቲያናዊ ሕይወታቸውን ያንፃል፡፡ አለበለዚያ የሀገርና የውጭ መገናኛ ብዙኃን ደንበኞች በመሆን ፕሮግራማቸውን ሁሉ ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው በመከታተል እኛና ቤተሰቦቻችን ውድ ጊዜያችንን የምናሳልፈው ከሆነ የጸሎትና የሥራ ጊዜያችንን በማስተጓጐል ሃይማኖታችንንና ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን [illegible]ውን ያሰጋል፡፡

እንግዲህ የዝሙት ኃጢአት መነሻዋና መሠረትዋ ምኞት ሲሆን የምኞት ቀስቃሿ ደግሞ በአብዛኛው ጊዜ ክፉውን በማየት (በርእይ) እንደሆ ነ ከላይ ገልጸናል፡፡ ስለዚህ ርእይን ማለት የማይገባውን ነገር ማየትን በተለይም ክፉውን አይቶ መመኘትን ለመቆጣጠር ያልተቆጠበ ጥረት ያስፈልጋል፡፡ የሥጋ ምኞትንና የዐይን አምሮትን በመንፈስ ኃይል ዘወትር በመጠን እየኖርን በጾም በጸሎት ሆነን በጸጋው አጋርነት መታገል፡ እኩያት ፍትወታትን መዋጋት አማ ራጭ የሌለው ብቸኛ መንገድ ነው፡፡ ቅዱስ ጋብቻን ከሚያፈርሱ፡ ሥጋና መን ፈስን ከሚያረክሱ ነገሮች በመሸሽና እነርሱንም በሩቅ በመከላከል ሕገ ወንጌልን እንድንፈጽም መታገል ይኖርብናል (ማቴ.5፡27-32፤ 1ኛቆሮ.6፡12-20፤ 2ኛቆ ሮ.7፡1)፡፡ አለበለዚያ በዝሙት ጠንቅ የተነሣ ያልተጠበቀ በሽታ ይመጣል፤ ብስጭትና ተስፋ መቁረጥ ይከተላል፤ የተጋቡት ይፋታሉ፤ ያልተጋቡትም በሕግ ሳይጋቡ እንዲያው ይቀራሉ፡፡

አመንዝራነትን ከሚያስፋፉት አንዱ ነገር የጋብቻ መፍረስ የባልና ሚስት መፋታት ነው፡፡ መፋታት በወንጌል የተከለከለ ነው፡፡ “ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንዝራ ያደርጋታል፡ የተፈታችውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል” ብሎ ጌታችን አስተምሮናል (ማቴ.5፡32)፡፡ የዝሙት አዳሪዎችና የጐዳና ተዳዳሪዎች መብዛት፡ የልጆች ሞራል መበላሸትና ሌሎችም የማኅበራዊ ኑሮ ጠንቆች ከወላጆች መፋታትና ከቤተሰብ መፍረስ ጋር የተያያዙ ናቸው፡፡ ስለዚህ ባልና ሚስት ጉድለታቸውን ተቻችለው አንዱ የአን ዱን ሸክም በመተጋገዝ እስከ ሞት ድረስ በአንድነት ከኖሩ ልጆቻቸውም ከማዕ ረግ ይደርሳሉ፡ እነርሱም ቅዱስ ጋብቻቸውን ከማፍረስ ይድናሉ፤ በምድርም ተከብረው ይኖራሉ፤ በሰማይም ዋጋን ያገኛሉ፡፡

ወላጆች ቤተሰባቸውን በዕቅድ መምራት ሲጀምሩ በዘመን አመጣሽ ዘዴ በሰው ሠራሽ መንገድ መጠቀም አይበጃቸውም፡፡ የተፈጥሮን መንገድ የማይከተል ስለሆነ የታወቀም ያልታወቀም አፍራሽ ተጽእኖ በሰውነትና በመን ፈስ ላይ እንዳለው አንዳንድ የሥነ ሕይወትና የሥነ ልቡና ሊቃውንት ያስረዳሉ፡፡ ተፈጥሯዊንና ክርስቲያናዊ ሥነ ምግባርን የተከተለ እንዲሆን ቤተ ክርስቲያን ምእመናን ሁሉ በተለይም ወላጆችን ታሳስባለች፡፡ ተፈጥሯዊውን መንገድ በመከታተል፡ ራሳቸውን በመቆጣጠር የቤተ ሰባቸውን ዕቅድ በመልካ ም ሁኔታ የሚመሩ ብዙ ክርስቲያኖች አሉ፡፡ የነርሱን ምሳሌና አርአያ መከተል ተገቢ ነው፡፡

የአመንዝራነት ሥራና የዝሙት መነሻ ቀስቃሽ ምክንያቶች ምንና ምን ናቸው? ከላይ እንደ ተጠቀሰው ምክንያቶቹ ሲጠቃለሉ ከብዙ በጥቂቱ የሚከተሉት ናቸው፡፡ በዘመናችን ለሚኖሩ ወጣቶች በተለይም በትልልቅ ከተሞች ለሚገኙት ሁሉ ዋና ፈተና የሆነባቸው የዝሙት ሥዕሎች፡ በመጽ ሐፍና በመጽሔት የሚታዩና የሚነበቡት ሲሆኑ ከዚህም ጋር በምዕራባውያን የተዘጋጁ የትውልዱን ሞራል የሚያበላሹ ተንቀሳቃሽ ሥዕሎች ናቸው፡፡ ከዚህም ሌላ ከዘፈንና ከዳንኪራ ቤት መሄድ፡ አጉል ጓደኞችን መያዝ፡ አብዝቶ መብላትና መጠጣት፤ መቀማጠልና ምቾት ማብዛት፡ ከመጠን ያለፈ ደስታና ፈንጠዚያ እንደዚሁም ሥራ በመፍታትና በመጥፎ አካባቢ በመሄድና በመሳ ሰሉት ምክንያቶች ሰዎች ለዝሙት ሥራ ሊነሣሡ ይችላሉ፡፡

እንግዲህ የዝሙት ፈተናን እንዴት ለመቋቋም ይቻላል? የዝሙት ጠን ቆችን በመቀነስ ሐፀ ዝሙትን ለ

www.ethiopianorthodox.org

ቀሳቃሽ ሥዕሎችን አለመመልከት፡ የዝሙት መጻሕፍትን አለማንበብና ክፉውን ከመስማት መቆጠብ፡ ከመጥፎ ጓደኛና አካባቢ መሸሽ፡ እንቅልፍና ስንፍናን ማስወገድ፡ ብዙ ከመብላት ከመጠጣት መቆጠብ፡ሴትን አይቶ አለመመኘት፡ ራስን መቆጣጠርና የመሳሰሉት ናቸው፡፡

በሁለተኛ ደረጃ፡ ከላይ የተጠቀሱት እንዳሉ ሆነው በተጨማሪ ከትጋት ጋር በማለዳም በምሽትም በቀንም ያለ ማቋረጥ ጸሎትን ማዘውተር፡ በሥራ መጠመድ ፡ በመጠን መኖር፡ ከጾም ጸሎት ጋር የንጽሕ ተጋድሎ ማድረግ፡ ምክርን መጠየቅ በየጊዜው ንስሐ መግባትና ሥጋ ወደሙ መቀበል እንደዚሁም ሌሎች መንፈሳዊ ሥራዎችን መፈጸም ነው፡፡

በሦስተኛ ደረጃ፡ ከላይ የተሰጡት መመሪያዎችን በሥራ ላይ በማዋል በተጨማሪ ደናግልና መነኮሳት እንደሚያደርጉት ከባድ ጾም ጸሎትና ስግደት እንዲሁም ሌሎች ራስን መቆጣጠሪያ መንገዶችን መከተል ነው፡፡ ከዚህም ጋር የዝሙት ሐሳብ በልቡናችን እንደ መጣ ወዲያውኑ በእግዚአብሔር ስም አማ ትበን ወይም በልባዊ ጸሎት ሆነን በመንፈሳዊ ተጋድሎ ማስወገድ ይቻላል፡፡ ይህንንም የዝሙት ሐሳብ በጸሎትና በቁርጠኛ ፈቃድና ውሳኔ አዘውትረን ከተቋቋምነው በመንፈስ ቅዱስ ረድኤት ክፉ ምኞትን ከልቡና በማውጣት ከከፍተኛ የንጽሕ ደረጃ ይደረሳል፡፡ በሙሉ ልብ የንጽሕ ተጋድሎ ለማድረግ የመጽሐፈ መነኮሳትን መመሪያና የቅዱሳንን ገድል መከተል ያስፈልጋል፡፡

እንግዲህ ይህን ሁሉ ከፈጸምን በኋላም በዝሙት ምኞት ወይም በዝሙት ሥራ ሳናስበው በአጋጣሚ ምክንያት ባልጠበቅነው ሰዓት ብንወድቅ ነገሩ እጅግ ያሳዝነናል፡፡ ከኀዘንም አልፎ ብዙ ያሳስበንና ያበሳጨን ይሆናል፡፡ በደረሰብን ነገር መንፈሳችን ቢታወክም ተስፋ መቁረጥ ግን የለብንም፡፡ ሆኖም በሰውነቴ ውስጥ ባለው ሕገ ኃጢአት ተሸንፌ ሕገ እግዚአብሔርን ማፍረሴ ማሳዘኑ የማይቀር ነው እንላለን፡፡ የሕግ ትእዛዝን መፈጸም ያቃተኝ እኔ ምንኛ ጎስቋላና ደካማ ሰው እንደ ሆንኩ እረዳለሁ፡፡ ወደ ኃጢአትና የሞት ፍርድም በመንዝ ላይ እንዳለሁ እገነዘባለሁ፡፡ ስለሆነም እጅግ አዝናለሁ፡፡ ነፍሴም በውስጤ ትታወካለች፡፡ ታዲያ ከዚህ ወደ ሞት ከሚያመራ ሁኔታ ማን ያድ ነኛል? (በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ፈተና ሲያጋጥመን አልፎ አልፎ ይህን የመ ሰለ ጥያቄ እንጠይቃለን)፤ እንግዲህ ለዚህ ጥያቄ መልስ ችግራችንንና ፈተናችንን በትክክል ከአወቀልንና ከገለጸልን ከቅዱስ ጳውሎስ እናገኛለን፡፡ በሮሜ መልእክቱ ከኃጢአትና ሞት የሚያድነን እርሱ እግዚአብሔር እንደሆነ፡ በልጁ አማካይነትም ይኸን እንደ ፈጸመልን ከምስጋና ጋር ሐዋርያው አስተም ሮናል፡፡ ስለዚህም “እኩት እግዚአብሔር በእንተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ” በማለት ሐዋርያው ያመሰግንና የጥያቄውን መልስና መፍትሔ በሚከተለው አኳ ኋን በመጀመር ያስረዳናል፡፡

> “እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኩነኔ የለባቸውም፡፡ በክርስቶስ ኢየ ሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አው ጥቶኛልና” በማለት ከላይ ለተነሣው ጥያቄ መልስ ከሰጠ በኋላ በመቀጠል ይኸን ኑ መልስ በማብራራት፡
> “ከሥጋ የተነሣ ስለ ደከመ ለሕግ ያልተቻለውን፡ እግዚአብሔር የገዛ ልጁን በኃጢአተኛ ሥጋ ምሳሌ በኃጢአትም ምክንያት ልኮ አድርጓልና፤ እንደ መን ፈስ ፈቃድ እንጂ እንደ ሥጋ ፈቃድ በማንመላለስ በእኛ የሕግ ትእዛዝ ይፈጸም ዘንድ ኃጢአትን በሥጋ ኰነነብኋል (ሮሜ.8፡1-4)፡፡

ይህ ጥቅስ የእግዚአብሔርን የማዳን ሥራ፡ የክርስትናን መሠረተ እም ነት የሚገልጽ ነው፡፡ የሕግ ትእዛዛትን ባለመፈጸማችን የሞት ፍርድ ማለት

ኩነኔ የሚገባን ሆኖ ሳለ በክርስቶስ ሞት መዳናችንን ያበሥረናል፡፡ ስለዚህ ነው "በክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኩነኔ የለባቸውም" የተባለው፡፡ በሕግ ከሚጠ ጣብን እርግማንና ኩነኔ ሕግን በፈጸመልን በክርስቶስ መዳናችንን ያረጋግጥ ልናል፡፡ እንግዲህ በክርስቶስ እምነት ላለነው ሁሉ የመዳን ዋስትና አለን፡፡ ይህም የሆነበት ምክንያት "በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ" ነፃ ስላወጣን ነው፡፡ እዚህ ላይ "የሕይወት መንፈስ ሕግ" የተባለው ለመዳናችን ማለት በክርስቶስ ሞት ከኃጢአትና ከሞት ሕግ ነፃ ለመውጣታችን ወሳኝነት አለው፡፡ ምንም የሕግን ትእዛዝ ለመጠበቅ አቅም አ[illegible] ሶን ባንፈጽመውም እንኳ በመንፈስ ሕግ ማለት እንደ መንፈስ ፈቃድ ለምንኖር ሕግን ሁሉ ፈጽሞ ለእኛ ኃጢአት ሲል በሞተውና በተነሣው በክርስቶስ ለምና ምን ሁሉ ሕግን እንደ ፈጸምን ይቆጠርልናል፡፡ ስለዚህም "ኩነኔ የለባቸውም" ተባለ፡፡

እንግዲህ በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ፈተና አጋጥሞን ለወደቅን ሁሉ ከላይ የጠቀስነው የመዳን ቃልና የተስፋ ቃል ከወደቅንበት እንድንነሣ ያደርገናል፡፡ ማንም መንገደኛ እንቅፋት መትቶት ወይም ጭቃ አዳልጦት ቢወድቅ ተስፋ ቆርጦ ከጭቃው ውስጥ እንደ ወደቀ አይቀርም፡፡ ይልቅስ በራ ሱም ጥረት ከተቱዳም በባልንጀሮች ድጋፍ ተነሥቶ የቆሸሸውን ልብሱን አጥቦ መንገዱን ይቀጥላል፤ ሥራውንም ይሠራል፡፡ እንደዚሁም ክርስቲያን ወደ እው ነተኛው አገሩ የሚጓዝ መንገደኛ ስለሆነ በመንገድ በሚያጋጥመው ፈተና ወድቆ ተስፋ ቆርጦ እንዳይቀር እግዚአብሔር በልጁ አዳኝነትና በመንፈስ ቅዱስ አጽ ናኝነት ከወደቀበት ተነሥቶ ጉዞውን እንዲቀጥል በቅድሚያ አስፈላጊውን ሁሉ አዘጋጅቶለታል፡፡ ስለሆነም ይህንን አውቀን ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን በየጊዜው ማጠናከር ይገባናል፡፡

"ኩነኔ የለባቸውም" የተባለው (በዚህ ምዕራፍ መግቢያ ላይ እንደ ጠቀስ ነው) "እንደ ሥጋ ፈቃድ" ሳይሆን "እንደ መንፈስ ፈቃድ" ለሚመላለሱት ብቻ ነው፡፡ የሥጋን ነገር በማሰብ የሚኖሩ መጨረሻቸው ሞት ነው፤ በመንፈስ የሚኖሩ ግን የዘላለም ሕይወትን ያገኛሉ፡፡ በሥጋ ያሉት እግዚአብሔርን ደስ እንደማያሰኙት ሐዋርያው ከገለጸ በኋላ "እናንተ ግን የእግዚአብሔር መንፈስ በእናንተ ዘንድ ቢኖር፥ በመንፈስ እንጂ በሥጋ አይደላችሁም፡፡ የክርስቶስ መን ፈስ የሌለው ከሆነ ግን ይኸው የእርሱ ወገን አይደለም" ይላል (ሮሜ.8፥9)፡፡

በክርስቶስ አምነን የተጠመቅን ሁሉ የእርሱ ወገን ስለሆንን የእርሱ መን ፈስ አለን፡፡ ይህም በእኛ ውስጥ ያደረ መንፈስ ቅዱስ የክርስቶስ መንፈስ የእግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ የሚሞተው ሰውነታችንን ለዘላለም ሕይወትና ለትንሣኤ ሙታን የበቃ ያደርገዋል (ሮሜ.8፥10-11)፡፡

እኛን በፍጹም ፍቅር ስለ ወደደን ስለ እኛ ኃጢአትና ሕግ መተላለፍ ልጁን ለሕማምና ለሞት አሳልፎ የሰጠ፥ የሕይወቱን የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ በእኛ እንዲያድር ያደረገ እግዚአብሔር ባለ ውለታችን ነው፡፡ እርሱ እኛ ሕይወትንና ደኅንነትን እንድናገኝ ታላቅ የፍቅር ሥራ አሳይቶናል፡፡ ስለሆነም እኛም ከእርሱ የተቀበልነው የፍቅር "ዕዳ" አለብን፡፡ "ዕዳ" የተባለውም የፍቅር ውለታው፥ የጸጋ ስጦታው ሲሆን እኛም በምላሹ ልንከፍለው የሚገባን መንፈሳዊ ግዴታ ነው፡፡ ስለዚህ ነው ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ "እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ዕዳ አለብን" ያለው፡፡ ታዲያ ዕዳችን እኮ በሥጋ ፈቃድ ለመኖር አይ ደለም፡፡ "እንደ ሥጋ ፈቃድ ብትኖሩ ትሞቱ ዘንድ አላችሁና" በማለት ሐዋርያው ካስጠነቀቀን በኋላ በመቀጠል ዕዳችንንና ግዴታችንን የምንወጣበትን መንገድ ሲገልጽ፦ "በመንፈስ ግን የሰውነትን ሥራ [illegible]

ትኖራላችሁ" ብሎናል (ሮሜ.8፥12-13)፡፡

ሐዋርያው "በመንፈስ የሰውነትን ሥራ ብትገድሉ" ማለቱ የሥጋን ሥራ በመተው ፈቃደ ሥጋን በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ረድኤት እንድንታገለው ያስረዳናል፡፡ ስለዚህ እንደ መንፈስ ፈቃድ እየተመራን ምግባረ ሥጋን እየተዋጋን ብንኖር የክርስቶስ ወገኖች መሆናችንን በተግባር እናረጋግጣለን፡፡ "የክርስቶስ ኢየሱስም የሆኑቱ ሥጋን ከክፉ መሻቱና ከምኞቱ ጋር ሰቀሉ" የተባለው ቃል በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ተፈጻሚነት ያገኛል (ገላ.5፥24)፡፡ "እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፤ እነዚህም ዝሙትና ርኩሰት ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣዖትም ማምለክ የሆነ መጐምጀት ነው" (ቆላ.3፥5)፡፡

የክርስቲያናዊ ሕይወታችን እውነተኛነት የሚታወቀው በማመናችን ብቻ ሳይሆን መከራንና ፈተናን በአኰቴት (በምስጋና) በመቀበል ነው፡፡ ስለ ክርስቶስ "ስለ እርሱ መከራ ደግሞ ልትቀበሉ እንጂ በእርሱ ልታምኑ ብቻ አይደለም" ተብሎ ተጽፏልና (ፊልጵ.1፥29)፡፡ ይህንንም ለማድረግ የምንችለው እንደ ፈቃደ ሥጋ ሳይሆን በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ስንኖር ነው፡፡ "በእግዚአብሔር መንፈስ የልጅነትንም ጸጋ በመንፈስ ቅዱስ እናገኛለን፡፡ "በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ ሁሉ እነዚህ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸውና" በማለት ቅዱስ ጳውሎስ ያስተምረናል፡፡ ቀጥሎም "ልጆች ከሆንን ወራሾቹ ደግሞ ነን፤ ማለት የእግዚአ ብሔር ወራሾች ነን፥ አብረንም እንድንከብር አብረን መከራ ብንቀበል ከክርስቶስ ጋር አብረን ወራሾች ነን" በማለት መከራው ክብርን እንደሚያስገኝ ልን ገልጾልናል፡፡ በመጨረሻም መከራውን ፈርተን ወደ ኋላ እንዳንልና በፈተናም ስንወድቅ እንደ ወደቅን እንዳንቀር ሲያጽናናን "ለእኛም ይገለጥ ዘንድ ካለው ክብር ጋር ቢመዛዘን የአሁኑ ዘመን ሥቃይ ምንም እንዳይደል አስ ባለሁ" ብሎናል (ሮሜ.8፥14-18)፡፡

እንግዲህ አንድ ክርስቲያን በአጋጣሚ ምክንያት በፈተና ቢወድቅ ተስፋ ቆርጦ እንዳይቀር በክርስቶስ የመዳን ዋስትና እንዲሁም የመንፈስ ቅዱስ አጋርነት እንደማይለየው አውቆና አምኖ ከወደቀበት ተነሥቶ መን ፈሳዊ ተጋድሎውን መቀጠል አለበት፡፡ የሐዋርያውን የቅዱስ ዮሐንስንም ትም ህርትና ምክር በትክክል መረዳት ይኖርበታል እንጂ ተስፋ መቁረጥ የለበትም፡፡ ሐዋርያው፡ "ልጆቼ ሆይ፡ ኃጢአትን እንዳታደርጉ ይህን እጽ ፍላችኋለሁ" ብሎ ቋሚ ትእዛዝን ከሰጠን በኋላ ይቀጥልና ምናልባት በኃጢአት የወደቀ ቢኖር በዚያው ተስፋ ቆርጦ እንዳይቀር በማለት አስቦ፦ "ማንም ኃጢአትን ቢያደርግ ከአብ ዘንድ ጠበቃ አለን እርሱም ጻድቅ የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፡፡ እርሱም የኃጢአታችን ማስተሥረያ ነው፤ ለኃጢአታችንም ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ለዓለሙ ሁሉ ኃጢአት እንጂ" ብሎናል (1ኛዮሐ.2፥1-2)፡፡ "የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻናል"፡፡ ስለዚህ "በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው" (1ኛዮሐ.1፥7-9)፡፡

ትልቁ ሞት ተስፋ መቁረጥ ነውና በእግዚአብሔር ምሕረት እን ተማመን! ምሕረቱ ለዘላለም ነውና ተስፋ አንቁረጥ (መዝ.117፥1)፡፡ ጻድቅ ሰባት ጊዜ ይወድቃል ሰባት ጊዜም ይነሣል የተባለውን እያስታወስን በልዩ ልዩ ፈተና በመግባት በሀልዮ፡ በነቢብ፡ በገቢር በማወቅ ባለማወቅ በሠራነው ኃጢአት በወደቅን ጊዜ እንደ ወደቅን ሳንቆይና ሳንቀር ወዲያውኑ ተነሥተን መልሶ [illegible] ቅዱስ [illegible] በንስሐ ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን [illegible] ይገባናል (ምሳሌ 24፥16)፡፡ እንግዲህ በክርስቶስ ያለን

www.ethiopianorthodox.org

ሁሉ ኩነኔ እንደሌለብን አውቀንና አምነን (ሮሜ.8፥1-4)፡ ድካማችንን በሚያውቅልንና በሚያግዘን በመንፈስ ቅዱስ እየተመራን ወደ እግዚአብሔር አባታችን በመጸለይ (ሮሜ.8፥26-27)፡ በመንፈስ ኃይል የሰውነትን ማለት የሥጋን ምኞትና ሥራ እየተዋጋን በተለይም የንጽሕ ተጋድሏችንን መፈጸም ግዴታችን ነው (ሮሜ.8፥12-13)።

ንጽሐ ልቡናና የንጽሕ ተጋድሎ "አታመንዝር" ከሚለው ትእዛዝ ጋር ተያይዞ የሚነገር መሆኑን ከወንጌል ቃል ተምረናል (ማቴ.5፥27-32)። ንጽሕ ደናግልንና መነኮሳትን ብቻ የሚመለከት ሳይሆን በጋብቻ ያሉትን፡ ገና ለጋብቻ የሚዘጋጁትን፡ በሞት ወይም በሌላ ምክንያት ከባላቸው ወይም ከሚስታቸው የተለዩትን ሁሉ ያካትታል። "መጋባት በሁሉ ዘንድ ክቡር መኝታውም ንጹሕ ይሁን፤ ሴሰኞችንና አመንዝሮችን ግን እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል" (ዕብ.13፥4) ተብሎ እንደ ተጻፈው በጋብቻ ያሉ ሁሉ ክርስቲያናዊ ሕይወታቸው በንጽሕናና በቅድስና ያጌጠ መሆን አለበት። በጋብቻ ንጽሕናን መጠበቅ ማለት አንድ ወንድ በአንዲት ሴት፡ አንዲት ሴት በአንድ ወንድ በፍጹም ታማኝነት እስከ መጨረሻው ድረስ መጽናት ማለት ነው።

የንጽሕ ተጋድሎ ማለት እንደ መንፈስ ፈቃድ እየተመራን የሥጋን ምኞትንና ሥራን፡ የዓይን አምሮትንና ዓለማዊነትን የምንከላከልበት የጽድቅ መንገድ ነው። መንገዱ እንደ ዓለማዊው መንገድ ሰፊ ሳይሆን ጠባብና ፈተና የበዛበት ቢሆንም በእግዚአብሔር ረድኤት ታምነው የመንፈሳዊ ተጋድሎ ለሚያደርጉ ሁሉ መንገዱ ቀና ይሆንላቸዋል።

የንጽሕ ተጋድሎ ራስን የመግዛት ትምህርት በማግኘትና ልምምድ በማድረግ ይጀመራል። ይህም ያለውጭ ተጽእኖ በነፃ ፈቃድ መወሰንን ይጠይቃል። ራሳችንን ለመግዛት መወሰን ያስፈልገናል። አለበለዚያ ፈቃደ ሥጋ እኛን ይገዛንና የኃጢአት ባሮች በማድረግ ሰላምና ደስታ እናጣለን። በአንጻሩ ደግሞ ፈቃደ ሥጋን በመቆጣጠር የጽድቅና የቅድስና ተግባሮች በመሆን ሰላምና ደስታን እናገኛለን። ራሳችንን ለመግዛትና ፈተናን ለመቋቋም እንድንችል እግዚአብሔር ከሚያደርግልን ረድኤት ጋር እኛ በበኩላችን ልንፈጽማቸው የሚያስፈልጉን ነገሮች አሉ። ከሁሉ በፊት ራስን ማወቅ ይቀድማል። ራሳችንን በመመርመር ጠንካራና ደካማ ጐናችንን ለይተን በምን ሁኔታ ላይ እንዳለን ካላወቅን ለፈተናችን መፍትሔና ለበሽታችን መድኃኒት አናገኝም። የአለንበትን ወይም ያጋጠመንን ሁኔታ ለማወቅና መፍትሔ ለመፈለግ ቅዱሳት መጻሕፍትን ማጥናትና ከጓደኞችና ይልቁንም ከመምህራን ጋር መወያየት ይጠቅማል። በኃጢአት የወደቅንበትንም ነገር ካወቅን በትጋት እየተጋን ልዩ ጸሎት ማድረግ፡ ንስሐ መግባት፡ ከሥጋዊ ምኞትና ደስታ መራቅ፡ ሰባኤ መደገፍ ጾምና ስግደት ማድረግ ሌሎችም ራሳችንን ለመግዛትና ፈተናችንን ለመከላከል የሚረዱንን ሁሉ መፈጸም ያስፈልጋል።

ራሳችንን ለመግዛትና ለመቆጣጠር ከፈለግን ልምምድና ሰፊ ትዕግሥት ያስፈልገናል። ምክንያቱም ራስን መግዛት በአንድ ጊዜ ተወስኖ ለሁልጊዜ የሚሆን ነገር አይደለም። ራስን መግዛት ለረጅም ጊዜ የሚቆይና በየዕለቱም በማዘውተር የሚፈጸም ሥራ ነው። በሕይወት ዘመናችን ውስጥ በየጊዜው በልቡና በመታደስ በትጋትና በኃይል መታገልን ይጠይቃል፤ በተለይም አንዳንድ ጊዜ ራሳችንን ለመግዛት ብዙ ኃይል ያስፈልገናል። ራስን ለመግዛት የሚያስፈልገን የኃይል መጠን ባጋጠመን አካባቢና ሁኔታ እንደ እድሜያችንም ደረጃ ይለያያል፤ ለምሳሌ በልጅነትና በጉርምስና ጊዜ ፈተናው የበለጠ ይከሠታል። ራስን ለመግዛት ለሁሉ [illegible]

ጳውሎስ ለቲቶ በጻፈው መልእክት ላይ ይገልጻል።

> "አንተ ግን ሕይወት ለሚገኝበት ትምህርት የሚገባውን ተናገር። ሽማግሌዎች ልከኞች፡ ጭምቶች፡ ራሳቸውን የሚገዙ . . . እንዲሁም አሮጊቶች ሴቶች አካሄዳቸው ለቅዱስ አገልግሎት የሚገባ፡ የማያሙ፡ ለብዙ ወይን ጠጅ የማይገዙ፡ በጎ የሆነውን ነገር የሚያስተምሩ ይሁኑ፡ ቆንጃጅትም . . . ራሳቸውን የሚገዙ ንጹሖች . . . እንዲሆኑ . . .። ጐበዞችም እንዲሁ ራሳቸውን እንዲገዙ ምከራቸው" (ቲቶ 2፥1-6)።

ንጽሕ የመጠበቅና የቅድስና ሕይወት ራስን ከመግዛት ጋር ይሄዳል። ሆኖም ንጽሕ የራሱ የሆነ የእድገት ሕግ አለው። በየደረጃውም የሚፈጸመው የእድገት እርምጃ ከሕፀፅና ከኃጢአት የነፃ አይደለም። ዕለት በዕለት በምናደርገው መንፈሳዊ ውሳኔና ተጋድሎ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ይታነፃል፤ አካሄዳችን ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር ይሆናል፤ የንጽሕና የቅድስና ኑሮአችንም በየጊዜውና በየደረጃው እያደገ ይሄዳል። ነገር ግን ይህ ሁኔታ እንደ አካባቢውና እንደ ባሕሉ የሚወሰን ነው። መልካም ሥነ ምግባር በሌለበት ሞራለ ብልሹ በሆነ አካባቢ ወይም ሀገር የሚኖሩ ክርስቲያን ወገኖቻችን መንፈሳዊ ሕይወታቸው ጉስቁሎ ሞራላቸው ወድቆ ይገኛሉ። እነዚህን በጸሎት ከማሰብ ጋር የትምህርትና የምክር አገልግሎት በመስጠት በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ከወደቁበት አንሥተን ወደ ጤናማው ክርስቲያናዊ ሕይወት እንዲመለሱ ማድረግ የሁላችንም ግዴታ ነው።

ጤናማው ክርስቲያናዊ ሕይወት በንጽሕናና በቅድስና ተጠናክሮ ወደ ከፍተኛ ደረጃ ይደርሳል። ይህም የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ስለሆነ በመንፈስ ኃይል ፈቃደ ሥጋንና ምግባረ ሥጋን እየተዋጋን ክርስቶስን በመምሰል የዘላለም ሕይወትን ለመውረስ የሚያበቃንን ፍሬ እንድናፈራ ስጦታው (ጸጋው) ያስችለናል።

እንግዲህ እንደ ሥጋ ፈቃድ ሳይሆን እንደ መንፈስ ፈቃድ ከኖርን የመንፈስን ፍሬ እናፈራለን። ራስን መግዛት እንማራለን፤ ንጽሕናንም ገንዘብ እናደርጋለን።

> "የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፡ ደስታ፡ ሰላም፡ ትዕግሥት፡ ቸርነት፡ በጎነት፡ እምነት፡ የውሃት፡ ራስን መግዛት ነው። እንደነዚህ ያሉትን የሚከለክል ሕግ የለም። የክርስቶስ ኢየሱስም የሆኑቱ ሥጋን ከክፉ መሻቱና ከምኞቱ ጋር ሰቀሉ። በመንፈስ ብንኖር በመንፈስ ደግሞ እንመላለስ" (ገላ.5፥22-25)።

፰ኛ. "አትስረቅ"

መስረቅ ማለት ምን ማለት ነው? መስረቅ ማለት የሌላውን ገንዘብና ንብረት መውሰድ ሲሆን፡ አወሳሰዱም ባለቤቱ ሳያውቅ ወይም በማታለል ወይም በኃይል ይፈጸማል። የሰው የሆነውን ገንዘብና ንብረት በማናቸውም ምክንያት መውሰድ፡ መቀማት ወይም ማስቀረት በወንድም ላይ ትልቅ በደል መፈጸም ነው። ስምንተኛው ትእዛዝ ይህንን አድራጎት ይከላከላል፤ በበደለኛውም ላይ ከፍተኛ ቅጣት ያደርሳል። በኢያሱ ወልደ ነዌ ዘመን አንድ እሥራኤላዊ ስሙ አካን የተባለ ማንም እንዳይወስድ የተከለከለውን ገንዘብ በቤቱ ደብቆ ስለ ተገኘ ከነቤተሰቡ በድንጋይ ተወግሮ ከሰረቀው ገንዘብ ጋር አብሮ እንዲቃጠል ሆኗል (ኢያሱ 7፥1-26)። በኤልያስ ዘመንም የእሥራኤል ንጉሥ የነበረው አክዓብ ናቡቴ የተባለውን ሰው የአትክልት ቦታ በግድ ለመግዛት ጠይቆት እምቢ ስላለው በሚስቱ በኤልዛቤል የተንኰል ሥራ በሐሰት ወንጀል ተገድሎ ቦታው በዓመፅ ተወስዶበት ነበር። ናቡቴ በተገደለበትና ደሙ በፈሰ[illegible] ማስት ኤልዛቤል ሞታ ደሟም ፈስሶ ሥጋዋን ውሾች [illegible] እግዚአብሔር ፍርድ ቀደም ብሎ በነቢዩ ኤልያስ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ተነግሮ ነበር (1ኛነገሥ.20፡1-29)፡፡

ጉቦኝነት፡ ሰዎች በሥልጣናቸው አማካኝነት የሌላውን ገንዘብ የሚወስዱበት ወይም ጥቅም የሚያገኙበት መንገድ እስከሆነ ድረስ ስውር ስርቆት ነው ማለት ይቻላል፡፡ አባይ ሚዛንም ስርቆት ነው፤ ምክንያቱም አንዳንድ ታማኝነት የጐደላቸው ነጋዴዎች የሸማቾችን ገንዘብ የሚቀርጡበትና የሚያስቀሩበት ዘዴ ስለሆነ ነው፡፡ ይህ ዓይነቱ ሥራ በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ነው፡፡ ይህን የሚያደርጉ ሁሉ ታላቅ የስርቆት ወንጀል ፈጽመዋልና በሥጋም በነፍስም ይቀጣሉ፡፡ በመጽሐፈ ምሳሌ "ሁለት ዓይነት ሚዛን በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸያፊ ነው፡ ሐሰተኛ ሚዛንም መልካም አይደለም" ተብሎ ተጽፏል (ምሳ.20፡23)፡፡ ቅዱስ ጳውሎስም፡ "ሌቦች ወይም ገንዘብን የሚመኙ ወይም ሰካሮች ወይም ተሳዳቢዎች ወይም ነጣቂዎች የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም" በማለት መጨረሻቸውን ገልጾልናል (1ኛቆሮ.6፡10)፡፡

የሰውን ገንዘብ ከመውሰድ የከፋ ነገር ቢኖር የቤተ ክርስቲያንን ንዋየ ቅድሳት መስረቅ ነው፡፡ ምክንያቱም ይህንን ያደረገው ሰው ከስርቆት ወንጀል ሌላ የእግዚአብሔርን ስም አቃሏል፤ ሃይማኖቱንም ክዷል ማለት ይቻላል፡፡ ስለዚህ አድራጎቱ የበደል በደል ነው፡፡ እንደዚህ ዓይነቱ ሰው ባልንጀራውን ሳይሆን እግዚአብሔርን ነው የበደለው፡፡ የእግዚአብሔርን መሥዋዕትና ቁርባን በመድፈር ያለ አግባብ ይወስዱና ይጠቀሙ ለነበሩ ለኤሊ ለአራቱ ሊቀ ካህናት ልጆች የተሰጠው ቃል እንደሚከተለው ነበር፡- "ሰውስ ሰውን ቢበድል እግዚአብሔር ይፈርድበታል፤ ሰው ግን እግዚአብሔርን ቢበድል ስለ እርሱ የሚለምን ማን ነው?" ስለዚህ ነው ልጆቹም አባታቸውም በአንድ ቀን የሞቱት (1ኛሳሙ.2፡12-36)፡፡ በሐዋርያት ዘመንም ሐናንያና ሰጲራ ግማሹን ገንዘባቸውን ደብቀው መንፈስ ቅዱስን ለማታለል ስለሞከሩ በድንገት ተቀሥፈው ሞተዋል (የሐዋ.ሥራ5፡1-11)፡፡

እንደ ስርቆት የሚቆጠሩት ሌሎች ነገሮች ካሉ የትኞቹ ናቸው? እንደ ስርቆት ከሚቆጠሩት አንዱ በምቀኝነትም ይሁን በተንኮል ወይም በግፍ የሰውን ገንዘብና ንብረት ማስቀረት ወይም መቀነስ ወይም ማቆየት ነው፡፡ የሠራተኞችን ደመወዝ ማስቀረት ወይም አለአግባብ ደመወዛቸውን መቁረጥ አሠሪዎችን በደለኞች ያደርጋቸዋል፡፡ ቅዱስ ያዕቆብ "እነሆ፡ እርሻችሁን የጨዱት የሠራተኞች ደመወዝ በእናንተ ተቀምቶ ይጮሃል፡ የአጫጆችም ድምፅ ወደ ጌታ ፀባዖት ጆሮ ገብቷል" የሚለውን እያስታወስን የሰው ገንዘብ እንዳይቀርብን ሰውም እንዳያለቅስብን በኃላፊው ገንዘብ ሰውን እንጥቀምበት እንጂ አንጉዳበት (ያዕ.5፡4)፡፡

እንደ ስርቆት የሚቆጠሩ ሌሎች ነገሮች አሉ፡፡ የአደራ ገንዘብን መብላት፡ የተበደሩትን ገንዘብና የተዋሱትን ንብረት አለመመለስና የመሳሰሉት ናቸው፡፡ ከዚህም ጋር የሚቆጠር የባልንጀራን ወይም የማኅበርን ወይም የመሥሪያ ቤትን ገንዘብና ንብረት አላግባብ መጠቀምና ማበላሸት፡ ማባከንና ማውደም፡ እንደዚሁም በእጅ አዙር በሽፍጥ ሥራ የሚፈጽሙና ማናቸውም ታማኝነት የጐደለው ሥራ ሁሉ ከስርቆት ተለይቶ አይታይም፡፡ እንዲያውም አንድ ለሕዝብ ጠቃሚ የሆነ ድርጅት ሆን ተብሎ እንዲከሥር የሚደረገው ደባ ሁሉ የብዙ ሰዎችን ገንዘብ እንደመስረቅ ይቆጠራል፡፡

የተሳሉትን ስዕለት፡ የገቡትን ብፅዓት አለመፈጸም እግዚአብሔርን መበደል ነው፡፡ ልንፈጽመው የማንችለውን ነገር ቃል አለመግባት ይሻላል፡፡ ቃል ከገቡ በኋላ ማስቀረት እርግማንን ያመጣል፡፡ ለቤተ እግዚአብሔር አስተዋጽኦን አለመክፈል፡ አሥራት በኩራትን ማስቀረት እግዚአብሔርን መስረቅ መሆኑን እርግማንንም እንደሚያመጣብን ነቢዩ ሚልክያስ እንደሚከተለው ጽፏል፡-

"ሰው እግዚአብሔርን ይሰርቃልን? እናንተ ግን እኔን ሰርቃችኋል፡፡ እናንተም፡- የሰረቅንህ በምንድር ነው? ብላችኋል፡፡ በአሥራትና በበኩራት ነው፡፡ እናንተ፡ ይህ ሕዝብ ሁሉ፡ እኔን ሰርቃችኋልና በእርግማን ርጉሞች ናችሁ፡፡" እንደ ነቢዩ አገላለጽ ከሥርዓቱ ፈቀቅ ባትሉ አሥራቱን ባታስቀሩ ዝናበ ምሕረቱን እክለ በረከቱን የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንደሚያወርድላቸው ያረጋግጣል፡፡ "በቤቴ ውስጥ መብል እንዲሆን አሥራቱን ሁሉ ወደ ጐተራ አግቡ፤ የሰማይንም መስኮት ባልከፍትላችሁ፡ በረከትንም አትረፍርፌ ባላፈስስላችሁ በዚህ ፈትኑኝ፡ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር፡፡ ስለእናንተ ነቀዙን እገሥጻለሁ፡ የምድራችሁንም ፍሬ አያጠፋም፤ በእርሻችሁም ያለው ወይን ፍሬውን አያረግፍም፡ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር፡፡ የተድላ ምድር ትሆናላችሁና አሕዛብ ሁሉ ብፁዓን ብለው ይጠሯችኋል፡ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር" (ሚል.3፡7-12)፡፡

የሌባ ተባባሪ መሆን በስርቆት ወንጀል ማስጠየቁ ታውቋል፤ ለመሆኑ የሌባ ተባባሪ ማለት ምን ማለት ነው? የሌባ ተባባሪ ማለት ሌባውን በመደበቅ ወይም የሰረቀውን ገንዘብ በመሸሸግ ወይም ምክርና ትእዛዝ በመስጠት ወይም በመሳሰሉት ነገሮች የተሳተፈ ማለት ነው፡፡ የዋህ ሰዎችና ልጆች በቀላሉ የሌቦች መሣሪያዎች ለመሆን ስለሚችሉ የወላጆችና የሽማግሌዎች ምክርና ማስጠንቀቂያ በቅድሚያ እንዲሰጣቸው ያስፈልጋል፡፡ ጉቦ አቀባዮችና በስርቆት ገንዘብ ተጠቃሚዎች ሁሉ የሌቦች ተባባሪዎች ናቸው፡፡ እንግዲህ በዚህ ሁኔታ በየሥራ ዘርፉ ብዙ ሌቦችና ተባባሪዎቻቸው በስውር የስርቆት መረባቸውን ዘርግተው ስለሚበዘብዙ ሥራቸውን ለማጥፋት እንኳ ባይቻል እነርሱን በመምከርና የታማኝነትንና የሐቀኝነት አርአያን በማሳየት ክርስቲያናዊ ግዴታችንን ለመወጣት የተቻለንን ያህል መሞከር ይኖርብናል፡፡ ከክፉ አድራጐታቸው ሊመለሱ የሚችሉትን ማዳን ታላቅ ቁም ነገር ነው፤ የማይመለሱትን ግን ፍርድ ይጠብቃቸዋል፡፡

ሰዎች ሁሉ የሌላውን ገንዘብ መስረቅ ቀርቶ የራሳቸውን እንዲያካፍሉ ታዝዘዋል፡፡ ስለዚህ ነው ዮሐንስ መጥምቁ ለቀራጮች ማለት ለመንግሥት ቀረጥ ሰብሳቢዎች፡ ለጭፍሮች ማለት ለወታደሮች በጠቅላላው ለሕዝቡ እየመከረ ወንጌልን ይሰብከላቸው የነበረው፡፡

"ሕዝቡም፡- እንግዲህ ምን እናድርግ? ብለው ይጠይቁት ነበር፡፡ መልሶም፡- ሁለት ልብስ ያለው ለሌለው ያካፍል፡ ምግብም ያለው እንዲሁ ያድርግ ይል ነበር፡፡ ቀራጮችም ደግሞ ሊጠመቁ መጥተው፡- መምህር ሆይ፡ ምን እናድርግ? አሉት፡፡ ከታዘዘላችሁ አብልጣችሁ አትውሰዱ አላቸው፡፡ ጭፍሮችም ደግሞ፡- እኛ ደግሞ ምን እናድርግ? ብለው ይጠይቁት ነበር፡፡ እርሱም፡- በማንም ግፍ አትሥሩ ማንንም በሐሰት አትክሰሱ፡ ደመወዛችሁም ይብቃችሁ አላቸው" (ሉቃ.3፡10-14)፡፡

እንግዲህ መልካሙን መመሪያና ምክር ተከትለን ባልንጀራችንን አውቀንም ሳናውቅም በገንዘቡ ላይ በደል ፈጽመን እንደሆን መካስ ይኖርብናል፡፡ ይህም ዋጋ ያለው የንስሐ ፍሬ ነው፡፡ ንስሐ በምትገባ ነፍስ በሰማይ ታላቅ ደስታ ይሆናልና፡፡ ፈያታዊ ዘየማንን ያዳነ ክርስቶስ በንስሐ የሚመለሱትን ሁሉ በደስታ ይቀበላቸዋል፡፡ ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ይቆጠር የነበረውን የሀብታሙን የዘኬዎስን ታሪክ ተመልክተን አርአያውን መከተል ጠቃሚ ነው፡፡ ከዕለታት አንድ ቀን ጌታችን፡-

"ወደ ኢያሪኮ ገብቶ ያልፍ ነበር፡፡ እነሆም ዘኬዎስ የሚባል ሰው፡ እርሱም

www.ethiopianorthodox.org

የቀራጮች አለቃ ነበር:: ኢየሱስንም የትኛው እንደሆነ ሊያይ ይፈልግ ነበር፤ ቁመቱም አጭር ነበረና ስለ ሕዝቡ ብዛት አቃተው:: በዚያችም መንገድ ያልፍ ዘንድ አለውና ያየው ዘንድ ወደ ፊት ሮጦ በአንድ ሾላ ላይ ወጣ:: ኢየሱስም ወደዚያ ስፍራ በደረሰ ጊዜ፡ አሻቅቦ አየና፡ ዘኬዎስ ሆይ፣ ዛሬ በቤትህ እውል ዘንድ ይገባኛልና ፈጥነህ ውረድ አለው:: ፈጥኖም ወረደ በደስታም ተቀበለው:: ሁሉም አይተው፡ ከኃጢአተኛ ሰው ጋር ሊውል ገባ ብለው አንጐራጐሩ:: ዘኬዎስ ግን ቆሞ ጌታን፡ ጌታ ሆይ፣ ካለኝ ሁሉ እኩሌታውን ለድሆች እሰጣለሁ፤ ማንንም በሐሰት ከስሼ እንደሆንሁ አራት እጥፍ እመልሳለሁ አለው:: ኢየሱስም፡ እርሱ ደግሞ የአብርሃም ልጅ ነውና ዛሬ ለዚህ ቤት መዳን ሆኖለታል፤ የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቷልና አለው” (ሉቃ.19፥1-10)::

፱ኛ. “በሐሰት አትመስክር”

ምስክርነት ምን ማለት ነው? በሐሰት መመስከርስ እንዴት ነው? ምስክርነት ማለት በዳኛ ፊት ወይም በባለሥልጣን ፊት ወይም በአስታራቂ ሽማግሌዎች ወይም ስለ ሥነ ሥርዓት ጉዳይ በተሠየመ ጉባኤ ፊት የቀረበውን ሙግትና ክርክር በትክክል ለመፍረድና ለመወሰን የሚረዳ የቃል ማረጋገጫና ሌሎችም መረጃዎችን የሚያመለክት ነው:: በእውነት የሚቀርበው ምስክርነት በእግዚአብሔርም በሰውም ዘንድ ያስመሰግናል:: ነገር ግን ሰዎች በልዩ ልዩ ጥቅም ተገዝተው ወይም ባልንጀራን አለ አግባብ ለመጥቀም ወይም ለመጉዳት ሲባል እውነቱን ነገር በመሸሸግ ሐሰት ነገር በመፍጠር ያልተነገረውን ተነገረ ያልተደረገውን ተደረገ በማለት በመሐላም ሆነ ያለ መሐላ የሚቀርበው የውሸት ማስረጃ ሁሉ የሐሰት ምስክርነት ይባላል::

በኅብረተሰቡ ውስጥ እውነትና ሐቅ ጠፍቶ ፍርድ ጉድሎ ድሀ ተበድሎ ሰዎች ሁሉ ጊዜያቸውንና ኃይላቸውን ገንዘባቸውንም በክርክርና በጠብ እንዳያጠፉና ሰላማቸውን እንዳያጡ በፍቅርና በደስታ እንዲኖሩ በማሰብ እግዚአብሔር “በባልንጀራህ ላይ በሐሰት አትመስክር” የሚለውን ትእዛዝ እንድንጠብቀው ሰጥቶናል:: ይህን ትእዛዝ መተላለፍ ትልቅ በደል ነው:: በመጀመሪያ፡ መስካሪው እውነት እመሰክራለሁ ብሎ የገባውን ቃል ኪዳን ወይም መሐላ አፍርሶ ውሸት በመናገሩ፤ ሁለተኛ፡ ዳኛውን በማሳሳት የሐሰት ፍርድ በማስፈረዱ፤ ሦስተኛ፡ የተፈረደበትን ሰው ሳያጠፋ በማስቀጣቱ በደሉ ብዙ ነው:: እግዚአብሔርም ሐሰተኛ ምስክሮችን ሳይቀጣ እንደማይተዋቸው በሶስና ታሪክ ለመማር እንችላለን:: በዳንኤል ዘመን እግዚአብሔርን የምትፈራ ትእዛዙን የምትጠብቅ ሶስና የተባለች መልከ መልካም ሴት ነበረች:: በክፉ ሐሳብ ተነሣሥተው ሁለት ሰዎች ሶስና ባልሠራችው የነውር ሥራ በመክሰስ በዳኛ ፊት በሐሰት መስክረው የሞት ፍርድ አስፈርደውባት ሳለ፡ ዳንኤል ይደርስና ዳኝነቱ እንደገና ይታይና መስካሪዎቹ ሐሰተኞች ሆነው ስለ ተገኙ ወዲያው በሞት ተቀጥተዋል (ታሪኩን ከትልቁ መጽሐፍ ቅዱስ ተመልከት)::

በሐሰት አትመስክር የሚለው ትእዛዝ ምስክሮችን ብቻ የሚመለከት ሳይሆን ሐሰተኛ ምስክሮችን በመግዛት ልዩ ልዩ የሐሰት መረጃዎችን በማዘጋጀት፤ ሰነዶችንና መዝገቦችን በማጭበርበርና በማዘዋወር አስመስሎ በመፈረምና በተሰረቁ ማኅተሞች በመጠቀም እንደዚሁም ሌሎች ይኸን የመሰሉ በተንኰል የተቀናበሩትን ሁኔታዎች በማመቻቸት የሚያስፈርዱትንና የሚፈርዱትንም ሁሉ ይመለከታል:: በስውር ደባ ንጹሑን ሰው የሚወነጅልና በሐሰትም የሚያስፈርድበት ሁሉ በስውር የተደረገውን የሚያውቅ አምላክ በግልጽ እንደ ሥራው መጠን ሳይቀጣው አያልፈውም:: የንጹሑን የናቡቴን ደም የተበቀለ አምላክ ሁልጊዜ ይፈርዳል:: የናቡቴን ርስት በግፍ ለመቀማት አስባ እግዚአብሔርንና ንጉሡን ተሳድቧል በማለ[illegible] ክዓብ ማስት በዝ ሥልጣና በንጉሡ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ምስክሮች ገዝታ በድንጋይ ተወግሮ እንዲሞት አድርጋለች:: ፍርዱን የማያስቀር አምላክ እርሷንም ከፎቅ ቤት ላይ ሰዎች ገፍትረው ጥለዋት ከመሬት ተፈጥፍጣ ሞታለች:: ነቢዩ ኤልያስም እንደተነበየው ሥጋዋን ውሾች በልተውታል (1ኛ ነገሥ.20፥1-26)::

እንደ ሐሰት ምስክርነት የሚቆጠሩ ሌሎች ተመሳሳይ ጥፋቶች ይኖሩ ይሆን? በእርግጥ አሉ፤ ከእነርሱም አንዱ ውሸት መናገር ወይም ሐሰት ነገር መሥራት ነው:: ውሸት ማለት አንድ ሰው ሕሊናው እያወቀ እውነቱን ወደ ጐን ትቶ ሐቁን በሐሰት ተክቶ ወይም እውነቱን ነገር አስተባብሎ ሌላውን ሰው አሳምኖ መናገርና አስመስሎ ማቅረብ ነው:: ይህም የሐሰት ነገር በዘጠነኛው ትእዛዝ የተከለከለ ነው:: ይህ የሐሰት ሥራ የጥፋት ሁሉ መጀመሪያ በርከፋች መሆኑን ከኦሪት ዘፍጥረት እንማራለን:: ሐሰተኛውና ተንኰለኛው ሰይጣን በእባብ ተመስሎ የተከለከለውን ፍሬ ብትበሉ ዓይናችሁ ይከፈታል መልካምና ክፉውን በማወቅ እንደ እግዚአብሔር ትሆናላችሁ እንጂ ሞትን አትሞቱም በማለት በሐሰት ቃልና ሽንገላ ሔዋንን አሳስቷል:: በዚህም የተነሣ አዳምና ሔዋን ገነትን አጡ፤ ኃጢአትና ሞትም በምድር ላይ ነገሡ፤ የሰው ልጆች ሁሉ በክፉት ሥራ ተጠመዱ:: የሐሰትም ነገር ከፍተኛ በደል ነው የተባለበት በዚህ ምክንያት ነው:: ክርስቶስም እንደ ገለጸልን የሐሰት አባት ዲያብሎስ ነው:: “እርሱ ከመጀመሪያው ነፍስ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለሌለ በእውነት አልቆመም:: ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፡ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና” (ዘፍ.3፥1-24፤ ዮሐ.8፥44)::

ሰውን ለመጉዳት የሚደረገውን የሐሰት ሥራ ወይም የውሸት ዓይነት በሔዋን የፈተና ታሪክ ውስጥ ይገኛል:: ሌላው ደግሞ ራስንና ባልንጀራን አላግባብ ለመጥቀም የሚፈጸም ውሸት ነው:: ይኸንንም በነቢዩ ኤልሳዕ አገልጋይ ግያዝ በተባለው ሰው በደረሰው አሳዛኝ ሁኔታ እንማራለን:: ግያዝ በሐሰት ጌታዬ ልኮኛል በማለት ከሶርያው ጦር አዛዥ ከንዕማን ገንዘብና ልብስ ተቀብሎ ከቤቱ ይመለሳል:: “ኤልሳዕም፡ ግያዝ ሆይ፣ ከወዴት መጣህ? አለው:: እርሱም፡ እኔ ባሪያህ ወዴትም አልሄድሁም አለ::” በዚህም ለሁለተኛ ጊዜ መዋሸቱ ነው:: ስለዚህ ነቢዩ ረገመው:: “እንግዲህስ የንዕማን ለምፅ በአንተ ላይ፡ ለዘላለምም በዘርህ ላይ ይጣበቃል አለው:: እንደ በረዶም ለምጻም ሆኖ ከእርሱ ዘንድ ወጣ” (2ኛ ነገሥ.5፥20-27)::

ውዳሴ ከንቱም እንደ ውሸት የሚቆጠር ስለሆነ ቁጥሩ ከሐሰት ነገሮች ውስጥ ይሆናል:: አንድ ሰው በምስጋናና በሽንገላ ቋንቋ የማይገባውን ክብር መስጠት ካልደረሰበት ማዕረግ ማድረስ ለተናጋሪው አድማጮችን ወይም ለጸሐፊው አንባቢዎችን ለማዝናናትና ለማስደሰት የታሰበ ቢሆንም እንኳ አንዳንድ ጊዜ ውጤቱ አደገኛ ነው:: ታላቅ በደልም ሆኖ ይቆጠራል:: ምክንያቱም ተመስጋኙ ሰው የማይገባውን ምስጋናና ክብር አምኖ ከተቀበለው በልቡ ትዕቢት ያድርና ከፈጣሪው እንዲጣላ ያደርገዋል:: ከውዳሴ ከንቱ እንድንርቅ በሄሮድስ ላይ የደረሰው መቅሠፍት ያስጠነቅቀናል:: “በተቀጠረ ቀንም ሄሮድስ ልብሰ መንግሥቱን ለብሶ በዙፋን ተቀመጠ:: እነርሱንም /ሕዝቡን/ ተናገራቸው፤ ሕዝቡም፡ የእግዚአብሔር ድምፅ ነው የሰውም አይደለም ብለው ጮኹ:: ለእግዚአብሔር ክብር ስላልሰጠ ያንጊዜ የጌታ መልአክ መታው በትልም ተበልቶ ሞተ” (የሐዋ.ሥራ 12፥21-23):: የውዳሴ ከንቱ ነገር መጨረሻው ጥፋት ከሆነ የአመስጋኞችን የኩሸት መወድስ ገጸ በረከት አግዶ፡ ምስጋና [illegible]ሔር ክብር መስጠት ያስፈልጋል::

ሥራ ውጤት ነው:: በዚህም የተነሣ በፍቅር የሚኖሩ ጓደኞች ተጣልተው የሚለያዩበት ከዚህም አልፎ የሚገዳደሉበት ሁኔታ ይፈጠራል:: ይህ [illegible] ነገር በየቤቱና በየጕረቤቱ በየመሥሪያ ቤቱም ሁሉ የሚታይ ኅብረተሰቡን የሚያበጣብጥ ነው:: ይህም የነገረ ሠሪዎችና የአሳባቂዎች የሥራ ውጤት ነው:: ስለዚህ ወንድማችን ወይም እኅታችን በድንገት ወይም ባልታወቀ ምክንያት በሚቀየሙን ወይም በሚጣሉን ጊዜ ነገሩን በትዕግሥትና በማስተዋል ተገንዝበን የነገረ ሠሪዎች ሥራ ያለበት መሆኑን ከአወቅን እቅዳቸውን ማክሸፍ ይኖርብናል:: በመንፈሳዊ ድፍረትም ክፉ ሥራቸውን አጋልጠን የተጣሉትን በማስታረቅና ሰላም በመፍጠር ክርስቲያናዊ ግዴታችንን ለመወጣት እንችላለን::

ለጨዋታ ለፈገግታ የተፈጸመ የውሸት ቀልድ ሰውን ከሚጐዳው የሐሰት ወሬ የተሻለ ነው ቢባልም፣ በጠቅላላው ቀላልም ከባድም ቢሆን ውሸት መናገር አልተፈቀደም:: "እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፣ አሮጌውን ሰው ከሥራው ጋር ገፋችሁታልና":: "ስለዚህ ውሸትን አስወግዳችሁ፣ እርስ በእርሳችን ብልቶች ሆነናልና እያንዳንዳችሁ ከባልንጀሮቻችሁ ጋር እውነትን ተነጋገሩ" በማለት ሐዋርያው ጳውሎስ አዞናል:: ይኸንን ትእዛዝ ባለ መፈጸም ከእውነት ሐሰትን በመውደድ በክፉ ሥራቸው ከጸኑ ግን መጨረሻቸው ከከሐዲዎችና ከነፍሰ ገዳዮች ጋር በእሳት መቃጠል እንደሆነ በዮሐንስ ራእይ ተጽፏል:: "የሚፈሩና የማያምኑ የርኩሳንም የነፍሰ ገዳዮችም የሴሰኞችም የአስማተኞችም ጣዖትንም የሚያመልኩ <u>የሐሰተኞችም ሁሉ</u> ዕድላቸው በዲንና በእሳት በሚቃጠል ባሕር ነው፤ ይኸውም ሁለተኛ ሞት ነው" (ቈላ.3፥9፤ኤ ፌ.4፥25፤ ራእይ 21፥8):: "የሐሰትንም ሥራ የሚወዱት ሁሉ" ከአምስቱ ውሾች ይቆጠራሉ (ራእይ 22፥15)::

ሐሜት፣ የባልንጀራን ስም እያነሱ፣ ሥራውን እያንኳሰሱ፣ ጥፋቱንና ጉድለቱን እያወሱ፣ መልካም ጠባዩንና ዝናውን እያከፋፉና እያዋረዱ በማውራት የሚፈጸም በደል ነው:: አንዳንዱ ነገር እንኳ እውነት ቢሆንም የባልንጀራን ገበና መደበቅ ነው እንጂ በየቦታው ማውራት ተገቢ አይደለም:: በይፋ የታወቀውንም የባልንጀራ ክፋት ማውራት ሐሜት ባይሆንም እንኳ ካልታወቀ ስሕተት እንዳንገባ አርቆ ማየት ይገባል:: ይብዛም ይነስም እንጂ ሁሉም ሐሜት ኃጢአት ነው:: ነገር ግን በንጹሐን ሰዎች ላይ በተለይም በጻድቃን ላይ የተሰነዘረ ሐሜት ከፍተኛ በደል ነው:: አሮንና እኅቱ ማርያም በወንድማቸው በሙሴ ላይ በሐሜት ነገርና በትዕቢት ሐሳብ ስለተነሣሡበት እግዚአብሔር ገሥጿቸዋል፤ በተለይም ማርያም በለምጽ በሽታ ለሰባት ቀን በመቀጣት ከእሥራኤል ሰፈር ውጭ ብቻዋን እንደተቀመጠች እናስታውሳለን (ዘኁ.12፥1-15)::

በወንድም ወይም በእኅት ላይ የሚካሄደውን የሐሜት ነገር ባናወራውም እንኳ በደስታ ወሬውን ተቀብለን ከሰማን የበደሉ ተባባሪዎች እንሆናለን:: ስለዚህ ቢቻለን የሐሜቱን ወሬ ማገድ፤ ይህም ካልተቻለ ወሬውን ለመለወጥ መሞከር፤ ሁሉም ካልተቻለ ተቃውሟችንን በዝምታ ወይም በልዩ ልዩ መንገድ መግለጽ የሚያወሩትንም የሚሰሙትንም ሁሉ ከጥፋት እንደ ማዳን ይቆጠራል:: ሌላው የጽድቅ ጐዳና ደግሞ የሚታማው ሰው በርግጥ ጉድለቱ ከታወቀ ቢቻል መምከር ወይም ሊገሥጸውና ሊያርመው የሚችል ታማኝ ሰው ካለም ጉዳዩን ለእንደዚህ ዓይነቱ ሰው በጽሞና ማስረዳት ነው:: ይህም እንግዳ ነገር አይደለም:: ከዚህ ቀደም በአንዳንድ ንስሐ አባቶች ምክርና ተግሣጽ በሽማግሌዎች ተባባሪነት እርምት ተሰጥቷቸው መልካም ውጤት ያስገኙ ... አይደሉም:: አሁንም ቤተ ክርስቲያን ...

ከሐሜት አልፎ ተርፎ ንጹሑን ሰው በተንኰልና በግፍ ያላደረገውን ጥፋት ፈጽሟል፣ ነውረኛ ነው በማለት በይፋ የሚካሄድ ነገር የስም ማጥፋት ዘመቻ ነው:: ይህም እንደ ሐሜት በስውር የተካሄደ ሳይሆን በአደባባይ የወጣ ከፍተኛ በደል ነው:: ለዚህ ማስረጃ የዮሴፍን ታሪክ እንጠቅሳለን:: የጲጥፋራ ሚስት ዮሴፍን በነውር ሥራ ተባባሪ እንዲሆን ጠይቃው እምቢ ስላላት፣ ጥሎላት የሸሸውን ልብሱን ይዛ በተንኰል ሥራ ንጹሑን ሰው በሐሰት በመወንጀል ለባሏ ነግራ ከወኅኒ ቤት አሳሥራዋለች (ዘፍ.39፥7-20)::

የአንድ ሰው ማንነቱ ሳይታወቅ ማስረጃ ሳይኖር እንደዚሁ በግብታዊነት በሰውየው ላይ ውሳኔ ማሳለፍ ባላወቁት ነገር ላይ መፍረድ ስለሆነ ከሐሰት ሥራዎች እንደ አንዱ ይቆጠራል:: ይህም በየዕለቱ ኑሯችን አንዳንድ ጊዜ ያጋጥመናል:: አንዳንድ ሰዎች ለመልካም ዓላማ ብለው በቅን መንፈስ ያቀረቡት ሐሳብ በሌላ በክፉ ሐሳብ ተተርጒሞ ፍርድ ተሰጥቶበት ይታያል:: አትፍረዱ ይፈረድባችኋል ነውና በባልንጀራችን ላይ የምንሰጠው አስተያየት በማስረጃ የተደገፈ በማስተዋል የተመጠነ መሆን ይኖርበታል (ማቴ.7፥1-5)::

ክፉውንና በጐውን፣ ሐሰቱንና እውነቱን ማወቅ ብቻውን በቂ አይደለም:: ክፉውን ለመሸሽ በጐውን ለማድረግ፣ ሐሰቱን ለመተው እውነቱን ለመከተል ያልተቋረጠ ጥረት ማድረግ አለብን:: ይኸንንም ካደረግን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንጠብቃለን ማለት ነው:: እርሱም ይረዳናል:: ስለዚህ በልዩ ልዩ የሐሰት ሥራዎች አውቀንም ሳናውቅም የበደልናቸውን ሰዎች መካስና መታረቅ ክርስቲያናዊ ግዴታ ነው:: እንግዲህ የእውነትን ጐዳና በመከተል በጽድቅ ሥራችንና በአርአያችን በሐሰት ጨለማ ለሚኖረው ኅብረተሰብ የእውነት ብርሃን እንሁነው፤ በዚህም የሰማዩ አባታችንን እናስመሰግናለን::

፲ኛ. <u>"የባልንጀራህን ሚስት አትመኝ" ሀብቱንም "አትመኝ"</u>

አትግደል፣አታመንዝር፣ አትስረቅ፣ በሐሰት አትመስክር፣ በማለት ክፉ አድራጐትን ወይም የጥፋት ሥራዎችን የሐሰት ንግግሮችን በአጠቃላይ ውስጣዊ ያልሆኑ አፍአዊ ነገሮችን ሁሉ ይከለክላል:: አትመኝ በማለቱ ደግሞ ክፉ ምኞትንና መጥፎ ሐሳብን ይከላከላል:: በውጭ በተግባር የሚደረጉት ከውስጥ በልቡናችን ከሚፈጸሙት ጋር ማለት ከምኞትና ከሐሳብ ጋር እንደማይታየው እንደ ዛፍ ሥርና እንደሚታየው እንደ ግንዱ የተያያዙ ናቸው:: ሥሩ ደኅና ከሆነ ግንዱም ደኅና ይሆናል:: አንድ ነገር በድርጊት ከመፈጸሙ በፊት ነገሩ የሚጠነሰሰውና የሚጀመረው በምኞትና በሐሳብ ውስጥ ውስጡ ነው:: ክፉ ሰው ከልቡ ክፉ ነገርን ያወጣል፤ ደግ ሰው ግን ከልቡ ደጋግ ነገሮችን ያወጣል:: ሰውን የሚጐዳው ወይም የሚያረክሰው ከክፉ ሰው ልብ ወደ ውጭ ወጥቶ እንደ ተላላፊ በሽታ ወደ ጐረቤት የሚዘምተው መጥፎ ነገር ነው:: "ከልብ ክፉ አሳብ፣ መግደል፣ ምንዝርነት፣ ዝሙት፣ መስረቅ፣ በውሸት መመስከር፣ ስድብ ይወጣሉና" ተብሎ ተጽፏል (ማቴ.15፥19):: ስለዚህ ክፉን ነገር ከሥሩ ከመሠረቱ ለማጥፋት ወይም ለመቆጣጠር የምንችለው "አትመኝ" የተባለውን ትእዛዝ በመንፈስ ቅዱስ ረድኤት ለመፈጸም በውስጣችን የልቡና የሕሊና ተጋድሎ ያደረግን እንደሆን ነው::

መመኘት ማለት የሌላውን ሰው ሚስት/ባልና ሀብት ለራስ እንዲሆን መፈለግና ማሰብ ስለሆነ፣ ከድርጊት መለስ በሰው ልቡና ውስጥ የሚወጡ የሚመነጩ የክፋት ስሜቶችን፣ በኅሊና ውስጥ የሚካሄዱ የጥፋት ሐሳቦችን ሁሉ ... ነገርን የተመኘ ሰው ጊዜና ቦታ ባይገድበውና ሁኔታዎች

www.ethiopianorthodox.org

ቢመቻቹለት በልቡ የፈለገውን፥ በሐሳቡ ያቀደውን፥ በስሜቱ የፈቀደውን ከማድረግ አይመለስም፡፡ ስለዚህ የኃጢአት ምንጩ የወንጀል አባቱ በልቡና የሚገኘው ክፉ ምኞት ነው፡፡ ስለዚህ ነው ቅዱስ ያዕቆብ ሰው ሲፈተን እግዚአብሔር ነው የፈተነኝ ብሎ ማማረር የለበትም በማለት እንደሚከተለው የጻፈው፥ "ማንም ሲፈተን፦ በእግዚአብሔር እፈተናለሁ አይበል፤ እግዚአብሔር በክፉ አይፈትንምና፤ እርሱ ራሱስ ማንንም አይፈትንም፡፡ ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳብና ሲታለል ይፈተናል፡፡ ከዚህ በኋላ ምኞት ፀንሳ ኃጢአትን ትወልዳለች፤ ኃጢአትም ካደገች በኋላ ሞትን ትወልዳለች" (ያዕ.1፥13-15)፡፡

የባልንጀራህን ሚስት አትመኝ የሚለው ትእዛዝ በወንጌል ቃል ጸንቷል፡፡ "ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝሯል" በማለት ክርስቶስ የአሪቱን ትእዛዝ አጠናክሮታል (ማቴ.5፥27-28)፡፡ በተግባር እንኳ ባይገለጽ መመኘት ብቻውን ራሱን የቻለ ኃጢአት ነው፡፡ አንድ ክርስቲያን በውጭ በሚታየው ቤት ውስጥ በገሐድ የዝሙት ሥራ ባይፈጽምም እንኳ በማይታየው በልቡ ጓዳ ውስጥ በስውር ዝሙት በመፈጸሙ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የሆነውን ልቡን አርክሷልና ኃጢአት ይሆንበታል፡፡ ስለዚህ አንድ ክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ የሆነው ልቡን ከርኩስ ምኞትና ሐሳብ ነፃ ለማድረግ ዘወትር በጽኑ መታገልና ራሱን መቆጣጠር ይኖርበታል (1ኛቆሮ.6፥12-20)፡፡ ከደናግልና ከመነኮሳት በስተቀር ሁሉም ክርስቲያኖች በተቀደሰ ጋብቻ አንድ ወንድ በአንዲት ሴት፥ አንዲት ሴት በአንድ ወንድ ጸንተው እንዲኖሩ በወንጌል ቃል በጥብቅ የታዘዘ ነው (ማቴ.19፥3-12)፡፡

በጋብቻ ውስጥ ሆኖ የባልንጀራን ሚስት መመኘት ታላቅ በደል ይሆናል፡፡ ምክንያቱም ከአንድ ጥፋት ወደ አልታሰበ ጥፋት ከዚያም ወደ ባሰ ወንጀል ስለሚያሸጋግር ነው፡፡ ይህንንም በንጉሥ ዳዊት ታሪክ እናገኘዋለን፡፡ ንጉሡ በሰገነት ላይ ሆኖ ሲመላለስ የኦርዮንን ሚስት ስትታጠብ በሩቅ አይቶ ተመኛት፡፡ ተመኝቶም አልቀረ አገልጋዮቹን ልኮ ወደ ቤቱ አስመጣት፡፡ ጥፋቱ በዚህም አላበቃም፡፡ እንደ ፀነሰች ዳዊት ባወቀ ጊዜ ኦርዮንን ባልዋን ከጦር ሜዳ አስጠርቶ እንዲበላና እንዲጠጣ ካደረገው በኋላ ከቤቱ ገብቶ እንዲያድር አግባባው፡፡ እርሱ ግን ጓደኞቼ በጦር ሜዳ እያደሩ እኔ ከቤቴ ገብቼ ከሚስቴ ጋር ማደር አይገባኝም ብሎ እምቢ ስላለው፤ ተመልሶ ከጦር ሜዳ እንዲሄድና በዚያም ሆኖ በጠላት ጦር እንዲሞት የታዘዘበትን ደብዳቤ በእጁ አስይዞ ልኮታል፡፡ በዚህም አኳኋን ሚስቱን ከመቀማቱ ሌላ ኦርዮንንም አስገድሎታል፡፡ ዳዊት ስለፈጸመው በደል እግዚአብሔር ተቆጥቶ ነቢዩ ናታንን ከቤተ መንግሥቱ ልኮ ገሥጾታል፤ ልዩ ልዩ ቅጣትም ወስኖበታል፡፡ ነገር ግን ንስሐ ገብቶ "እግዚአብሔርን በድያለሁ" ብሎ መፀፀቱን ገለጸ፡፡ "ናታንም ዳዊትን፦ እግዚአብሔር ደግሞ ኃጢአትህን አርቆልሃል፤ አትሞትም፡፡ ነገር ግን በዚህ ነገር ለእግዚአብሔር ጠላቶች ታላቅ የስድብ ምክንያት አድርገሃልና ስለዚህ ደግሞ የተወለደልህ ልጅ ፈጽሞ ይሞታል አለው፡፡ ናታንም ወደ ቤቱ ተመለሰ፡፡"

"እግዚአብሔርም የኦርዮን ሚስት ለዳዊት የወለደችውን ሕፃን ቀሠፈ፥ እጅግም ታምሞ ነበር፡፡ ዳዊትም ስለ ሕፃኑ እግዚአብሔርን ለመነ፤ ዳዊትም ጾመ፥ ገብቶም በመሬት ላይ ተኛ፡፡ የቤቱም ሽማግሌዎች ተነሥተው ከምድር ያነሡት ዘንድ በአጠገቡ ቆሙ፤ እርሱ ግን እንቢ አለ፥ ከእነርሱም ጋር እንጀራ አልበላም፡፡ በሰባተኛውም ቀን ሕፃኑ ሞተ፡፡" በዚህ ታሪክ እንደምንማረው የክፉ ምኞት መጨረሻው ኃጢአትና ሞት ነው፡፡ መቼም ቢሆን የእግዚአብሔር ትክክለኛ ፍርዱና ምሕረቱ አብረው ስለሚሄዱ ለሁለተኛ ጊዜ የተወለደው ልጁ ሰሎሞን ተባርኮለት የአባቱን ዙፋን [illegible] 12)

www.ethiopianorthodox.org

"አትመኝ" የሚለው ትእዛዝ በሁለት ይከፈላል፡፡ አንደኛው ከላይ እንደ ተመለከትነው የሰውን ሚስት መመኘት የሚከለክል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ እንደዚሁ የሰውን ገንዘብ መመኘትን ይከለክላል፡፡ የሰውን ገንዘብ መመኘት ማለት ቤቱንም ንብረቱንም ሀብቱን ሁሉ ለራስ እንዲሆን መፈለግና ባለ ንብረቱንም በቅንዓትና በምቀኝነት መመልከት ነው፡፡ አንድ ሰው በራሱ ላብ ሠርቶ በሚያገኘው ገንዘብ መተዳደር ይኖርበታል፡፡ የገቢው ምንጭ እንኳ ቢያንስ የኑ የሌላውን መመኘት አይገባም፤ ይልቅስ በደበልጥ ሠርቶ ቤተሰቡን መመገብ የኑሮ ግዴታ ነው፤ መመኘት ቤትን አይሠራም፡፡ እንዲያውም ክፉ ምኞት በልቡና ያድርና ወደ ዓመፅ ሥራ ይገፋፋል፡፡ ይህም ማለት የተመኙትን ነገር በግፍ ለማግኘት ወደ ስርቆትና ዝርፊያ ከዚያም አልፎ ወደ መግደል ወንጀል ይተላለፋል፡፡ ይህንንም ነገር የናቡቴን ርስት ለመውረስ ከፍተኛ ምኞት የነበረው የንጉሥ አክዓብን ታሪክ እንማራለን፡፡ ናቡቴ ርስቱን አልሰጥም ስላለው ንጉሡ "ተቆጥቶና ተናድዶ ወደ ቤቱ ገባ፡፡ በአልጋውም ላይ ተጋድሞ ፊቱን ተሸፋፈነ፥ እንጀራም አልበላም" ተብሎ ተጽፏል፡፡ ክፉው ምኞት ወደ ቁጣና ንዴት ተለውጦ በንጉሡ ሚስት አማካኝነት ናቡቴ ተገደለ፡፡ ንጉሡና ኤልዛቤል ርስቱን በግፍ ወረሱ፡፡ እግዚአብሔር ግን ሁለቱንም በሞት ፍርድ ቀጣቸው (1ኛነገሥ.20፥1-26)፡፡

እንደ ንጉሥ አክዓብ ሀብትን በሀብት ላይ ለመጨመር መመኘት የበደል በደል ነው፡፡ ገንዘብን ማፍቀር ብቻ ሳይሆን ለገንዘብ መገዛትና ማገልገል ጣዖትን እንደ ማምለክ የሚቆጠር ነው፡፡ ለእንደዚህ ዓይነቱ ሰው ነው "ባዕለ ጸጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል" ተብሎ የተጻፈው (ማር.10፥25)፡፡ ለሀብቱ የሚንሰፈሰፍ፥ ብዙ ገንዘብ በማጋበስ የማይጠግብ፥ አላግባብ በመጠቀም ለራሱ ደስታ ብቻ በምድራዊ ተድላና ሐሳብ የተያዘ በቤቱ በጕረቤቱ የሚገኙትን ድሆች የማይረዳ መጨረሻው እያምርም፡፡ በፍቅረ ንዋይ የተያዘ ስለሆነ እግዚአብሔርን ረስቷል፤ ባልንጀራውንም አይወድም፡፡ ስለዚህም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ አፍርሷል፤ በነፍሱም ይፈረድበታል፡፡ ሰማያዊ ርስትን አይካፈልም፤ ከአብርሃም አጠገብ ለመቀመጥ አይችልም፡፡ በወንጌል እንደ ተጻፈው ዕለት በዕለት በተድላ በደስታ የሚኖረው ባለጠጋ ሲሞት ነፍሱ ከሲኦል እንደ ገባችና በባለጠጋው ደጅ ወድቆ የነበረ ድሀው አልዓዛር ግን ሲሞት ነፍሱ በክብር ከአብርሃም ጐን እንደተቀመጠች እንማራለን (ሉቃ.16፥19-31)፡፡ እንግዲህ የሰው መጨረሻው በነፍስ የሚኖረው ሕይወቱ ስለሆነ እንኳን የሰውን ገንዘብ መመኘት ቀርቶ በራሳችን ጥረት የሰበሰብነውን ሀብት ለድሆች ማከፋፈል ክርስቲያናዊ ግዴታችን ነው፡፡

የሰውን ገንዘብ ካለመመኘት ጋር ስለ ምንበላውና ስለ ምንለብሰው ብዙ ማሰብና መጨነቅ የለብንም፡፡ የሰማይ ወፎችን የምድር አበቦችን የሚመግብና የሚያለብስ አምላክ ከፍጥረቱ ሁሉ የሚበልጡትን ሰዎችንማ በላቀ መንገድ እንደሚረዳቸው ማመን እንዳለብን በወንጌል ተጽፏል፡፡ በሙሉ እምነት እየኖርን በመጀመሪያ የእግዚአብሔርን መንግሥቱንና ጽድቁን መመኘት መፈለግ አለብን፡፡ ከዚህ በኋላ የሚያስፈልጉን ነገሮች ሁሉ እርሱ ባለቤቱ ባወቀ ይጨምርልናል (ማቴ.6፥25-33)፡፡

ከእግዚአብሔር መግቦት ውጭ ሆነን በእምቢታ ወይም በመታለል የሰውን ገንዘብ ብንመኝና ዓለምን ብንወድ መጨረሻው ነፍሳችንን ከጉዳት ላይ መጣል ነው፡፡ "ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጐድል ምን ይጠቅመዋል? ወይስ ሰው ስለ ነፍሱ ቤዛ ምን ይሰጣል?" (ማቴ.16፥26)፡፡ እንግዲህ [illegible] በዮሐንስ ምክር ትምህርታችንና መልእክታችንን እናጠቃልላለን፦ [illegible] ዓለም ያሉትን አትውደዱ፤ በዓለም ያለው ሁሉ እርሱም

www.ethiopianorthodox.org

የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገንዘብም መመካት ከዓለም ስለሆነ እንጂ ከአባት ስላልሆነ፡ ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት ፍቅር በርሱ ውስጥ የለም፡፡ ዓለሙም ምኞቱም ያልፋሉ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ግን ለዘላለም ይኖራል" (1ኛዮሐ.2፡15-17)፡፡

ከላይ የተጠቀሰት ሦስቱ ማለት "የሥጋ ምኞትና የዓይን አምሮት ስለ ገንዘብም መመካት" እንደ ሦስቱ አርእስተ ኃጣውእ ፈታኝነታቸው በሕይወ ታችን ውስጥ ጉልቶ ይታያል፡፡ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን የሚሠምረው በእግ ዚአብሔር ረድኤት እነዚህን በመዋጋት እስከ መጨረሻው የጸናን እንደሆን ነው፡፡ "አትመኝ" የሚለው ትእዛዝ በማንኛውም መልኩ ተግባራዊ የሚሆነው በዚህ መንገድ ይሆናል፡፡ የመመኘት ሥር መሠረቱ ልቡናችን መሆኑን ካወቅን የልቡናችንን ንጽሕና ለመጠበቅ መበርታት ይኖርብናል፡፡ ለዚህም በትጋት አዘ ውትሮ መጸለይና የእግዚአብሔርን ረድኤት መጠየቅ ያስፈልጋል፡፡ በጾጋ መን ፈስ ቅዱስና በልዩ ልዩ መንፈሳዊ ተጋድሎ እየታገዘ ንጽሐ ልቡናውን የጠበቀ ክርስቲያን ከሦስቱ ፈተናዎች ቀስ በቀስ የሚላቀቅበት ችሎታው እየዳበረ ይሄዳል፡፡

ከዓለሙ ፍቅርና ከምኞቱም ነፃ የወጣ ሰው የእግዚአብሔር ፍቅር አለ ው፡፡ ፍቅር ያለው ደግሞ የእግዚአብሔርን ፈቃድና ሕግ ፈጽሚል፤ የዘላለም ሕይወትንም ያገኛል፡፡ እንግዲህ እኛ ክርስቲያኖች ዓለሙንና ምኞቱን ከሚወ ዱና ከሚከተሉ ምድራዊ ሰዎች ራሳችንን እንለይ፡፡ ወደ ሰማያዊ ሀገራችን እስክንገባ ድረስ በዚህ ምድር እንደ እንግዶችና መጻተኞች ነን፡፡ ስለዚህ "ወዳጆች ሆይ፡ ነፍስን ከሚዋጋ ሥጋዊ ምኞት ትርቁ ዘንድ እንግዶችና መጻተኞች እንደ መሆናችሁ እለምናችኋለሁ" ይለናል ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥ ሮስ፡፡ ይኸው ሐዋርያ ስለ ክርስቲያኖች ማንነት ሲገልጽ፡ "እናንተ . . . ቅዱስ ሕዝብ ለርስቱ የተለየ ወገን ናችሁ" ብሎናል (1ኛጴጥ.2፡9-11)፡፡

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ክርስቲያኖች በዓለም ውስጥ ቢኖሩም በእም ነትና በቅድስና ሕይወት ከዓለም የተለዩ እንደሆኑ በብዙ መንገድ ያስተምራ ቸዋል፤ ያስተምረናል፡፡

> "ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመዱ፤ ጽድቅ ከዓመፅ ጋር ምን ተካ ፋይነት አለውና? ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ኅብረት አለው? ክርስቶስስ ከቤልሆር ጋር ምን መስማማት አለው? ወይስ የሚያምን ከማያምን ጋር ምን ክፍል አለው? የእግዚአብሔር ታቦትንስ በጣዖት ቤት ውስጥ የሚያኖር ማን ነው? እኛ የሕያው እግዚአብሔር ቤተመቅደስ ነንና እንዲሁም እግዚአብሔር ተናገረ እንዲህ ሲል፡ በእነርሱ እኖራለሁ በመካከላቸውም እመላለሳለሁ አምላካ ቸውም እሆናለሁ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ፡፡ ስለዚህም ጌታ፡ ከመካከላቸው ውጡና የተለያችሁ ሁኑ ርኩስንም አትንኩ ይላል፤ ሁሉንም የሚገዛ ጌታ፡ እኔም እቀበላችኋለሁ፡ ለእናንተም አባት እሆናለሁ እናንተም ለእኔ ወንድ ልጆችና ሴት ልጆች ትሆናላችሁ ይላል" (2ኛቆሮ.6፡14-18)፡፡

ሐዋርያው ይህንን ትምህርቱንና ምክሩን ያጠቃለለው የሚከተለውን የን ጽሐ ሥጋና የንጽሐ ልቡና መመሪያ በመስጠት ነው፡፡ "እንግዲህ ወዳጆች ሆይ፡ የዚህ ተስፋ ቃል ካለን በእግዚአብሔር ፍርሃት ቅድስናን ፍጹም እያደረ ግን ሥጋንና መንፈስን ከሚያረክስ ሁሉ ራሳችንን እናንጻ" (2ኛቆሮ. 7፡1)፡፡ (ስለዚህ ጉዳይ በተጨማሪ "አታመንዝር" የሚለውን ሰባተኛውን ትእዛዝ ተመልከት)

የሕግ ሁሉ ፍጻሜና ማ ጠ ቃ ለ ያ

"የትእዛዝ ፍጻሜ ... ከንጹሕ ልብና ከበጐ ኅሊና ግብዝነትም ከሌለበት እምነት የሚወጣ ፍቅር ነው" (1ኛጢሞ.1፡5)፡፡

ፍቅር የሕግ ሁሉ መፈጸሚያ መሆኑን የተገነዘቡ አበው ሊቃውንት "ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ" የሚለውን ከአሬት ዘሌዋውያን (19፡18) ጠቅ ሰው የአሠርቱ ቃላት መደምደሚያ ማድረጋቸው ብቻ ሳይሆን የትእዛዛት ሁሉ ማጠቃለያ መሆኑን ያብራራሉ (ሮሜ.13፡8-10፤ ገላ.5፡13-14)፡፡ በክርስቲያን ሃይማኖት፡ ፍቅር ከፍተኛ ቦታ አለው፡፡ ሃይማኖቱም ምግባሩም በእግዚአብሔር ፍቅር ላይ ነው የተመሠረተው፡፡ ደኅንነታችንን ያገኘነው እስከ ሞት ድረስ በወደደን በክርስቶስ ፍቅር ነው፡፡ ስለዚህ ከላይ በዝርዝር እስካሁን የተመለከትናቸውን ትእዛዛት ሁሉ በአንድ ቃል በሕገ ተፋቅሮ ይፈጸማሉ፡፡

ባልንጀራን መውደድ እግዚአብሔርን ከመውደድ ተለይቶ የሚሄድ አለ መሆኑን ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ያስረዳናል፡፡ እንዲያውም አንድ ክርስቲያን ፍቅረ እግዚአብሔር እንዳለው ወይም እንደሌለው ማወቂያው ባልንጀራውን መውደድ አለ መውደዱን በማየት ይሆናል፡፡ "ማንም፡ እግዚአብሔርን እወዳለሁ እያለ ወንድሙን ቢጠላ ሐሰተኛ ነው፤ ያየውን ወንድሙን የማይወድ ያላየውን እግዚአብሔርን ሊወደው እንዴት ይችላል? እግዚአብሔርንም የሚወድ ወንድሙን ደግሞ እንዲወድ ይህች ትእዛዝ ከእርሱ አለችን" (1ኛዮሐ.4፡20-21)፡፡

በኦሪት "ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ" ሲል ምን ማለት ነው? በሕገ ኦሪት ባልንጀራ ሲባል ወገናዊነት ያለው ነው፡፡ በቤተሰብ በጐሣ የተሣሠረ እሥራኤላዊ ዘጋ የሆነውን ብቻ ማፍቀር እንደሚገባ ያመለክታል፡፡ ከቤተ እሥራኤል ውጭ የሆነው ሁሉ የተጠላና የተጣለ ነው እንጂ የተወደደና የተከበረ አይደለም፡፡ በሕገ ወንጌል ግን የሰው ዘር የሆነውን ሁሉ ባልንጀራችን መሆኑንና እንደ ራሳችንም እንድንወደውና እንድንረዳው ታዟል፡፡ በሕገ ኦሪት የጸና አንድ የሕግ አዋቂ ባልንጀራዬ ማነው ብሎ ሲጠይቅ ክርስቶስ የደጉ ሳም ራዊን የፍቅር ሥራና በጎ አድራጎት በመተረክ መልሶለታል፡፡ ደጉ ሳምራዊ በመንገድ ወድቆ የነበረውን ቁስለኛ አንሥቶ እንደረዳው አንተም እንደዚሁ አድ ርግ ብሎታል (ሉቃ.10፡25-37)፡፡ በዚህ ታሪክ ውስጥ የምንማረው ለወደቀው ቁስለኛ ባልንጀራ የሆነው ወገኑ ዜጋው ያልሆነው ሳምራዊው ሰው ነበር፡፡ ባልን ጀራንም መውደድ ማለት በስሜት ብቻ የሚገለጽ ሳይሆን የተቸገሩትን ሰዎች በተግባር መርዳት ያስፈልጋል፡፡

ክርስቲያኖች፡ ሰዎችን ሁሉ መውደድ እንደሚገባቸው ተምረናል፡፡ ክርስቲያኖች፡ ሰዎችን ሁሉ መውደድ ማለት ነውን? ወይስ ክፉዎች ታዲያ በዓለም ውስጥ የሚገኙትን ሁሉ መውደድ ማለት ነውን? በክርስቶስ ትምህርት ሰዎችን ከደጋጉቹ እየለዩ መውደድ ማለት ነውን? በክርስቶስ ትምህርት ወገኖቻችን ያልሆኑትን ደጋግ ሰዎች ወይም እውቅናና ዝምድና ያለንን ወዳጆቻችንን ብቻ ሳይሆን ጠላቶቻችንንም ጭምር እንድናፈቅራቸው በሕገ ወን ጌል ታዝዟል፡፡ "ባልንጀራህን ውደድ ጠላትህንም ጥላ እንደ ተባለ ሰም ታችኋል፡፡ እኔ ግን እላችኋለሁ፡ በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ውደዱ፡ የሚረግሟችሁንም መርቁ፡ ለሚጠሏችሁም መልካም አድርጉ፡ ስለሚያሳድዷችሁም ጸልዩ፤ እርሱ በክፉዎችና በበጎዎች ላይ ፀሐይን ያወጣልና፡ በጻድቃንና በኃጢአተኞችም ላይ ዝናቡን ያዘንባልና፡፡ የሚወዷችሁን

www.ethiopianorthodox.org

ብትወዱ ምን ዋጋ አላችሁ? ቀራጮችስ ያንኑ ያደርጉ የለምን? ወንድሞቻችሁንም ብቻ እጅ ብትነሱ ምን ብልጫ ታደርጋላችሁ? አሕዛብስ ያንኑ ያደርጉ የለምን? እንግዲህ የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደሆነ እናንተ ፍጹማን ሁኑ" (ማቴ. 5፥43-48)።

ባልንጀራችንን ምን ያህል ነው መውደድ የሚገባን? መለኪያውስ ምንድ ነው? ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ የተባለው ትእዛዝ መለኪያው "እንደ ራስህ" የሚለው ቃል ነው። ከራስህ ይበልጥ አላለም፤ ከራስ ጋር አስተካክሎ መውደድን ያመለክታል። ምንም ራስን መውደድ የታዘዘም ባይሆን በውስጠ ታዋቂ ያለና የነበረ ነገር ነው። ስለዚህ ባልንጀራን የምንወድበት መለኪያ ሚዛኑ ራሳችንን የምንወደውን ያህል መሆኑ ነው። ሌላው መስፈርት ወርቃማው ሕግ ተብሎ በሚጠራው በወንጌል ቃል ተገልጿል። "እንግዲህ ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላቸው፤ ሕግም ነቢያትም ይህ ነውና" የሚለው ነው (ማቴ.7፥12)።

በቅዱስ ዮሐንስ የተሰጠው የፍቅር መለኪያ ደግሞ ክርስቶስ እኛን እስከ ሞት እንደ ወደደን እኛም ወንድማችንን እንደዚሁ መውደድ አለብን በሚለው ንዕዕር ላይ ተመሥርቷል። ይህም የሚገለጸው በቃልና በስሜት ብቻ ሳይሆን በእውነትና በርኅራኄ ሥራ ነው። ክርስቶስ "ስለ እኛ ነፍሱን አሳልፎ ሰጥቶአልና በዚህ ፍቅርን አውቀናል፤ እኛም ስለ ወንድሞቻችን ነፍሳችንን አሳልፈን እንድንሰጥ ይገባናል። ነገር ግን የዚህ ዓለም ገንዘብ ያለው፥ ወንድሙም የሚያስፈልገው ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን፥ የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል? ልጆቼ ሆይ፥ በሥራና በእውነት እንጂ በቃልና በአንደበት አንዋደድ" (1ኛዮሐ.3፥16-18)።

እንደ ቅዱስ ጳውሎስም ትምህርት ፍቅር ከሁሉ ይበልጣል። ፍቅር ከሌለን "እንደሚጮህ ናስ ወይም እንደሚንሸዋሸዋ ጸናጽል" መሆናችን ነው። ሁሉም ነገር ኖሮን ፍቅር ግን ከሌለን ከንቱ መሆናችንን እንማራለን። ፍቅር ካለን የጽድቅ ሥራዎችን እንሠራለን ከክፉ ሥራዎች እንታቀባለን። "ፍቅር ይታገሣል፥ ቸርነትንም ያደርጋል፤ ፍቅር አይቀናም፤ ፍቅር አይመካም፥ አይታበይም፤ የማይገባውን አያደርግም፥ የራሱንም አይፈልግም፥ አይበሳጭም፥ በደልን አይቆጥርም፤ ከእውነት ጋር ደስ ይለዋል እንጂ ስለ ዓመፃ ደስ አይለውም፤ ሁሉን ይታገሣል፥ ሁሉን ያምናል፥ ሁሉን ተስፋ ያደርጋል፥ በሁሉ ይጸናል። ፍቅር ለዘወትር አይወድቅም፤ ትንቢት ቢሆን ግን ይሻራል፤ ልሳኖች ቢሆኑ ይቀራሉ፤ እውቀትም ቢሆን ይሻራል፤ . . . እንዲህም ከሆነ፥ እምነት ተስፋ ፍቅር እነዚህ ሦስቱ ጸንተው ይኖራሉ፤ ከእነዚህም የሚበልጠው ፍቅር ነው" (1ኛቆሮ.13፥1-13)።

ምዕራፍ ሦስት

ክርስቲያናዊ ሕይወት በመንፈሳዊ ተጋድሎ

"መልካሙን ገድል ተጋድዬአለሁ፥ ሩጫውን ጨርሼአለሁ፥ ሃይማኖትን ጠብቄአለሁ፤ ወደፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል፥ ይህንም ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል፥ ደግሞም መገለጡን ለሚወዱት ሁሉ እንጂ ለእኔ ብቻ አይደለም" (2ኛጢሞ.4፥7-8)።

ይህ ቃል ቅዱስ ጳውሎስ በሐዋርያዊ አገልግሎቱ መጨረሻ ላይ ውድ ልጁ ለሆነው ለጢሞቴዎስ በጻፈው በሁለተኛ መልእክቱ ላይ ይገኛል። ሐዋርያው፥ የክርስቶስን መስቀል በመሸከም መከራ በመቀበል መላ ሕይወቱን በመንፈሳዊ ተጋድሎ ፈጽሞታል። ረጅሙንም ሐዋርያዊ ጉዞ በማድረግ በታናሿ እስያና በምድረ አውሮፓ በባሕርና በየብስ በተፋጥኖ ከሥራ ጓደኞቹ ጋር በመዘዋወር የክርስቶስን የምሥራች ዜና ለብዙዎች እንዲዳረስና በጨለማም ለሚኖሩት አሕዛብ የክርስቶስ ብርሃን እንዲበራላቸው አድርጓል። በዚህም አገር አቋራጭ ጉዞው የተልዕኮውን ሩጫ ሐዋርያዊ አገልግሎቱን በመፈጸሙ የጽድቅ አክሊል እንደሚቀዳጅ ገልጾልናል። የእርሱን ፈለግ ለሚከተሉት፥ የክርስቶስን መገለጥ ለሚወዱት ሁሉ ይህን የጽድቅ ዋጋ እንደሚያገኙ አስረድቷል። ስለዚህ እያንዳንዳችን በተሰጠን ጸጋ መሠረት የሐዋርያውን ትምህርትና አርአያ ተከትለን እንደ ስጦታችንና እንደ ችሎታችን መንፈሳዊ ሩጫችንን መጀመር ይገባናል፤ መልካሙን ገድል መንፈሳዊ ተጋድሏችንን መቀጠል ይኖርብናል።

በክርስቶስ ጸጋ ሆነን የምናደርገው መንፈሳዊ ተጋድሎ ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን ለመልካም ውጤት ያበቃዋል፤ መልካም ፍሬን እንዲያፈራ ያደርገዋል። እንግዲህ በዚህ በያዝነው ምዕራፍ በመጀመሪያው ርእሰ ትምህርት ውስጥ መንፈሳዊ ተጋድሎ ለክርስቲያናዊ ሕይወት አስፈላጊነቱንና ምንነቱን እንዲሁም አፈጻጸሙ ችግርና መከራ ያለበት ስለ መሆኑ በአጭሩ ተገልጧል። ተስፋው መንፈሳዊ ተጋድሎ በትዕግሥት መከራ መቀበልን የሚጠይቅ ቢሆንም የልብ ደስታና በሰማይም በምድርም ዋጋ ያለው ስለሆነ ተጋዳዩን ያረካዋል፤ ሰላም ይሰጠዋል። በመሠረቱ ያለ ጸጋ አጋዥነት መንፈሳዊ ተጋድሎ ግቡን ስለማይመታ ጸጋን ለማግኘት እግዚአብሔርን በጸሎት መለመን ያስፈልጋል። ስለዚህ ቀጥሎ በሁለተኛው ርእሰ ትምህርት ስለ ጸሎት ከሙሉ በከፊሉ ለማቅረብ ጥረት ተደርጓል። በመጨረሻም ስለ መንፈሳዊ ተጋድሎ መርሐ ግብር በመጠኑ ለማየት ሞክረናል።

1. ክርስቲያናዊ ሕይወት በክርስቶስ ጸጋና በመንፈሳዊ ተጋድሎ ፍሬን ያፈራል።

"ከወገናችንም ያሉት ደግሞ ፍሬ ቢሶች ሆነው እንዳይቀሩ፥ የግድ ስለሚያስፈልገው ነገር በመልካም ሥራ እንዲጸኑ ይማሩ" (ቲቶ 3፥14)።

ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ከጥንተ ተፈጥሮ በተለየ ሁኔታ በሐዲስ ተፈጥሮ በክርስቶስ ጸጋ ያገኘነው አዲስ ሕይወት ነው። በዳግም ልደት የተገኘው ይህ መንፈሳዊ ሕይወታችን በክርስቶስ ጸጋ እንደተገኘ እንዲሁም በጸጋው አጋዥነት በቃለ እግዚአብሔር እየደገ መጥቶ ለፍሬ ይበቃል። ያለ ክርስቶስና ያለ ጸጋው ክርስቲያናዊ ሕይወታችን አያፈራም። ይህንንም በወይን ግንድና በቅርንጫፎቹ መስሎ አስተምሮናል (ዮሐ.15፥1-5)። መዳናችን በጸጋው እንደሆነ እንዲሁም ክርስቲያናዊ ሕይወታችንና ሥራችንም ለፍሬ የሚበቃው በጸጋው ነው።

...ር ለፍሬ መብቃቱ የሚታወቀው ለቆመበት ዓላማና ግብ፥

www.ethiopianorthodox.org

ለመጨረሻው ቁም ነገር ሲደርስ ነው፡፡ ለምሳሌ አንድ የወይን ግንድ ተተክሎ ካደገ በኋላ ፍሬ ማፍራት ይገባዋል፡፡ እንደዚሁም አንድ አማኝ ለቆመበት ዓላማ፥ ላመነበት ተስፋ ብቁ ሆኖ የሚገኘው ለመንግሥተ ሰማያት የሚያበቃ የእምነትና የሥራ ፍሬ ሲኖረው ነው፡፡ እንግዲህ አንድ አማኝ በክርስቲያናዊ ሕይወቱ ፍሬ የሚያፈራው እምነቱን እስከ መጨረሻው በመጠበቅ፣ መልካሙን ም ገድል በመጋደል ነው፡፡ ከዚያ በኋላ ነው ሩጫዬን ጨረስሁ በማለት የጽድቅ አክሊልን ሊቀዳጅ የሚችለው (2ኛጢሞ.4፡7-8)፡፡ ያለ እምነትና ያለ መልካሙ ገድል የሕይወት አክሊል እንደማይገኝ አውቀን በየዕለቱ ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን ፍሬያማነት መንፈሳዊ ተጋድሎአችንን መፈጸም ይኖርብናል፡፡ (ክርስቲያናዊ ሕይወት በጸጋው ስለ መጠናከሩ ክፍል ሦስት፣ ምዕራፍ አንድ፣ በፊደል ተራ (ረ) ቁጥር 1 ተመልከት)

የመንፈሳዊ [88] ተጋድሎ ትርጉም

ተጋድሎ ማለት ምን ማለት ነው? አንድ ሰው የሚያምንበትን እምነት፣ የሚመራበትን ሕግ፣ የሚያልመውን ተስፋና የሚወደውን ነገር ተከትሎ ከግቡ ለማድረስ፣ ማድረግ ያለበትን በማድረግ፣ ማድረግ የሌለበትን በመተው በነፃ ፈቃዱ ወስኖ በሙሉ ልቡናው በሙሉ ኃይሉ የሚያደርገው የውስጥና የውጭ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ፣ ጥረትና ትግል ነው፡፡ በተለይም ለትግሉ መነሻ የሆነው በሰው ላይ የሚያጋጥመው ልዩ ልዩ ፈተናና ኃጢአት ለጤናማው ሕይወት ተፃራሪ የሆኑ ችግሮች፣ ለነፍስም ለሥጋም የሚበጀውን ነገር የሚቃረኑ የክፋት ኃይሎችና የመሳሰሉት ምክንያቶች ሲሆኑ እነዚህም በዓለማችን ውስጥ ተንሰራፍተው ስለሚገኙ ለመልካሙ ኑሮ ትግል አስፈልጓል፡፡ ስለዚህም ነው "ሕይወት ትግል ነው" የተባለው፡፡ ለእውነተኛ ክርስቲያን ለክርስቶስ ደቀ መዝሙር ደግሞ ትግሉ እጥፍ ድርብ ይሆንበታል፤ ምክንያቱም የመምህሩንና የጌታውን ፈለግ ስለሚከተል ብዙ ፈተናዎች ያጋጥሙታል፡፡ ሆኖም ፈተናዎችን እርሱ ድል እንዳደረገ እኛም ድል እንድናደርግ ያበቃናል (ማቴ.4፡1-11፤ ዮሐ.16፡33)፡፡ይህንንም በማመን መንፈሳዊ ተጋድሏችንን መቀጠል ይኖርብናል፡፡

> "እኔ ደግሞ ድል እንደ ነሣሁ ከአባቴም ጋር በዙፋኑ ላይ እንደ ተቀመጥሁ፥ ድል ለነሣው ከእኔ ጋር በዙፋኔ ላይ ይቀመጥ ዘንድ እሰጠዋለሁ" (ራእይ 3፡21)፡፡

ተጋድሏአችን ለምን መንፈሳዊ ተጋድሎ ተባለ? ወይም ለምን "መንፈሳዊ" የሚል ቅጽል ተሰጠው? የክርስቲያን ተጋድሎ "መንፈሳዊ" የተባለበት ስለ ሦስት ምክንያት ነው፡፡ መጀመሪያ፣ ተጋድሎው መንፈሳዊ እንጂ ሥጋዊ አይደለም፡፡ ምክንያቱም "መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለምና" (ኤፌ.6፡12)፡፡ ይህም ማለት ሰው ከሰው ጋር በመጣላት የሚያደርገው ትግል ወይም ጦርነት አለመሆኑን ይገልጽልናል፡፡

ሁለተኛ፣ መንፈሳዊ መባሉ በመንፈስ ቅዱስ አነሣሽነትና ረድኤት በክርስቶስ ስም የሚካሄድ መሆኑን ያስገነዝበናል፡፡ በክርስቶስ ላለው አዲስ

[88] "መንፈስ" የሚለው ቃል በቅጽል ካልተገለጠ በቀር የተለያየ ትርጉም ይኖረዋል፡፡ በግልጽ ከታወቁት ምንባቦች በቀር መጽሐፍ ቅዱስን በምናነብበት ጊዜ በአንዳንድ ቦታ ያለ ቅጽል "መንፈስ" የሚለውን ስናገኝ የእግዚአብሔር መንፈስ ወይም የሰው መንፈስ ወይም ሌላ ዓይነት መንፈስ እንደ ሆነ የምናውቀው በዓረፍተ ነገሩ አገባብ ወይም በአንቀጹ ይዘትና ሁኔታ ነው፡፡ በአጠቃላይ በዚህ መጽሐፍም "መንፈስ" የሚለውን ቃል በተገለጸው መንገድ ለመረዳት ይቻላል፡፡ ነገር ግን "መንፈሳዊ ተጋድሎ" የሚለውን ቃል በተመለከተ አንድ ወጥ ትርጉም ብቻ ይኖረዋል፡፡ ይኸውም የእግዚአብሔር መንፈስ ያደረበት ሰው ወይም መንፈሱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ኅብረትና አንድነት ያለው ሰው የሚያካሂደው መንፈሳዊ ተጋድሎ፣ የሚያደርገው መን[...] ሁኔታ በሚቀጥሉት አንቀጾች ተገልጿል፡፡

ሕይወታችን መንፈስ ቅዱስ መሪና አስተማሪ በመሆን፣ የሚያነቃቃና የሚያጽናና፥ የሚያርምና የሚገሥጽ፣ የሚረዳና የሚያጸና እንደ ሁኔታችን ልዩ ልዩ ስጦታን እየሰጠ የሚያሠራ ነው፡፡ ስለዚህ የክርስቲያን ተጋድሎ የመንፈስ ቅዱስ ተጋድሎ ወይም መንፈሳዊ ተጋድሎ ይባላል፡፡

ሦስተኛው በመንፈስ ቅዱስ የነቃውና የተዘጋጀው የእኛው የተፈጥሮ መንፈሳችን ነው፡፡ "የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን"መንፈስ ቅዱስ "ራሱ ከመንፈሳችን ጋር ይመሰክራል" የተባለውን ቃል ስናጠና የፈጣሪና የፍጡር መንፈስ በአንድነት ሆነው እንደሚሠሩ እናያለን (ሮሜ.8፡16)፡፡ ሐዋርያትም "እኛና መንፈስ ቅዱስ ፈቅደናል" ሲሉ ከአሕዛብ ወደ ክርስትና ለተመለሱት ክርስቲያኖች በተላለፈው ውሳኔያቸው ውስጥ ገልጠውታል (የሐዋ.ሥራ15፡28-29)፡፡ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ልቡናና መንፈስ ውስጥ እያደረ እንደሚወስንና እንደሚያስወስን፣ እንደሚመሰክርና እንደሚያስመሰክር፣ እንደሚፈቅድና እንዲፈቀድ የሚያደርግ መሆኑን ከጥቅሶቹ ለመማር እንችላለን፡፡ ስለዚህ በክርስቶስ መንፈስ መሪነትና አጋዥነት የአማኞችም የተፈጥሮ መንፈስ ጸጋን በመቀበል ብቃትን በማግኘት ለክርስቲያናዊ ተጋድሏቸው ሁለ ተንቀሳቃሽና አንቀሳቃሽ ኃይል ሆኖላቸዋል፡፡ እንግዲህ መንፈሳዊ ተጋድሎ ስንል የእግዚአብሔር መንፈስ ከሰው መንፈስ ጋር እንደ አባትና ልጅ፣ እንደ መምህርና ደቀ መዝሙር፣ እንደ አሠሪና ሠሪ አብሮ ተባብሮ የሚከናወን መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ነው፡፡ የመንፈስ ቅዱስ ሱታፌ የአለበት የሰው መንፈስ ያለ ፍሬ አይቀርም፤ የመንፈስ ፍሬን ያፈራል እንጂ (ገላ.5፡22)፡፡

ክርስቲያናዊ ተጋድሎ ብቻ ለብቻ አይካሄድም፡፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ስለ ሰዎች ደኅንነትና ጽድቅ በሰዎች አድሮ እንጂ ከሰዎች ውጭ ሆኖ አይሠራም፡፡ የእግዚአብሔር ቃል ሰው በመሆኑ እርሱ የእኛን ሥጋ ነሥቶ ለእኛ ደግሞ ቅዱስ መንፈሱን ሰጠን፡፡[88.1] ስለዚህ የጌታ [ችን] የእግዚአብሔር መንፈስ በሰው አድሮ የሰውን መንፈስ በማነቃቃትና በማነሣሣት ለመንፈሳዊ ተጋድሎ ብቁ ያደርገዋል፡፡ ይህም ማለት ሰው ያለውን የተፈጥሮ ኃይል ሁሉ እንዲጠቀም በተቻለው መጠን አስፈላጊውን ሁሉ እንዲያከናውን በሙሉ ልቡ ተነሣሥቶ ይገፋፋዋል፥ ያደፋፍረዋል ማለት ነው እንጂ የሰውን መንፈስ ወደ ጐን ትቶ መንፈስ ቅዱስ ብቻውን የሚያደርገው ነገር አይደለም፡፡ ምክንያቱም መንፈሳዊ ተጋድሎ የሚካሄደው ለሰው፥ በሰው እስከሆነ ድረስ መንፈስ ቅዱስም ስለ እኛ ደኅንነትና ሰላም የሚያደርገው ሁሉ በሰው ልቡናና መንፈስ ውስጥ አድሮ ስለ ሆነ ነው፡፡ እንግዲህ ከተጋድሏችን በፊት የሰው ልቡናና መንፈስ በእግዚአብሔር መንፈስ በክርስቶስ መንፈስ መታደስ ይገባዋል፡፡ ስለሆነም ሁልጊዜ መጸለይ ያስፈልገናል፡፡

> "አቤቱ፥ ንጹሕ ልብን ፍጠርልኝ፥ የቀናውንም መንፈስ በውስጤ አድስ፡፡ ከፊትህ አትጣለኝ፥ ቅዱስ መንፈስህንም ከእኔ ላይ አትውሰድብኝ" (መዝ.50፡10-11)፡፡

ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ለፍሬ እንዲበቃ አስፈላጊውን ክብካቤ፣ ጥረትና መንፈሳዊ ተጋድሎ ማድረግ ይጠበቅብናል፡፡ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን በዛፍ ተክል ይመሰላል፡፡ ከችግኝ ማፍላት ጀምሮ ፍሬ እስከሚያፈራበት ጊዜ ድረስ ያለው ድካም ቀላል አይደለም፡፡ ችግኙ የሚተከልበት ቦታ የአየር ንብረት፥ የአፈሩ ለምነት፣ የውኃው መገኘት ሌሎችም ሁኔታዎች ሁሉ እንዲመቻቹ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ እነዚህ ሁሉ ተሟልተው እንዲገኙ አትክልተኛው መውጣት መውረድ አለበት፤ የዛፉ ችግኝ እንዲያበቅል፣ እንዲለመልም፣ እንዲያብብና እንዲያፈራ ያልተቋጠበ ጥረት ያደርጋል፡፡ በየጊዜው ውኃ ማጠጣት፣

[88.1] [...] ቅዱስ ወሀበነ" (የዓርብ ውዳሴ ማርያም ተመልከት)፡፡

www.ethiopianorthodox.org

ማረምና መኮትኮት፣ ፀረ ዕጽዋት፣ ፀረ ሕይወት የሆኑ በሽታዎችን በመድኃኒ[t] መከላከልና ሌሎችም አስፈላጊ ነገሮችን ሁሉ ያከናውናል፡፡ አትክልተኛው ከብዙ የሥራ ድካም በኋላ በትዕግሥት ጠብቆ ነው የዛፉን ፍሬ ሊያገኝ የሚችለው፡፡ እንደዚሁም እንደ አዲስ ተክል የሚቆጠረው አዲሱ ሕይወታችን ማለት ክርስቲያናዊ ሕይወታችን አድጎ ለፍሬ እስኪበቃ ድረስ ዕለት በዕለት ጠንክረን በትዕግሥት መሥራት፣ በመንፈሳዊ ተጋድሎ መጽናት ይገባናል፡፡

የክርስቲያን ሕይወት በውኃ ዳር እንደ ተተከለች ዛፍ ነው፡፡ በእንደዚህ ያለ ቦታ የተተከለች ዛፍ አትደርቅም፤ ሁልጊዜ እንደ ለመለመች ነው፤ ፍሬዋንም በየጊዜው ትሰጣለች (መዝ.1፥3)፡፡ ምክንያቱም ውኃ በሚገኝበት በለምለም አካባቢ ስለምትገኝ ነው፡፡ የክርስቲያንም መንፈሳዊ ሕይወት እንዲለመልምና እንዲያፈራ የሕይወት ውኃ በአለበት አካባቢ መገኘት ይኖርበታል፡፡ ይህም የሕይወት ውኃ ከቤተ ክርስቲያን ከቤተ እግዚአብሔር ይፈልቃል (ሕዝ.47፥1-12)፡፡ የሕይወት ውኃም ከቃለ እግዚአብሔርና ከምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን ይገኛል፡፡

ክርስቲያናዊ ሕይወት ማደግና ማፍራት በነፍስ እንጂ በሥጋ እንዳልሆነ የታወቀ ነው፡፡ ስለዚህ ክርስቲያን ከሥጋው ይበልጥ ነፍሱን በመውደድ ነፍሱን እየመገበ ማሳደግ ያስፈልገዋል፡፡ የነፍስ ምግቧም ቃለ እግዚአብሔር ነው፡፡ “ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም” የተባለውን እያንዳንዱ ክርስቲያን እያሰበ በቃሉ ለመኖር ለቃሉ በመታዘዝ እግዚአብሔርንና ሰውን በሙሉ ልብ ማገልገል ይኖርበታል (ማቴ.4፥4)፡፡ መልካሙንም ሥራ ለማከናወን ክርስቲያን ሁሉ በቆራጥነት ተነሣሥቶ መልካሙን ገድል መጋደል ይጠበቅበታል (2ኛጢሞ.4፥7)፡፡

እንደ ኃጢአታችንና ፈተናችን ብዛት በዚያው ልክ ተጋድሏችንም ይበዛል

ፍሬውን በወቅቱ ስለማይሰጥ ተቆርጦ እንደ ተጣለ ዛፍ እንዳንሆን ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን ማደግና ማፍራቱ በርትተን መሥራት እንዳለብን ከተረዳን ለመንፈሳዊ ተጋድሎ ለመዘጋጀት ጊዜ ሳያልፍብን እንነሣ፡፡ ተጋድሎን ከመጀመራችን በፊት ተጋድሏችን ከማንና ከምን ጋር እንደሆነ በውል ለይተን ማወቅ አለብን፤ አለበለዚያ የምናደርገውን የማናስተውል “ነፋስን እንደሚጐስም” ሰው እንመስላለን፡፡ ሐዋርያው እንዳስተማረን፦ “እኔ ያለ አሳብ እንደሚሮጥ ሁሉ እንደዚሁ አልሮጥም፤ ነፋስን እንደሚጐስም ሁሉ እንደዚሁ አልጋደልም፤ ነገር ግን ለሌሎች ከሰበክሁ በኋላ ራሴ የተጣልሁ እንዳልሆን ሥጋዬን እየጐሰምሁ አስገዛዋለሁ” ብሎናል (1ኛቆሮ.9፥26-27)፡፡ እንግዲህ ከምንዋጋቸው ነገሮች አንዱ በገዛ ባሕርያችን ውስጥ የሚገኘውን ፈቃደ ሥጋ እንደሆነ እናስተውላለን፡፡

ይኸውም ሐዋርያ በሌላ ቦታ ደግሞ ከማን ጋር እንደምንዋጋ በኤፌሶን መልእክቱ ያስረዳናል፡፡ “መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለም” ይላል፡፡ ይህም ማለት ሰው ከሰው ጋር ወይም ሕዝብ ከሕዝብ ጋር የሚደረግ ውጊያ ወይም ፍልሚያ እንዳልሆነ ይገልጽና ተጋድሏችን ከእነማን ጋር እንደ ሆነ ሲያስታውቀን፦ “ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዦች ጋር በሰማያዊም ስፍራ ካለ ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር ነው እንጂ” ይለናል (ኤፌ.6፥12)፡፡ እዚህ ላይ ፍልሚያችን ከረቂቅ መናፍስት ጋር እንደሆነ እናያለን፡፡ እነርሱም ጥንተ ጠላታችን ከተባለው በእባብ ወይም በዘንዶው ከተመሰለው ዲያብሎስና ከእርሱ ጋር

www.ethiopianorthodox.org

ናቸው (ዘፍ.3፥1-8፤ ራእይ 20፥2፤ 12-13)፡፡

እነዚህን የጠላት ሠራዊት ከመዋጋታችን በፊት ወደ ጦርነት እንደሚሄድ አርበኛ የጦር መሣሪያ ታጥቀን መዘጋጀት እንዳለብን ይመክረናል፡፡ “የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ልበሱ” ይለናል፡፡ ከዚህም ቀጥሎ በጊዜው ከነበረው የወታደር ጦር ትጥቅ ጋር እያነፃፀረ የመንፈሳዊውን ዕቃ ጦር እየዘረዘረ ይገልጻል፡፡

> “እንግዲህ ወገባችሁን በእውነት ታጥቃችሁ፣ የጽድቅንም ጥሩር ለብሳችሁ፣ በሰላም ወንጌልም በመዘጋጀት እግሮቻችሁ ተጫምተው ቁሙ፤ በሁሉም ላይ ጨምራችሁ የምትችሉበትን የእምነትን የሚንበለበሉትን የክፉውን ፍላጻዎች ሁሉ ልታጠፉ ጋሻ አንሡ፤ የመዳንንም ራስ ቁር የመንፈስንም ሰይፍ ያዙ እርሱም የእግዚአብሔር ቃል ነው” (ኤፌ. 6፥14-17)፡፡

ከጥቅሱ እንደምንማረው በጋሻ የተመሰለውን እምነትን፣ በራስ ቁር የተመሰለውን መዳንን፣ የመንፈስንም ሰይፍ ይኸውም ቃለ እግዚአብሔርን ይዞ፥ ወገቡን በእውነት ታጥቆ ሌሎችንም የእግዚአብሔርን ጦር መሣሪያ በማንሣት ክርስቲያን ሁሉ “እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ በጎ ወታደር” ክፉውን ሁሉ ለመከላከልና ለመዋጋት መንፈሳዊ ተጋድሎውን ማጠናከር ይፈለግበታል፡፡ መከራም ለመቀበል መዘጋጀት ይኖርበታል፡፡ “በጨዋታ የሚታገል ማንም ቢሆን፥ እንደሚገባ አድርጎ ባይታገል የድሉን አክሊል አያገኝም” (2ኛጢሞ.2፥3-5)፡፡

እንግዲህ በዚህ ምድር ላይ እስካለን ድረስ ከጨለማው ዓለም ገዢ ከዲያብሎስና ከሠራዊቱ የሚመጣብን ልዩ ልዩ ፈተናና ከሥጋችንም ባሕርይ ከሚገኘው ክፉ ምኞትና ርኩስ ሥራ እንዲሁም ከሌሎቹ የኃጢአትና የፈተና ዓይነቶች ጋር መዋጋት እንዳለብን ከቃለ እግዚአብሔር ተምረናል፡፡ ይልቁንም ሱስ እንደያዘው ሰው በየሰዓቱ ውል ውል እንደሚሉት እንደዚሁም በድንገት ትዝ ትዝ እያሉ ሐሳባችንን ከሚቆጣጠሩት፥ ነፃነታችንን ከሚያሳጡን ከተለያዩ የኃጢአት ዓይነቶች ጋር አጥብቀን መዋጋት ይኖርብናል፡፡ አለበለዚያ የኃጢአት ምርኮኞች የዲያብሎስ ተገዦች እንሆናለን፡፡ “ሰው ለተሸነፈበት ለእርሱ ተገዝቶ ባሪያ ነውና” (2ኛጴጥ.2፥19)፡፡ እንግዲህ የተጋድሏችን ዓይነትና ብዛት እንደ ኃጢአታችንና እንደ ፈተናችን ዓይነትና ብዛት በመሆኑ መከራችንም እንደዚያው ነው፡፡ ስለዚህ ወደፊት የሚጠብቀንን ተስፋ እያሰብን የክርስቶስን መከራ መስቀልና ትዕግሥት አብነት በማድረግ በቶሎ የሚከበንን ኃጢአት እንድናስወግድ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ያስተምረናል፦

> “ሸክምን ሁሉ ቶሎም የሚከበንን ኃጢአት አስወግደን፥ የእምነታችንንም ራስና ፈጻሚውን ኢየሱስን ተመልክተን፥ በፊታችን ያለውን ሩጫ በትዕግሥት እንሩጥ፤ እርሱ ነውርን ንቆ በፊቱም ስላለው ደስታ በመስቀል ታግሦ በእግዚአብሔር ዙፋን ቀኝ ተቀምጧልና” (ዕብ.12፥1-2)፡፡

እንግዲህ ከየት እንደ መጡ ሳናውቅ የሚከቡንን እንደ ከባድ ሸክም የሚያንገላቱንን የኃጢአትና የፈተና መምጫዎች በአራት አቅጣጫዎች ተመልክተን በጥንቃቄና በትጋት ልንከላከላቸው ያስፈልጋል፡፡ የመጀመሪያው “የሥጋ ምኞት” ወይም የደመ ነፍስ ፍላጎት ይኸውም ግብር እንስሳዊ ከተባለው የሚመጡ የኃጢአት ዓይነቶች ናቸው፡፡ ሁለተኛው፥ የዐዋቂዋ ነፍስ የተዛባ የሐሰት አስተሳሰቧና ሥራዎችዋ ማለት ደጉን እያወቀች ክፉውን በመምረጥዋና የማይገባትን በመመኘትዋ ያየችውንና ያወቀችውን ሁሉ ለራስዋ እንዲሆን በመሻቷ ከፍተኛ “የዓይን አምሮት” ስላለባት የከባድ ኃጢአቶችና የብዙ ፈተናዎች መናኸሪያ ሆናለች፡፡ ሦስተኛው፥ ይህን ዓለምና በውስጥዋ የሚገኙትን በመውደድ፥ ገንዘብን በማፍቀርና “ስለ ገንዘብም መመካት” የተነሣ ናቸው (1ኛዮሐ.2፥15-17)፡፡ አራተኛው፥ እነዚህን

ፈተናዎች ሁሉ እያቀነባበረ የራሱንም እየጨማመረ በጽኑ ከሚዋጋን ከጥንተ ጠላታችን ከዲያብሎስና "ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት" የሚገኙ ልዩ ልዩ ፈተናዎች ናቸው (ኤፌ. 6፥12)፡፡

ጌታችን በጾም በጸሎት ሆኖ ሦስቱን አርእስተ ኃጣውእ ማለት ስስትን በትዕግሥት፥ ትዕቢትን በትኅትና፥ ፍቅረ ንዋይን በጸሊአ ንዋይ ድል እንደ ነሣ እኛም እንዲሁ በመንፈሳዊ ተጋድሏአችን ልዩ ልዩ ፈተናዎቻችንን፥ ዐቢያትና ንዑሳን ኃጣውእን[88.2] ሁሉ ከላይ በተገለጹትና ባልተገለጹት በእግዚአብሔር ጦር መሣሪያዎች ተከላክለንና ተዋግተን በእርሱ ጸጋና ረድኤት ድል እንድንቀዳጅ ይጠበቅብናል (በተጨማሪ በዚህ ምዕራፍ የሚገኘውን ቁጥር 3.2 ተመልከት)፡፡

ከኃጢአት መጋደላችሁ እስከ ሞት ድረስ በመዋጋት ይሆናል

በኃጢአተኞች እጅ የደረሰበትን ከፍተኛ መቃወም የጸናውን ክርስቶስን እያሰብን በነፍሳችን ሳንዝልና ሳንደክም ኃጢአትን እስከ ሞት ድረስ መጋደል እን ዳለብን ሐዋርያው ሲያስታውቀን፦ "ከኃጢአት ጋር እየተጋደላችሁ ገና ደም እስከ ማፍሰስ ድረስ አልተቃወማችሁም" ብሎናል (ዕብ.12፥3-4)፡፡ ከዚህም በማያ ያዝ የጌታን ቅጣት በአኰቴት እንድንቀበለው እንጂ እንዳናቃልለውና እን ዳናጉረመርም ሐዋርያው ይመክረናል፡፡ እግዚአብሔር የሚወደውን ልጅ ይቀጣዋ ልና "ለመቀጣት ታገሡ" ይለናል (ዕብ.12፥5-6)፡፡ ቅጣት ከምክርና ከተግሣጽ ጋር ትምህርትንና ሥልጠናን ስለሚሰጠን ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን አስፈላጊ ነው፡፡ ምክንያቱም በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ያለውን ጉድለት ያሟላልናል፤ የጠመመውን ያቀናልናል፤ የተበላሸውን ያድስልናል፡፡ ስለዚህ በልዩ ልዩ ምክንያት ባጋጠመን ፈተና የጌታ ተግሣጽና ቅጣት ይመጣብናል፤ መጥቶብናልም፡፡ ይህም አባት ለልጁ እንደሚያደርገው ዓይነት ስለሆነ ለጥቅማችን እንጂ ለጉዳታ ችን አይሆንም፡፡ እግዚአብሔርን ለሚወዱት ክፉውን ነገር እንኳ ለበጐ ያደርገዋል (ሮሜ 8፥28)፡፡ እንዲያውም ክርስቲያናዊ ሕይወታችን እንዲቀደስና ጽድቅን እን ዲያፈራ ያደርገዋል፡፡ የእግዚአብሔር ተግሣጽና ቅጣት ጸጋና ረድኤት ስላለው መንፈሳዊ ሥራችንንና ተጋድሏችንን የበለጠ ያጠናክረዋል፡፡

> "ስለዚህ ሁሉን የሚችለውን የአምላክን ተግሣጽ አትናቅ፡፡ እርሱ ይሰብራል፤ ይጠግንማል፤ ያቆስላል፥ እጆቹም ይፈወሳሉ" (ኢዮ.5፥17-18)፡፡

የጌታን ተግሣጽና ቅጣት በትዕግሥት የተቀበሉ ጽድቅን ያፈራሉ

ሐዋርያው በምድራዊው አባታችንና በሰማያዊው አባታችን መካከል የሚፈጸመውን የቅጣት ዓላማና ጥቅም ሲያስረዳ፦ "እነርሱ (ምድራዊ አባቶች) መልካም ሆኖ እንደ ታያቸው ለጥቂት ቀን ይቀጡን ነበርና፥ እርሱ (ሰማያዊ አባ ታችን) ግን ከቅድስናው እንድንካፈል ለጥቅማችን ይቀጣናል" ብሏል፡፡ በመቀጠ ልም የጌታን ቅጣት በክርስቲያናዊ ሕይወታቸው ለተቀበሉትና ለተለማመዱት የሰ ላምንና የጽድቅን ፍሬ እንደሚያፈራ ሲገልጽ፦ "ቅጣት ሁሉ ለጊዜው የሚያሳዝን እንጂ ደስ የሚያሰኝ አይመስልም፥ ዳሩ ግን በኋላ ለለመዱት የሰላምን ፍሬ እር ሱም ጽድቅን ያፈራላቸዋል" በማለት አስታውቆናል (ዕብ.12፥7-11)፡፡ እንግዲህ የእግዚአብሔር ቅጣት መልካሙን እንደሚያመጣልን አውቀን "እነሆ፥ እግዚአ

88.2 "ተዓቀብ እምንዑሳት ከመ ኢትደቅ ውስተ ዐቢያት፡፡ በዐቢያት ኃጣውእ እንዳትሰነካከል ከንዑሳት ኃጣውእ ተከልከል፡፡ ንዑሳት (ትናንሽ ኃጢአ[illegible] መጠጣት ናቸው፡፡ ኢትኩን ልህሉህ በግብርከ፡፡ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ብሔር የሚገሥጸው ሰው ምስጉን ነው" እንበል (ኢዮ.5፥17)፡፡ "ወንድሞቼ ሆይ፥ የእምነታችሁ መፈተን ትዕግሥትን እንዲያደርግላችሁ አውቃችሁ፥ ልዩ ልዩ ፈተና ሲደርስባችሁ እንደ ሙሉ ደስታ ቊጠሩት" (ያዕ.1፥2-3)፡፡

በመልካም ጤናና በደስታ መካከል ከአለንበት ሁኔታ ይልቅ በተገሠጽን ጊዜ ማለት በችግራችንና በሕመማችን ወቅት እግዚአብሔርን የበለጠ እናስ በዋለን፤ ወደ እርሱም እንመለሳለን፡፡ "ሰውን ወደ ንስሐ እንዲመራው ሕመም ጠቃሚ ነገር ነው፡፡ ከብዙ "የወንጌል" ስብከቶች ይልቅ የአንድ ሰዓት ከባድ ሕመም ሰውን ወደ እግዚአብሔር ሊመልሰው ይችላል" ተብሏልና፡፡ እን ግዲህ "ወደ ሦስተኛው ሰማይ ሲወስድህ ብቻ ሳይሆን በሥጋህ ውስጥም እሾህ [ሕመም] በሰጠህ ጊዜም እግዚአብሔርን በተግባር እወቀው"[88.3]፡፡ የእግዚአብሔር ጸጋና ኃይል በሰው ሕማምና ድካም ይፈጸማልና (2ኛቆሮ.12፥7-10)፡፡

እንግዲህ የጌታን ተግሣጽና ቅጣት በደስታ ከመቀበል ጋር መጋደላችን ከማንና ከምን ጋር እንደሆነ መማሩ የመንፈሳዊ ተጋድሏችንን ዓይ ነትና ብዛት ለመገመት ያስችለናል፡፡ የተጋድሏችን ዓይነትና ብዛት እን ደሚያጋጥሙን ፈተናዎችና ልዩ ልዩ ኃጢአት መጠን እንደሚወሰን ከላይ ጠቅ ሰናል፡፡ እንግዲህ መጋደላችን ከኃጢአት ጋር መሆኑን ከተረዳን የኃጢአትን ምንነትና ዓይነት ማወቁ ለተጋድሏችን ዝግጅትና አፈጻጸም ይረዳናል፡፡ ዘላለ ማዊውን የእግዚአብሔርን ቃልና ሕግ የሚቃረን ማንኛውም አሳብና ምኞት፥ ንግ ግርና ድርጊት ሁሉ ኃጢአት ነው፡፡ ኃጢአት ከእግዚአብሔር አንድነትና ፍቅር የለየንና የሚለየን፥ የዘላለም ሕይወትንና መንግሥተ ሰማያትን አሳጥቶ ለሞት የሚዳርገን፥ እርስ በእርሳችንም እየተጣላንና እየተገዳደልን በክፋትና በድንቁርና እንድንኖር የሚያደርገን እርሱ እንደሆነ የማያውቅ የለም፡፡ መንፈስን የሚፃረር የሥጋ ሥራ ሁሉ ኃጢአት ነው፡፡ ይህን አስመልክቶ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የኃጢአትን ዓይነትና ውጤት ምን እንደሆነ እንደሚከተለው ይገልጽልናል፦

> "የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው እርሱም ዝሙት፥ ርኵሰት፥ መዳራት፥ ጣዖትን ማምለክ፥ ምዋርት፥ ጥል፥ ክርክር፥ ቅንዓት፥ ቁጣ፥ አድመኛነት፥ መለያየት፥ መናፍቅነት፥ ምቀኝነት፥ መግደል፥ ስካር፥ ዘፋኝነት፥ ይህን የሚመስል ነው፡፡ አስ ቀድሜም እንዳልሁ፥ እንደዚህ ያሉትን የሚያደርጉ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይ ወርሱም" (ገላ.5፥19-21)፡፡

እንግዲህ የእግዚአብሔር ልጅነትን፥ የዘላለም ሕይወትን የመንግሥተ ሰማያት ደስታን ከማጣት ይልቅ ከኃጢአቴ ጋር መዋጋቴ ይሻለኛል ብሎ በቁርጠኛ መንፈስ ተነሣሥቶ መወሰን ያስፈልጋል፡፡ በተለይም ደካማ ጐኔ በየት በኩል ነው ብሎ መመርመርና የትኛው ኃጢአት እንደሚያመዝንብኝ ለይቼ በማወቅ እንደ ሱስ ልማድ በያዝሁት ኃጢአቴና በተለማመድሁት በክፋት ሥራዬ ላይ ትኩረት በመስጠት የተጠናከረ የተጋድሎ መመሪያ አዘጋጅቼ ልማዴ እስኪለቅቀኝ ድረስ ያላሠለሰ ጥረት ማድረግ ይገባኛል ብሎ እስከ መጨረሻው የሚታገል ክርስቲያን ታላቅ መንፈሳዊ ጀግና ነው፡፡ ሌላውን ያሸነፈ ጉበዝ ይባላል ራሱን ያሸነፈ ግን የጉበዝ ጉበዝ ወይም ጀግና ይባላል የሚለው አነጋገር ከውጭ ካለው ጠላት ይልቅ በውስጣችን ያለውን ኃጢአት ድል መንሣት እን ደሚበልጥ ያስረዳናል፡፡

88.3 Experience the Lord, not only when He brings you up to the third heaven, but also when He gives you a thorn [pain] in the flesh (2 Cor. 12:7)"
"Pain is also useful for leading a person to repentance. One hour of severe pain may restore a person to God more [illegible] one feel near the end of life and get prepared for entering, or feels a dire [urgent] need for God and seeks [illegible]. Pain also creates a feeling of kindness and sympathy. It makes one sympathize [illegible]

"በሥጋ መከራን የተቀበለ ኃጢአትን ትቷል"

በውስጣችን የሚገኘውን የኃጢአት ዝንባሌ መቋቋም የመንፈሳዊ ተጋድሎ ልምምድ ለሌላቸው አስቸጋሪ ነገር እንደሆነ የታወቀ ነው፡፡ ምክን ያቱም ተጋድ ሎው በሥጋ ባሕርያችን ውስጥ ከሚገኘው ፈቃደ ሥጋ ጋር ስለሆነ ነው፡፡ አንዳንዶች እንዴት የተፈጥሮ ባሕርያችንን እንቃወማለን በማለት ሙሉ በሙሉ ለሥጋቸው ምኞትና ፍላጐት ራሳቸውን ያስገዙ አሉ፡፡ ይህ ከክርስትና ውጭ የሚፈጸም ዓለማዊ ሥራ ነው፡፡ ቃለ እግዚአብሔር "ሥጋን ከክፉ መሻቱና ከምኞቱ ጋር ስቀሉ" ማለት ተጋደሉ ይለናል፡፡ ይህም ማለት ሥጋችሁን ሰውነታችሁን አጥፉት ደምስሱት ማለት ሳይሆን ከምቾት፥ ከድሎት፥ ከዓለማዊ ኢና ኗር ራሳችንን ለይተን በጾም በጸሎት ተወስነን በሥጋችን የሚደርስብንን መከራ እየታገሥን በመጠኑ እንድንኖር የሚያሳስበን መንፈሳዊ መመሪያ ነው፡፡ ሰውነታችን የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ መሆኑን አውቀን ልን ከባከበው ይገባናል፡፡ (ገላ.5፥24፤ 1ቆሮ.6፥19-20፤ ኤፌ.5፥29-30)፡፡

የተፈጥሮ ባሕርያችን ስንል የሥጋ ባሕርይ ብቻ አይደለም የነፍስም ባሕርይ ጭምር ነው፡፡ በነፍሳችን ባሕርይ የሚገኘው የለባዊነት ባሕርይ ማለት እውቀታችን አእምሯችን ሕገ እግዚአብሔርን ሲደግፍ በሥጋ ባሕርያችን ያለውን የኃጢአት ዝንባሌ ይቃወማል፤ ሁለቱ ሁልጊዜ እርስ በእርሳቸው ይዋጋሉ (ሮሜ 7፥21-25፤ ገላ.5፥17)፡፡ እንግዲህ ሰልፋችንን ከፈቃደ ነፍስ ጋር አድርገን ፈቃደ ሥጋን፥ ሕገ ኃጢአትን፥ ፍትወታት እኩያትን መዋጋት ይገባናል፡፡ እንዲህም በማድረጋችን በሥጋችን መከራ መቀበላችን የማይቀር ነው፡፡ "በሥጋ መከራን የተቀበለ ኃጢአትን ትቷልና" በማለት ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ አስተምሮናል፡፡ ይህንንም ከክርስቶስ አግኝቶታል፡-

> "ክርስቶስ በሥጋ ስለእኛ መከራን ስለ ተቀበለ፥ ከእንግዲህ ወዲህ በሥጋ ልትኖሩ በቀረላችሁ ዘመን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ እንጂ እንደ ሰው ምኞት እንዳትኖሩ፥ እናንተ ደግሞ ያን አሳብ እንደ ዕቃ ጦር አድርጋችሁ ያዙት፥ በሥጋ መከራን የተቀበለ ኃጢአትን ትቶአልና" (1ኛጴጥ.4፥1-2)፡፡

እንግዲህ የክርስቶስን ጸዋትወ መከራ እያሰብን ማለት ይህን "አሳብ እንደ ዕቃ ጦር" ይዘን የተጋድሎ መመሪያችን አድርገን በሥጋችን መከራ እየተቀበልን ኃጢአትን ለመከላከልና ለማስወገድ እንደምንችል ከላይ ከተጠቀሰው ቃል እንማራለን፡፡ ኃጢአትን ካስወገድን ትእዛዛትን ማለት አሥሩ ቃላትንና ስድስቱ ቃላተ ወንጌልን ፈጽመናል ማለት ነው፡፡ ትእዛዛትን ከፈጸምን ደግሞ የዘላለም ሕይወትን እናገኛለን ማለት ነው (ማቴ.19፥16-17)፡፡ ስለዚህ ክርስቶስን አብነት በማድረግ በየዕለቱ መስቀሉን ተሸክመን በሥጋችን መከራ እየተቀበልን መንፈሳዊ ተጋድሏችንን ደከመኝ ሰለቸኝ ሳንል ማከናወን አማራጭ የሌለው መንገድ መሆኑን አውቀን ለመተግበር መዘጋጀትና መነሣሣት ይኖርብናል፡፡ አለበለዚያ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን የሚፈለገውንና ጠቃሚውን የፍሬ ዓይነት ማለት ጽድቅን አያፈራም፡፡

ለልዩ ልዩ የጽድቅ ሥራዎች ልዩ ልዩ መንፈሳዊ ገድሎች

በክርስቶስ ጸጋ ሆነን በመንፈሳዊ ተጋድሎ ኃጢአትን በመዋጋት ማለት የሥጋን ሥራ በማስወገድ በምትኩ የመንፈስ ፍሬን እናገኛለን፡፡ እነርሱም "ፍቅር፥ ደስታ፥ሰላም፥ ትዕግሥት፥ ቸርነት፥ በጎነት፥ እምነት፥ የውሃት፥ ራስን መግዛት" ናቸው፡፡ እነዚህና እነዚህን የመሳሰሉት ሁሉ የመንፈስ ፍሬ ይባላሉ (ገላ.5፥22-23)፡፡ እንግዲህ ተጋድሏአችን በአንድ በኩል ኃጢአትን ከእኛ ላይ ማስወገድ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የመንፈስ ፍሬ የተባሉት ከእኛ ጋር እንዲሆኑ አጥብቀን መያዝ ነው፡፡ ስለዚህ መጋደላችን ...

ይሆናል፡፡ አንዱን ይዞ ሌላውን መተው ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን ጉደሎ አድ ርጐ ፍሬ እንዳያፈራ ያደርገዋል፡፡ እኛ ማድረግ የሚገባን፥ የኃጢአትን ሥራ ቀስ በቀስ እያስወገድን የጽድቅን ሥራ ደግሞ እያሳደግን መሥራት ነው፡፡

ጽድቅን የምናፈራው እግዚአብሔርን ከሁሉ በላይ በመውደድ፥ እም ነታችንንና ተስፋችንን እስከ መጨረሻው በመጠበቅ፥ ሰውን እንደ ራሳችን በመውደድ፥ በጎሥራን ለማከናወን ያልተቆጠበ ጥረትና ትግል እንዲያውም ራስን መሥዋዕት እስከማድረግ ድረስ ለባልንጀራችን የሚያስፈልገውን ሁሉ በመፈጸም ነው፡፡ እንዲህ ዓይነቱ መንፈሳዊ ተጋድሎ ክርስቲያናዊ ሕይወ ታችንን ወደ ፍጹምነት ደረጃ እንዲደርስ ያደርገዋል፡፡ በክርስቶስ ጸጋ ውስጥ ሆኖ እምነት፥ ተስፋና ፍቅር በምልዐት ያለው ክርስቲያን መንፈሳዊ ሕይወቱ ጉድለት አይኖርበትም፡፡ ምክንያቱም በእግዚአብሔር ያለው እምነቱ በክርስቶስ መገለጥ ላይ የተመሠረተ በመሆኑ የሃይማኖቱ እውነተኛነት የተረጋገጠ ይሆን ለታል፡፡ እንደዚሁም በክርስቶስ ያለውን የተስፋ ቃል፥ ወደፊትም ስለሚያገኘው የመንግሥተ ሰማያት የርስቱ መያዣ የሆነው መንፈስ ቅዱስ በልቡናው ሆኖ ስለሚመሰክርለት በምድራዊ ኑሮው ምንም መከራና ፈተና ቢያጋጥመው እው ነተኛ መንፈሳዊ ደስታ አይለየውም፡፡ ፍቅሩም ግብዝነት የሌለበት መንፈሳዊ ፍቅር ከመሆኑ የተነሣ ከኃጢአት ርቆ ትእዛዛትን ሁሉ ስለሚፈጽም ክርስቲያናዊ ሕይወቱ የተሟላ ነው ያልነው ይህን በመሰለ ምክንያት ነው፡፡ ከእምነት፥ ከተስፋና ከፍቅር የሚበልጠው ፍቅር ቢሆንም ከሦስቱ የሚቀድመው ደግሞ እምነት ነው፡፡

እንግዲህ በቅድሚያ የሃይማኖት ተጋድሎ ያስፈልገናል፡፡ ስለዚህ ነው ቅዱስ ጳውሎስ ለልጁ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍ፡- "መልካም፤ ጦርነት ትዋጋ ዘንድ ይህችን ትእዛዝ አደራ እሰጥሃለሁ፤ እምነትና በጐ ኅሊና ይኑርህ . . . መልካ ሙን የእምነት ገድል ተጋደል" በማለት ያዘዘው፡፡ "በእምነት እውነተኛ ልጄ" ብሎ ለሚጠራው ለጢሞቴዎስ የሰጠው ይህ ትእዛዝ በእምነት ልጆቹ ለሆነው ሁሉ ስለሆነ ትእዛዙን ተግባራዊ ማድረግ ይገባናል (1ኛጢሞ.1፥2 እና 18-19፤ 6፥12)፡፡

እንዲህ ዓይነቱን የሃይማኖት ተጋድሎ ለልጁ ለጢሞቴዎስ ብቻ ሳይ ሆን በጠቅላላ ለፊልጵስዩስ ክርስቲያኖችና በእነርሱም አማካይነት ለአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ትእዛዙን ሲያስተላልፍ፡- "በአንድ ልብ ስለወንጌል ሃይማ ኖት አብራችሁ እየተጋደላችሁ፥ በአንድ መንፈስ እንድትቆሙ ስለ ኑሯችሁ እሰማ ዘንድ ለክርስቶስ ወንጌል እንደሚገባ ኑሩ" ብሎናል (ፊልጵ.1፥27)፡፡ እን ግዲህ "መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ" (ራእይ 2-3) ተብሏልና ላለፈው ንስሐ ገብተን ተስፋ ላለበትና ዋጋ ለሚያስጠው ለእው ነተኛው ሃይማኖት በርትተን እንሥራ፡፡ ግብዝነት የሌለበትን፥ ሐሰት ያልተቀላቀለበትን እውነተኛ ስብከተ ወንጌል እናካሂድ፡፡

ከሃይማኖት ተጋድሎ ጋር ሌሎች የጽድቅ ሥራዎችን በትጋትና በሙሉ ኃይላችን ማከናወን የሚገባን በጎ አድራጐቶች፥ መልካም ገድሎች አሉ፡፡ ልዩ ልዩ ዓይነት የኃጢአት ሥራዎችን ለመከላከል በዓይነትና ንዑሳን ኃጣውእን ለመዋጋት እንደሁኔታው በተለያዩ መንገዶች ተቀናብረው የተዘጋጁ ደንቦችና መመሪያዎች እንዳሉ እንደዚሁም ለጽድቅ ሥራዎችም አሉት (በዚህ ምዕራፍ የሚገኙትን ቁጥር 3፡3 ተመልከት)፡፡ እንግዲህ እነዚህ ሁሉ በግራና በቀኝ እን ዳሉ አውቀን ሁላችንም ራሳችንን በመመርመር ለንስሐ የሚገባ ፍሬ በማድረግ በቃለ እግዚአብሔር እየተመራን ከመንፈስ ቅዱስ በተሰጠን ጸጋ መሠረት በአንድ በኩል ክፋውን ሁሉ እየተዋጋን በሌላ በኩል በጐውን ሁሉ እየሠራን ለዘላለም ሕይወት የሚያበቃ ፍሬን እናፍራ፡፡ ለዚህም ምሳሌ የምናደርገው በነህምያ መሪ ... የግምብ አጥር ነበር፡፡ ይህ ግምብ እንዳይሠራ

www.ethiopianorthodox.org

ጠላቶች በተነሡባቸው ጊዜ ሥራው እንዳይቋረጥ በአንድ በኩል በጦር መሣሪያ እየተከላከሉ በሌላ በኩል ደግሞ ቅጥሩን አጥሩን እየገነቡ ሥራቸውን በእግዚአብሔር ረድኤት ፈጽመዋል።

> "እኩሌቶቹ ብላቴኖቹ ሥራ ይሠሩ ነበር፤ እኩሌቶቹም ጋሻና ጦር ቀስትና ጥሩርም ይዘው ነበር . . . ቅጥሩንም የሚሠሩትና ተሸካሚዎቹ በአንድ እጃቸው ይሠሩ ነበር፥ በአንድ እጃቸውም የጦር መሣሪያቸውን ይይዙ ነበር። አናጢዎቹም ሁሉ እያንዳንዱ ሰይፉን በወገቡ ታጥቆ ይሠራ ነበር" (ነህ.4፥16-18)።

"ተጋደሉ" ብሎ ያዘዘን ጌታ የተጋድሎውን ጸጋ ይሰጠን

ለበጎው ሥራ ሁሉ፡ ለመልካሙ ገድል ሁሉ መሪና አርአያ የሆነውን የክርስቶስን ትእዛዝ እንከተል። በጠባቡ መንገድ እንድንሄድና ወደ መንግሥተ ሰማያት በምታገባው ደጃፍም እንድንገባ "ተጋደሉ" ብሎ ያዘዘን ራሱ ክርስቶስ ነው። የጌታን ትምህርት ከሰማው አንዱ ስለሚድኑ ሰዎች ብዛት ማነስ እንዲህ ሲል ጠይቆት ነበር፡ "ጌታ ሆይ፡ የሚድኑ ጥቂቶች ናቸውን? አለው"። ጌታም ሲመልስ ለጠየቀው ሰው ብቻ ሳይሆን ለሁሉም "እንዲህ አላቸው፡- <u>በጠበበው በር ለመግባት ተጋደሉ፤</u> እላችኋለሁና፣ ብዙዎች ሊገቡ ይፈልጋሉ አይችሉምም" ብሎናል (ሉቃ.13፥23-24)።

እንግዲህ እርሱ ያዘዘውን እርሱ በጸጋው ለመፈጸም እንደሚያስችለን እናምናለን፤ ላንፈጽመው አላዘዘንምና ሁሉን በሚችልና በሚያስችል ከክርስቶስ ጋር ከሆንን ኃይልን እናገኛለን መንፈሳዊ ተጋድሏችንም ይሳካል። "ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ" ተብሎ ተጽፏልና (ፊልጵ.4፥13)።

በዚህ ፈተና በበዛበት ምድራዊ ኑሯችን ውስጥ ለምናደርገው መልካም ሥራና መንፈሳዊ ተጋድሎ የኃይል ምንጫችን ክርስቶስና የጸጋው መንፈስ ስለሆነ በየዕለቱ ከርሱ ጋር መሆናችንን በተግባር እናረጋግጥ። ከእርሱ ከተለየን ከክፉ በቀር ምንም መልካም ነገር ለማድረግ አንችልም። ከእርሱ ከተለየን ከግንዱ እንደተለየ ቅርንጫፍ የሚፈለግብንን ፍሬ ሳናፈራ የትም ወድቆ መቅረት ነው (ዮሐ.15፥1-6)። ከርሱ ጋር መጽናት ማለት ዘወትር ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎትና በሃይማኖት መገናኘት ማለት ነው። ከርሱ ጋር መጽናት ማለት ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያንን መሳተፍ ነው። እነዚህንና የመሳሰሉትን ካደረግን ለክርስቲያናዊ ሕይወታችንና ለመንፈሳዊ ተጋድሎአችን ኃይልና ጽንዕ የሚሆኑንን የክርስቶስን ጸጋና የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎችን እናገኛለን። ስለዚህ ወደ ፈተና እንዳንገባ የሚያጸናንን ጸጋ መንፈስ ቅዱስን እንድናገኝ በርትተን እንጸልይ (ማቴ.26፥40-41፤ ሉቃ.11፥13፤ ዮሐ.14፥13-17)። ሳይሰለቹና ሳይታክቱ አዘውትሮ በሙሉ ልብና በሙሉ ኃይል በሙሉ እምነት ተግቶ በየጊዜው መጸለይ ራሱን የቻለ መንፈሳዊ ተጋድሎ ነው። እንግዲህ በመጀመሪያ የምናየው መንፈሳዊ ተጋድሎ ጸሎት ነው።

2. መንፈሳዊ ተጋድሎ በጸሎት ይካሄዳል

ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መገናኘት ነው

የክርስትና ሃይማኖትና ክርስቲያናዊ ሕይወት ከእግዚአብሔር የተሰጠን ነው እንጂ በመሠረቱ የእኛ አይደለም። ከእግዚአብሔር ያገኘነውን እንዳናጣ ከእግዚአብሔር ጋር በአንድነት መኖር አስፈላጊ ነው። ይህን አንድነት እንዳይቋረጥ የሚያደርገው ጸሎት ስለሆነ ለሃይማኖትም ሆነ ለምግባር ጸሎት ማድረግ ይገባናል። ይህን ግንኙ

ልዩ መንገድ በመግለጥ ሰዎችን ወደ እርሱ እንዲቀርቡ በቅድሚያ ጠርቷቸዋል። ለዚህም ጥሪ የምንመልሰው ምላሽ እምነትና ጸሎት ነው። ጸሎት የእምነታችን መግለጫ ስለሆነ ወደ እግዚአብሔር የምንቀርበውና የምንገናኘው በጸሎት አማካኝነት እንደሆነ በአበው፥ በነቢያትና በሐዋርያት በቅዱሳን ሁሉ ሕይወት የተገለጠ ለመሆኑ ቅዱሳት መጻሕፍት ይመሰክራሉ።

> "ጸሎትሰ ይእቲ ተናግሮተ ሰብእ ኀበ እግዚአብሔር ልዑል--ጸሎትስ ሰው ከልዑል እግዚአብሔር ጋር የሚነጋገራት ነገር ናት። ፈጽሞ እያመሰገነ ጌትነቱን አምኖ በደሉን አምኖ እርሱን ደስ የሚያሰኝበትንም ሽቶ" (ፍትሐ ነገሥት፣ አንቀጽ 14፣ ቁጥር 528)።፣

እግዚአብሔር ሰውን ከመውደዱ የተነሣ ሰውን ለማዳን ሲል ሰውን ከጠፋበት ለመፈለግ ራሱን ገልጦ ቃሉን አሰምቶ የሰውን ልጅ ጠርቶ ወደ ራሱ በተስፋ ቃል በማቅረብ አድኖታል (ዘፍ.3፥9 እና 15፤ ዮሐ.3፥13-18)። እንዲህ ላደረገ አምላክ የሚሰጠው ምላሽ ፍቅርና ምስጋና ነው። ይህ የፍቅርና የምስጋና ምላሽ ጸሎት ይባላል- ስብሐተ እግዚአብሔር፥ ስብሐተ ፍቁር ይባላል። እንግዲህ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን የእምነት የተስፋና የፍቅር ግንኙነት በጸሎት ይገለጣል፤ በጸሎት ይጠናከራል። ስለዚህ ሁላችንም እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ፍቅር ያደረገልንን የማዳን ሥራና የሰጠንን ተስፋ እያሰብን እግዚአብሔርን ዘወትር እናመስግነው፤ ከእርሱ ጋር ያለንን የፍቅር ግንኙነት በጸሎት ኃይል በመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ረድኤት እናጠናክረው።

ጸሎት የቃል ኪዳን ግንኙነትን ይመለከታል

ከጥንት ጀምሮ የእግዚአብሔርና የሰው ግንኙነት ቃል ኪዳናዊ መሠረት አለው። በብሉይ ኪዳን ታሪክ እንደምናየው የቃል ኪዳኑ ግንኙነት ማሠሪያ የነበረው ከእግዚአብሔር የተሰጠው ሕግ ነበር። ሁለቱ የቃል ኪዳን ወገኖች ማለት እግዚአብሔርና ሕዝቡ የሚገናኙበት በሕግ ላይ በተሰጡት ቃሎች ነበር። ሕዝቡ ሕጉን ከጠበቁ እግዚአብሔር ደግሞ ሕዝቡን ይጠብቅ ነበር። እግዚአብሔር አምላክ ሊሆናቸው እነርሱም ሕዝቡ ወገኑ ሊሆኑ እንደ ነበር ተገልጿል (ዘጸ.19፥5)። ሕጉን ካልጠበቁ ደግሞ ከእርሱ ጥበቃ ውጭ በማድረግ በጠላት እጅ እንዲገሠጹ ያደርጋል። በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ሆኖ ሕጉን የሚያስተምርና የሚያስፈጽም ሙሴ ለቃል ኪዳኑ ግንኙነት ኃላፊ ነበር። የሕጉን የመጀመሪያ ቃል "ኢታምልክን" በማፍረስ የእግዚአብሔርን ክብር ለጣዖት በመስጠታቸው እግዚአብሔር ሕዝቡን ለማጥፋት በተነሣ ጊዜ በሙሴ ጸሎትና አስታራቂነት ግንኙነቱ እንደገና ተመልሷል። በብዙ ተአምራትና ኃይል ከግብፅ ባርነት ነፃ ያወጣውን ሕዝቡን እንዳይተወው ስለ ስሙ ሲል ስለ ቃል ኪዳኑ ሲል በሙሴ ጸሎት ሕዝቡን እግዚአብሔር ከመቅሠፍት አድኖታል። ሕዝቡም መከራ ባጋጠማቸው ጊዜ ለእግዚአብሔር የሚጸልዩት ቃል ኪዳኑን እያሳሰቡ ለአባቶቻቸው የገባውን ቃል ኪዳንና ተስፋውን እያስታወሱ ይጸልያሉ። በተለይም ነቢያት፥ ሕዝቡ የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን እንዲጠብቁ በአንድ በኩል እያስተማሩ በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔር ቃል ኪዳኑን አስቦ ለሕዝቡ ምሕረት እንዲያደርግ ይጸልዩ ነበር።

ይህና ይህን የመሳሰሉ ታሪኮች የሚያስተምሩን፥ ጸሎት የቃል ኪዳን ግንኙነት የሚጠናከርበትና የእግዚአብሔርም ምሕረትና ረድኤት የሚገለጽበት ታላቅ ጸጋ እንደሆነ ነው። ይልቁንም በሐዲስ ኪዳን ይህ ሁናቴ በግልጥ ይታያል። ክርስቶስ ሰው በመሆኑና ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር በማስታረቁ ታላቅ ጸጋና በረከት ላመኑት ሁሉ ተሰጥቷል። ስለዚህ በክርስቶስ አማካይነት የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው የቃል ኪዳን ግንኙነት የበለጠ ...ኑም በክርስቶስ ደም ተመሥርቷል። በክርስቶስ ማን

www.ethiopianorthodox.org

ነትና በማዳን ሥራው ያመነ ሁሉ በዘመነ ብሉይ ያልነበረ በዘመነ ሐዲስ ለለ ሉት ብቻ የተሰጠ ልዩ የጸጋ ግንኙነት ተከፍቷል፡፡ ይኸውም ክርስቲያኖች በጥምቀት የሚያገኙት የእግዚአብሔር ልጅነት ነው፡፡ ከውኃና ከመንፈስ የተወለዱት ሁሉ በክርስቶስ አማካይነት ልዑል እግዚአብሔርን "አባታችን" ብለው ሊጠሩት "የልጅነት መብት" ተሰጣቸው (ዮሐ.1፥12)፡፡ በጸጋ የእግዚአብሔር ልጆች ለመሆን የበቃነው በክርስቶስ ነው፡፡ ከጥምቀት በኋላ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን አባታችን ሆይ! በማለት ይጠሩታል፤ በጸሎት ይገናኙታል፤ በተሰጣቸው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ልባቸውን በሞላው በፍቅሩ ሆነው በልጁ ስም ያመሰግኑታል፡፡ ምክንያቱም የክርስቶስ ጸጋ የእግዚአብሔር ፍቅር የመንፈስ ቅዱስም ሱታፌ ከሚያምኑት ሁሉ ጋር ይሆናልና (2ኛቆሮ.13፥14)፡፡ እንግዲህ በስመ ሥላሴ ተጠምቆ የሥላሴ ልጅነት ያለው ክርስቲያን ከአብ ከወልድ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የመንፈስ አንድነት አለው፡፡ ስለዚህም በስመ ሥላሴ አምኖ በማማተብ በሚያደርገው ጸሎት ሁሉ ግንኙነቱን ከአምላኩ ጋር በየጊዜው ያጠናክራል፡፡ በተለይም በትእምርተ መስቀል በማማተቡ በክርስቶስ ሰው መሆን በመስቀሉ ያገኘነውን የደኅንነት ቃል ኪዳን በማሰብ ለእግዚአብሔር የፍቅር ምስጋና በክርስቶስ ስም ያቀርባል፡፡ ማማተብ ራሱ ትልቅ ጸሎት ነው፤ የጸሎት ሁሉ መጀመሪያና መጨረሻ ነው፡፡

ሰው በጥንተ ተፈጥሮ የእግዚአብሔር አርአያና አምሳል በልቡናው የተሣለበት ስለሆነ ከፈጣሪው ጋር በሕገ ልቡናው ግንኙነት በማድረግ የጸሎትና የአምልኮ መንገድ ነበረው፡፡ በሐዲስ ተፈጥሮ በክርስቶስ ጸጋ አዲስ ፍጥረት የሆኑት ክርስቲያኖች ግን ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነት ፍጹም ነው፡፡ ይህም ሊሆን የቻለው በክርስቶስ ስም በአማኞች ልቡና በአደረው መንፈስ ቅዱስ አዲስ ሕይወትን፥ የዘላለም ደኅንነትን በማግኘታቸው ነው፡፡ ይህ መንፈስ ቅዱስ ለተስፋችን መያዣ፥ የቃል ኪዳኑ ማሠሪያ (ማኅተም) ስለሆነ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ይህንን ግንኙነት በጸሎት እንድናጠናክረው እርሱ ራሱ ጸሎትን ያስተምረናል፤ ያለማቋረጥ እንድንጸልይ በማድረግ በሃይማኖታችንና በክርስቲያናዊ ሕይወታችን እንድንጸና ያደርገናል፡፡ በኪዳኑ ቃሉ በሕገ ወንጌል እንድንጸና የሚያደርገን የጸሎት ጸጋ ከመንፈስ ቅዱስ ይሰጠናል፡፡ ያለ ጸሎት ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ሊቀጥል አይችልምና ይህን ጸጋ ለማግኘት መጸለይ ይኖርብናል፡፡

ክርስቲያናዊ ሕይወት የጸሎት ሕይወት ነው

ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን ከሚያስፈልጉን ነገሮች ጸሎት እንደ አንዱ ሆኖ ቢቆጠርም ለክርስቲያናዊ ኑሯችንና ሥራችን የሚያስገኘው ጥቅም ግን ለሁሉም ዓይነት ነገር የሚሆን ነው፡፡ ለሃይማኖታችንና ለምግባራችን በጠቅላላው ለጽድቅ ሥራ ሁሉ እንደ አንቀሳቃሽ ኃይል በመሆን የማያቋርጥ አገልግሎት ይሰጣል፡፡ የጸሎት አገልግሎት ከተቋረጠ ክርስቲያናዊ ወይም መንፈሳዊ ሕይወታችን እየቀዘቀዘ ሄዶ በመጨረሻ ይጠፋል፡፡ ጸሎት ከጽድቅ ሥራዎች እንደ አንዱ ብቻ የሚገመት ሳይሆን ለጠቅላላው የክርስትና ሃይማኖታችንና ሕይወታችን እጅግ አስፈላጊ የሆነ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚገለጽበት ጸጋ ነው፡፡ ስለዚህ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን የጸሎት ሕይወት እንደሆነ እንረዳለን፡፡

እንግዲህ ጸሎት ለአዲሱ የክርስትና ሕይወታችን በጸጋ መንፈስ ቅዱስ የሚመራ አንቀሳቃሽ ኃይል በመሆኑ በየጊዜው ለመጸለይ መትጋት ይኖርብናል፡፡ የሥጋ ተፈጥሯችን ደካማ ስለሆነ ለፈተና እንዳንጋለጥ የሕይወታችን ባለቤት የሆነውንም እንዳንረሳ፥ ጌታ ተግቶን እንድንጸልይ አዞናል (ማቴ. 26፥40-41)፡፡ ሐዋርያትም ለጸሎትና ለቃሉ አገልግሎት ይተጉ ነበር (የሐዋ. ሥራ6፥4)፡፡ እኛም የእነርሱን አርአያ በመከተል መንፈሳዊ ሕይወታችንን

እናጠናክራለን፡፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ሳናቋርጥ ዘወትር እንድንጸልይ ያስተምረናል (ኤፌ.5፥20፤6፥18-20፤ 1ኛተሰ.5፥17-18)፡፡ እንደ ሐዋርያው ትምህርት ሳናቋርጥ ለመጸለይ እንዲቻል ቤተ ክርስቲያን የዘወትር ጸሎት በየሰዓቱና በየዕለቱ እንዲሁም በተለየ ሁኔታ በየሰንበቱ፥ በየወሩና በየዓመቱ እንደየ ዘመኑ ለሚፈጸሙ አጽዋማትና በዓላት ሁሉ ልዩ ልዩ ጸሎትን አዘጋጅታ ሁሉም ምእመናን እንዲሳተፉ ታደርጋለች፡፡ ቤተ ክርስቲያናችን በሰጠችን መመሪያ በግልና በማኅበር ጸሎት በእውነትና በመንፈስ ከልባችን ከተሳተፍን ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ከበጎ ሥራ ጋር የጽድቅ ፍሬን ያፈራል፡፡

ጸሎታችን በተጠናከረ ቁጥር ክርስቲያናዊ ሕይወታችንም በዚያው መጠን ይጠናከራል፤ አሮጌው ሰውነታችን በጸሎት ጸጋ ይታደሳል፤ የደከመው ይበረታል፤ የተዳደፈው በንስሐ ጾምና ጸሎት ይነጻል፤ የጠመመው ይቃናል፤ የጐደለው ይሟላል፡፡ በአጠቃላይ ደካማ ጐናችን የሚታረመውና ጠንካራ ጐናችንም የሚጸናው መከራና ፈተናንም ለመቋቋም የሚያስችለን በክርስቶስ ጸጋ የጸሎት ኃይል እንደሆነ የታመነ ነው፡፡ ምክንያቱም በሙሉ እምነት ለእግዚአብሔር የምናቀርበው ጸሎት ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን ኃይልና ጽንዕ የሚሆነንን የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ ስለሚያሰጠን ነው፡፡ "አምናችሁም በጸሎት የምትለምኑትን ሁሉ ትቀበላላችሁ" በማለት የጸጋ ሁሉ አምላክ አረጋግጦልናል (ማቴ.21፥22)፡፡ "ስለዚህ እላችኋለሁ፥የጸለያችሁትን የለመናችሁትንም ሁሉ እንዳገኛችሁት እመኑ፥ ይሆንላችሁማል" (ማር.11፥24)፡፡

የጸሎት ሕይወታችንን በተጠናከረ ሁኔታ የምንገልጽባቸው ልዩ ልዩ የጸሎት ክፍሎች ወይም መግለጫዎች ይኖራሉ፡፡ ከነዚህ ዋና ዋናዎቹ ሦስት ናቸው፡፡[89]

(1) *የተለመደው የቃል ጸሎት*

የመጀመሪያው የጸሎት መግለጫ የተለመደው የቃል ጸሎት ነው፡፡ ይህም በታወቀው የዘወትር ጸሎት ድምፅን በማሰማትም ሆነ በለሆሳስ ይገለጻል፡፡ በማኅበርም ሆነ በግል ይህ ዓይነቱ ጸሎት በቤተ ክርስቲያንም በቤትም ወይም አመቺ በሆነ ቦታ ሁሉ ይፈጸማል፡፡ የጸሎቱም ይዘት እንደየ ጊዜውና እንደየ ሁኔታው በተለያየ መንገድ ሊቀርብ ይችላል፡፡ በምንጸልይበት ጊዜ አሳባችንን ሰብስበን በአንድ ልብ ሆነን መጸለይ ይገባናል፡፡

ከንፈርን በማንቀሳቀስና በመናገር የምናካሂደው የቃል ጸሎት እንዳለ ሆኖ ቀስ በቀስ የጸሎቱን ኃይለ ቃል በአጽንኦት በምናስብበት ጊዜ ረቂቅና ጥልቅ ወደ ሆነው ኅሊናችን እንዘልቃለን፡፡ በዚህ ሁኔታ በመቀጠል የጸሎቱን ትርጉምና የቃሉን መልእክት በአእምሯችን በማጤን የጸሎታችንንም ሰሚ ባለቤት በማሰብ ወደ ውስጠኛው ክፍል ወደ ኅሊና ጸሎት ከዚያም እጅግ ጥልቅ ወደ ሆነው ወደ ልቡና ጸሎት እንደርሳለን፡፡

89 Ware, Kallistos (Archimandrite). The Power of the Name: The Jesus Prayer in Orthodox Spirituality (Fairacres, Oxford: SLG Press, 1981) በገጽ 15 እንደ ተጻፈው ሦስቱ የጸሎት ክፍሎች የተባሉት፥ የቃል ጸሎት፥ የኅሊና ጸሎትና የልቡና ጸሎት እንደሆኑ እንደሚከተለው ይገልጻል፡፡ "In Orthodoxy, as in many other traditions, prayer is commonly distinguished into three categories, which are to be regarded as interpenetrating levels rather than successive stages: Prayer of the lips (oral prayer); prayer of the mind (mental prayer); prayer of the heart (or of the mind in the heart)." በሌላ አገላለጽ እነዚህ ሦስቱ በብዙዎች ዘንድ Oral Prayer, Meditation, Contemplation [illegible] በተቀራረቡ ቃላት ለመተርጎም የመጀመሪያው የቃል (የድምፅ) [illegible] ሦስተኛው የተመስጦ ጸሎት በማለት ልንገልጻቸው እንችላለን፡፡

www.ethiopianorthodox.org

(2) ከእግዚአብሔር ቃል ጋር የኅሊና ጸሎት

የምንጸልየውን የጸሎት ኃይለ ቃል በመተርጐም በኅሊናችን በአእምሯችን መከታተልና ማወቅ ብቻ ሳይሆን የራሳችንንም መንፈሳዊ አቋም የምንጠይቅበት የተለየ የጸሎት ክፍል ጊዜ እንዲኖረን ያስፈልጋል፡፡ ከተለመደው የቃል ጸሎት በተለየ አኳኋን ራሳችንን ከእግዚአብሔር ቃል ጋር እያገናኘን በማነፃፀር የምናደርገው ጸሎት አለን፡፡ ይህም የኅሊና ጸሎት ወይም የአእምሮ ጸሎት ሊባል ይቻላል፤ ምክንያቱም ስለ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ምንነት፣ ዓላማና ተግባር በቃለ እግዚአብሔር አኳያ እየመረመርን በማገናዘብ ለተግባራዊነቱም በኅሊናችን ውስጥ በማውጣትና በማውረድ እያሰላሰልን በጸሎት እየታገዝን የምናደርገው ውስጣዊ የመንፈስና የአእምሮ እንቅስቃሴ ስለሆነ ነው፡፡ ይህ ዓይነቱ ጸሎት አብዛኛውን ጊዜ ቅዱሳት መጻሕፍትን ከማንበብ ጋር ይከናወናል፡፡

በየዕለቱ ቅዱሳት መጻሕፍትን የማንበብ ልምድ ከጸሎት ሕይወታችን አንዱ ክፍል ስለሆነ ይህን አዘውትር ማድረግ ይጠቅመናል፡፡ ምክንያቱም የመዳን እውቀት ከቅዱሳት መጻሕፍት እንደሚገኝ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ሲጽፍ፡ "ከሕፃንነትህም ጀምረህ ክርስቶስ ኢየሱስን በማመን መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡህ የሚችሉትን ቅዱሳን መጻሕፍትን አውቀሃል" ብሏል፡፡ የመዳን ጥበብ ለማግኘት ብቻ ሳይሆን ክርስቲያናዊ ሕይወታችንና ምግባራችን የተቃናና ፍጹም እንዲሆን የሚያዘጋጁን ቅዱሳት መጻሕፍትን በማንበብ እንደሆነ ይኸው ሐዋርያ ያስረዳናል፡፡ "የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ፣ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል" (2ኛጢሞ.3፥15-17)፡፡ እንግዲህ ከቃለ እግዚአብሔር ጥናት ጋር በጽሞና ለሚደረገው የኅሊና ጸሎት በየዕለቱ ጊዜ ወስነን ብናዘወትር ክርስቲያናዊ ሕይወታችን እያደገና እየተጠናከረ ይሄዳል፤ በተለይም እግዚአብሔር ለእኛ ስለ አለው ታላቅ ፍቅሩ በበለጠ ለማወቅ ያስችለናልና ይህንን ዓይነት የጸሎት ሥነ ሥርዓት አጥብቀን መከታተል ይኖርብናል፡፡

(3) ከእግዚአብሔር ፍቅር ጋር የልቡና[90] ጸሎት

የልቡና ጸሎት፣ ምሥጢራዊ ቅርጽና ይዘት ያለው ለብቻ በጽሞና የሚፈጸም ጸሎት ነው፡፡ የጸሎቱ አጀማመርና ሁኔቱ ቀላል ቢመስልም በጸጋ እግዚአብሔር ወደ ፍጹምነት ደረጃ ያመራል፡፡ የዚህ ጸሎት ምሥጢራዊነት ከእግዚአብሔር ጋር ብቻ ለብቻ የሚደረግ ከምሥጢራዊ ወዳጅ ጋር የሚካሄድ ግንኙነትና ንግግር ይመስላል፡፡ በከፍተኛ ደረጃ የሚገኙ ቅዱሳን በተመስጦ ከእግዚአብሔር የሚገናኙበት፣ በንጹሐ ልቡና ሆነው ክብሩን የሚያዩበት፣ ገናናነቱን የሚያደንቁበት የጸሎት ዓይነት ነው፡፡ በፍጹም ፍቅር የሚወዳቸውንና የሚወዱትን ፈጣሪያቸውን በይነ ልቡናቸው እያዩ ያመሰግኑታል፡፡ በመጨረሻው ማዕረግ ያሉ ቅዱሳን በጸሎታቸው እስከ ነጽሮተ ሥሉስ ቅዱስ ይደርሳሉ፡፡

[90] እዚህ ላይ "ልብ" ሲባል እንደ ሴማውያን (ዕብራውያን) እና እንደ መጽሐፍ ቅዱሳዊው ትርጉም እንጂ እንደ ዘመናዊው አስተሳሰብ ስሜታዊነትንና ውዴታን ብቻ የሚያመለክት ሳይሆን መላውን የሰውን ሰብእና ሁሉ ነው፡፡ ልብ፣ ለሰው ሕልውና ለውሳጣዊው ሰው ቀዳማዊና መሠረታዊ ነገር ነው፡፡ . . . በዚህ መንገድ ሲተረጐም ልብ፣ በሰውነት ውስጥ ከሚገኘው ከአንድ ቁስ አካላዊ ክፍል እጅግ የራቀና የላቀ ነገር ነው፡፡ በእግዚአብሔር አርአያና አምሳል ለተፈጠረውና ያልተወሰነ መንፈሳዊ ችሎታ ለአለው ለሰው ተፈጥሮ ባሕርይ፣ አካላዊ ልብ አፍአዊ (ውጫዊ) ምልክት እንደሆነ ከላይ ከተጠቀሰው መጽሐፍ በገጽ 16 እንደሚከተለው ተገልጿል፡፡ "'Heart' in this context is to be understood in the Semitic and biblical rather than the modern sense, as signifying not just the emotions and affections but the totality of the human person. The heart is the primary organ of man's being, the innermost man . . . Interpreted in this way, the heart is far more than a material organ in the body; the physical heart is an outward symbol of the boundless spiritual potentialities of the human creature, made in the image and likeness of God."

እንዲህ ዓይነቱ ጸሎት ለቅዱሳን ብቻ እንጂ በወጣንያንነትና በማዕከላዊነት ለሚገኙ ክርስቲያኖች አያስፈልግም ተብሎ የሚተው ሳይሆን ይልቅስ የእነርሱን አማላጅነት እየጠየቅን የእነርሱን አርአያ በመከተል በእግዚአብሔር ጸጋ ታግዘን ለእንደዚህ ዓይነቱ ጸሎት ለመድረስ መትጋት አለብን፡፡ በጽሞና ለብቻችን ሆነን ምሥጢራዊውን የልቡና ጸሎታችንን የምናደርስበት ጊዜ አዘጋጅቶ በየዕለቱ መፈጸም የተደቀሰውን የመንፈሳዊነት ኑሮ ያቀዳጀናል፤ ስሙን ለመቀደስ ክብሩን ለመውረስ ያበቃናል፡፡

እንግዲህ የልቡና ጸሎት በክርስቶስ በእግዚአብሔር ፍቅር ላይ ስለሚያተኩር ስሙን በምንጠራበት ጊዜ በመንፈስ እርሱ ከእኛ ጋር እኛም ከእርሱ ጋር እንደሆንን እንገነዘባለን፡፡ በዚህ ወቅት ስሜታችን ከአሳባችን፣ ልቡናችን ከአእምሯችን ሳይለያይ ከውጭው ዓለም ጫጫታ ራሳችንን ለይተን በውስጣዊ የኅሊና ጸጥታ በአንድ አሳብና ልብ ሆነን በፍጹም ኃይላችንና በፍጹም ነፍሳችን ከሚወደንና ከምንወደው እግዚአብሔር ጋር የመንፈስ አንድነትን እንድናገኝ ይሆናል፡፡ በአምላካችን በእግዚአብሔር ፊት እንደሆንን አውቀን የፈጣሪያችንን ገናናነት እያደነቅን ለእርሱ በመንፈስና በእውነት እንሰግዳለን፤ በፍጹም ትኅትናና ፍቅር ሆነን እናመሰግናለን፡፡ እንግዲህ "ንጹሕ ጸሎት ወይም የልቡና ጸሎት"[91] የተባለው በዚህና ይህን በመሰለ ሁኔታ እንደሚገለጽ ተረድተን ገንዘብ ልናደርገው ይገባናል፡፡

አጭር ወቅታዊ ጸሎት

ከዚህ በላይ ከተጠቀሱት ሌላ በየጊዜውና በየወቅቱ በሥራ ላይም ሆነን ከሥራም ውጭ በሆንን ጊዜ በጥድፊያም ሆነ በእረፍት ወቅት ሁሉ እግዚአብሔርን የምናስብበትና የምናመሰግንበት አጭር ጸሎት ይኖረናል፡፡ ይኸውም ቅዱስ ጳውሎስ፡- "ለጌታ <u>በልባችሁ</u> ተቀኙና ዘምሩ፤ ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ" ያለውን በመከተል በማንኛቸውም ቦታና ጊዜ የሚፈጸም ልዩ ጸሎት ነው (ኤፌ.5፥19-20)፡፡ በመንገድም ወይም በሥራ ገበታ ወይም በሌላ ሁኔታ ውስጥ ሆነን ለሚያጋጥመን ከፉም ሆነ ደግ ነገር ሁሉ ከላይ በተሰጠን የጸሎት መመሪያ እግዚአብሔርን ስለሁሉም ነገር በልባችን ማመስገን ይገባናል፡፡ ይህ አጭር የልቡናና የኅሊና ጸሎት፣ ካልተጠበቀ ክፉ ነገር ሁሉ ያድነናል፤ በዚህም ላይ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን የተቀደሰ ይሆናል፡፡ ስለሁሉም ነገር በሁሉም ጊዜ እግዚአብሔርን በአመሰገነው ቁጥር ሕይወታችንም ሥራችንም ይባረካል፡፡

ለክርስቲያናዊ ሕይወታችንና ለዕየለቱ ሥራችን የሚረዳን ይኸው ሐዋርያ ሌላ ተግባራዊ የጸሎት መመሪያ ይኸው ሐዋርያ ሰጥቶናል፡፡ ይኸውም ከላይ ከጠቀስነው ጋር ይመሳሰላል፡፡ በመጀመሪያ እግዚአብሔርን ማመስገን ይቀድማል፤ ከምስጋና ጋር ደግሞ ሥራችንን ወይም የምናደርገውን ነገር ሁሉ ዝም ብለን እንዲሁ የምንፈጽመው ሳይሆን በጌታ በእግዚአብሔር ስም እንድናደርገው ያስተምረናል፡፡ የጸሎቱም መመሪያ ቃል፡- "በመዝሙርና በዝማሬ በመንፈሳዊም ቅኔ በጸጋው <u>በልባችሁ</u> ለእግዚአብሔር ዘምሩ፤ እግዚአብሔር አብን በእርሱ /በክርስቶስ/ እያመሰገናችሁ፣ በቃል ቢሆን ወይም በሥራ የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት" ይላል (ቆላ.3፥16-17)፡፡ እንግዲህ ይህንን የተቀደሰ መመሪያ በመከተል በሥራችንም፣ በማኅበራዊ

[91] Dumitru Staniloae: <u>Prayer and Holiness</u> (Fairacres, Oxford: SLG Press, 1982) – "Pure Prayer, or Prayer of the Heart" የሚለውን ክፍል ከገጽ 8-11 ተመልከት፡፡

www.ethiopianorthodox.org

ኑሯችንም ውስጥ ተግባራዊ ማድረግ ይገባናል፡፡ ይህንና ሌሎችንም የሐዋርያውን መመሪያ አጥብቀን በመያዝ ለተግባራዊነቱም ብንጥር ጸሎት ዕለት በዕለት ኑሯችን ውስጥ ወሳኝ ሚና እንዲኖረው እናደርጋለን፡፡ ይህ አድራጎት ደግሞ ከቀጠለ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን በመልካም ምግባር እንዲያሸበርቅ በሃይማኖት እንዲጸና ያደርገዋል፡፡ "መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ" የተባለው ተፈጻሚነት ያገኛል (ማቴ.5፡16)፡፡

የሚያጋጥመንን ክፉ ነገር ለመቋቋም ወቅታዊ የኀሊና ጸሎት ማድረግ እጅግ ይጠቅመናል፡፡ በሰው ሰውኛ ስሜት ተነሣሥተን ክፉን በክፉ በእልህና በቁጣ በመጣላት ከሚፈጠረው የሥጋና የነፍስ አደጋ የሚጠብቀን የክርስቶስን ስም ጠርተን በስሙ ስንጸልይ ነው፡፡ ምክንያቱም የተቀደሰውን የእግዚአብሔርን ስም በመጥራት የክርስቶስን አርአያ እንድንከተል ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ይረዳናል፡፡ የክርስቶስን ትኅትና፥ ትዕግሥትና ፍቅር በማሰብ ለክፉ ነገር የተነሣሣው የቁጣ ስሜታችን ይበርዳል፡፡ ስለ ክርስቶስ ፍቅር ብለን ክፉውን በክፉ ሳይሆን በደግ ለማሸነፍ እንችላለን፤ የምናሸንፈውም በጸሎትና በቃለ እግዚአብሔር መመሪያ በመኖር ነው (ሮሜ.12፡9-21)፡፡ በዚህም መንፈሳዊ ተጋድሏችንን እናጠናክራለን፡፡

መንፈሳዊ ተጋድሎ የጸሎት ተጋድሎ ነው

"ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፤ ከመንፈስም የተወለደ መንፈስ ነው" (ዮሐ.3፥6)፡፡ በጥምቀት ከውኃና ከመንፈስ በመወለድ ክርስቲያኖች በመንፈሳዊ ሕይወት ይኖራሉ፡፡ ሆኖም ሰው የሥጋም የመንፈስም ልደት ስላለው ሁለቱም ማለት የሥጋና የመንፈስ ሕይወት አለው፡፡ በሥጋና በመንፈስ ባሕርይ ውስጥ ስለሚኖር ሕይወቱ ትግል የበዛበት ሆኖ እናገኘዋለን፡፡ ምክንያቱም ፈቃደ ሥጋና ፈቃደ ነፍስ ሁልጊዜ ስለሚቀዋወሙ ነው (ገላ.5፥17)፡፡ የሥጋ ኃይል ሲያይል የክርስቲያን መንፈሳዊ ኑሮ እየደከመ ይሄዳል፡፡ ይህ እንዳይሆን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ረድኤት ያስፈልገዋል፡፡ በዚህ ጊዜ ነው መንፈሳዊ ተጋድሏችን ተጠናክሮ ለመጨረሻው ድል የሚበቃው፡፡ ታዲያ ይህ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል፥ የእግዚአብሔር ረድኤት የሚገኘው ራሳችንን በጸሎት በመወሰን ነው፡፡ በጸሎት የምንለምነውን ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን የሚያ ስፈልገውን ጸጋ መንፈስ ቅዱስን እንደሚሰጠን ክርስቶስ አስተምሮናል (ሉቃ. 11፥13)፡፡ መንፈስ ዝግጁ ሲሆን ሥጋ ግን ደካማ እንደሆነ የገለጸልን ጌታችን ወደ ፈተና እንዳንገባ በትጋት እንድንጸልይ የተግባር መመሪያን ሰጥቶናል (ማቴ.26፥40-41)፡፡ መንፈሳዊ ሕይወታችንና ተጋድሎአችን በትጋት ከምናደርገው የዘወትር ጸሎታችን ጋር የተገናኘ መሆኑን እናስተውላለን፡፡ ስለ ዚህ ነው መንፈሳዊ ተጋድሏችን የጸሎት ተጋድሎ ነው የተባለው፡፡ ጸሎትን የሚያስተምረን፥ እንድንጸልይም የሚያደርገንና የመንፈስንም ብርታት የሚሰጠን መንፈስ ቅዱስ ስለሆነ እርሱን ከማሳዘን እንቆጠብ (ሮሜ.8፥26-27፤ ኤፌ. 4፥30)፡፡

እንግዲህ "ዘወትር በመንፈስ ጸልዩ" ተብሏልና ለመንፈሳዊ ተጋድሎአችን ብርታት እንድናገኝ ዘወትር በመንፈስ ቅዱስ ተመርተን ለመጸለይ እንትጋ (ኤፌ.6፥18፤ ይሁዳ 20)፡፡ ዓለም በተለያዩ መንገዶች ወጥመዱን ዘርግቶ ክርስቲያናዊ ሕይወታችንንና የጸሎት ሥርዓታችንን እየተፈታተነው ይገኛል፡፡ ዓለም ከሚያመጣብን ፈተና ሌላ ከራሳችን ድካም የመነጨው የእምነት ጉድለትና ስንፍናም አለ፡፡ እንግዲህ እነኚህን ፈተናዎች ልንቋቋም የምንችለው ለጸሎት ቁርጠኛ ሐሳብ ኖሮን ዘወትር የጸሎት ተጋድሎ ለማድረግ ስንወስን ነው፡፡ ይህንንም ለመፈጸም በመጀመሪያ በእምነታችን ላይ በስሕተት፥ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ የመጣብንን ጥርጥ...

ነን ወደ አምላካችንና አባታችን መጸለይ መንፈሳዊ ግዴታችን መሆኑን መረዳት ብቻ ሳይሆን በተግባር መጀመር ይኖርብናል፡፡ የጀመረም መልካም ሥራ መሆኑን አውቆ ለዘላቂነቱ እንዲታገል ትዕግሥትንና መጽናናትን ከእግዚአ ብሔር እንዲያገኝ ለራሱም ለሌላውም ይጸልይ፡፡

ከላይ እንደ ጠቀስነው በመጀመሪያ እምነታችንን ፍጹም ለማድረግ ያልተቆጠበ ጥረት ማድረግ አለብን፡፡ በእግዚአብሔር የተገለጸው የእምነት እውቀት መሠረቱና ምንጩ ቅዱሳት መጻሕፍትና ቤተ ክርስቲያን ሲሆኑ ምስክሮቹም እነርሱ ናቸው፡፡ የያዝነው እምነት፡ ተስፋና ፍቅር ሁሉ የተገኘው በሁለቱ ምስክሮች አማካይነት በሚገኘው ጸጋ እግዚአብሔር ስለሆነ ይህ ጸጋ በአ ማኙ ልቡና በማደር እምነቱን ወደ ፍጹምነት ደረጃ ያደርሰዋል፡፡ ስለዚህ በቅዱሳት መጻሕፍት በተጻፈው በቃለ እግዚአብሔር ተመርተን ከቤተ ክርስቲያን በሚሰጠው ጸሎትና ትምህርት እንዲሁም ከተቀደሱት ምሥጢራት በመሳተፍ በምናገኘው እምነት፡ ተስፋና ፍቅር ላይ ተመሥርተን የዘወትር ጸሎታችንን ለመፈጸም ያልተቆጠበ ጥረት እናድርግ፡፡ ከእግዚአብሔር ያገኘነው የእምነት፡ የተስፋና የፍቅር ጸጋ እንዲሁም ሌሎቹም የጽድቅ ሥራዎች ሁሉ በጸሎት ኃይል ካልተደገፉ እየቀዘቀዙ ስለሚሄዱ ከዚህ በታች የተመለከቱትን የጸሎትና ልዩ ልዩ መንፈሳዊ ተጋድሎን ማከናወን ይኖርብናል፡፡

3. በእግዚአብሔር ፍቅርና በክርስቶስ ጸጋ የሚካሄድ የመንፈሳዊ ተጋድሎ መርሐ ግብር

መግቢያ

የመርሐ ግብሩ ዓላማ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ብጸሎትና በቃለ እግዚአብሔር እንዲጠናከርና የመንፈስ ፍሬን እንዲያፈራ፡ እኛም ለመንግሥተ ሰማያት የበቃን እንድንሆን የሚያዘጋጀን ነው፡፡ ይህንን በምናደርግበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መፈጸማችን ስለሆነ ራሳችንንና ሌሎችንም ለመጥቀም እንችላለን፡፡ ስለዚህም ዕለት ዕለት የምናካሂደው ይህ መርሐ ግብር አስፈላጊ ነቱ ስለታመነበት በሚከተለው አኳኋን ቀርቧል፡፡

የተጋድሏችን አመሠራረትና ሂደት በእግዚአብሔር ፍቅር፥ ጸጋና ኅብረት

መርሐ ግብራችን የተሳካና ፍሬያማ እንዲሆን፥ ዘላቂና ዋስትና ያለው ለማድረግ በቅድሚያ መርሐ ግብሩን የሚያካሂደው ሰው አቋሙንና አመለካከቱን መመርመርና ማስተካከል አለበት፡፡ የመንፈሳዊ ተጋድሎ ተካፋዮችና የመርሐ ግብሩ ፈጻሚዎች የሆንን ሁላችን አቋማችንና አመለካከታችን፡ ተአምኖአችንና ተስፋችን እንዲስተካከልና ዓላማችንንም ከግቡ ለማድረስ እንድንችል በሦስት አር እስተ ሃይማኖት ላይ መመሥረት ይኖርብናል፡፡ እነዚህም ከላይ በርእሱ ላይ የተጠቀሱት ሲሆኑ የመጀመሪያው "በእግዚአብሔር ፍቅር" ስለመሆን፡ በፍቅሩ ስለ መታመን፡ በፍቅሩም ስለ መኖር ነው፡፡ ይኸውም የተአምኖአችንና የተስፋችን መሠረትና አቋም በማንና በምን ላይ እንደሆነ በቅድሚያ የሚገል ጽልን ቃለ ሃይማኖት ነው፡፡ ሁለተኛው "በክርስቶስ ጸጋ" የሚለው ቃለ አሚን ነው፤ ይህም መርሐ ግብራችን በጸጋው አጋዥነት የሚካሄድ መሆኑን የሚያስገ ነዝበን ሲሆን ይህንንም ጸጋ የምናገኘው በክርስቶስ ስለሆነ በእርሱ አምነን በጸጋው ተጠናክረን የምናደርገውን ሁሉ በስሙ ማድረግ እንዳለብን ያስታው ቀናል፡፡ በክርስቶስ ስም የተደረገው ሁሉ በጸጋውና በፍቅሩ እንደተደረገ ... እግዚአብሔርን በእርሱ ከማመስገን ጋር መንፈሳዊ ተጋድሎአችንን ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ማድረግ እን

www.ethiopianorthodox.org

ደሚያስፈልግ በዚሁ ምዕራፍ ማጠቃለያ ተገልጿል።

ሦስተኛው፡ "መንፈሳዊ" የተባለውን ኃይለ ቃል ይመለከታል። እርሱም የተጋድሎውን ዓይነትና ሂደት የሚገልጽ ነው፤ ይህም ማለት የነፍስ ደኅንነትና ሰላም እንጂ የሥጋ አሳብና ጥቅም ሳይኖርበት በመንፈስ የሚመራ ማለት ነው፤ በተለይም የመንፈስ ቅዱስ ኅብረትና ረድኤት ያለበት መሆኑን ያስገነዝበናል። ስለዚህ ጉዳይ በዚህ ምዕራፍ ከላይ በቁጥር 1 ውስጥ በአጭሩ የተጻፈውን ተመልከት። እንግዲህ በእነዚህ በሦስቱ ላይ ሳይመሠረት የሚካሄድ የተጋድሎ መርሐ ግብር ምንም መንፈሳዊ ቢመስል የክርስቲያናዊነት ባሕርይ ስለ ሌለው ዋጋ አይኖረውም። ሩጫችንና ተጋድሎአችንን ሁሉ እንዲያው በከንቱ ነፋስን እንደ መከተል ይሆንብናል፤ ዓላማም አይኖረውም፤ ለድካማችንም መጽናናትን፡ ለመከራችንም ተስፋን አናገኝበትም። እነዚህ ሦስቱ ማለት የእግዚአብሔር ፍቅር፡ የክርስቶስ ጸጋና የመንፈስ ቅዱስ ኅብረት ከእኛ ጋር ከሆኑ እኛም በሦስቱ ከጸናን በተጋድሏችን የሚያጋጥሙን የመከራና የፈተና የእንቅፋትና የሽንፈት አጋጣሚዎችን ሁሉ እንድናልፍና በትንሣኤ ልቡናም ተነሣሥተን ከፉውን እንድንተወው፡ መልካሙን እንድናከናውነው የሚያደርገን የተስፋና የመጽናናት ኃይልና ረድኤት አይለየንም።

ከሦስቱ የፍቅር ዓይነት የሚበልጠው

የበጎነገር ሁሉ፡ የጸጋ ሁሉ ሥርና መሠረት፡ ኃይልና ረድኤት የእግዚአብሔር ፍቅር መሆኑን በሩቁ የምናውቅ ቢሆንም ፍቅሩን በትክክል አውቀንና ተማምነን በፍቅሩ ለመኖር ምን ያህል ልምምድ አድርገናል? ብዙ የፍቅር ዓይነቶች አሉ፤ ከነዚህ ውስጥ የተለማመድነው የፍቅር ዓይነት ምን ይሆን? የእግዚአብሔር ፍቅር ግን ከሁሉም የተለየ ነው። ፍቅሩን አለማወቅ እግዚአብሔርን አለማወቅ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፍቅር ነውና (1ኛዮሐ.4፡8 እና 16)። የዚህ ዓለም ፍቅር ያለው የእግዚአብሔር ፍቅር የለውም (1ኛዮሐ.2፡15-16)። እንግዲህ የዓለምን ፍቅር ሁሉ ትተን በክርስትና ሃይማኖት የታወቁትን ሦስቱን የፍቅር ዓይነቶች አጥብቀን እንከታተል። የመጀመሪያውና ታላቁ ፍቅር እግዚአብሔር ለሰዎች ያለው ፍቅር ነው። ይህም መለኮታዊ ፍቅር ስለሆነ በዓይነቱም በይዘቱም ከሁሉም የበለጠና የተለየ ባሕርይ አለው። ሁለተኛው፡ ሰው ለእግዚአብሔር ያለው ፍቅር ሲሆን ሦስተኛው ደግሞ ሰው ለሰው ያለው ፍቅር ነው። (ስለ ሁለተኛውና ስለ ሦስተኛው ፍቅር በክፍል ሦስት ምዕራፍ ሁለትን ተመልከት)

እግዚአብሔር ለእኛ ባለው ፍቅሩ እንተማመን

እግዚአብሔር ለሰዎች ያለውን ፍቅር የሚገለጸው እኛ በደለኞች ሳለን እንዲሁ እኛን በመውደዱ የተነሣ ተቀዳሚ ተከታይ የሌለውን አንድ ልጁን ወደዚህ ዓለም ልኮ ቤዛ፡ አዳኝ እንዲሆነን በማድረጉ ነው (ዮሐ.3፡16፤ ሮሜ 5፥8፤ 1ኛዮሐ.4፡9-16)። የእግዚአብሔርን ፍቅር የምናውቀው ስፋቱንና ጥልቀቱን የምናስተውለው ክርስቶስ ለእኛ ሲል ለመዳናችን ያሳየውና ያደረገው የፍቅር ሥራ መሆኑን እናውቃለን እናምናለንም። ስለዚህ "የእናንተ ሥርና መሠረት በፍቅር ይጸና ዘንድ፡ ከቅዱሳን ሁሉ ጋር ስፋቱና ርዝመቱ ከፍታውም ጥልቅነቱም ምን ያህል መሆኑን ለማስተዋል፡ ከመታወቅም የሚያልፈውን የክርስቶስን ፍቅር ለማወቅ ትበረቱ ዘንድ" ተብሎ የተጻፈውን ተገንዝበን በሥራ እንተርጉመው (ኤፌ.3፡18-19)። በሥራ መተርጐም ማለት የእግዚአብሔርን ፍቅር ይኸውም የክርስቶስን ፍቅር (ከጥቅሱ ላይ እንደ ተገለጸው) ለማወቅና ለማመን በርትተን የሃይማኖታችን፡ የክርስትና ሕይወታችን፡ የመንፈሳዊ ተጋድሏአችን ሁሉ ሥር መሠረት እንዲሆን ማድረግ ነው።

በፍቅሩ በመተማመን ከጸናን፡ በፍቅሩም ከኖርን በችግራችንና በፈተናችን ጊዜ ጸጋውና ረድኤቱ አይለየንም። በፍቅሩ መኖር ማለት እኛ እሱን በምንወድበት ፍቅር መኖር ማለት ሳይሆን እርሱ እኛን በወደደበት ፍቅሩ ማለት በቸርነቱና በበጎነቱ ተማምኖ በጸጋው መኖር ነው።

ከላይ በርእሱ ላይ የተመለከተው የፍቅር ዓይነት የመጀመሪያውና ታላቁ የፍቅር ዓይነት መሆኑ ግልጽ ነው። እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያለው ፍቅር እንጂ ሰዎች ለእግዚአብሔር ያላቸው ፍቅር አይደለም። እግዚአብሔር ልጁን ክርስቶስን የወደደበት ፍቅሩ ለሰዎችም በመሆኑ የፍቅሩን ታላቅነትና መለኮታዊነት ያስገነዝበናል (ዮሐ.17፡26)። ልጁን በወደደበት ፍቅሩ ስለ ወደደን ነው የእግዚአብሔር ልጆች የተባልነው። ስለዚህም ነው ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ፡ "የእግዚአብሔር ልጆች ተብለን ልንጠራ አብ እንዴት ያለውን ፍቅር እንደ ሰጠን እዩ" በማለት በአንክሮ የገለጸው (1ኛዮሐ.3፡1)።

ይህ መለኮታዊ ፍቅር እንደ ሰው ሰውኛ ፍቅር ተለዋዋጭና የማያስተማምን ሳይሆን እውነተኛና ዘላቂ ስለሆነ በእግዚአብሔርና በፍቅሩ በመተማመን የምናካሂደው መንፈሳዊ ነገር ሁሉ ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን የተስፋና የመጽናናት፡ የረድኤትና የሞራል ኃይል ሰጭ ምንጭ ይሆነናል። ፍቅሩ ካለንና በፍቅሩም ከተማመንበት ከጥርጥርና ከፍርሃት ነፃ እንወጣለን፤ የኅሊና ሰላም እናገኛለን። በፍቅሩ ተማምነን እንደ ፍቅሩ በመኖር ከጸናን "በፍርድ ቀን ድፍረት ይሆንልን ዘንድ ፍቅር በዚህ ከእኛ ጋር ተፈጽሟል" (1ኛዮሐ.4፡17)። "ፍጹም ፍቅር ፍርሃትን አውጥቶ ይጥላል እንጂ በፍቅር ፍርሃት የለም፡ ፍርሃት ቅጣት አለውና የሚፈራም ሰው ፍቅሩ ፍጹም አይደለም" በማለት ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ አስተምሮናል (1ኛዮሐ. 4፡17-18)። ይኸው ሐዋርያ ስለ እግዚአብሔር ፍቅርና ፍቅሩም ፍጹም የሚሆንበትን መንገድ እንደሚከተለው አስረድቶናል፡

> "ፍቅርም እንደዚህ ነው፡ እግዚአብሔር እርሱ ራሱ እንደ ወደደን ስለ ኃጢአታችንም ማስተሥረያ ይሆን ዘንድ ልጁን እንደ ላከ እንጂ እኛ እግዚአብሔርን እንደ ወደድነው አይደለም። ወዳጆች ሆይ፡ እግዚአብሔር እንዲህ አድርጐ ከወደደን እኛ ደግሞ እርስ በርሳችን ልንዋደድ ይገባናል። እግዚአብሔርን ማንም ከቶ አላየውም፤ እርስ በርሳችን ብንዋደድ እግዚአብሔር በእኛ ይኖራል ፍቅሩም በእኛ ፍጹም ሆኖአል (1ኛዮሐ.4፡10-12)።

በክርስቶስና በፍቅሩ በመተማመን ከጸናን ጸጋው ይበዛልናል፥ መጽናናትንም እናገኛለን

እንግዲህ የእግዚአብሔር ፍቅር ፍጹም የሚሆንበትን መንገድ እያሰብን በፍቅሩና ፍቅሩን በገለጸበት በአንድ ልጁ በመተማመን ከኖርን ጸጋው ይበዛልናል። ጸጋ ከበዛልን ደግሞ የኃጢአት ሥርየት እናገኛለን። "ኃጢአት በበዛበት፡ ኃጢአት በሞት እንደ ነገሠ፡ እንዲሁ ደግሞ ጸጋ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ የተነሣ በጽድቅ ምክንያት ለዘላለም ሕይወት ይነግሥ ዘንድ፥ ጸጋ ከመጠን ይልቅ በለጠ" ተብሎ የተጻፈውን አንርሳ (ሮሜ 5፥20-21)። ክርስቶስን በማመናችን የተሰጠን ጸጋ በአንድ በኩል ኃጢአታችንን የሚደመስስልን ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ ኃጢአትን እንዳናደርግ የሚያግዘንና የፍቅር ትእዛዛትንም እንድንጠብቅ የሚያስችለን የመንፈስ ቅዱስ ኃይልና ረድኤት መሆኑ የታወቀና የታመነ ነው። ስለዚህ የጸጋውንና የተስፋውን ቃል እያሰብን በእግዚአብሔርና በፍቅሩ በመተማመን፡ በክርስቶስ "ወደ ቆምንበት ወደዚህ ጸጋ

www.ethiopianorthodox.org

በእምነት መግባት" አግኝተናልና በጸጋው ውስጥ በመሆን ጸንተን "መከራ ትዕግሥትን እንዲያደርግ፣ ትዕግሥትም ፈተናን፣ ፈተናም ተስፋን እንዲያደርግ እያወቅን" (ሮሜ.5፥3-4)[92] መከራን በምስጋና እየተቀበልን በጌታችን ስም የተጋድሏችንን መርሐ ግብር በመንፈስ ኃይል እናካሂድ፡፡

በአማኞች ልቡና የእግዚአብሔር ፍቅር ስለሞላ በተስፋው ቃል ይበረታሉ እንጂ የእግዚአብሔር "ተስፋ አያሳፍርም"፤ ለዚህም በልቡናቸው የአደረው መንፈስ ቅዱስ ይመሰክርላቸዋል፤ ድካማቸውንም ስለሚያግዛቸው በክርስቲያናዊ ሕይወታቸው የሚያጋጥማቸውን መከራና ፈተና ሁሉ በአሸናፊነት እንዲወጡት በጸጋው ያበቃቸዋል፡፡ እንግዲህ ማሸነፋችን በእግዚአብሔርና በፍቅሩ በመጽናት ነው፡፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንዳለው "በወደደን በእርሱ ከአሸናፊዎች እን በልጣለን" ብሏል፡፡ ይኸው ሐዋርያ በክርስቶስ የተገለጸውን የእግዚአብሔርን ፍቅር መከራም ጭንቀትም ስደትም ራብም ወዘተ. ሊለዩት እንደማይችሉ በክርስቲያናዊ ሕይወቱ መስክሮታል፡፡ ሞትም ሕይወትም ቢሆን ያለውም የሚመጣውም ቢሆን ምንም ምን ቢሆን "በክርስቶስ ኢየሱስ ጌታችን ካለ ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን እንዳይችል ተረድቼአለሁ" እያለ ስላስተማረን የእርሱን አርአያ እንድንከተል እርሱንም እንድንመስል ይገባናል (ሮሜ 5፥1-5፤ 8፥26-39)፡፡

መርሐ ግብሩ በአጠቃላይ የእምነትና የምግባር መመሪያ ቢሆንም በውስጡ ያካተታቸው አርእስት ግን የተመረጡና የተወሰኑ ብቻ ናቸው፡፡ እነርሱንም በሦስት ክፍለን እናሳያለን፡፡

- የመጀመሪያው ስለ ጸሎት ነው፤
- ሁለተኛው ከጾም ጸሎት ጋር ልዩ ልዩ ኃጢአትን ስለ መከላከል ይሆናል፤
- ሦስተኛው ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን እድገት በቃለ እግዚአብሔር መሠረት እየተመራን በእምነት በተስፋ በፍቅር ሆነን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መኖርንና ማገልገልን ይመለከታል፤

እንግዲህ ከላይ እንደጠቀስነው በመጀመሪያ ስለ ጸሎት ተጋድሎ እንመለከታለን፡፡

3.1. ለእግዚአብሔር ለአምላካችንና ለአባታችን በመንፈስና በእውነት ዘወትር ተግቶ መጸለይ

" . . . በእውነት የሚሰግዱ ለአብ በመንፈስና በእውነት የሚሰግዱበት ጊዜ ይመጣል አሁንም ሆኗል፤ አብ ሊሰግዱለት እንደ እነዚህ ያሉትን ይሻልና፤ እግዚአ ብሔር መንፈስ ነው፤ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል" (ዮሐ.4፥20-26)፡፡

ጸሎት የእምነትና የአምልኮት መግለጫ ስለሆነ በመጀመሪያ አምልኮትና ስግደት ለሚገባው ለአንድ አምላክ ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ጸሎታችንንና መሥዋዕታችንን በእውነትና በመንፈስ ሆነን ለእርሱ ማቅረብ ይገባናል፡፡ ስለዚህ ነው ጸሎታችንን በቅድሚያ "በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ" ብለን በመጀመር የዘወትር

[92] በትምህርተ ጥቅስ ውስጥ ያለው ቃል በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ውስጥ የሚያጋጥመንን መንፈሳዊ ሂደት ደረጃ በደረጃ ያሳየናል፡፡ መከራን ከመቀበል ጀምሮ ተስፋውን እስከ ማግኘት ድረስ ያለውን መንገድ ያጠቃልላል፡፡ በመጀመሪያ መከራ መቀበል ትዕግሥትን ያስገኝልናል፥ ትዕግሥት ደግሞ በልዩ ልዩ ፈተና ስንፈተን በፈተና መጽናትን በተግባር ተፈትኖ ማለፍን ወይም በፈተና የማይበገር ወይም በፈተና የጸና አቋምና ጠባይን ያስገኝልናል፥ በፈተና የጸና አቋም ደግሞ ተስፋውን እንደሚያስገኝልን ከላይ የተመለከተው ጥቅስ ያስረዳናል፡፡

ጸሎታችንን እንድናደርስ በቀኖና ቤተ ክርስቲያን የተደነገገው፡፡ ከላይ ጥቅሱ እንደሚመራን እውነተኛ ጸሎት፥ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይ ነት ያለው ጸሎት፥ በእውነትና በመንፈስ የሚቀርበው ነው፡፡ እግዚአ ብሔር መንፈስ ስለሆነ በመንፈስና በእውነት የሚጸልዩትን፥ የሚያመል ኩትንና የሚሰግዱለትን ይፈልጋል፡፡

ጸሎት ለሃይማኖታችንና ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን አስፈላጊ ስለ ሆነ በሕገ ቤተ ክርስቲያን በተወሰኑ ጊዜያት (ሰዓታት) ውስጥ ሁላችን ክርስቲያኖች በየዕለቱ አዘውትረን ልንጸልያቸው የሚገባንን ልዩ ልዩ ጸሎት ለምሳሌ ያህል በተከታታይ አቅርበናል፡፡ እንግዲህ ለእምነታችን ታዛዥ በመሆን በመንፈስና በእውነት ለእግዚአብሔር ጸሎት ማድረግን እናዘውትር፤ ወደ ፈተና እንዳንገባ ተግተን እንጸልይ፤ ግብዝነት የሌለበትን እውነተኛ ጸሎት ገንዘብ እናድርግ፤ እንደ ራሳችን ፈቃድ ሳይሆን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ አም ልኮታችንን በትክክል እንፈጽም፡፡ ለማን? ለምን? ምን? እንዴት? እንደምንጸልይ ከወንጌል ቃል እንማር (ክፍል ሦስት ምዕራፍ አንድ በፊደል ተራ (መ) ቁጥር (2) ተመልከት)፡፡

እውነተኛ ጸሎት ክርስቲያናዊ ሕይወታችንንና መንፈሳዊ ተጋድሏችንን ሁሉ አጠቃሎ የሚመለከትና ለተግባራዊነቱም የሚያስብና የሚጥር በክርስ ቶስ ስም የሚከናወን መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ነው፡፡ ስለሆነም ለሃይማኖታችንና ለመንፈሳዊ ሕይወታችን የሚያስፈልጉትን ዐበይት ነገሮችን ያካትታል፡፡ ለምሳሌ ስለ እምነት ስለ ተስፋ ስለ ፍቅር ስለ ምግባርና ስለ ንስሐ የየራሳቸው የሆነ ጸሎት ይኖራቸዋል፡፡ በመጨረሻም ልዩ ልዩ ጸሎት ይደረጋል፡፡ በመጀመሪያ ግን ስብሐተ እግዚአብሔር ማድረስ ይገባል፡፡ እንግዲህ ስለነዚህ ሁሉ በየቀኑ ጠዋት ማታ መጸለይ ለክርስትና ሃይማኖታችንና ምግባራችን፤ ሕይወትንና ጸጋን ይሰ ጣል፡፡

ከላይ በመጀመሪያ እንደ ጠቀስነው ጸሎት ከእግዚአብሔር መገናኘትና መነጋገር ነው ተብሏል፡፡ ታዲያ ከእርሱ ጋር በመንፈስና በእውነት ስንገናኝ ከእርሱ ፊት በፍርሃት ቆመንም ሆነ እየሰገድን የምናቀርበው ጸሎት ምንድን ይሆን? ጸሎት ልመና ብቻ አይደለም፤ የራሳችንን የግላችንን ስዕለት ብቻ የምና ሰማበት ጊዜ መሆን የለበትም፡፡ የእግዚአብሔርን ፈቃድ አውቀን መጸለይ ይኖ ርብናል፡፡ አለበለዚያ የምንጸልየውን አናውቅም ማለት ነው፡፡ ጌታም መለመን የሚገባንን እንድንለምን አስተማረን እንጂ ፈቃዱ ያልሆነውን እንድንለምን አይ ደለም (ማቴ.20፥20-28)፡፡ ስለዚህ በመጀመሪያ ስለ እውነተኛ ጸሎት መማር አለብን እንጂ እንዲያው በዘልማድ አፋችን ንባብ እየነዳ ልባችን ዕቃ እያሰናዳ ሊሆን አይገባውም፡፡ ስለሆነም በእምነትና በትሕትና ሆነን መንፈስ ቅዱስ እውነተኛውን ጸሎት እንዲያስተምረን መለመን የመጀመሪያው ጸሎታችን ይሁን (ሮሜ.8፥26-27)፡፡

እውነተኛ ጸሎት በትእምርተ መስቀል በስመ ሥላሴ አማትበን ለፈጠረንና ለአዳነን ለልዑል እግዚአብሔር ልቡናችንንና አእምሯችንን፥ ስሜታችንንና ሰውነታችንን፥ መንፈሳችንንና ሐሳባችንን ሁሉ በአንድነት ሰብስበንና አስገዝተን በፊቱ በፍርሃት ቆመን ወይም ተንበርክከን ወይም እየሰገድን (እየወደቅንና እየተነሣን) ዓለምን ሁሉ ፈጥሮ የሚገዛ እርሱ መሆኑን አምነን፥ መለኮታዊ ክብሩን፥ ታላቅነቱንና ገናናነቱን በማሰብ አምልኮታችንንና ምስጋናችንን መግለጽ ነው፡፡ ስለዚህ ነው በዘወትር ጸሎታችን ከአቡነ ዘበሰማያት በፊት ነአኩተከን የምን ጸልየው፡፡ የነአኩተከ ጸሎት ለአቡነ ዘበሰማያት እንደመግቢያ በመሆን የሰ ማይ አባታችንን ማንነት ለማስረዳት ኃያልነቱን፥ የአማልክት አምላክ፥ የጌቶች ጌታ፥ የንጉሦች ንጉሥ፥ የሥጋና የነፍስ ፈጣሪ መሆኑን ገናናነቱን ክብሩንና [illegible]ገልጽና በመጨረሻ "ወንጼውአከ በከመ መሀረነ ቅዱስ [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ዩበት ጊዜ እንዲህ ብላችሁ ጸልዩ ብሎ ቅዱስ ልጅህ እንዳስተማረን እንጠራ ሃለን" ይልና 'ለታላቁ ጸሎት የተዘጋጀን ያደርገናል። ስለዚህም በምስጋና አባታችን ሆይ በሰማይ የምትኖር እያልን እንጠራዋለን። እንግዲህ የእውነተኛው ጸሎት መድረሻውና አድራሻው በሰማይ ለሚኖረው አባታችን ነው። ወደ እርሱ በምንጸልይበት ጊዜ ቸርነቱንና ምሕረቱን፣ ጸጋውንና ፍቅሩን እያሰብን በአምላክነቱና በአባትነቱ አምነንና ተማምነን ጸሎታችንን ሁሉ ወደ እርሱ እናቀርባለን። "ወቦቱ ተፍጻሜተ ኵሉ ስዕለት። የልመና ሁሉ ፍጻሜ በሱ የሚሆን . . . ወኀቤሁ ምብጻሐ ኵሉ አስተብቍዖት። የምልጃ ሁሉ መዳረሻ ወደርሱ የሚሆን" አንድ እግዚአብሔር የሁሉም አባት እርሱ ብቻ ነውና (መቅድመ ወንጌል፤ ኤፌ.4፡6)።

በእግዚአብሔር ፊት ምስጋናችንን ካቀረብን በኋላ ወደ ልዩ ልዩ ጸሎት እንገባለን። ከእነዚህም አንዱ የንስሐ ጸሎት ነው። ኃጢአታችንን ከኀዘንና ከእንባ ጋር በመናዘዝ እየገለጽን ምሕረትን ከእግዚአብሔር መለመንና ንስሐም እንድንገባ የሚያስችለንንና ዳግመኛ ወደ ኃጢአት እንዳንመለስ ያለንን ቁርጠኛ ሐሳብ የሚረዳንን ጸጋ እንድናገኝ መጸለይ ይኖርብናል። ሌላው በዘወትር ጸሎታችን የምናስበው የክርስቲያናዊ ሥነ ምግባራችን የተከናወነ እንዲሆን ነው። ስለዚህም ሰዎች መልካም ሥራችንን እያዩ እግዚአብሔርን እንዲያመሰግኑ ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን ማጠናከሪያ ልዩ ጸሎት እንዲኖረን ያስፈልጋል። እነዚህንና የመሳሰሉትን ልዩ ልዩ ጸሎት የምናደርሰው የተለመደውን የዘወትር ጸሎት ከፈጸምን በኋላ ነው፤ በቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት መሠረት የዚህ ጸሎት ቅደም ተከተል በሚቀጥለው አኳኋን ተገልጿል።

"የጸሎቱ ቅደም ተከተል መጀመሪያ አቡነ ዘበሰማያት ሁለተኛ መዝሙረ ዳዊት፡ ውዳሴ ማርያምና ሌሎችም፤ ቀጥሎ አቡነ ዘበሰማያት፡ ጸሎተ እግዝእትነ ማርያም፡ ጸሎተ ሃይማኖት በመጨረሻም አቡነ ዘበሰማያት፡ ኪርያላይሶን 41 ጊዜ ይባላል። ክርስቲያን ሁሉ መጸለይ አለበት። የማያውቅ ምእመን ተምሮ መጸለይ ግዴታው ነው ካህናት ግን ሁሉንም እንዲጸልዩ ታዝዘዋል። (ኤፌ..5፡19-20፤ ማቴ.7፡7-8)"[93]

የተለመደውን የዘወትር ጸሎት ካደረስን በኋላ በየቀኑ ጠዋትና ማታ የሚከተለውን ልዩ ልዩ አጫጭር ጸሎት በተጨማሪ ማድረግ ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን እድገት ለመንፈሳዊ ተጋድሎአችን መከናወን እጅግ አስፈላጊ ነው። ቀጥሎ የተዘረዘሩት የጸሎትን ዓይነትና ይዘት ለማሳየ ያህል ተጀምሮ የቀረ እንጂ የተሟላ ስላልሆነ ጸሎተኛው ከታወቁ የጸሎት መጻሕፍት እያውጣጣ መጸለይ ይኖርበታል። "ሰብሕዎ ለእግዚአብሔር ስብሐተ ሐዲሰ - ለእግዚአብሔር አዲስ ምስጋናን አመስግኑት" (መዝ.95፡1) "ሃሌ ሉያ። ለእግዚአብሔር አዲሱን ቅኔ ተቀኙለት" (መዝ.149፡1) እንደ ተባለ ሁሉም ምስጋናውን ለእግዚአብሔር እያዘጋጀ ይጸልይ።

የጠዋት ጸሎት

ቀጥ ብለህ በመቆም ወይም በመንበርከክ ወይም በመስገድ በክርስቶስ መስቀል ✠ ምልክት እያማተብክ እንዲህ በል፦

"በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ፤ አሜን።"

ከዚህ በማያያዝ ከላይ በተጠቀሰው የጸሎት ቅደም ተከተል መሠረት የተለመደውን የዘወትር ጸሎት አድርስ። ቀጥሎም የሚከተለውን ጸልይ።

[93] የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነት፣ ሥርዓት አምልኮትና የውጭ ግንኙነት፤ በሊቃውንት ጉባኤ የተዘጋጀ ሐምሌ 1988 ዓ.ም. ገጽ 81 ተመልከት

ለእግዚአብሔር የምስጋና ጸሎት

ሃሌ ሉያ ለአብ ሃሌ ሉያ ለወልድ ሃሌ ሉያ ለመንፈስ ቅዱስ ዓለም ሳይፈጠር በአንድነትህ በሦስትነትህ የነበርህ ዓለምን አሳልፈህ የምትኖር አንድ አምላክ እግዚአብሔር ሆይ! አልፋ ወዖ መጀመሪያና መጨረሻ አንተ ነህ። የነበርህ ያለህ የምትኖር እውነተኛ አምላክ አንተ ብቻ ነህ፤ ከአንተ በቀር ሌላ አምላክ የለም። ሰማይና ምድር የእጆችህ ሥራ ናቸው። ዓለምንና በውስጧ ያሉትን ሁሉ ፈጥረህ የምትገዛ ኃያል አምላክ ሆይ! ታላቅነትህንና ገናናነትህን እያሰብኩ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥም በአንተ ፊት እሰግዳለሁ፤ ለተቀደሰውም ስምህ ምስጋና አቀርባለሁ፤ ራሴንም ለአንተ ፈቃድ አስገዛለሁ፤ በሙሉ ልቤም አገለግልሃለሁ።

ስምህን ለመቀደስ ክብርህን ለመውረስ ከፈጠርካቸው ከመላእክትና ከቅዱሳን ጋር አንተን ለማመስገን የበቃሁ አድርገኝ። ምስጋና ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ይሁን ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ አሜን። - - - - -

አቤቱ ቸር አምላክ ሆይ! በአርአያህና በአምሳልህ በክብር የፈጠርኸው ሰው በበደለህ ጊዜ ለዘላለሙ ጠፍቶ እንዳይቀር በይቅርታህና በምሕረትህ ጐበኘኸው። የእሱንና የልጆቹን ውድቀትና ኀዘን ተመልክተህ በልጅህ በኢየሱስ ክርስቶስ አዳንከው። በእውነት ሰውን የምትወድ እግዚአብሔር ሆይ! በፍቅርህና በቸርነትህ በልጅህ ያደረግህልንን በጎ ሥራ ሁሉ እያስታወስኩ አንተን ከማመስገን አላቋርጥም። ሌሊቱን በሰላም አሳድረህ ለዚህ ቀን ስላበቃኸኝ እንደ ኃጢአቴም ሳይሆን እንደ ምሕረትህ ስላደረግህልኝ፣ ምስጋናዬን አቀርባለሁ፤ ምሕረትህ ከዘላለም እስከ ዘላለም የጸና ነውና በአንተ ደስ ይለኛል። ዛሬም በጠዋት በፊትህ ቆሜ ልጅህ ለእኛ ሲል ያደረገልንን ቸርነት ሁሉ እያሰብኩ በስሙ አመሰግንሃለሁ፡ በእርሱ ያለ ምስጋና ክብር ጽንዕ ከእርሱ ጋር ላንተ ይገባል ከመንፈስ ቅዱስም ጋር ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ አሜን። - - - - - - - - - - - - - - - - -

(ስብሐተ እግዚአብሔርን የሚመለከቱ ምንባቦችን ከቅዱሳት መጻሕፍት ይልቁንም ከመዝሙረ ዳዊት እያውጣጣህ በየዕለቱ የምትችለውን ያህል እየደገምህ አመስግን እንጂ አታስታጉል። እግዚአብሔርን "እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን" በአዲስ ምስጋናና በአዲስ ቅኔ እናመስግነው። "በመዝሙርና በዝማሬ በመንፈሳዊም ቅኔ በጸጋው በልባችሁ ለእግዚአብሔር ዘምሩ")

ስለ እምነት ጸሎት

አቤቱ እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! ለነቢያትህና ለሐዋርያትህ በገለጽካት በአንዲት ሃይማኖት አምናለሁ። በአንድ አምላክ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ በቅድስት ሥላሴ አምናለሁ። ሥላሴ አንድም ሦስትም ናቸው። በመለኮት አንድ በአካላትና በኩነታት (በሁኔታዎች) ሦስት በሆነ በእግዚአብሔር አምናለሁ። አንድ መለኮት በሦስት አካላት በሦስት ኩነታት እንደሆነ አምናለሁ።

ከሦስቱ አካላት አንዱ ሰውን ለማዳን ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍስዋ ነፍስ ነሥቶ (ወስዶ) ሰው መሆኑን አምናለሁ። ስለዚህ የእግዚአብሔር ልጅ የሰው ልጅ እንደሆነ እናቱም ወላዲተ አምላክ እንደሆነች አምናለሁ። ዳግመኛም ሰውን ከኃጢአትና ከሞት ለማዳን በመስቀል ተሰቅሎ ሞቶ ተነሥቶ እንዳዳነን አምናለሁ። --- እንደዚህም በወደደኝ በእግዚአብሔር እታመናለሁ በክርስቶስም እታመናለሁ፤ ከእንግዲህ ልቤ አይታወክም።

[illegible] ግዚአብሔር አምላካችንና አባታችን ሆይ! ልጅህ በደሙ

www.ethiopianorthodox.org

በመሠረታት በመንፈስ ቅዱስ ባጸናት አካሉ በሆነችው በአንዲት ቅድስት ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያንህ አምናለሁ፡፡ ስለዚህም ለምእመናን መዳንና መቀደስ ቤተ ክርስቲያንህ በቅዱስ መንፈስህ እየተመራች በምትፈጽመው ማለት በክህነት አገልግሎቷ፤ በቃለ እግዚአብሔር ትምህርቷ፤ በጸሎትዋና በምሥጢራትዋ ሁሉ አምናለሁ፡፡ - - - - - - - -

(እምነትን የሚመለከቱ ምንባቦችን ከቅዱሳት መጻሕፍት እየፈለግህ በማንበብ ጸልይ)

ስለ ተስፋ ጸሎት

ሰውን የምትወድ ቸርና መሐሪ እግዚአብሔር አምላካችን ሆይ! በሰጠኸን የተስፋ ቃል መሠረት ተስፋችን እንደሚፈጸም አምናለሁ፡፡ እውነተኛ ጻድቅ አምላክ ሆይ! የሕይወታችን መድን የርስታችን መያዥያ እንዲሆነን በሰጠኸን በጸጋ መንፈስ ቅዱስ ልቡናችንን በመሙላት የመንግሥተ ሰማያት ወራሾች መሆናችንን አረጋግጠህልናልና በተስፋህ ቃል አምናለሁ፡፡ ይልቁንም በልጅህ ትንሣኤ የእኛን ትንሣኤና የዘላለም ሕይወትን አበሠርክልን፡፡ በመንፈስ ቅዱስም ትንሣኤ ልቡናን ሰጠኸን፤ በዚህ ዓለም በሕይወተ ሥጋ የምንኖረው ምድራዊ ኑሮ ለሚመጣው ዓለም ዝግጅት እንደሆነ አምኜ በሰጠኸን የተስፋ ቃል በደስታ እኖራለሁ፡፡ "እኛ አገራችን በሰማይ ነውና፤ ከዚያም የሚመጣ መድኃኒትን . . . እንጠባበቃለን"፡፡- - - - - - -

አቤቱ ጌታዬና አምላኬ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ! በምሕረትህ ብዛት ኃጢአቴን ይቅር ብለህ ከዚህ ዓለም በሞት በምለይበት ጊዜ እንደ ፈያታዊ ዘየማን በመንግሥትህ እንደምታስበኝ በነፍሴም ሀገረ ሕይወት ገነት እንደምታስገባኝ በአንተ ተስፋ አደርጋለሁ፡፡ - - - - - - - -

የመጣህና ዳግመኛም በግርማ መለኮትህ የምትመጣ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ! በዓለም ፍጻሜ ነፍሴን ከሥጋዬ አዋሕደህ በትንሣኤ ዘጉባኤ እንደምታስነሣኝ አምናለሁ፡፡ ጻድቃንና ኃጥአን ለፍርድ በፊትህ የቀረቡ ዕለት በይቅርታህ አስበኝ፡፡ አቤቱ! ሰውን ወዳጅና አዳኝ ጌታችንና አምላካችን ሆይ! የዘላለም ሕይወትን እንደምታወርሰኝ እምነቴና ተስፋዬ በአንተ ቸርነትና ምሕረት ላይ የጸና ነው፡፡ - - - - - - - - - - - - -

(ተስፋን የሚመለከቱ ምንባቦችን ከመጽሐፍ ቅዱስ እየውጣጣህ በየዕለቱ የምትችለውን ያህል አንብብ እንጂ አታስታጉል)

ስለ ፍቅር ጸሎት

ሰውን ወዳጅ እግዚአብሔር አባታችን ሆይ! እኛ ሰዎች ለፍቅርህ የተገባን ሳንሆን አንተ ግን እንዲሁ ወደድኸን፤ የፍቅርህንም ትእዛዝ ሰጠኸን፡፡ ስለዚህም በመጀመሪያ ከሁሉ በላይ አድርጌ አንተን ብቻ በፍጹም ልቤ በፍጹም ነፍሴ በፍጹም ኃይሌ ከሁሉ ነገር አብልጬ እወድሃለሁ፣ አከብርሃለሁ፣ አመልክሃለሁ፤ ለስምህም ምስጋና አቀርባለሁ፡፡ ከአንተ ባገኘሁት ፍቅር የተነሣ ባልንጀራዬን እንደ ራሴ እወዳለሁ፤ የበደለኝም ካለ ይቅር እላለሁ፤ የበደልኩትም ካለ እክሣለሁ፡፡ - - - - - - - - - - - - -

አቤቱ አምላካችንና መድኃኒታችን ሆይ! በሁለቱ የፍቅር ትእዛዛትህ ሥር የሚገኙትን አሥሩ ቃላተ ኦሪትን ስድስቱ ቃላተ ወንጌልን እያንዳንዳቸውን በዝርዝር ለመፈጸም የሚያስችለኝን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ [illegible] ድትጨምርልኝ እለምንሃለሁ፡፡ ፍቅርህ ከሁሉ ነገር የበለጠ ስለሆነ በፍቅርህ

እስከ መጨረሻው ድረስ እንድጸና አብቃኝ፡፡ - - - - - - - - - - - - - -

(ስለ ፍቅር በመጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈውን አንብብ)

ጸሎተ ንስሐ

(ይህን ጸሎት በምትጸልይበት ጊዜ የሠራኸውን ኃጢአት እያሰብክ በኀዘንና በትካዜ ራስህን ዝቅ አድርገህ ይቅርታና ምሕረትን ከእግዚአብሔር ጠይቅ)

አቤቱ መሐሪና ይቅር ባይ አምላክ ሆይ! በሐሳብም በቃልም በሥራም በስውርም በይፋም ኃጢአት በማድረጌ አንተንና ባልንጀሮቼን በድያለሁና ይቅር በለኝ፡፡ እነሆ በፊትህ በፍርሃትና በኀፍረት ቆሜ ለአንተ ለአምላኬና ለመድኀኒቴ ለቅዱሳንህም ሁሉ ኃጢአቴን . . . እናዘዛለሁና በምሕረትህ አስበኝ፡፡ የእመቤታችንን የቅዱሳንህንም ጸሎትና ምልጃ ሰምተህ ይቅርታህን አብዛልኝ፤ ከበደሌም ሁሉ አንጻኝ፡፡ - - - - - -

የኃጢአተኛውን መመለስ እንጂ ሞቱን የማትሻ ርኅሩኅ አምላክ ሆይ! በጥፋቴ ምክንያት ከሚመጣብኝ ክፉ ነገር ሁሉ ሰውረኝ፡፡ ምሕረትህ የዘላለም ነውና በምሕረትህ ጐብኘኝ፡፡ አቤቱ ሆይ "ስሕተትን ማን ያስተውላታል?" በስውር ከሠራሁት ክፉ ነገር ሁሉ አንጻኝ፤ በደሌንም ደምስስልኝ፤ የአለፈው ኃጢአቴን ይቅር በለኝ ከሚመጣውም ጠብቀኝ፡፡- - - - - -

ሰውን ወዳጅና ቸር አምላክ ሆይ! ያደረግህልኝን በጎ ነገር ሁሉ ረስቼ ሕግህን በመተላለፌ እጅግ አጥፍቻለሁ፡፡ ስላደረግሁት ክፉ ነገር ሁሉ ተፀፀቻለሁ፤ ከልቤም አዝኛለሁ፡፡ ከእንግዲህ ወዲህ በአንተ ጸጋና ረድኤት ኃጢአቴን ለንስሐ አባቴ እናዘዛለሁ፤ ንስሐም እገባለሁ፣ ጾም፥ ጸሎት እይዛለሁ፣ ምጽዋትን አደርጋለሁ ብዬ ወስኛለሁና ክፉውን ታርቅልኝ ዘንድ መልካሙንም ታደርግልኝ ዘንድ ክርስቲያናዊ ሕይወቴንም ታድስልኝ ዘንድ እለምንሃለሁ፤ እማፀንሃለሁ፡፡ ምሕረትህ ከዘላለም እስከ ዘላለም ነውና ምስጋና ለአንተ ይሁን፤ አሜን፡፡ - - - - - - - - - - - - - - - - - -

(የዳዊት መዝሙር 50 እና ሌሎችንም የንስሐ መዝሙሮች ድገም፤ ስለ አንቀጸ ንስሐ የተጻፈውን አንብብ)

ጸሎት ስለ ክርስቲያናዊ ሕይወት

(ይህን ጸሎት በምትጸልይበት ጊዜ ክፉውን ለመተው በጎውን ለማድረግ ቁርጠኛ አሳብ፣ ትክክለኛ አቋም እንዲኖርህ ወስን፡፡ ይህንንም ለእግዚአብሔር እንደ መሥዋዕት አቅርብ)

አምላካችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ! በዚህ ዓለም በነበርክበት ጊዜ የፍቅር ትእዛዝህን ሰጠኸን፤ እኔ እንደ ወደድኋችሁ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ ብለህ የፍቅርን መንገድ እንድንከተል አስተማርከን፡፡ በፍቅሬ ኑሩ በማለት ለክርስትና ሕይወታችን የምግባር መመሪያን ሰጠኸን፡፡ እውነተኛ መምህራችን ክርስቶስ ሆይ! እንግዲህ አንተ በቃልም በተግባርም ያስተማርከንን በዛሬው ዕለት ለመፈጸም ያልተቋጠበ ጥረት አደርጋለሁ፡፡ የአንተን ትምህርትና አርአያ በመከተል ያልታረመው ጠባዬንና ምግባሬን ለማሻሻል የሚቻለኝን ሁሉ አደርጋለሁ፡፡ - - - - - - - - - - - - -

አቤቱ አምላካችንና መድኃኒታችን ሆይ! በፍቅርህ እየኖርኩ ትእዛዝህን እንድጠብቅ [illegible] የመንፈስ ጥንካሬን ስጠኝ፡፡ አንተን አብነት [illegible] መመሪያና ቃልህንም ሁሉ በመከተል በዕለት ተለ

www.ethiopianorthodox.org

ለት ኑሮዬ ትሑት፣ ተነሳሒ፣ ገር፣ ሰውን ወዳጅ፣ ደግ፣ ቸር፣ ንጹሕ፣ ታጋሽ፣ ታማኝ፣ ሰላማዊ፣ መንፈሳዊ . . . በመሆን ክርስቲያናዊ ሕይወቴን መንፈሳዊ ተጋድሎዬን ለማጠናከር ፈልጌአለሁና እርዳኝ፡፡ [93.1]

አቤቱ ጌታችንና አምላካችን ሆይ! ቃል ኪዳንህንና ትእዛዝህን በመጠበቅ ያለ ሐሰት በእውነት፣ ያለ ፍርሃት በድፍረት ለአንተ ስምና ክብር ለመኖር፣ ለመሥራትና ለመመስከር ወስኛለሁና ጥበቃህና ረድኤትህ አይለየኝ፡፡ እግዚአብሔርን በመፍራትና ሰውንም በማክበር በትክክለኛውና በጽድቅ መንገድ እንጂ በዝንጉዎችና በኃጢአተኞች መንገድ እንዳልሄድ በታላቅ ጥንቃቄና ትጋት ራሴን ከአሁን ሰዓት ጀምሮ በሚመጣውም ጊዜ ሁሉ እቆጣጠራለሁ፡፡ በሀልዮ በልቡናዬ እንዳልበድል ክፉውን ሐሳብ በመንፈስ ቅዱስ ረድኤት ለማስወገድ እታገላለሁ፡፡ ይልቁንም በንግግሬ እግዚአብሔርንና ሰውን እንዳላስቀይም ስለምናገረው ቃል ጥንቃቄ አደርጋለሁ፡፡ ከአፌ ክፉ ነገር እንዳይወጣ ለአፌ ጠባቂን አዘጋጃለሁ፡፡ ከንቱ ነገርን ከመውደድ፣ ከማየትና ከመስማት ልቡናዬን ዓይኔንና ጆሮዬን እከለክላለሁ፡፡ በተለይም እንደ ሱስ ከሚቆጠር ክፉ ልማዴ እንደ ክፉ የመንፈስ ቁራኛ ከሚያስቸግረኝ ፈተናዬ ሁሉ ለመላቀቅ በየቀኑ ልዩ ትኩረት በማድረግ የቤተ ክርስቲያን አባቶችና መምህራን በሚሰጡኝ ምክር በመጠቀም የተለየ የመንፈሳዊ ተጋድሎ መመሪያ አዘጋጅቼ በትጋት እስከ መጨረሻው ለመታገል ወስኜአለሁና አቤቱ! ኃይልና ጽንዕ የሚሆነኝ የመንፈስ ቅዱስን ሀብት እንድትሰጠኝ እለምንሃለሁ፡፡

(በክርስቲያናዊ ሕይወት ስለ መጽናት፣ ስለ በጎ ምግባር፣ ስለ መንፈሳዊ ተጋድሎና ስለ መሳሰሉት በቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፈውን አንብብ)

ልዩ ልዩ ጸሎት

አቤቱ አምላካችንና መድኃኒታችን ሆይ! ስለ ራሴና ስለ ሌሎችም ደኅንነትና ሰላም እጸልያለሁ፡፡ አቤቱ ይቅር በለኝ፡፡ እኔና ቤተሰቦቼን፣ የሥጋና የመንፈሳዊ ዘመዶቼን፣ ወዳጆቼን፣ ጐረቤቶቼን፣ የሥራ ጓደኞቼን ፣ የክርስቲያን ወገኖቼን . . . ከክፉ ሁሉ ትጠብቀን ዘንድ እለምንሃለሁ፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ - - - - - - - - - - - - - - - -

የዕለት ምግባቸውን ትሰጣቸው ዘንድ ስለ ተራቡና ስለ ተጠሙ ሰዎች እንለምንሃለን፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ ለታረዙና መጠለያ ስለ ሌላቸው ሰዎች የሚያስፈልጋቸውን ትሰጣቸው ዘንድ መጠጊያም ትሆናቸው ዘንድ እንለምንሃለን፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ በደዌ ዳኛ በአልጋ ቁራኛ የተያዙትን ሕሙማን በሥጋቸውም በነፍሳቸውም ትፈውሳቸው ዘንድ እንማልዳለን፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ በጽኑ አገዛዝ የተያዙትን፣ በእሥር ላይ የሚገኙትን፣ በልዩ ልዩ ችግርና ፈተና ውስጥ የወደቁትን ወገኖቻችንን ሁሉ ታድናቸው ዘንድ እንጸልያለን፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ - - - - - -

አቤቱ ፈጣሪያችን ሆይ! በሞት ከዚህ ዓለም የተለዩትን ሁሉ በየስማቸው በይቅርታህ ብዛት አስባቸው፡፡ ለነፍሳቸውም ሰላምና እረፍት ስጣቸው፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ በአፀደ ሥጋም ለምንገኘው ለንስሐ የሚገባ

[93.1] ይህን የመሰለ ጸሎት በግብፅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የጠዋት ጸሎት ውስጥ ይገኛል፡፡ “በዚህ ጸሎት፣ በቀኑ ተጋድሎዎች ውስጥ ሁሉ ለምናደርገው ክትትል ቤተ ክርስቲያን ለእኛ እቅድ አውጥታልናለች” - “In this prayer, the Church draws a plan for us to follow throughout the struggles of the day.” በማለት የግብፁ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ሜታዎስ ይገልጹና “የዚህም ዓላማ አሳባችንን ወ ደ ቅዱስ ጳውሎስ መልእክት ወ ደ ኤፌሶን ሰዎች አራተኛ ምዕራፍ በማምራት ቃሎቹንም በማሰላሰልና እነርሱንም በቀኑ ጊዜያት ሁሉ በሥራችንና በግንኙነቶችም ላይ ተግባራዊ ለማድረግ ነው” ብለዋል፡፡ “It's aim is to guide our thoughts to the fourth chapter of the Epistle of ST. Paul to the Ephesians, so that we may meditate on his words and apply them to our duties and relations during the day.” [የተጠቀሰው ቃል ኤፌ.4፡1-6 ይገኛልና እኛም ከጸሎት ጋር የዕለቱ መመሪያችን እናድርገው] H.G. Bishop Mettaous, How To Benefit From The Holy Liturgy Part One (The Bishopric of Youth Library, Dar E[illegible] 200[illegible]

ፍሬ አድርገን ፈቃድህን በመፈጸም የመጀመሪያውን ሞት ተዘጋጅተን እንድንጠብቀው አብቃን፡፡ ከሁለተኛው ሞት አድነን፡፡ አቤቱ ይቅር በለን፡፡ - - -

ዓለምንና በውስጧ የሚገኘውን ሁሉ የምትመግብና የምትጠብቅ አምላክ ሆይ! ቤተ ክርስቲያናችንን በሰላምና በፍቅር በአንድነቷ ትጠብቃት ዘንድ ከፈተናና ከክፉው ሁሉ ታድናት ዘንድ እንለምንሃለን፡፡ ሀገራችንንና ወገኖቻችንን ሁሉ የሰውን ዘር ሁሉ ከጦርነትና ከረሃብ፣ ከልዩ ልዩ አደጋና ችግር አድነህ በሰላምና በነፃነት ታቆየን ዘንድ እንጸልያለን፡፡ አቤቱ ሆይ! አትተወን፣ አትና ቀን፣ አትጣለን፤ መግቦትህና ጥበቃህ፣ ጸጋህና ረድኤትህ ከእኛ አይለየን፤ አሜን፡፡ “አምላካችን ሆይ! እንደ ቸርነትህ ነው እንጂ እንደ በደላችን አይሁንብን” (3 ጊዜ በል)፡፡ - - - - - - - -

- እግዚኦ መሐረነ ክርስቶስ (አቤቱ ክርስቶስ ማረን)[94] - -
- በእንተ ማርያም መሐረነ ክርስቶስ (ስለማርያም ብለህ ክርስቶስ ማረን)
- ኪርያላይሶን (ጌታ ሆይ ይቅር በለን) - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- ኦ አምላክ -
- ኦ ክርስቶስ -
- ያድኅነነ እመዓቱ ይሰውረነ በምሕረቱ በእንተ ማርያም ወላዲቱ - - - -
 ስምዐነ አምላክነ ወመድኀኒነ - ..

“ ‘ስብሐት ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን፤ እግዚኦ ረስየነ ድልዋነ ከመ ንበል በአኰቴት አቡነ ዘበሰማያት’ የሚለውን *ጸሎት 3 ጊዜ እየደገመና እየሰገደ በማማተብ በጸሎት መጀመሪያና መጨረሻ ጊዜ ማድረግ አለበት” [95] ተብሎ እንደታዘዘ በዚሁ የጸሎት ሥርዓት መሠረት የጠዋቱን ጸሎት ፈጽም፡፡*

(ለጸሎትህ የሚስማማውን ጥቅስና ምንባብ ከቅዱሳት መጻሕፍት እየፈለግህ አንብብ)

የማታ ጸሎት

በማታውም የዘወትሩን ጸሎት አድርስ፡፡ ቀጥሎም ስለቀኑ ውሎህ እግዚአብሔርን እያመሰገንህ፣ ራስህን እየመረመርክ ልዩ ልዩ ጸሎት አድርግ፡፡ ከመኝታ በፊት ደግሞ ስለመልካም ዕረፍትና እንቅልፍ ስለትግሃ ሌሊትም መጸለይ ያስፈልጋል፡፡

ጸሎተ ንዋም (በመኝታ ጊዜ የሚጸለይ)

አቤቱ ፈጣሪያችን ሆይ! ቀንና ሌሊቱን የምታፈራርቅ፣ ለሰው ልጆችም ሥራና እረፍትን የሰጠህ አንተ ነህ፡፡ ቀኑን በሰላም ስላዋልከኝ፣ መከራውንም

[94] ደጋግሞ መጸለይ ከጥንት ቅብጦች (ግብፃውያን) ጀምሮ በግሪክና በላቲን አብያተ ክርስቲያናት የተለመደ ሆኗል፡፡ ከላይ ከተጠቀሰው የWare መጽሐፍ ገጽ 7 ተመልከት፡፡ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ የእግዚአብሔር ልጅ፣ ኃጢአተኛውን እኔን ማረኝ /ወይም ኃጢአተኞችን እኛን ማረን/ በማለት ብዙ ጊዜ እየደጋገሙ በመቁጠሪያም ያለመቁጠሪያም ይጸልያሉ፡፡ “Lord Jesus Christ, Son of God,have mercy on me, a (the) sinner” . . . Geiger, Damon, “Perspectives on Prayer from the Greek (Byzantine) Tradition” in Christian Orient (Kerala, India: Christian Orient Trust, Kottayam September, 1996) pp. 135-140.

ከላይ የተጠቀሰውን የይቅርታ መለመኛ፣ የምሕረት መጠየቂያ ቃል እስከ መቶ ጊዜና ከዚያም በላይ ቀስ ብለው በመድገም እስከ ሃያ ደቂቃ ከዚህም በላይ ይቆያሉ፡፡ ስለ ኃጢአታችን እየደጋገምን ከእግዚአብሔር ምሕረትን መጠየቅ በእጅጉ አስፈላጊ ነው፡፡ ከዚህ ላይ ደግሞ ምሕረትን፣ የኃጢአት ሥርየትን ለሰጠን ለእግዚአብሔር ምስጋና ማቅረብ ይገባናል፡፡ ስለዚህ “እኩት እግዚአብሔር በእንተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ” እያልን ዘወትር ማመስገን ይገባናል (ሮሜ.7፥25፤ ኤፌ.5፥20)፡፡ እግዚአብሔር ላደረገልን በጎ ነገር ሁሉ የምንሰጠው ምላሽ ክብርና ምስጋና ነውና (ሉቃ.17፥11-19)፡፡ እግዚአብሔር ሆይ! “አፌን ምስጋና ምላ፣ ሁልጊዜ ክብርህንና ግርማህን እዘምር ዘንድ” (መዝ.70፥8)፡፡

[95] ከላይ ከተጠቀሰው የሊ[illegible] ጉባኤ መጽሐፍ ገጽ 80 ተመልከት

www.ethiopianorthodox.org

እንድታገሥ፣ በተስፋህም እንድጸናና ስላበቃኸኝ አመሰግንሃለሁ:: በቀኑ ውሎዬ ስላጋጠመኝ ነገር፣ ስለደስታውም ስለኀዘኑም ስለሁሉም ነገር በልጅህ ስም ዛሬም ዘወትርም አንተን ከማመስገን አላቋርጥም::

ቸር አምላክ ሆይ! የቀኑን ድካምና ፈተና ሁሉ አሳልፈህ ለዚች ሰዓት ስላደረስኸኝ ምስጋናዬን ከልብ በመነጨ ደስታ አቀርባለሁ:: አሁንም ሌሊቱን በሰላም አሳድረኝ:: በጨለማው ሰዓት ከፈተና እንዳልገባ ከክፉው ሁሉ አድነኝ:: ሌሊቱንም የጤና እንቅልፍና እረፍት ሰጥተኸኝ በማለዳ ተበራትቼ ለጸሎት እንድነሣ ለሥራ እንድተጋ አብቃኝ:: ለዚህም ጥበቃህና ረድኤትህ እንዳይለየኝ እለምንሃለሁ:: - - - -

አቤቱ አምላካችንና መድኃኒታችን ሆይ! ይህን መኝታ ከጠላት የተንኮል ሥራ ሁሉ አድነህ ትባርከው ዘንድ ጠባቂ መልአክም ታደርግልኝ ዘንድ ወደ አንተ እጸልያለሁ:: በሌሊትም ተነሥተው አንተን ከሚያመሰግኑት ከትጉሃን አገልጋዮችህ ጋር እኔም በበኩሌ አንተን ለማመስገን ችሎታውንና ኃይሉን ትሰጠኝ ዘንድ እለምንሃለሁ:: "ስብሐት ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን፤ እግዚእ ረስየነ ድልዋነ ከመ ንበል በአኰቴት አቡነ ዘበሰማያት" የሚለውን በጸሎትህ መጀመሪያና መጨረሻ ድገም::

በየሰዓቱና በየወቅቱ ስለሚደረገው የጸሎት ተግባራዊ መመሪያ

ከጠዋትና ከማታው ጸሎት ሌላ በግልም ሆነ በኅብረት በማናቸውም ጊዜ ጸሎት ማድረግ ይቻላል:: በማናቸውም ሰዓትና ወቅት ሁልጊዜ መጸለይ ለክርስቲያን ደስታው እንጂ ችግሩ መሆን የለበትም:: ሁልጊዜ እንድንጸልይ ሐዋርያዊ መመሪያ አለን፡ "በጸሎትና በልመና ሁሉ ዘወትር በመንፈስ ጸልዩ"፤ "ሳታቋርጡ ጸልዩ" ተብሏል (ኤፌ.6፥18፤ 1ተሰ.5፥17-18):: ስለዚህ በማናቸውም ጊዜና ቦታ በእውነትና በመንፈስ ሆነን አጭር የኅሊና ጸሎት ማድረስ ይገባናል:: "ስለ ጽድቅህ ፍርድ ሰባት ጊዜ በቀን አመሰግንሃለሁ" የሚለውን ቃል ይዘው የቤተ ክርስቲያናችን አባቶች ሥርዓት ሠርተዋል (መዝ. 118፥164)::

> "ምእመናን ሁል ቀን በ፯ቱ ጊዜያት እንዲጸልዩ የቀድሞ አባቶች ሥርዓት ሠርተዋል:: ፯ቱ ጊዜያት የሚባሉትም ነግህ፡ ሠለስት፡ ቀትር፡ ተሲዓት፡ ሠርክ፡ ንዋም፡ መንፈቀ ሌሊት ናቸው:: ከነዚህም ተለይቶ በነግህና በሠርክ (በጠዋትና በማታ) የሚጸለየው ጸሎት በቤተ ክርስቲያን እንዲሆን ታዟል:: በቀሩት ጊዜያት ግን ምእመናን በቤታቸው ወይም ተግባር በያዙበት ሥፍራ ሆነው ጸሎቱን (አቋቋሙን) እንዲያደርሱ ተፈቅዷል:: ለካህናትም ከዚህ በቀር ሌላ በተለይ የታዘዘ የጸሎት ሥርዓት አላቸው"[96]

እንግዲህ በልዩ ልዩ ቦታ ያለን አማኞች እንደየ ሁኔታችን፣ እንደ ሥራችን ጠባይ እንደ ቀኑ ውሎአችን እየየን እግዚአብሔርን በጸሎት የምናስብበት መንገድ እናዘጋጅ እንጂ ለጸሎት ጊዜ የለንም አንበል:: እግዚአብሔርን

[96] የቤተ ክርስቲያን ጸሎት (መጀመሪያ በ1931ዓ.ም. ታትሞ የነበረውን እንደገና በ1936 ዓ.ም. በኢትዮጵያ ሊቃውንት ታርሞና ተዘጋጅቶ በብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት አዲስ አበባ ታተመ):: ገጽ 5 መቅድሙን ተመልከት::

እስከ 16ኛው ክፍለ ዘመን የነበረችው የጥንቷ የሕንድ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳት፣ መነኮሳትና ገዳማውያን በየዕለቱ 7 ጊዜ ሲጸልዩ ተራው ቀሳውስትና ምእመናን በየዕለቱ 2 ጊዜ ጠዋትና ማታ በየአጥቢያቸው ቤተ ክርስቲያን በመገኘት ይጸልዩ ነበር:: ከላይ በተጠቀሰው Christian Orient ተብሎ በተሠየመው የሕንድ መጽሔት ውስጥ "The Thomas Christian Spiritualia" [illegible] በተለይም ገጽ 152 ተመልከት::

የምንገናኝበት ቦታና ጊዜ እንፈልግ:: መቼም ቢሆን በልባችን ውስጥ ገብቶ የሚያዝዘን ሥጋዊ ባለሥልጣን የለም:: ምክንያቱም ከእግዚአብሔር በቀር በኅሊናችን ውስጥ ያለውን የሚያውቅ አይኖርምና:: ስለዚህ በዕለቱ ሥራችንም ሆነ በእረፍታችን መካከል እግዚአብሔርን የምናስታውስበት ጊዜና ቦታ በልባችን ውስጥ እናዘጋጅለት::

በሥራም ሆነ በመንገድ ሳለን በአጫጭር የኅሊና ጸሎት እግዚአብሔርን እያሰብንና እያመሰገንን ሌላውን ነገር ሁሉ ለማከናወን የሚከለክለን ነገር የለም:: ከሁሉም በላይ የምትወደውን እግዚአብሔር አምላክህ ያደረገልህን ቸርነት ሁሉ እያሰብክ በቤትህ ስትቀመጥ በመንገድም ስትሄድ ስትተኛም ስትነሣም አመስግነው፤ ስላንተ ያለውን ፍቅር አትዘንጋ (ዘዳ.6፥4-9):: እንዳትረሳውም በየሰዓቱ የምታደርገው ጸሎት ለአምላክህ የፍቅር መታሰቢያ የምስጋና መሥዋዕት ይሁንልህ:: ሁልጊዜ ስለ ሁሉ ነገር እግዚአብሔር አምላካችንንና አባታችንን በክርስቶስ ስም ከማመስገን አትቆጠብ (ኤፌ.5፥20):: በድንገት ስለሚያጋጥምህ ክፉም ነገር ሁሉ ሳትደናገጥ ኅሊናህን በእምነት ለእግዚአብሔር ጥለህ ለርሱ በጸሎት ንገረው:: ክፉውን በደግ ለማሸነፍ የምትችልበትን ጸጋና ረድኤት ይሰጥሃል (ሮሜ 12፥21)::

ስለ ክርስቲያናዊ ሕይወትህና ምግባርህ በጠዋት ጸሎትህ ቃል በገባኸው መሠረት በየሰዓቱና በየወቅቱ በሥራ መተርጐሙን እንድትከታተለው የሚያስችልህ አጫጭር የኅሊና ጸሎት ማድረስ ለዕለቱ መንፈሳዊ ተጋድሎህ መከናወንንና ሥምረትን ያስገኝልሃል:: ዋዛ ፈዛዛን፣ ሳቅ ስላቅን ትቶ ሳይሰለቹና ሳይዘናጉ ባልተከፋፈለ ኅሊና በአንድ ልቡና ሆኖ በየጊዜው በእውነትና በመንፈስ ተግቶ በመጸለይ የክርስቶስንና የቅዱሳኑን አርአያ በመከተል የግብዞች እርሾ ያለበትን ጠባይንና ምግባርን ማሻሻል ይቻላል:: እንግዲህ ይህ ዓይነቱ ተግባራዊ ጸሎት ነው ከሌሎቹ ተለይቶ ከዕለት በዕለት ማኅበራዊ ኑሮአችንና ሥራችን ጋር ተገናዝቦና ተዛምዶ የሚገኘው:: ከእንደዚህ ዓይነቱ ጸሎት ነው ከመንፈስ ቅዱስ ኃይልና ረድኤትን አግኝተን እምነትና ምግባራችንን ለማዋሐድ የምንችለው::

ከቅዱሳት መጻሕፍት ጥናት ጋር የሚካሄደው የጸሎት ዓይነት ለክርስቲያናዊ ሕይወታችንና እምነታችን ጥራትንና ብቃትን ይሰጠዋል፤ ተስፋችንንና ፍቅራችንን ያጠናክረዋል፤ የተረሳውንና የጐደለውን መንፈሳዊ እውቀታችንን ያሟላዋል:: ስለዚህ አመች ቦታና ጊዜ በመመደብ በግልም ሆነ በኅብረት ከቃለ እግዚአብሔር ጋር የሚካሄደውን ጸሎት ማድረግ አስፈላጊ ነው:: በቤተ ክርስቲያናችን ከዓመት እስከ ዓመት ከመዝሙረ ዳዊት የሚሰበከውና ከሐዲስ ኪዳንም የሚነበበው በመጽሐፈ ግጻዌ ተዘጋጅቶ ስለሚገኝ የየዕለቱን ማለት የዘወትሩንና የየሰንበቱን ምንባቦች ማወቅና ማጥናት ይገባናል::

ከዚህ ሌላ ወደ ከፍተኛው የቅዱሳን ጸሎት ለመድረስ የሚያበቃንን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ረድኤት ከእግዚአብሔር እንዲሰጠን መለመን ይኖርብናል:: ለዚህም የቅዱሳን የጸሎታቸው በረከት አይለየን:: የቅዱስ ጳውሎስ ቡራኬ ይድረሰን፡ "*የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ የእግዚአብሔርም ፍቅር የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከሁላችሁ ጋር ይሁን:: አሜን::" (2ኛቆሮ.13፥14)::*

www.ethiopianorthodox.org

3.2. በጾም በጸሎት መጽናትና በመንፈስ ኃይል ኃጢአትን ተዋግቶ ፈተናን ድል መንሣት

መንፈሳዊ ተጋድሎአችን በሁለት አቅጣጫ እንደሆነ ከላይ ተመልክተናል:: አንደኛው ክፉውን ለመቃወም የምናደርገው ትግል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ በጎውን ለመሥራት የምናደርገው ጥረት ነው:: በዚህ ርእስ የምናየው የመጀመሪያውን ማለት ኃጢአትን እንዴት እንደምንዋጋ፣ ፈተናን እንዴት ድል እንደምናደርግ ይሆናል::

ወደ ጦር ሜዳ የሚሄድ ወታደር ከመዝመቱ በፊት መጀመሪያ የጠላቱን ዓይነትና ሁኔታ፣ የሚመጣበትን አቅጣጫና ቦታ ለይቶ ካላወቀ እን ዲያው በጨለማ እንደሚደረግ ፍልሚያ ስለሚሆን ውጤት አይኖረውም:: እን ደዚሁም መንፈሳዊ ታጋይ ሁሉ የጠላቱን አመጣጥ አውቆ መዘጋጀት ይኖር በታል:: የአሁኑና የጥንቱ ጠላታችን፣ ከሳሻችን የዲያብሎስና የፈተናዎቹ አመ ጣጥና ሁኔታ በብዙ ዓይነት መንገድ ቢሆንም ዋና ዋና የሆኑትን አርእስተ ኃጣውእ ማለት ስለ ኃጢአት ዓይነት በጥቅሉ እንመለከታለን::

የፈተና ወይም የኃጢአት ዓይነትና አመጣጡ

ሁለቱ ዓይነት የፈተና ወይም የኃጢአት ዓይነት የሚመጡት ከሰው የተፈጥሮ ባሕርይ ነው:: እነርሱም በሰው ውስጥ የሚገኙት የእንስሳዊ ባሕርይና መልአካዊ (የነፍስ) ባሕርይ ናቸው:: እንስሳዊ ባሕርያችን የተባለው ግልጥ ነው በሥጋችን በኩል የሚመጣው ልዩ ልዩ የሥጋ ፍላጐትና ምኞት ነው:: መልአካዊ ባሕርይ የተባለው የነፍሳችንን ጠባይዓት የሚገልጽ ነው:: የሥጋ ባሕርይ የሌለው የመላእክት አለቃ የነበረው ሳጥናኤልና ተከታዮቹ ኃጢአትን የፈጸሙት በራሳቸው ፈቃድ ነበር:: ትዕቢት፣ ሐሰት መናገርና ምቀኝነት እነዚህንም የመሳሰሉት ሁሉ ከዲያብሎስ ረቂቅ ፈቃድ ራሱ ከልቡናው አስገኝ ቷቸዋል:: "እርሱ ከመጀመሪያ ነፍስ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለሌለ በእውነት አልቆመም:: ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፣ ሐሰተኛ የሐ ሰትም አባት ነውና" (ዮሐ.8፥44):: ነፍስም እንደዚሁ በተፈጥሮዋ በሚገኘው እውቀቷ ማለት በለባዊነቷና በነባቢነቷ በማወቅም ባለማወቅም የምትፈጽመው የኃጢአት ዓይነት አለ:: በእውቀት ማነስም ቢሆን በመራቀቅም ብዛት ቢሆን ጥርጥር፣ ኑፋቄ፣ ክሕደት፣ ስሕተት፣ ተንኮል፣ ሐሰትና የሐሰት ሥራዎችን የመሳሰሉት ሁሉ በአዋቂዋ በነፍሳችን በኩል የሚመጡ ናቸው እንጂ እነዚህ እንደ ግብር እንስሳዊ አይቆጠሩም::

በሥጋችን በኩል ከሚመጣው የፈተናና የኃጢአት ዓይነት ከአዋ ቂዋ ነፍስ በኩል የሚመጣው የበለጠ አደገኛ ነው:: ምክንያቱም በነፍሳችን በኩል የሚመጣው የክርስቲያናዊ ሕይወታችን መሠረት የሆነውን የእምነታችንንና የተስፋችንን ብርሃን ስለሚያጨልምብን፣ ስለ እግዚአብሔር ያለንን እውቀት ስለሚ ያጠፋብን ነው:: ሃይማኖት ኖሮን ሌሎች ኃጢአትን ብንሠራ በንስሐ ታድሰን እንመለሳለን:: ሃይማኖት ከሌለን ግን የመመለሱም መንገድ አይ ኖርም::

በነፍስና በሥጋ በኩል በሁለት የተለያየ አቅጣጫ ከሚመጡብን የፈ ተና ዓይነቶች ሌላ ሦስተኛ አለ:: እርሱም በዚህ በብልጭልጭ ዓለማዊ ኑሮ ውስጥ የሚከሠት ሲሆን የብዙዎቹን ልቡና [illegible] እግዚአብሔር ይልቅ ገንዘብን አብልጦ

ማፍቀርን የሚመለከት ነው:: "ገንዘብን መውደድ የክፉት ሁሉ ሥር ነውና፥ አንዳንዶችም ይህን ሲመኙ፥ ከሃይማኖት ተሳስተው በብዙ ሥቃይ ራሳ ቸውን ወጉ" ተብሎ ተጽፏል (1ኛጢሞ.6፥10):: የክፉ ነገር ሁሉ ራስና ጀማሪ የሆነው ዲያብሎስ በሦስት ወገን የሚመጡብንን ፈተናዎች እያስተባበረና እያዘጋጀ ከራሱም የሚወጡትን የሐሰትና የተንኮል ሥራዎችን እያቀነባበረ በልዩ ልዩ መንገድ ዛሬም እንደጥንቱ ሰዎችን ይፈትናል:: ስለዚህ፡-

> "በመጠን ኑሩ ንቁም፥ ባላጋራችሁ ዲያብሎስ የሚውጠውን ፈልጐ እንደሚያገሣ አን በሳ ይዞራልና፤ በዓለም ያሉት ወንድሞቻችሁ ያን መከራ በሙሉ እንዲቀበሉ እያወቃችሁ በእምነት ጸንታችሁ ተቃወሙት:: በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዘላለም ክብሩ የጠራችሁ የጸጋ ሁሉ አምላክ ለጥቂት ጊዜ መከራን ከተቀበላችሁ በኋላ ራሱ ፍጹማን ያደርጋችኋል ያጸናችሁማል ያበረታችሁማል" (1ኛጴጥ.5፥8-10)::

ጾም ለተጋድሏችን አስፈላጊ ነው

እንግዲህ የተጋድሏችንን መርሐ ግብር እንደ ፈተናው ባሕርይና አመ ጣጥ ለመዋጋት አስፈላጊውን ቅድመ ዝግጅት አድርጐ መጠባበቅ ያስፈልጋል:: በሥጋ በኩል የሚመጣብንን እንደ ዝሙት የመሳሰሉትን ፈተናዎች እንዴት እን ደምንቋቋማቸው በቅድሚያ አውቆ አስፈላጊውን የትግል ዓይነት መከተል ከመል ካም ውጤት ያደርሳል:: ስለዚህ መጀመሪያ የሰው እንስሳዊ ባሕርዩ በመብላትና በመጠጣት የተመሠረተ መሆኑን ተገንዝቦ እንስሳዊ ፍላጐትና ምኞትን ለመቆ ጣጠር ከተፈለገ በቅድሚያ የምግቡንና የመጠጡን ዓይነትና ብዛት መቆጣጠር ይጠቅማል:: ምግብንና መጠጥን ማብዛት እንኳን ለመንፈሳዊ ኑሯችን ለሥጋዊ ኑሯችንም አይበጅም:: ከሁሉም ዓይነት ቀንሶ ለቁመተ ሥጋ ወይም ለጤና መጠበቂያ ያህል የሚያስፈልገውን መጥኖ መመገብ ለመንፈሳዊ ተጋድሏችን ትልቅ መሣሪያና የመንፈስ ኃይል ነው:: ብዙ መብላትና መጠጣት ወደ ልዩ ልዩ ኃጢአት እንደሚያደርስ የታወቀ ነው:: ስለዚህም ብዙ በመመገብ ወደ ፈተና እንዳንገባና በመጠኑም ለመኖር እንድንችል የጾም ሥርዓት ተዘጋጀ::

ክርስቶስም በሥጋ በኩል የመጣውን ፈተና በጾም እንድንቋቋመው በተግባር አሳይቶናል:: ፈታኙ ዲያብሎስ መራቡን አይቶ እንዲበላ ቢያግባባውም ጌታ ግን አልበላም፤ እንዲያውም "ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም" በማለት ጾምን አጽንቷል፤ እየጾምንም በቃለ እግዚአብሔር እንድንኖር አስተምሮናል (ማቴ.4፥1-4):: እንግዲህ በሥጋ ፍላጐት በኩል የሚመጣውን ጦር እንደ ልባችን እየበላንና እየጠጣን እየጠገብን ም የምንገጥመው ከሆነ መሸነፋችን የማይቀር ነው:: ያለ ጾም የፈቲውን ጦር ልንቋቋመው ስለማንችል የጾም ጸሎት መሣሪያን ይዘን የንጽሕ ተጋድሎ ብናደርግ ወደ መልካም ውጤት እንደርሳለን:: ለእንደዚህ ዓይነቱ ኃጢአት ጾም ጠቃሚ መሆኑን የማያምን ቢኖር በራሱ መንፈሳዊ ሕይወት ይሞክርና ይወቅ:: በጾም በጸሎትም የሚኖር ካለ በእጁ ያለው ነገር ወርቅ እንጂ መዳብ እንዳልሆ ነ ተገንዝቦ እንዳይጠፋበት አጥብቆ ይያዝ:: ጾም ጸሎት የሚናቅ ነገር አይ ደለም፤ ራሱን የቻለ ታላቅ መንፈሳዊ ገድል ነው::

በጾም በጸሎት እግዚአብሔርን ማገልገል እንችላለን:: "በጾምና በጸሎ ትም ሌሊትና ቀን እያገለገለች ከመቅደስ አትለይም ነበር" ተብሎ የተጻፈላት ነቢይቱ ሐና ሕፃኑ ኢየሱስን በቤተ መቅደስ አገኘችው:: "በዚያችም ሰዓት ቀርባ እግዚአብሔርን አመሰገነች፤ የኢየሩሳሌምንም ቤዛ ለሚጠባበቁ ሁሉ ስለ እርሱ ትናገር ነበር" (ሉቃ.2፥36-38):: (ንጽሕን ስለ መጠበቅ ከዝሙት ስለ መሸሽ በክፍል ሦስት ምዕራፍ ሁለት "አታመንዝር" የሚለውን ትእዛዝ ተመልከት)

www.ethiopianorthodox.org

በሥጋ ድክመትና በዚያም በኩል የሚመጣውን ፈተና የምንከላከልበትን መንገድና ስልት ከቅዱሳት መጻሕፍትና ከቅዱሳን ገድል መማር አለብን፡፡ መንፈሳዊ ተጋድሎን ከሐዋርያው ጳውሎስ እንማር፤ እርሱ በውጭም በውስጥም ብዙ ዓይነት ፈተናና መከራ ደርሶበታልና፡፡ በሐዋርያዊው ኃላፊነትና ሥራው ከደረሰበት መከራና ፈተና ሌላ በሥጋው በኩል የሚያጋጥመውን ፈተና እንዴት እንደተቋቋመውና ሥጋንም መግዛት እንዴት እንደሚቻል ሲገልጽ፦ "እኔ እንደሚሮጥ ሁሉ እንዲሁ አልሮጥም፥ ነፋስ እንደሚጐስም ሁሉ እንዲሁ አልጋደልም፤ ነገር ግን ለሌሎች ከሰበክሁ በኋላ ራሴ የተጣልሁ እንዳልሆን ሥጋዬን እየጐሰምሁ አስገዛዋለሁ" ብሏል (1ኛቆሮ.9፥27)፡፡

ሥጋን መጐሰም ማለት ምንድን ነው? ሥጋችንንስ እንዴት ነው የምንጐሰመው? ዓመፀኛውን የሥጋ ፍላጐትና ሥራ የምንቀጣበት መንገድን መጠየቅና መመርመር አለብን፡፡ ሥጋን የምንጐስምበት የሥጋ መቅጫዋ ከሆኑት አንዱና ዋነኛው ጾም ነው፡፡ "ወቀጻዕክዋ በጾም ለነፍስየ"- ነፍሴን በጾም ቀጣኋት (አስመረርኋት) ይላል (መዝ.68፥10)፡፡ ዳግመኛም "ወአሕመምክዋ በጾም ለነፍስየ"- ራሴን በጾም አደከምኋት ማለቱ፡ ጾም ራሳችንን ለመቆጣጠር የሚያስችለን መሣሪያ እንደሆነ እንረዳለን (መዝ.34፥13)፡፡ የተጠቀሰው ሐዋርያ በሐዋርያዊ አገልግሎቱ ከደረሰበት የስደትና የእስራት መከራና ችግር ሌላ "በራብና በጥም ብዙ ጊዜም በመጾም" እንደ ነበረ ተገልጧል (2ኛቆሮ.11፥27፤ 6፥5-6)፡፡

ከጾም ጋር የሥጋን ምኞትና ስንፍናን ትተን በትጋት ከእንቅልፋችን እየተነሣን ከማለዳው ሰዓት ጀምሮ በየጊዜው ያለ ማቋረጥ በጸሎትና በልዩ ልዩ መንፈሳዊ ተጋድሎ ብንጸና በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ከሚያጋጥሙን ፈተናዎች መካከል ብዙዎቹ ቀስ በቀስ እየከሰሙ ይሄዳሉ፡፡ በዚሁም ከቀጠልንና በሥጋችንም መከራ በመቀበል ከታገሥን በእግዚአብሔር አጋርነት ኃጢአትን እናሸንፋለን በፈተናውም ድል እንነሣለን፡፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ "በሥጋ መከራን የተቀበለ ኃጢአትን ትቷል" ያለው ከዚህ ላይ ተፈጻሚነት ያገኛል (1ኛጴጥ.4፥1-2)፡፡

የእግዚአብሔርን ጦር መሣሪያ እንታጠቅ

እንግዲህ በዚሁ የተጋድሎ ስልት መሠረት የእግዚአብሔርን ጦር መሣሪያ በመያዝ ሌሎችንም ኃጣውእ በነፍስም በሥጋም የሚመጡብንን ፈተናዎች ድል መንሣት ይቻላል፡፡ ይልቁንም በዲያብሎስ የተንኰል ሥራ ተቀናጅተው ከዓለም ውስጥ ከሚመጡብን ረቂቅ ፈተናዎች ማለት ከጥርጥርና ከክህደት፥ ራስንና ገንዘብን ከሁሉ አብልጦ መውደድ፥ ጥላቻና ምቀኝነት፥ ትዕቢትና የሐሰት ሥራዎችን ሁሉ ለመቋቋም የምንችለው እንደ ቅዱስ ጳውሎስ ትምህርት የእግዚአብሔርን ጦር መሣሪያ በመታጠቅ ነው፡፡ ያለ ትጥቅና ስንቅ ወደ ጦርነት የሚሄድ ወታደር የለም፡፡ እንኳን ያለ ስንቅና ትጥቅ ይቅርና ያልተሟላ የጦር መሣሪያ የያዘ ዘማች ሽንፈት ያጋጥመዋል እንጂ ድል መንሣት አይችልም፡፡ ስለዚህ ክርስቲያን ሁሉ ሙሉ መንፈሳዊ ትጥቅ እንዲኖረው ያስፈልጋል፡፡

የመጀመሪያው ትጥቅ የእውነት ዝናርን በወገባችን እንድንታጠቅ ሐዋርያው ያስተምረናል፡፡ እውነት ምንድን ነች? እውነትን እንዴት እናገኛታለን? እውነትን ለማወቅ የሚፈልጉ ሁሉ የሚጠይቁት ዓቢይ የፍልስፍና ሁሉ ርእስ ነው፡፡ የክርስትና ሃይማኖት እንደ ... በእግዚአብሔር ድንቅ ሥራዎችና ተአምራት ...

www.ethiopianorthodox.org

የክህደትን ፈተናዎች ድል ያደርጋሉ፤ የሐሰትንም ሥራዎች ሁሉ ያጠፋሉ፡፡ ይህ ብቻ አይደለም በሥጋ የመጣው ክርስቶስ ራሱ እውነት በመሆን እውነትን ስለ ገለጸልን የእውነት ምስክሮች በመሆን ጥርጥርንና ክሕደትን ለማስወገድ እንድንችል፥ ለእውነት ቃል ለክርስቶስ "አለመታዘዝን" ለመበቀል እንድንዘጋጅ ለሐዋርያዊ ተጋድሎ ተጠርተናል (2ኛቆሮ.10፥3-6)፡፡

ከዚህም ሌላ ይህ የእውነትና የሕይወት ቃል ክርስቶስ ነፍሱን አሳልፎ ለሞት እስከ መስጠት ድረስ የወደደን ስለሆነ ፍቅሩ በልቡናችን ይኖራል፡፡ በተሰጠን በመንፈስ ቅዱስም የእግዚአብሔር ፍቅር በልቡናችን አድሯል፡፡ ከሁሉም በላይ እርሱን ብቻ እንድንወደው አድርጐናል፡፡ ስለዚህ ይህ እውነተኛ ታላቅ ፍቅር ያለው ክርስቲያን ሁሉ የዚህን ዓለም ፍቅር ትቷል፡፡ በክርስቶስ ፍቅር በመኖር የጸኑ እውነተኛ ክርስቲያኖች ሁሉ የክርስቶስን ትምህርትና አርአያ በመከተል ፈተናዎችን ሁሉ በጸጋው ኃይል በመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ድል ማድረግ ይችላሉ፡፡ በክርስቶስ ፍቅር መንፈሱ የተሰበረ ሰው ፍቅሩንም በልቡ የያዘ ሁሉ እንደምን አድርጐ ጥላቻ፡ ቂምና በቀል፥ ቅንዓትና ምቀኝነት በልቡ ሊያድሩ ይችላሉ? የክርስቶስን ትሕትና አርአያ በማድረግ ከኖርን ትዕቢት ምን ቦታ ይኖረዋል? እንግዲህ ድል ማድረጋችን ፈተናዎቹን ሁሉ ድል በነሣ በክርስቶስ ፍቅር ነው፡፡ የእግዚአብሔር ጦር ዕቃ ሁሉ በእርሱ ይጠቃለላሉና፡፡ ስለዚህ የጨለማውን ሥራ ሁሉ አውልቀን ሐዋርያው እንዳለው ክርስቶስን እንልበስ - "የብርሃንን ጋሻ ጦር እንልበስ"፡፡

> "ሌሊቱ አልፏል፥ ቀኑም ቀርቧል፡፡ እንግዲህ የጨለማውን ሥራ አውጥተን የብርሃንን ጋሻ ጦር እንልበስ፡፡ በቀን እንደምንሆን በአግባቡ እንመላለስ፤ በዘፈንና በስካር አይሁን፥ በዝሙትና በመዳራት አይሁን፥ በክርክርና በቅናት አይሁን፤ ነገር ግን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ" (ሮሜ 13፥12-14)፡፡

የብርሃንን ጋሻ ጦር ክርስቶስን ከለበስን በርሱ ፍቅር ከኖርን በርሱ መንፈስ ከተመላለስን በርሱ ስም በጾም በጸሎት ከጸናን ኃጢአትን ለመዋጋት ፈተናችንን ድል ለማድረግ የሚያስችለው ሙሉ ትጥቅና ስንቅ አለን ማለት ነው፡፡

እንግዲህ በክርስቶስ ፍቅር ሆነን እነዚህን መንፈሳዊ መሣሪያዎች አጥብቀን ለመያዝ እንወስን፡፡ ጾም ጸሎትን በተጋድሎ መርሐ ግብራችን ውስጥ አስገብተን ዘወትር እንጠቀምባቸው እንገልገልባቸው፤ ፍቱን መሣሪያዎች ናቸውና፡፡ ስለዚህ የተደነገገውን ጾም ጸሎት በሥርዓቱ መሠረት እንፈጽም፡፡ በንሥሐ ውስጥ ያለን በበለጠ እንጹም እንጸልይ፡፡ በክፉ ልማድ ወይም በአደገኛ ሱስ ምክንያት ከእኛ ጋር የተቆራ የኃጢአት ፈተና ካለብን የተለየና የተጠናከረ የጾም ጸሎት የስግደት መርሐ ግብር አዘጋጅተን ከፈተናችን እስክን ላቀቅ ድረስ ከአልጋ ወርደን መሬት እየተኛን የቀድሞ አኗኗራችንን ትተን ለተወሰነ ጊዜ ሱባኤ ገብተን የሞት ሽረት ትግል ማድረግ አለብን (ሉቃ.10፥13፤ 2ኛሳሙ.12፥16-18)፡፡ በምንኩስናው ዓለም እንደሚደረገው የተጠናከረ የጾም ጸሎት ሥርዓት ማለት በቀን አንድ ጊዜ ብቻ በመመገብ በጸሎትና በትጋሃ ሌሊት በመጽናት መኖር የሚገባቸው መሆኑን ራሳቸውን ፈትነው ያወቁ ካሉ መልካም አደረጉ፡፡ እኛም ራሳችንን ፈትነን እንደ እነርሱ ማድረግ የሚገባን ካለን ሳንውል ሳናድር ዛሬውኑ እንወስን፡፡ ከዚህ ጋር ደግሞ አጥብቀን ልንይዘው የሚያስፈልገን ዐቢይ ነገር አለ፡፡

ከጾም ጸሎት ጋር የመንፈስ ትግል

ጾም ጸሎት ብቻውን አይበቃንም፡ ዋናው የመንፈስ ትግል ነው፡፡ ክፉውን አምርሮ እምቢ ማለት ያስፈልጋል (ያዕ.4፥7፤ ዕብ.12፥4)፡፡ ጾም ጸሎት ... ም ብለን ብንዘናጋ ኃጢአት በልቡናችን ገብቶ

ስለሚያስቸግረን ክፉውን የምንቋቋምበት ጠንካራ የመንፈስ ትግል ያስፈልገናል፡፡ ክፉውን እምቢ አሻፈረኝ የምንልበት የሞራልና የመንፈስ ኃይል ከሌለን ወይም እንዲኖረን ካላደረግን በፈተና መውደቃችን አይቀሬ ነው፡፡ ጾም ጸሎት እሱን (መንፈሳዊ ትግልን) ይረዱታል፣ ኃይልና ደጀን ይሆኑለታል እንጂ እሱን አይ ተኩትም፡፡

ይህ የፈቃድና የመንፈስ ኃይል በውስጣችን ካለ ወደ ልቡናችን መቅደስ ሊገባ የመጣውን ክፉ አሳብ ለመከላከል ወይም የገባውን ለማስወጣት የሚያስችለን ስለሆነ እርሱን አጥብቀን ልንይዘውና በጾም በጸሎት ከእግዚአ ብሔር በምናገኘው ጸጋና ረድኤት ዘወትር ልንገለገልበት የሚገባን የመንፈስ ቅዱስ መሣሪያ ነው፡፡ እንግዲህ ይህ በውስጣችን ቀስበቀስ እያደገ የመጣውን የተጋድሎ መንፈስ ክፉውን እያስወገደ በጐውን የሚተካ መሆኑን አውቀንና አም ነን ሁልጊዜ እንድንጠቀምበት ያስፈልጋል፡፡ ስለዚህ ነው የመርሐ ግብራችንም ሲያሜ <u>የመንፈሳዊ</u> ተጋድሎ መርሐ ግብር የተባለው፡፡

<u>*በኃጢአት ስንወድቅ ማን ያድነናል?*</u>
<u>*ተስፋስ ስንቆርጥ ማን ያጽናናናል?*</u>

እንግዲህ እነዚህ ሦስቱ፦ ጸሎት፣ ጾምና የመንፈስ ትግል ለክርስቲ ያናዊ ሕይወት መጠናከር ያስፈልጉናል፡፡ እነዚህ ሦስቱን በሚገባ በተግባር ካዋልናቸው በእግዚአብሔር አጋዥነት የኃጢአትን ጦር ድል ለመንሣት ችሎታው ይሰጠናል፡፡ ነገር ግን ይህን ሁሉ ፈጽመን ምናልባት በኃጢአት ብን ወድቅ ተስፋ መቁረጥ የለብንም፡፡ ተስፋማ እንዳንቆርጥ የዓለም መድኃኒት ክርስቶስ አለልን፡፡ ኃጢአታችንን ብንናዘዝ እርሱ ይቅር ይለናል፤ የእርሱ ደም ከኃጢአታችን ሁሉ ያነጻናልና፡፡ ትልቁ ኃጢአት፣ ኃጢአት የለብኝም ማለት ነው፡፡ "ኃጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እናስታለን፣ እውነትም በእኛ ውስጥ የለም" (1ኛዮሐ.1፥7-10)፡፡ ኃጢአት እንዳለብን ብናምንና ብንናዘዝ ለእኛ ኃጢአት ቤዛ ሆኖ በሞተልንና በተነሣልን በክርስቶስ ጸጋ እንድናለን፡፡ ከክርስቶስ ጋር በታማኝነት ከጸናን ጸጋ ይበዛልናል፤ በጸጋው ኃጢአታችን ይደመሰሳል፡፡ በሕግ ምክንያት ምንም ኃጢአት ቢበዛ በክርስቶስ በኩል የመጣልን ጸጋ ደግሞ የበለጠ ይበዛልናል (ሮሜ.5፥20-21)፡፡

ታዲያ ጸጋ ይበዛልን ዘንድ ኃጢአት እናድርግ ማለት ደግሞ የዘባቾች አባባል ነው፡፡ እንደዚህም ብሎ ማሰብና መናገር በእግዚአብሔር ቸር ነትና የማዳን ሥራው ላይ ማፌዝና መቀለድ ይሆናል፡፡ ጸጋ ይበዛልን ዘንድ ኃጢአት እናድርግ ማለት ትልቅ ስሕተት መሆኑን መረዳት አለብን፡፡ ጸጋውን ከሰጠን ከክርስቶስ ጋር በሞትም በሕይወትም አንድ ከሆንን ኃጢአትን አና ደርግም፡፡ ምክንያቱም ከክርስቶስ ጋር በመስቀል ለኃጢአት ሞተናል ማለት ከኃጢአት ተለይተናል፣ አሁን የምንኖረው ኑሮ በክርስቶስ ትንሣኤ ያገኘ ነው አዲስ ሕይወት ነው፡፡ በመጀመሪያው ትንሣኤ ማለት በትንሣኤ ልቡና የሚኖሩ ሁሉ በሥጋ ፈቃድ ሳይሆን በመንፈስ ስለሚመላለሱ በምድራዊ ኑሮአ ቸው ውስጥ ከሚያጋጥማቸው ኃጢአት ጋር እየተዋጉ ይኖራሉ፡፡ ኃጢአትን እን ዳናደርግ ታዝናልና ለኃጢአት እጅ ላለመስጠት ያላሠለሰ ጥረት ማድረግ ይኖርብናል፡፡ ነገር ግን ከላይ እንደ ጠቀስነው ኃጢአትን ባጋጣሚ ብናደርግ የኃጢአታችን ማስተሥርያ የሆነው መድኀኔዓለም ክርስቶስ እንደአለልን ተጽፎአል (1ኛዮሐ.2፥1-2)፡፡ ዳግመኛም ለእኛ የሚራራ የአብ ሊቀ ካህናት ክርስቶስ እን ደሆነ ስለምናውቅ በጸጋውም ስለምንተማመን ምንጊዜም ቢሆን ተስፋ መቁረጥ የለብንም፣ ተስፋ መቁረጥ ሞትን ያ[illegible]
ማለት ራስን ከጸጋው መለየት ማለት ነው፤ ራሱን ከጸጋው የለየ ደግሞ ሞት

እንጂ ሕይወት የለውም (ዕብ.2፥17-18፤ 4፥14-16)፡፡

ስለዚህ እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉ የእግዚአብሔር ቃል፡ የጸጋና የተስፋ ቃል ሰላሉን በእነርሱ እየተጽናናን ከወደቅንበት ተነሥተን መንፈሳዊ ተጋድሎአችንን መቀጠል ነው እንጂ ተጋድሎአችንን ማቋረጥ በክርስቲያናዊ ሕይወታችን ላይ መፍረድ ይሆንብናል፡፡ ምክንያቱም ተጋድሎን ማቋረጥ እጅን ለኃጢአት መስጠት ስለሆነ ሌሎች ያልተጠበቁ ፈተናዎችን በሕይወታችን ላይ ያመጣብናል፡፡ ጻድቅ ሰባት ጊዜ ሲወድቅ ሰባት ጊዜ ይነሣል የተባለው እስ ሦስት ጊዜ ሲወድቅ አንድ ጊዜ ወይም ስድስት ጊዜ ሲወድቅ ሁለት ጊዜ ይ ነሣል አልተባለም፡፡ አንድ ጊዜ ሲወድቅ አንድ ጊዜ ይነሣል፤ ሁለት ጊዜ ሲወ ድቅ ሁለት ጊዜ ይነሣል፡፡ ይህም ማለት በወደቀ ቁጥር ይነሣል እንጂ አያ ሠልስም አያቋርጥም አይዘገይም፡፡ እንግዲህ እኛም በወደቅን ቁጥር ወዲያው እየተነሣን በመድኃኔዓለም አለኝታነት ታምነን፡ በእርሱ ጸጋና ምሕረት ተስፋ አድርገን፣ በእርሱ አጋዥነት ሃይማኖታችንን ጠብቀን፡ በጾም በጸሎት ጸንተን፣ ተጋድሎአችንን አጠናክረን እስከ መጨረሻው ብንጋደል ጽድቅን እናፈራለን፡፡ እስከ መጨረሻው የታገሠና የጸና ይድናልና (ማር.13፥13)፡፡

> "እርሱም ደግሞ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ቀን ያለ ነቀፋ እንድትሆኑ እስከ ፍጻሜ ድረስ ያጸናችኋል፡፡ ወደ ልጁ ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ኅብረት የጠራችሁ እግዚአብሔር የታመነ ነው" (1ቆሮ.1፥8-9)፡፡

3.3. <u>በቃሉ መሠረት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በእምነት በተስፋ በፍቅር መኖርና ማገልገል</u>

ከላይ በቁጥር 3፡2 ኃጢአትን ስለ መከላከል በጥቂቱ አውስተናል፡፡ ከዚህ ደግሞ ጽድቅን እንድናፈራ ቃለ እግዚአብሔርን በመከተል በቤተ ክርስ ቲያን ውስጥ እየኖርን የሚፈለግብንንና የሚገባንን መልካም ሥራ የትኛው እን ደሆነ አውቀን አገልግሎታችንን በትጋት እንድንፈጽም የሚያሳስብ መርሐ ግብር ነው፡፡ "ተገሐሥ እምእኩይ ወግበር ሠናየ" - ከክፉ ሽሽ መልካምንም አድ ርግ - እንደተባለው ክፉውን ነገር በመከላከል ብቻ ተጋድሏችንን አናቆምም፤ ቀጥለን መልካሙን ነገር ደግሞ ማድረግ ይገባናል (መዝ.36፥27)፡፡

<u>*ስለ ሃይማኖታችንና ምግባራችን ለማወቅ*</u>
<u>*ቃሉን ከቅዱሳት መጻሕፍት እናጥና*</u>

መልካም ለማድረግ መልካሙን ነገር በትክክል ማወቅ ይኖርብናል፡፡ እንዲያው በልማድ የሚመራ ሰው በጨለማ የሚሄድን ሰው ይመስላል፡፡ የጨለማ ተጓዥ ትክክለኛውን መንገድ መያዝ አለመያዙን አያውቀውም፡፡ ባጋጣሚ ትክክለኛውን መንገድ እንኳ ቢይዝ በመንገዱ ላይ በጨለማው ምክን ያት ብዙ አደጋ ስለሚያጋጥመው ከአሰበበት መድረስ አለመድረሱ አይታ ወቅም፡፡ እንደዚሁም ክፉ ወይ በጎ እንደሆነ ሳናውቅ በልማድ የያዝነው ነገር ካለ ውጤት አይኖረውም፡፡ በተለይም በአሁኑ ዘመን የምንገኝ ክርስቲያኖች ጥበብና እውቀት በተስፋፋበት ዓለም ውስጥ ይልቁንም ተቃዋሚዎች በበዙበት ኅብረተ ሰብ መካከል ስለምንኖር ስለሃይማኖታችንና ስለ ተስፋችን የበለጠ አውቀን ለሚጠይቁንም መልስ ለመስጠት መቻል አለብን፡፡ መንፈሳዊ አኗኗራችንንም ለሚያምኑትና ለሚሳደቡት በበጎ ኀሊና ሆነን በጎ ምግባራችንን እንዲያውቁት እናድርግ፤ ስለዚህ [illegible] ቅዱስ ጴጥሮስ ሐዋርያዊ መመሪያውን እን [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

> "በእናንተ ስላለ ተስፋ ምክንያትን ለሚጠይቁአችሁ ሁሉ መልስ ለመስጠት ዘወትር የተዘጋጃችሁ ሁኑ፥ ነገር ግን በየዋህነትና በፍርሃት ይሁን። በክርስቶስ ያለውን መልካሙን ኑሯችሁን የሚሳደቡ ሰዎች ክፉን እንደምታደርጉ በሚያሙበት ነገር እንዲያፍሩ በጎ ኅሊና ይኑራችሁ" (1ኛጴጥ.3፥15-16)።

እንግዲህ ከላይ እንደ ተጠቀሰው ስለ ተስፋችን፥ ስለ ሃይማኖታችን ስለ መንፈሳዊ ኑሯችንና ስለ መሳሰሉት ቢጠይቁን መልስ ለመስጠት እንድንችል መጀመሪያ የክርስትና ትምህርትና እውቀት እንዲኖረን ያስፈልጋል። ይህ እውቀት ደግሞ እንዲኖረን ከፈለግን ከቃለ እግዚአብሔር እናገኘዋለን፤ ቃሉን ደግሞ ከቅዱሳት መጻሕፍት ማለት ከብሉያትና ከሐዲሳት እናገኘዋለን። ስለዚህ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን እንዲያድግና ጽድቅን እንዲያፈራ የመጀመሪያው ነገር ቃለ እግዚአብሔርን መማርና ማጥናት ነው። ይህንን ከልጅነታችን ጀምሮ ያደረግነው ብንሆን፥ በኋላም ጊዜ የጀመርን ብንኖር፥ ምንም የማናውቅም ብንገኝ፥ ሁላችንም ቃሉን በትክክል አውቀን ለሌሎችም እያሳወቅን በቃሉ መሠረት ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን መምራት ቅድሚያ የሚሰጠው የመጀመሪያው ሥራችን መሆን ይገባዋል። እንግዲህ ለቅዱሳት መጻሕፍት ጥናት ጊዜ ሰጥተን የመርሐ ግብራችን አንዱ ክፍል አድርገን እንያዘው።

> "በበጎ ሥራ ሁሉ ፍሬ እያፈራችሁ <u>በእግዚአብሔር እውቀት እያደጋችሁ</u> ... ለጌታ እንደሚገባ ትመላለሱ ዘንድ እንለምናለን" (ቆላስ.1፥10-12)።

<u>ከእግዚአብሔር ቤት አለመለየት</u>

የቃለ እግዚአብሔር ጥናታችንን ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ሳይሆን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመኖርና በማገልገል መካሄድ አለበት። ምክንያቱም በቤተ የክርስትና ሕይወታችንን፥ የጸጋ ልጅነታችንን ከእግዚአብሔር ያገኘነው በቤተ ክርስቲያን አማካይነት ስለሆነ ትክክለኛውን የቃለ እግዚአብሔር ትምህርትና ትርጉም ከዚያው እናገኘዋለንና ነው። በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ በጸጋው እንደተወለድን ከዚያው ሆነን በቃሉ እየታነፅን ማደግ ይኖርብናል፤ ቃሉና ቤቱ አይለያዩም ሁለቱም የእርሱ ናቸውና። ቃሉን የሰጠን እርሱ ነው ቤተ ክርስቲያንንም ያቋቋመ እርሱ ነው። ስለዚህ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ሆኖ ቃሉ ብቻ ይበቃኛል ማለት ታላቅ ስሕተት ነው። ይልቅስ እንደ ነቢይቱ ሐና በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ እየኖርን አምላካችንን እናገልግለው። "በጾምና በጸሎትም ሌሊትና ቀን እያገለገለች ከመቅደስ አትለይም ነበር" ተብሎ ስለ እርሷ የተጻፈውን እያሰብን እኛም በተሰጠን ጸጋ መሠረት የእግዚአብሔርን ቤት እናገልግል (ሉቃ.2፥37)። እንግዲህ በቃለ እግዚአብሔር ተመሥርተን ክርስቲያናዊ መርሐ ግብራችን፥ መንፈሳዊ ተጋድሎአችን እናታችንና አስተማሪያችን በሆነችው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመኖርና በማገልገል ይሁን (ክፍል ሦስት ምዕራፍ አንድ በፊደል ተራ (ረ) ቁጥር 2 ተመልከት)።

እንዴት ነው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለመኖርና ለማገልገል የምንችለው? በሁለት ዐበይት መንገድ ነው። የመጀመሪያው ሃይማኖታችንና ተስፋችንን አስመልክቶ የሚደረግ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ የምግባርንና የፍቅርን ሥራ ሁሉ ይመለከታል።

<u>ሁላችንም ለስብከተ ወንጌል አገልግሎት እንተጋለን "ለክርስቶስም ለመታዘዝ አእምሮን ሁሉ እንማርካለን"</u>

የመጀመሪያው፥ እንደ ቅዱስ ጳውሎስ መመሪያ "መልካሙን የእምነት ገድል" እንድንጋደል የሚያሳስብ ነው (1ኛጢሞ.6፥12)። "ስለ ወንጌል ሃይማኖት አብራችሁ እየተጋደላችሁ፥ በአንድ መንፈስ እንድትቆሙ" በማለት ሐዋርያው የሰጠንን ትእዛዝ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሆነን ተፈጻሚ ለማድረግና የቃሉንም አገልግሎት ለምእመናን ሁሉ ለማዳረስ ነው (ፊልጵ.1፥27)። ዛሬ ቤተ ክርስቲያናችን በአንድ በኩል ሃይማኖቷን በሃይማኖት ስም በሚቃወሙ ወገኖች በሚሠራጨው እንግዳ እምነትና ሥርዓት በሌላ በኩል "አሳባቸው ምድራዊ" በሆኑ የዓለም ሀብታም ሕዝቦች የኑሮ ይትባህልና እንደዚሁም በዘመናዊ ትምህርትና ፍልስፍና ተጽእኖ መካከል ሆና ተወጥራ ስለምትገኝ እውነተኛና ትክክለኛ ሃይማኖቷን ለመጠበቅና ለትውልድም ለማስተላለፍ ከመቼውም ይበልጥ የካህናትና የምእመናን የኅብረት ጥረትና ትግል አስፈልጓል። ይህን ተግባራዊ ለማድረግ አሁንም ቃለ እግዚአብሔርን እያጠናንና እያስጠናን በስብከተ ወንጌል ሥራ በመሳተፍ የቤተ ክርስቲያናችንን ሐዋርያዊ ተልእኮ ማሟላትና ምእመናንን ከኑፋቄና ከክህደት መጠበቅ የካህናት ኃላፊነት ብቻ ሳይሆን ስጦታና ችሎታ፥ ትምህርትና ዕውቀት ያላቸው ምእመናንም ጭምር ነው። እያንዳንዱ ክርስቲያን ቃሉን ተምሮ እውነትን ይዞ ለሃይማኖቱ ተከራካሪና ጠበቃ ይሁን። ሁሉም ለሃይማኖቱ ዘብ ይቁም። "ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ስለተሰጠ ሃይማኖት እንድትጋደሉ" ይሁን (ይሁዳ 3)።

> "በሰው ልማድ ምንም እንኳ የምንመላለስ ብንሆን፥ እንደ ሰው ልማድ አንዋጋም፤ የጦር ዕቃችን ሥጋዊ አይደለምና፥ ምሽግን ለመስበር ግን በእግዚአብሔር ፊት ብርቱ ነው፤ የሰውንም አሳብ በእግዚአብሔርም እውቀት ላይ የሚነሳውን ከፍ ያለውን ነገር ሁሉ እናፈርሳለን፤ ለክርስቶስም ለመታዘዝ አእምሮን ሁሉ እንማርካለን፥ መታዘዛችሁም በተፈጸመች ጊዜ አለመታዘዝን ሁሉ ልንበቀል ተዘጋጅተናል" (2ኛቆሮ.10፥3-6)።

ሃይማኖተ ወንጌልን በትክክል ተረድተን ለማስረዳት፥ ጠብቀን ለማስጠበቅ የምንችለው በቤተ ክርስቲያን አማካይነት በምናገኘው ሀብትና ረድኤት ነው። ሃይማኖታችንና ተስፋችንን አውቀን ለመኖርና ከእግዚአብሔርም ዋጋ የምናገኘው የቤተ ክርስቲያንን ጸሎቷን፥ ትምህርቷን፥ ምሥጢራቷን በመካፈል ስለሆነ ኑሯችንና አገልግሎታችን ከእርሷ ጋር በጥብቅ የተያያዘ መሆን እንደሚገባው ሁላችንም ማመን ይኖርብናል። ክርስቶስ በደሙ በዋጀት በአንዲት ቤተ ክርስቲያን ማመን ራሱ ሃይማኖት ነው (ክፍል አንድ ጸሎተ ሃይማኖት አንቀጽ ፱ ተመልከት)። ስለዚህ በቃለ እግዚአብሔር መሠረት ሃይማኖታችንና ተስፋችንን እየጠበቅን በምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን እየተሳተፍን በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ለመኖርና ለማገልገል ብንወስንና ብናደርገው ራሳችንንም እንጠቅማለን ሌሎችንም እንረዳለን። ይህን በመርሐ ግብራችን ይዘን [illegible] በትጋት እንድንፈጽመው እናታችን ቤተ ክርስቲያን አደራ [illegible]።

www.ethiopianorthodox.org

ባልንጀራችንን እንደ ራሳችን መውደዳችን በበጐ አድራጐት አገልግሎታችን ይሁንልን

ከዚህ ሌላ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሆነን የምንሠራው ዐቢይ ጉዳይ አለ፡፡ ይኸውም ከመንፈሳዊ ሥራችን ጋር ጐን ለጐን የሚሄደው የማኅበራዊ አገልግሎታችን ነው፡፡ በተለይም እንደኛው በአርአያ ሥላሴ የተፈጠሩ ወገኖቻችን በየመንገዱ ያለ ምግብና ያለ መጠለያ በየቦታው ወድቀውና ተጥለው መገኘታቸው እጅግ አሳሳቢ ሆኖብናል፡፡ ባልንጀራህን እን ደራስህ ውደድ የተባለውን አምላካዊ ትእዛዝ አሜን ብለን የተቀበልን ሁላችን ክርስቲያኖች የነዳያንን መራብና መራቆት እያየን የሕሙማንን ሰቆቃ እየሰማን ዝም ብሎ ማለፉ እጅግ ማሳዘኑ አልቀረም፡፡ እስካሁንም ለጋስ ምእመናን በሚያደርጉት ምጽዋት ነዳያን እየተረዱ መቆየታቸው ይታወሳል፡፡ ሆኖም የርዳታው አሰጣጥ በተናጠል ስለሆነና ድርጅታዊ አሠራር ስለሌለው የችግረኞች ችግር እምብዛም አልተቃለለም፡፡ ለዚህ መፍትሔው እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በሰበካ ጉባኤ ኃላፊነት በቃለ ዓዋዲው ድንጋጌ መሠረት የበጐ አድ ራጐት ክፍል ተቋቁሞ ርዳታ ሁሉ በአንድነት ተሰብስቦ በእቅድ በተዘጋጀ መን ገድ በሥራ ላይ ቢውል ከፍተኛ ውጤት ያስገኛል፡፡

የምእመናን ርዳታ በዚህ ሁኔታ በተደራጀ መንገድ ቢቀናጅ ጤና ያላቸው ችግረኞች እየሠሩ ራሳቸውን እንዲረዱ ማድረግ ይቻላል፡፡ በአግባቡ ከሆ ነ የውጭ ርዳታንም ለማግኘት ጥረት ማድረጉ ይጠቅማል፡፡ እንግዲህ ይህንና ይህን የመሳሰለውን ሥራ ለማከናወን የምእመናን ሁሉ መልካም ፈቃደኝነትና ጥረት ያስፈልጋል፡፡ እንግዲህ ሁላችንም በየሰበካችን በየአጥቢያችን የበጎ አድ ራጐት ሥራ እንዲቋቋምና ችግረኞችም በአግባቡ እንዲረዱ በየበኩላችን ሰውን ወዳጅና ቸር በሆነው በእግዚአብሔር ፊት በልቡናችን ቃል ብንገባና በሥራ ብናውለው በሰማይም ዋጋ አግኝተን በምድርም ተወዳጅነትን አትርፈን በደስታ እንኖራለን፡፡ ለዚህ ለተቀደሰ ሥራ በመርሐ ግብራችን ውስጥ ቦታ ሰጥተነው በጊዜው ጊዜ ብንፈጽመው ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ጽድቅን ያፈራል፡፡

እንግዲህ በቸርነቱ ለዘላለም ሕይወት እንድንበቃ በተቀደሰው ሃይማኖትና በእግዚአብሔር ተስፋና ፍቅር ራሳችንን እየጠበቅን ሌሎችንም ከሞትና ከዘላለም ኩነኔ እንዲድኑ ያልተቆጠበ ጥረት ማድረግ ልንፈጽመው የሚገባን መንፈሳዊ ተጋድሎ ነው፡፡ በፍቅር ሆነን በጐውን ሥራ እየፈጸምን የክርስቶስን ምሕረት በመጠባበቅ በእርሱ ስም ተግተንና ተዘጋጅተን እንድንኖር እናታችን ቤተ ክርስቲያን አደራ ትላለች፡፡

> "ወዳጆች ሆይ፥ ከሁሉ ይልቅ በተቀደሰ ሃይማኖታችሁ ራሳችሁን ለማነጽ እየተጋችሁ በመንፈስ ቅዱስም እየጸለያችሁ፥ ወደ ዘላለም ሕይወት የሚወስደውን የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ምሕረት ስትጠባበቁ በእግዚአብሔር ፍቅር ራሳችሁን ጠብቁ፡፡ አንዳንዶች ተከራካሪዎችንም ውቀሱ፥ አንዳንዶችንም ከእሳት ነጥቃችሁ አ ድኑ፥ አንዳንዶችንም በሥጋ የረከሰውን ልብስ እንኳ እየጠላችሁ በፍርሃት ማሩ" (ይሁዳ 20-23)፡፡

የማጠቃለያ መመሪያዎች

1. "ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ"[96.1]
2. "እግዚአብሔር አብን በእርሱ እያመሰገናችሁ፥ በቃል ቢሆን ወ ይም በሥራ የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት"

ስለ ሁለቱ መመሪያዎች መግለጫ

መመሪያዎቹ ከቅዱስ ጳውሎስ ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን፥ ለመን ፈሳዊ ተጋድሎአችን መመሪያዎች እንዲሆኑን የተሰጡ ናቸው፡፡ ሐዋርያው ራሱ ያደርገው የነበረውን እኛም ደግሞ እንድናደርገው ያዘዘን አለ ምክንያት አይ ደለም፡፡ ያለ ክርስቶስ የሚደረግ ነገር ሁሉ ዋጋ ስለሌለው ነው፤ ዓላማውንም ስለሚስት ነው፡፡ ምንም መንፈሳዊ ሥራ ቢሆን ያለ ክርስቶስ መንፈስ ከተሠራ የድርጊቱና የአድራጊው እውነተኝነትና ክርስቲያናዊነት ያጠራጥራል፡፡ ምክን ያቱም መንፈስ ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደለምና፡፡ "ወዳጆች ሆይ፥ መንፈስን ሁሉ አትመኑ፥ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር ሆነው እንደሆነ መርምሩ . . . የእግዚአብሔርን መንፈስ በዚህ ታውቃላችሁ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እን ደመጣ የሚታመን መንፈስ ሁሉ ከእግዚአብሔር ነው" ተብሎ ተጽፎአልና (1ዮሐ.4፥1-2)፡፡ ለተፈጥሮ ሰው"የእግዚአብሔር መንፈስ ነገር ሞኝነት ነውና አይቀበለውም"፤ እርሱ በሕገ ልቡና ብቻ ይመራል፡፡ እኛ ግን በሕገ ልቡና ሳይሆን በክርስቶስ ልቡና በእርሱ መንፈስ እንመራለን፤ ምክንያቱም "እኛ . . . የክርስቶስ ልብ (ልቡና) አለን" ተብሎ ተጽፎአልና (1ቆሮ.2፥14-16)፡፡

"በእምነትም ያልሆነ ሁሉ ኃጢአት ነው"

ስለዚህ የምናደርገውን ሁሉ ሰው በሆነው አምላክ በክርስቶስ ጌትነት አምነን በእርሱ ስም፥ በእርሱ መንፈስ ማድረግ አለብን፡፡ መንፈሳዊ ተጋድሎ፥ ክርስቲያናዊ ሕይወት፥ ምግባርና ትሩፋት ሁሉ በሃይማኖት በእምነት እንጂ እን ዲያው በራሳችን ዓላማና እቅድ ተነሣሥተን ያለ ሃይማኖት የምናደርገው አይ ደለም፡፡ "በእምነትም ያልሆነ ሁሉ ኃጢአት ነው" ተብሎ ተጽፏልና (ሮሜ 14፥23)፡፡

96.1 "ስም" የሚለው ቃል የባለስሙን ማንነትና ባሕርይ ሥራውንም ሁሉ ያመለክታል፡፡ "በክርስቶስ ስም" ወይም "በስሙ" ሲባል በራሱ በክርስቶስ ማለት ነው፡፡ እዚህ ላይ ጥያቄው - ለምን ድን ነው በአብ ስም ወይም በመንፈስ ቅዱስ ስም ወይም በሌላ ስም ሳይሆን በተለይ "ነኔታችን በኢየ ሱስ ክርስቶስ ስም" እግዚአብሔርን አመስግኑ የተባለው? መቼም ቢሆን ምስጋና የባሕርዩ የሆነ አምላክ በብዙ መንገድ ይመሰገናል፡፡ በጥንተ ተፈጥሮ በፈጠረው ድንቅ ሥራ ሁሉ ይመሰገናል፡፡ እንዲሁም በሐዲስ ተፈጥሮ በሥጋዌ ጥበቡ የጠፋውን ዓለም በማዳኑ ፍጥረት ሁሉ ለአንድ አምላክ ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ልዩ ምስጋና ያቀርባል፡፡ ከሦስቱ አካላት አንዱ ወልድ በተለየ አካሉ ሰውን ለማዳን ሰው ከሆነ ጊዜ ጀምሮ በዘመነ ሥጋዌ ለእግዚአብሔር የሚቀርበው ክብርና ምስጋና በሰዎችና በመላእክት በፍጥረቱ ሁሉ ዘንድ እያደገና እየሰፋ ሄዷል፡፡ በመሆኑም የሥጋዌን ስሙን እየጠራን በሥጋዌ ስሙ በክርስቶስ የሥጋዌንና የመስቀሉን ነገር እያሰብን አምላካችንንና አባታችንን ከልብ በመነጨ ፍቅር እናመሰግነዋለን፡፡ ምስጋናውም ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ በአንድነት ነው፡፡ በሥጋዌ ስሙ ክርስቶስ በሰውነቱ ያደረገውን የማዳን ሥራ ሁሉ እያሰብን እርሱን ራሱን ከባሕርይ አባቱና ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በአንድነት እናመሰግናለን፡፡ እንግዲህ በሌላ ስም ሳይሆን በተለየ የኢየሱስ ክርስቶስን ስም ጠርተን እግዚአብሔርን የምናመሰግንበት ዓይነተኛ ምክንያት ለእኛ መዳን ሲል ሰው መሆኑን እያስታወስን ስለተደረገልን ቸርነት ሁሉ እውነተኛ ምስጋና ለማቅረብ ስለሚያስችለን ነው፡፡ "መዳንም በሌላ በማንም የለም እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠን ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና" ተብሎ ተጽፎአል (የሐዋ.ሥራ 4፥12)፡፡ ስለዚህ መዳንን ባገኘንበት ለእኛ ለሰዎች የተሰጠንን [illegible] እየጠራን የሥጋዌውን ነገር እያሰብን ሁልጊዜ ስለ ሁሉ ነገር እግዚአብሔርን እናመሰግናለን፡፡

www.ethiopianorthodox.org

እውነተኛ የክርስትና ሕይወት በእግዚአብሔር ፍቅርና በክርስቶስ ጸጋ በሚካሄደው በመንፈሳዊ ተጋድሎ መርሐ ግብር እንደሚገለጽ ከላይ በምዕራፍ ሦስት በቁጥር 3 በተሰጠው ርእስ ሥር ተመልክቷል፡፡ የተጋድሎውንም መርሐ ግብር በተጨባጭ ተግባራዊ ለማድረግ የምንችለውና ማድረግም የሚገባን ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በሰጠን መመሪያዎች ነው፡፡ የመጀመሪያው መመሪያችንም በቅድሚያ እግዚአብሔርን እንድናመሰግን ያሳስበናል፡፡ በእምነትና በምስጋና ሥራችንን ከጀመርን በእውነት መንፈሳዊ ተጋድሎአችን "በእግዚአብሔር ፍቅር" የሚካሄድ መሆኑን በዚህ እናውቃለን፡፡ ምክንያቱም ምስጋና፥ እግዚአብሔር ላደረገልን ቸርነትና ለፍቅሩም እኛ በበኩላችን የምንሰጠው የፍቅር ምላሽ የፍቅር መባዕ ነው፥ ስብሐተ ፍቁር ነው - ይህም ማለት የወዳጅ ወይም የወዳጅነት ምስጋና የፍቅር መዝሙር ነው፡፡ ምስጋናውንም ሆነ ሌላውን ነገር ሁሉ የምናደርገው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ስለሆነ ተጋድሎአችን በእውነት "በክርስቶስ ጸጋ" እንደሚፈጸም ፍሬም እንደሚያፈራ አንጠራጠርም፡፡ ምክንያቱም የምናደርገው ነገር ሁሉ በተቀደሰው ስሙ ስለሆነ ጸጋና በረከት አይለየውም፡፡ ተጋድሎአችንም "መንፈሳዊ ተጋድሎ" እንጂ ሥጋዊ ወይም ዓለማዊ ስላልሆነ "በመንፈስ ቅዱስ" ኃይልና ረድኤት እንደሚከናወን እናምናለን፡፡

እንግዲህ ከላይ በምዕራፍ ሦስት በቁጥር 3 መግቢያ እንደ ጠቀስነው በእግዚአብሔር ፍቅር፥ በክርስቶስ ጸጋና በመንፈስ ቅዱስ ሱታፌ (ኅብረት) በእነዚህ በሦስቱ የማይካሄድ ማናቸውም በጐ ሥራና አገልግሎት፥ መንፈሳዊ ተጋድሎ ሁሉ አይጠቅምም፡፡ ምክንያቱም ምግባር ያለ ሃይማኖት አይፈጸምምና ነው፡፡ ስለዚህ ነው በቅድሚያ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አምነን እግዚአብሔርን እያመሰገንን ሥራችንን መጀመር እንዳለብን ቤተ ክርስቲያን የምታስተምረን፡፡ ይህንንም በመንፈሳዊ ሕይወታችንና በሥራችን፥ በግልና በማኅበራዊ ኑሮአችን ውስጥ በተለየ መንገድ ተግባራዊ የምናደርገው ሐዋርያው በሰጠን መንፈሳዊ መመሪያዎች አማካይነት ነው፡፡

መመሪያዎቹን እንዴት እንመለከታቸዋለን?

በጊዜያችን እየደገ በመጣው የኑሮ ተዕእኖ ሥርና እንዲሁም በሥራ ውጥረት ውስጥ ያሉ ሁሉ ከጸሎት፥ ከምስጋና ራሳቸውን የሚያገልሉበት ሁኔታ እየተፈጠረ ሄዷል፡፡ አብዛኛውም በልዩ ልዩ ምክንያት እምብዛም በሕይወታቸው ውስጥ ለጸሎት ቦታ አይሰጡትም፡፡ ስለዚህ የምስጋና ጸሎትን እንደ መመሪያ መውሰድ ያዳግታቸዋል፤ በመሠረቱ አንዳንዶቹ አስፈላጊነቱንም አያምኑበትም፡፡ ከጸሎት ይልቅ ለሌላ ነገር ቅድሚያ ስለሚሰጡ ከጸሎት ጋር ተለያይተው ቀርተዋል፡፡ ስለሆነም የጸሎት ነገር ሲነሣ ያጣጥሉታል፡፡ ይህ ጉዳይ በሠለጠነው ዓለም በይበልጥ ጉልቶ የሚታይ ነገር ሆኖአል፡፡

እኛ ግን እንደዚህ መሆን የለብንም፡፡ የአማኞች የመጀመሪያውና የመጨረሻው ትኩረታቸው ወደ እግዚአብሔር መሆን አለበት፡፡ የማያምኑትና የሚጠራጠሩት ይህን ሊያደርጉ አይችሉም፡፡ አማኞች ግን በየዕለቱ ግንኙነታቸው በጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር ነው፡፡ ከጸሎትም ጸሎት እግዚአብሔርን ስለሁሉ ነገር ማመስገን እጅግ ታላቅ ቁም ነገር ነው፡፡ ይህንን ለማወቅ የተፈጠርንበትን ዓላማ መመርመር ያስፈልጋል፡፡ እግዚአብሔርን ማመስገን የክርስትና ሃይማኖትን በትክክል ከመረዳት ጋር የተያያዘ ነው፡፡ ያለምንም ቅድመ ሁኔታ በክብር የፈጠረንና በኋላም በበደላችን ስንወድቅ ያልተወንን፥ ገና በኃጢአት ሳለን እንዲሁ የወደደንና ያዳነን የእግዚአብሔርንና የፍቅሩን ታሪክ በትክክል ካወቅንና ካመንን የውለታውንና የስጦታውን ታላቅነት በእውነት ከተገነዘብን ምስጋናችንን ለእርሱ ከልብ [illegible]

ሲል የመድኃኒታችንን ወደ ዓለም መምጣትና ከእመቤታችንም መወለዱን እያስታወስን፦ "ስብሐት ለእግዚአብሔር በሰማያት ወሰላም በምድር ሥምረቱ ለሰብእ" በማለት ከመላእክት ጋር እናመሰግነዋለን (ሉቃ.2፥13-14)፡፡ እንዲሁም ለኃጢአትና ለሞት ከተሰጠ ጉስቋላ ሰውነታችን በመስቀሉ ያዳነንን እሱን እያሰብን፦ "እኩት እግዚአብሔር በእንተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ" እያልን ምስጋናችንን አናቋርጥም (ሮሜ 7፥24-25)፡፡

እንግዲህ እግዚአብሔርን ማመስገን ማለት በጥቅሉ እርሱ ለአደረገልን ታላቅ ቸርነት በአፀፋው የሚሰጥ የቃልና የተግባር ምላሽ ነው ማለት ይቻላል፡፡ በእኛ በሰዎች በኩል የምናቀርበው ምስጋና፥ እግዚአብሔር ለእኛ በቅድሚያ ላሳየው ለፍቅሩ የተሰጠ ምላሽ ስለሆነ ምስጋናችን እኛ ለእርሱ የምናሳየው የፍቅራችን መግለጫ እንደሆነ እናስተውላለን፡፡ ስለዚህ የመጀመሪያውን ትእዛዝ ፍቅረ እግዚአብሔርን በተግባር ለማዋል የምንችለው እርሱን በማክበርና በማመስገን ይሆናል፡፡ ለፍቅሩ የፍቅር ምላሽ መስጠት ስለ አለብን ለእርሱ የሚገባውን አውቀንና ፈቅደን ማድረግ ይጠበቅብናል፡፡ ለእርሱ የሚገባው ነገርና ለእኛም የሚገባን ሥራ ፈቃዱን ከመፈጸም ጋር የምስጋና መሥዋዕት ማቅረብ ነው፡፡

> *"እንግዲህ ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋናን መሥዋዕት፥ ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የከንፈሮችን ፍሬ፥ በእርሱ /በክርስቶስ/ እናቅርብለት፡፡ ነገር ግን መልካም ማድረግን ለሌሎችም ማካፈልን አትርሱ፤ እንዲህ ያለው መሥዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘዋልና" (ዕብ.13፥15-16)፡፡*

ከጥቅሱ እንደምንማረው ሁለት ዓይነት መሥዋዕቶች አሉ፡፡ የመጀመሪያው ለእግዚአብሔር የሚቀርብ ምስጋና ነው፤ ሁለተኛው ለሰዎች የሚደረግ መልካም ሥራ ነው፡፡ የመጀመሪያውን ብቻ ፈጽመን በዚሁ ብቻ ረክተንና ይበቃናል ብለን እንዳንቀር የእግዚአብሔር ቃል፦ "ነገር ግን መልካም ማድረግን . . . አትርሱ" በማለት ያስጠነቅቀናል፡፡ አንዳንዶች የሁለተኛውን ነገር የረሱ አሉና ማስታወሻው ያስፈልጋል፡፡ "መልካም ማድረግን ለሌሎች ማካፈልን" የሚለው ቃል በጠቅላላ ለሥጋዊና ለመንፈሳዊ ኑሮአችን የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ ያካትታል፡፡ ለሌሎች ማካፈል ማለት ከሥጋዊ ሀብት ከጉልበት አገልግሎት፥ ከገንዘብና ንብረት ጀምሮ መንፈሳዊ ሀብትን ዕውቀትን፥ ትምህርትን፥ ምክርን፥ ሞያንና የመሳሰሉትን ነገሮች ሁሉ ለሌላቸው በአግባቡ ማካፈልንና አብሮ መጠቀምን ያመለክታል፡፡ እንግዲህ ለሰዎች የሚደረግ ሁለተኛው መሥዋዕት ይህ ነው፡፡

ከላይ በርእሱ ያስቀመጥናቸው ሁለቱ የማጠቃለያ መመሪያዎች ሁለቱንም ዓይነት መሥዋዕቶች ይጠይቁናል፡፡ የመጀመሪያው፥ የእግዚአብሔር ምስጋና ሁልጊዜ ስለሁሉ ነገር መሆኑን ስለሚያሳስበን ለምስጋናው ልዩ ቅርጽና ይዘት ይሰጠዋል፡፡ ምስጋናችን በተወሰነ ጊዜና ደስ ባለን ጊዜ ብቻ አለመሆኑንና በተለይም በኀዘንና በችግራችን ጊዜ እንደ ጻድቁ ኢዮብ በማናቸውም የኑሮ ሁኔታ ውስጥ ሆነን ማመስገን በእግዚአብሔር ፊት ደስ የሚያሰኝ መሥዋዕት ነው፡፡ እንደ ኢዮብ "እግዚአብሔር ሰጠ፥ እግዚአብሔር ነሣ፤ የእግዚአብሔር ስም የተባረከ ይሁን" ብሎ መናገር ታላቅ የምስጋና መሥዋዕት ነው፥ የከንፈሮች ፍሬ ማለት ይህ ነው፤ እርሱ በደረሰበት መከራ ሁሉ "በከንፈሩ አልበደለም" (ኢዮብ 1፥21፤2፥10)፡፡ "የከንፈሮች ፍሬ" የተባለው እንዲያው ለይስሙላ ከልቡና ሳይመነጭ እንዲሁ በዘልማድ የሚደረግ የከንፈር አገልግሎት ማለት ሳይሆን፥ ከሚወዳትና ከምትወደው ፈጣሪዋ ጋር በጸሎት የምትገኘው [illegible] ፍሬ የስብሐተ እግዚአብሔር አገልግሎቷን የሚያመለክት ነው፡፡ ስለዚህ "ነፍሴ ሆይ፥ እግዚአብሔርን ባርኪ፡፡ ሃሌ ሉያ" እያልን

www.ethiopianorthodox.org

ሁልጊዜ ስለ ሁሉ ነገር እግዚአብሔርን በልቡናችን ከማመስገን አንቆጠብ (መዝ.103፥35)፡፡ "ከንፈሮቼ ምስጋናን አወጡ" እንደ ተባለው ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኘውን ከልብ የመነጨውን የከንፈሮች ፍሬ እናቅርብ (መዝ. 118፥171)፡፡

የከንፈሮች ፍሬ የተባለው የምስጋና መሥዋዕት ምን ማለት እን ደሆነ ከዚያው ከጥቅሱ መማር ያስፈልጋል፡፡ "የምስጋና መሥዋዕት፥ ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የከንፈሮችን ፍሬ፥ በእርሱ /በክርስቶስ/ እናቅርብለት" የሚለውን የጥቅሱን ቃል በማስተዋል ብንመለከተው ምስጋና ከምስክርነት ጋር የተያያዘ መሆኑን እንረዳለን፡፡ ይህም ለስሙ የሚደረግ ምስክርነት በክርስ ቶስ አማካይነት ለእኛ ለሰዎች የተፈጸመውን መልካም ነገር ሁሉ በሐሳባችን እያመላለስን፥ በከንፈራችን በአንደበታችን እየገለጽን በጸሎት ለእግዚአብሔር እንደ መሥዋዕት ማቅረባችንን ያስገነዝበናል፡፡ እንግዲህ ፈጣሪነቱንና ገናናነቱን እንደዚሁም ምሕረቱንና የቸርነቱን ሥራ እያሰብን "ለስሙ" ማለት ለእግዚአ ብሔር አምላካችን በጸሎት የምናቀርበው የእውነተኛ ምስክርነት ቃል የከንፈሮች ፍሬ የምስጋና መሥዋዕት ነው ማለት ይቻላል፡፡ ይህም የእውነት ምስክርነት በቃልና በተግባር በግልና በማኅበራዊ ኑሯችን የሚገለጽ እንጂ እንዲሁ በዝምታ ወይም በቸልተኝነት ተደብቆ መቅረት የለበትም፡፡

ስለዚህ የምስጋናው ምስክርነት ሁልጊዜ በሁሉ ቦታ በክርስቲያናዊ ሕይወታችንና በመንፈሳዊ ሥራችን ሁሉ መንጸባረቅ ይገባዋል፡፡ "ለስሙ" በእውነት አለመመስከር እግዚአብሔርን እንደ አለማክበርና እንደ አለማመስገን ይቆጠራል፡፡ በልባችን አምነን በከንፈሮቻችን ማለት በአፋችን የእርሱን ጌት ነትና አዳኝነት በፍቅርና በምስጋና ከመሰከርን ሃይማኖታችንን እንደጠበቅን፥ በተስፋውም እንደጸናን፥ የመዳኑም ጸጋ ከእኛ እንዳልተለየን በዚህ ይታወቃል፡፡ ለእግዚአብሔር በእውነት የምናቀርበው የምስጋና መሥዋዕት የእምነታችን መመስከሪያና የፍቅራችን መግለጫ መንገድ መሆኑን አንርሳ፡፡

ከላይ በርእሱ የተቀመጠው ሁለተኛው የማጠቃለያ መመሪያ እግዚአ ብሔርን ከማመስገን ጋር በአጠቃላይ በቃልም ሆነ በሥራ የምናደርገውን "ሁሉ" በክርስቶስ እንድናከናውነው ያሳስበናል፡፡ "ሁሉ" የሚለው ቃል የሁለተ ኛው መመሪያ ይዘት ምን ያህል ሰፊ እንደሆነ ያስገነዝበናል፡፡ በመሆኑም በዕ ብራውያን መልእክት የተጠቀሰው ሁለተኛው መሥዋዕትና እንዲሁም ብዛት ያላቸው ሌሎች ነገሮች ሁሉ በዚሁ መመሪያ ውስጥ ይካተታሉ፡፡

የማጠቃለያ መመሪያዎቹ የተለያዩ ቢመስሉም በተግባር፥ በአፈጻጸም ግን ሁለቱም አይለያዩም፤ እነርሱ የተያያዙ ስለሆኑ በዕለት ዕለት ኑሯችን ሁለቱንም በአንድነት እናካሂዳለን፡፡ ሁለቱን መመሪያዎች በአጭሩ ለመግለጽ፥ ጸሎትና ሥራ ናቸው ማለት እንችላለን፡፡ በሌላ አገላለጽም እንደ ሃይማኖትና ምግባር ልናያቸው ይገባናል፡፡ ምክንያቱም ሃይማኖታችንን በጸሎት፥ ምግባራችንን በሥራ እንገልጽባቸዋለንና ነው፡፡

አንዳንድ የተለየ አመለካከት ያላቸው ሰዎች ጸሎት ያው ጸሎት ነው፤ ዘወትር እንጸልያለን፤ ሥራም ያው የምናውቀው ሥራ ነው፤ የቲቻለንን እየሠራን ነው፤ ታዲያ እነዚህን መመ[illegible] [illegible] እነዚህን የጸሎትና የሥራ

መመሪያዎች አዲስና ልዩ የሚያደርጋቸው ሁለቱንም እንደ ሐዋርያው ቃል በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንድንፈጽማቸው በመታዘዙ ነው፡፡[96.2] በክርስቶስ ስም የምናካሂደው ጸሎትና ምስጋና እንደዚሁ በዘልማድ ከምናደርገው ጋር በእጅጉ የተለየ ነው፡፡ በክርስቶስ ስም የምስጋና ጸሎት ማድረግ ማለት ስለ ሰው ሲል ሰው የሆነውን የክርስቶስን ሥጋዌና የመስቀሉን ነገር እያስታወሱ፥ የፍቅሩንና የማዳን ሥራውን እያሰቡ፥ በተሰጠው ተስፋ እየተደሰቱ ከልብ በመ ነጨ ፍቅር ምስጋናን ማቅረብ ማለት ነው፡፡ በሥጋዌ ስሙ ማለት በክርስቶስ ስም የምናቀርበው ምስጋና ለእርሱ ለራሱ፥ ለባሕርይ አባቱና ለባሕርይ ሕይወቱ ለመንፈስ ቅዱስ በአንድነት ነው፡፡ በሥጋዌ ስሙ የምናቀርበው ምስጋና ከእግዚአብሔር ፍቅርና ከማዳን ሥራው ጋር የተገናዘበ ስለሆነ ለምስጋናው ስፋትና ጥልቀት ይሰጠዋል፡፡

መልካም ሥራም እንደዚሁ ነው፡፡ በሌላ ሃይማኖት ያሉትም ቢሆኑ የማያምኑትም ቢሆኑ ይብዛም ይነስም መልካም ሥራ አላቸው፡፡ የክርስቲያኖች ምግባር ግን በክርስቶስ ስም ይከናወናል፡፡ የምናደርገውም ሁሉ በዘልማድ ሳይ ሆን በስሙ ስናደርገው እምነታችንና ሥራችን ተስፋ ያለው ይሆናል፥ የክርስቶ ስንም ፍቅርና ትዕግሥት ገንዘብ እናደርጋለን፥ ጸጋም ይጨመርልናል፥ የምናደ ርገውም ሁሉ ሥምረት ይኖረዋል፤ ፍጻሜውም ያምራል፡፡ አድራጊውም የሚያ ስበውንና የሚያደርገውን ሁሉ በስመ እግዚአብሔር በመፈጸሙ ክርስቲያናዊ ዓላ ማውን በትክክል እንዲከተል ያበቃዋል፡፡

ሁለተኛው የማጠቃለያ መመሪያችን በዕብራውያን የተጠቀሰውን ሁለተኛውን መሥዋዕት ማለት "መልካም ማድረግን ለሌሎች ማካፈልን" ከመፈጸም ጋር ከላይ እንደ ጠቀስነው በሕይወታችንና በሥራችን የሚያጋጥ ሙንን ነገሮች ሁሉ የሚያጠቃልል ነው፡፡ እንደ መመሪያው ቃል የምናደርገውን ሁሉ በክርስቶስ ስም እንድናደርገው ታዝዟልና፡፡ እንግዲህ መመሪያችን ሁሉን አቀፍ ነው፡፡ ይህን አውቀን ሁልጊዜ ስለ ሁሉ ነገር እግዚአብሔርን እያመሰገን ሁሉንም ነገር በተቀደሰ ስሙ ለመፈጸም ጥረታችንን አናቋርጥ፡፡ "አሮጌውን ሰው ከሥራው ጋር" ገፍፈን በመጣል "የፈጠረውንም ምሳሌ እን ዲመስል እውቀትን ለማግኘት የሚታደሰውን አዲሱን ሰው" እንልበስ፡፡ እግዚአ ብሔር በሕይወታችን ውስጥ በቤተሰባችን ውስጥ በማኅበራችን ውስጥ በሰበካ ጉባኤያችን ውስጥ በሀገረ ስብከታችን ውስጥ በቤተ ክህነታችን ውስጥ በአጠቃላይ በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ሁሉ በሁሉ ይሆን ዘንድ በክርስቶስ ስም ተጠቃለን አንድ እንሁን፡፡ በስሙ አምነን ከተጠመቅን በኋላ፥ በመንፈስ ቅዱስ ሱታፌ አንድ ከሆንን በኋላ የምሥራቅ የምዕራብ የሰሜን የደቡብ ሰው ወይም ነጭ ጥቁር ሀብታም ድሃ ወይም የተገረዘ ያልተገረዘ ወዘተ. በማለት መለያየት አይቻልም፤ ምክንያቱም "ክርስቶስ ሁሉ ነው፥ በሁሉም ነው" ተብሎ

[96.2] በጌታችን ስም የምንፈጽማቸው ጸሎትና ሥራ ብቻ ሳይሆኑ ሌሎችንም ሁሉ ማለት በአጠቃላይ በሀልዮ በነቢብ በገቢር የምናከናውናቸውን ሁሉ ያካትታል፡፡ ሁሉንም በክርስቶስ ማድረግ አለብን፡፡ ምክን ያቱም እርሱ የሁሉ ጌታ "ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና" ብሎናል (ዮሐ.15፥4)፡፡ ዳግመኛም "ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ" ተብሎ ተጽፏል (ፊልጵ.4፥13) ስለዚህ ሁሉንም ነገር በስሙ እናደርጋለን፡፡ እዚህ ላይ ስም ሲባል ማንነትን የሚገልጽ ነው፡፡ የክፉ ሰው ስም ሲጠራ ክፋቱ ተንኮሉ ሐሰቱ ወዘተ. በአእምሮአችን ትዝ ይለናል፡፡ እንደዚሁም ደግ ሰው ሲጠራ ደግነቱን ሁሉ እናስታወሳለን፡፡ የክርስቶስን ስም ስንጠራ ደግሞ እሱነቱ ማንነቱ ማለት አምላክነቱ አዳኝነቱ ቸርነቱ በተለይም ፍቅሩ ትዝ እያለን በፍቅር መንፈስ እንመላለሳለን፡፡ እንግዲህ ሁሉንም በክርስቶስ ስም ማድረግ ማለት የእርሱን ማንነት አውቀንና አምነን የእርሱን አርአያ እየተከተልን በመጀመሪያው አዳም አምሳ ል ሳይሆን በሁለተኛው አዳም አምሳል ማለት በአምሳለ ክርስቶስ በትምህርተ ክርስቶስ በሐዲስ ተፈጥ ሮ በሐዲስ ሕይወት መኖርና መሥራት፥ በስሙ ከክፉው ነገር ሁሉ መከልከልና በስሙም መልካሙን ሁሉ መፈጸምና ማስፈጸም ማለት ነው፡፡ በክርስቶስ ይኸንና የመሳሰሉትን ሁሉ የምናካሂደው በስሙ [illegible] ምስጋና ከማቅረብ ጋር ነው፡፡ እንግዲህ በስሙ እግዚአብሔርን እያመሰገንን ሁሉንም [illegible] ትር መመሪያችን አድርገን እንያዘው፡፡ ይህንንም መመሪያ ለመተግበር በእግዚአብሔር ረድኤት የተደገፈ ጥረትና መንፈሳዊ ተጋድሎ ያስፈልገናል፡፡

www.ethiopianorthodox.org

(ቆላ.3፥9-
እንደተጻፈው ሁላችንም ተጠቃለን በእርሱ አዲሱን ሰው ሆነናልና
11)፡፡

> "በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፤ ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብሳችኋልና፡፡ አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፥ ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም፥ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና" (ገላ.3፥26-28)፡፡

እንግዲህ ሁላችንም እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ
ሆነን በስምምነትና በፍቅር መኖርና መሥራት የምንችለው አሮጌውን ሥራችንን
ትተን በክርስቶስ ፍቅርና በእርሱ መመሪያ በምንመላለስበት ጊዜ ነው፡፡
የማጠቃለያ መመሪያዎቻችንም ዓላማ ይኸው ነው፡፡ መመሪያዎቹ በክርስቶስ
ስም ተመሥርተዋል፡፡ ስለሆነም ለምናደርገው ነገር ሁሉ የተቀደሰ ስሙ
መመሪያ በመሆን ይዘቱና ሂደቱን ይወስንልናል፡፡ የምናደርገውን ሁሉ በስሙ
ስናደርገው ምን እንደምናደርግ? ወይም ማድረግ ያለብንና ማድረግ የሌለብንን
ነገሮች እንዴት እንደምንለያቸው? እንዴት እንደምናደርጋቸው? ለምን እን
ደምናደርጋቸው? ስሙ ይመራናል፡፡ "ስሙ" ስንል ራሱ ክርስቶስን ማለት
ነው፡፡ ክርስቶስ ስንል ደግሞ ብዙ ነገሮችን ያካትታል፡፡ በአጭሩ የእርሱን ማን
ነት አምነንና ተስፋ አድርገን፥ ቃሉን ጠብቀን፥ አርአያውን ተከትለን እርሱን
በግብር መስለን መኖር ማለት ነው፡፡ በስሙ ማድረግ ማለት እነዚህንና የመሳ
ሰሉትን መንፈሳዊ ነገሮች ሁሉ ያጠቃልላል፡፡ ከሁሉ በፊት ግን በስሙ ምስጋና
ማቅረብ የመጀመሪያው መመሪያችን ነው፡፡

1. "ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ"

> "ለእግዚአብሔር አዲስ ምስጋናን አመስግኑ፤
> ምድር ሁሉ፥ እግዚአብሔርን አመስግኑ፡፡
> እግዚአብሔርን አመስግኑ ስሙንም ባርኩ፥
> ዕለት ዕለትም ማዳኑን አውሩ" (መዝ.95፥1-2)፡፡

ክርስቲያን እግዚአብሔርን የሚያመሰግነው ተገዶ ሳይሆን እግዚአብሔር
ለሰው ያለውን ፍቅርና ያደረገውን የማዳን ሥራ ዕለት ዕለት በማሰብና በመናገር
ነው፡፡ ስለዚህም ሁልጊዜና በሁሉ ቦታ የሚወደውን አምላኩንና አዳኙን እግዚአ
ብሔርን ከሁሉ ነገር በማስቀደም ያመሰግናል፡፡ ከኃጢአትና ከሞት ያዳነውን፥
ከጉስቁልና ሕይወት ነፃ ያወጣውን አምላክ "እኩት እግዚአብሔር በእንተ
እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ" እያለ በልጁ ማለት ሰው በሆነው በክርስቶስ እንዳዳ
ነው እያሰበ በስሙ ዘወትር ከማመስገን አይቆጠብም (ሮሜ 7፥24-25)፡፡ "ሁል
ጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ
ሁሉ አመስግኑ" የተባለውን የስብሐተ እግዚአብሔር መመሪያ በቅድሚያ
ይፈጽማል (ኤፌ.5፥20)፡፡

እንግዲህ እግዚአብሔርን ደስ በሚለውና በሚወደው ልጁ ማመስገን
ይገባናልና እኛም እንደዚሁ በስሙ እናመስግነው፤ ሐዋርያትም እንደዚሁ፡- "ነአ
ኩተከ እግዚኦ በፍቁር ወልድከ . . . " እያሉ አመስግነውታል፡፡

> "አቤቱ በተወደደው ልጅህ በጌታችን በኢየሱስ እናመሰግንሃለን፡፡ በኋለኛው ዘመን የምክርህን አበጋዝ መድኃኒትና ቤዛ የሚሆን ልጅህን የሰደድህልን፡፡ ይህ ቃል ከአን
> ተ የተገኘ ነው፤ በርሱም ሁሉን በፈቃድህ አደረግህ" (ቅዳሴ ሐዋርያት፣ ቁ. 4-5)፡፡

... በሕይወቱ ውስጥ ለእግዚአ

እግዚአብሔርን የሕይወቱ ዓላማና ግብ አድርጎ
ብሔር ቦታ የሰጠ ሰው ነው፡፡ የራሱን ክብር ንቆ ራሱን
ለፈጣሪው ፍቅርና ክብር ሲል የሚኖር ምስጉን ነው፡፡ በእውነት
በእግዚአብሔር ፊት አዋርዶ ራሱን ለእግዚአብሔር ያስገዛ ሰው እርሱ
እግዚአብሔርን በተግባር በሕይወቱ አመስግኖታል፤ ለእግዚአብሔርም ክብርን
ሰጥቷል፡፡ በትዕቢት ሳይሆን በትኅትና በዓመፅ ሳይሆን በታዛዥነት በሐሰት ሳይ
ሆን በእውነት እግዚአብሔርን የሚያገለግል ሁሉ ለእግዚአብሔር ግብዝነት
የሌለበት ንጹሕ ምስጋናን አቅርቧል፤ እርሱ እግዚአብሔርን በሥራው በአገልግ
ሎቱ አመስግኖታል፤ ሌሎችም የእርሱን መልካም ሥራ አይተው እግዚአብሔ
ርን እንዲያመሰግኑ አድርጓቸዋል (ማቴ.5፥16)፡፡

እግዚአብሔርን ብቸኛ ዓላማው ያደረገ ከስሕተት ይድናል፥ ፈጣሪውን ያስመሰግናል፡፡

("God's Place In Our Life") በሚል
የእግዚአብሔር ቦታ በሕይወታችን
ርእሰ ጉዳይ ተነሥተው የግብፅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ
ለክርስቲያናዊ ሕይወታችንና ሥራችን፥ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎታችንና
ለመንፈሳዊ ተጋድሏችን የሚያስፈልግ ትምህርት ሰጥተዋል፡፡ ከአስተያየት ጋር
ጥቂቶቹን እንደሚከተለው እንጠቅሳለን፡፡

"መንፈሳዊ ሕይወትን ገንዘብ ማድረግ ማለት እግዚአብሔር ብቻ
ሕይወትህን በሙሉ እንዲቃኘው (እንዲቆጣጠረው) ማድረግ ነው፡፡ ለእርሱ
(ለእግዚአብሔር)ደባል አድርጎ ባእድ ነገርን የሚያስቀምጥ ሰው የእርሱ መን
ፈሳዊነት የተመሰቃቀለ ይሆንበታል፤ እኔነት ወይም እራስ ወዳድነት
[egocentricity] በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ የመጀመሪያውን ቦታ ይይዛል፡፡

"ለመጀመሪያዎቹ ወላጆቻችን ለአዳምና ለሔዋን ሕይወት፥ እግዚአ
ብሔር ሁሉን ነገር እንደ ሆነላቸው (እንደ ሰጣቸው) ሰይጣን ባየ ጊዜ
ሲዋጋቸው (ሲፈትናቸው) ከእግዚአብሔር ጋር እኩል መሆን እንደሚችሉ አሳ
ሰባቸው፡፡ እንዲህም አላቸው፥ 'መልካሙንና ክፉውን በማወቅ እንደ እግዚአ
ብሔር ትሆናላችሁ' (ዘፍ.3፥5)፡፡ እንግዲህ 'እኔነት' ('ego' ራስ ወዳድነት)
ማደግ በጀመረ ጊዜ፥ እግዚአብሔር ከሕይወታቸው ውስጥ መጥፋት ጀመረ፡፡

"አንድ ሰው ወደራሱ ካተኮረ፥ ወደ እግዚአብሔር ሊያተኩር አይ
ችልም፡፡ ስለዚህ እንዲሳሳት ያደረጉትን ነገሮች እግዚአብሔር መንግሥቱ (ማሳ
ጣቱ) ለዚያ ሰው መልካም ነው /ለበጎ ይሆንለታል/" ብለዋል፡፡ ለዚህም
ጻድቁ ኢዮብን፥ነቢዩ ዮናስንና ሎጥን እንደ ምሳሌ አቅርበዋል፡፡

"ጻድቅ ሰው በልቡ ከእግዚአብሔር አጠገብ ሌሎች ዓላማዎችን አያስ
ቀምጥም፡፡ እግዚአብሔር ሁልጊዜ ለእርሱ ብቸኛ ዓላማው ነው፤ ሌላውንም ነገር
ሁሉ ያስወግደዋል፡፡" ለዚህም ሁለት ምሳሌዎች ቀርበዋል፡፡ አንደኛው ምሳሌ
ስለ ባዕለ ጸጋው ወጣት ነው፡፡ እርሱ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት የጠበቀ ቢሆንም
ገንዘብን ስለሚወድ እግዚአብሔርን ብቸኛ ዓላማው አድርጎ አልያዘውም፡፡ አንድ
ሰው ለሁለት ጌቶች መገዛት አይችልምና፡፡ ሁለተኛው ምሳሌ፥ አብርሃም
እግዚአብሔርን ብቸኛ ዓላማው ማድረጉን ያመለክተናል፡፡ እርሱ እንኳን ገን
ዘቡን አንድ ልጁን እንኳ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ለማድረግ እንደተዘጋጀ
ተመስክሮለታል፡፡

"የማያሳዝነው ነገር፥ አንዳንድ የተቀደሱ ነገሮች እንኳ በእግዚአ
... ሲለወጡ፥ በእነርሱም ምክንያት የእግዚአብሔር

www.ethiopianorthodox.org

ትእዛዛት ሲጣሱ ሰውን ከእግዚአብሔር ይለዩታል፡፡" ለዚህም ምሳሌዎች ቀርበዋል፡፡ አንዳንድ ሰዎች እምነትን እንጠብቃለን የሃይማኖት ጠባቂዎች ነን በሚል ሽፋን እግዚአብሔርን ያጡ ወገኖች አሉ፡፡ እነዚህም ስድብን የሚጠቀሙ፣ በጭከና ሰውን ለመጉዳት የሚታገሉ፣ በተሳሳተ ነገርና ስሜት ውስጥ የሚገቡ፣ የተሳሳቱ ስልቶችንና መንገዶችን የሚከተሉ ናቸው ... "በነዚህ ነገሮች ሁሉ እግዚአብሔርን በፊታቸው አላደረጉትም፤ እግዚአብሔር ፍቅር ነውና በዚህ ሁሉ ደስ አይለውም . . .

"ለአንዳንድ ሰዎች እምነት ራሱ ወደ ዓላማነት ይለወጥባቸውና ከእግዚአብሔር እንዲለዩ ምክንያት ይሆንባቸዋል፡፡ ከእንደዚህ ዓይነት ዓላማ (ፍላጎት) ለመድረስ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ሁሉ እንኳ ሊያፈርሱ ይችላሉ . . .

> "ከእንደዚህ ዓይነት ሰዎች ውስጥ እግዚአብሔርን የሚያገለግሉ /ካህናት/ ይገኛሉ፣ ነገር ግን ለእነርሱ፣ አገልግሎቱ /ራሱ/ ዓላማቸው ይሆንና ስለ እርሱ ብለው /ስለ አገልግሎቱ/ እግዚአብሔርን ይረሱታል፡፡ እዚህ ላይ /የክህነት/ አገልግሎቱ የጥል መስክ (መናኸሪያ) ይሆናል፤ አገልጋዮቹም እርስ በእርሳቸው ይካሰሳሉ፣ አንዱም ከሌላው ጋር ይሟገታል፡፡ ስለሆነም ... አገልጋዮቹ የልቡናቸውን ንጽሕና (ቅድስና) ያጣሉ፣ ምክንያቱም ከእግዚአብሔር፥ ከትእዛዛቱና ከሱታፌው (ከኅብረቱ) ለይተው (ነጥለው) አገልግሎቱን /ብቻ/ እንደ ዓላማ በማድረጋቸው ነው . . . "

እንግዲህ ከዚህ በላይ የተመለከትነውን በማሰብ ከእግዚአብሔር በቀር ሌላ ነገርን፣ መልካም ነገር እንኳ ቢሆን ከእግዚአብሔር ውጭ ሌላ ዓላማ እንዲኖረን አያስፈልግም፡፡ ዓላማችንና ተስፋችን እርሱ ብቻ መሆን አለበት፡፡

"ስለዚህ ሰው ሁሉ ያለማቋረጥ ራሱን መመርመር አለበት፡፡" እግዚአብሔር ለእኛ ሁሉ በሁሉ ነውን? ምን ነገር ነው የሚያስደስተን? የእግዚአብሔር ስጦታዎቹ ወይስ ራሱ እግዚአብሔር? . . . "ስለዚህ አንተ ጌታን /እግዚአብሔርን/ መያዝና ወደ መጀመሪያው ፍቅርህ መመለስ አለብህ፡፡ በአፍህ ላይ እግዚአብሔር ሁልጊዜ የተወደደ ይሁን፡፡ አዲስ መዝሙርን በየቀኑ ለእርሱ ዘምርለት ... " እንግዲህ ". . . እግዚአብሔር ዓላማህ እንደሆነ ወይም ዓላማዎችህን ማስገኛ (መሣሪያ) ምክንያት እንደሆነ /ወይም መሆን አለመሆኑን/ ተመልከት!"[97] ፡፡

ክርስቲያኖች ይልቁንም አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ዓላማቸውን ትተው ሥራቸውን ወይም አገልግሎታቸውን ብቻ እንደ ዓላማ በመውሰድና በዚያው ቢያዙት ዓላማ በመርካትና በመመካት የአገልግሎታቸውን ወይም

97 " . . . So when the ego began to grow, God began to disappear from their [Adam & Eve] life. When a person concentrates on himself, he cannot concentrate on God. Therefore, it is good for him that God deprives him of the things that made him deviate . . .

" A righteous person does not put other goals in his heart besides God, but God is always his only aim, and he rejects everything else . . .

"Regrettably even some holy things may separate men from God when they turn into a goal instead of God, and when God's commandments are broken because of them . . . Faith itself may turn into a goal to some people and cause them to be separated from God! They may even break all God's commandments to attain such a goal . . . This type of people includes those who minister to God, but the ministry becomes their goal and forget God for its sake ! Here the ministry becomes a field for quarrels, where the ministers accuse each other and dispute against each other. Thus the ministry becomes a field of enmity and the ministers lose the purity and cleanliness of their hearts because they put the ministry as a goal separate from God, from His commandments, and from His communion ! That is why many religious spheres are impure, full of controversy, anger, insults, and lack of spirituality. In brief they are not in the image God wanted them to be . . . Hence one should examine oneself continuously . . . You should therefore hold to the Lord and return to your first love. Let God be beloved always on your mouth. Sing to Him everyday a new song . . . See whether God is your aim, [illegible] Pope Shenouda III, God and Man (Cairo, Dar El Tebaa El Kawmia, First Edition, December 2000) pp.204ff.

www.ethiopianorthodox.org

የሥራቸውን ባለቤት እግዚአብሔርን ስለተው ፈቃዱንም ስለማይፈጽሙ ውጤቱ እርስ በእርሳቸው መጣላትና መሟገት ብቻ ይሆናል፡፡ ስለዚህም፣ ሰዎች የእነርሱን ክፉ ሥራቸውንና ጠባያቸውን እያዩ ከእግዚአብሔር እንዲሸሹ ለፈጣሪያቸውም ምስጋና እንዳያቀርቡ ምክንያት ይሆናሉ፡፡ እንዲያውም ሰዎች ክፉ ሥራቸውን እያዩ እግዚአብሔርን እንዲያማርሩ ያደርጓቸዋል፡፡ በአንፃሩ ደግሞ ጥቂት ሰዎች እግዚአብሔርን ብቻ ዓላማ አድርገው አገልግሎታቸውን በመልካም ሥነ ሥርዓት ስለሚያከናውኑት፣ ሰዎች በመልካም ሥራቸውና ጠባያቸው ምክንያት እግዚአብሔርን ያመሰግኑታል (ማቴ.5፡16)፡፡ እንደነዚህ ዓይነት ሰዎች እግዚአብሔርን ከልብ ወደውታልና እርሱን ብቻ ዓላማ አድርገው ስለሚኖሩ በሥራቸውም ሆነ በማኅበራዊ ኑሯቸው እግዚአብሔርን አክብረው ያስከብሩታል፥ አመስግነው ያስመሰግኑታል፡፡

በጎ ሥራችን፣ መንፈሳዊ ተጋድሏችን፣ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎታችን ሁሉ ግቡን የሚመታው፣ ዋጋም የሚኖረው በቅድሚያ እግዚአብሔርን ዓላማ ስናደርግ ነው፡፡ ምንም ሥራችን የተቃና ቢሆን፣ ስለ እግዚአብሔርም መከራ ብንቀበል እግዚአብሔርን ዓላማችን፣ ፍቅሩንም መሠረታችን ካላ ደረግን በእግዚአብሔር ዘንድ መነቀፋችን አይቀርም፡፡ የኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ (አለቃ) በሥራው ሁሉ ተመስግኖ ሳለ የፍቅረ እግዚአብሔር ዓላማው ስለቀዘቀዘ የመጀመሪያ ፍቅሩን ስለተወ በእግዚአብሔር ዘንድ ተነቅፏል፡፡

> "ሥራህንና ድካምህን ትዕግሥትህንም አውቃለሁ ... ታግሠህማል፣ ስለ ስሜም ብለህ ጸንተህ አልደከምህም (አልሰለቸህም)፡፡ ዳሩ ግን የምነቅፍብህ ነገር አለኝ የተደመውን ፍቅርህን ትተሃልና፡፡ እንግዲህ ከወዴት እንደ ወደቅህ አስብ ንስሐም ግባ የቀደመውንም ሥራህን አድርግ . . . መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ . . ." (ራእይ 2፡2-7)፡፡

እንግዲህ ምንም ዓይነት በጎ ሥራ ቢኖረኝ፣ ስለ ሃይማኖት ራሴን ለእሳት ለስለት ብሰጥ "ፍቅር ግን ከሌለኝ ምንም አይጠቅመኝም" (1ኛቆሮ.13፡1-3)፡፡ ፍቅር ማለት እግዚአብሔር ማለት ስለሆነ እርሱን በልቡና ይዞ እርሱንም ዓላማና ተስፋ አድርጎ በፍቅር መኖርና የፍቅርን ሥራ መሥራት ነው፡፡ ስለዚህ እግዚአብሔርን ብቸኛ ዓላማ አድርጎ መኖር ማለት በእግዚአብሔር ፍቅር መኖር ነው፤ በእግዚአብሔር ፍቅር መኖር ማለት ለእኛ ለሰዎች ለመዳናችን ሲል ፍቅሩንና የማዳን ሥራውን በገለጸበት በልጁ በክርስቶስ መኖር ማለት ነው፡፡ በክርስቶስ መኖር ማለት እርሱን አምኖ እርሱን አብነት (አርአያ) አድርጎ እንደ እርሱ በፍቅር በመመላለስ መኖር ማለት ነው፡፡ "በእርሱ (በክርስቶስ) እኖራለሁ የሚል እርሱ እንደተመላለሰ ራሱ ደግሞ ሊመላለስ ይገባዋል" ተብሎ ተጽፏልና (1ኛዮሐ.2፡6)፡፡ እንግዲህ በልጁ አምኖና እርሱን መስሎ የፍቅርን ትእዛዝ የሚጠብቅ፣ እግዚአብሔርንም ዓላማውና ተስፋው ያደረገ፥ እርሱንም የሚያከብርና የሚያመሰግን ሁሉ "በእርሱ (በእግዚአብሔር) ይኖራል እርሱም ይኖርበታል፤ በዚህም በእኛ እንዲኖር ከሰጠን ከመንፈሱ እናውቃለን" (1ኛዮሐ.3፡23-24)፡፡

በእግዚአብሔር የሚኖር እግዚአብሔርም የሚኖርበት ሰው እግዚአብሔርን ብቸኛ ዓላማው ያደረገ ነው፡፡ ፈጣሪ አምላኩን ብቸኛ ዓላማው ያደረገ ደግሞ አምላኩን በፍጹም ልቡ የሚወድ ነው፡፡ እግዚአብሔርን በፍጹም ልቡ የሚወድ ደግሞ እርሱን ማለት የሚወደውን አምላኩን ከማክበርና ከማመስገን አይቆጠብም፡፡ እግዚአብሔር ለእኛ ለሰዎች ለገለጸልን ታላቅ ፍቅሩና ላአደረገልን መልካም ነገር ሁሉ የምንከፍለው የምስጋና ጸሎት ነው፣ የምስጋና መሥዋዕት ነው፥ ስብሐተ ፍቁር ነው (መዝ.115፡3 እና 8)፡፡

እግዚአብሔርን የሚያከብርና የሚያመሰግን ከጥፋት ድናል፣ ዓላማውንም አውቋል

ከእግዚአብሔር የመዳን ጸጋ የተሰጣቸው ክርስቲያኖች ይቅርና አሕ ብ እንኳ በሕገ ልቡና "እግዚአብሔርን እያወቁ እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን ላላከበሩትና ስላላመሰገኑት . . . በአሳባቸው ከንቱ ሆኑ የማያስተውለውም ባቸው ጨለመ . . ." ተብሎ ተጽፎባቸዋል (ሮሜ 1፡20-23)፡፡ ታላቅ ፍቅርና የቸርነት ሥራ የተደረገላቸው ክርስቲያኖችማ አዳኛቸውን ክርስቶስን ያስቡ እግዚአብሔርን እንዴት በይበልጥ አያመሰግኑትም?! ፈጣሪያቸውን ማያመሰግኑት ግን እጣ ፋንታቸው ፈጣሪውን ከማያመሰግነው ከሰይጣንና ከሠራዊቱ ጋር እንደሆነ የታመነ ነው፡፡ ስለዚህ እግዚአብሔርን በቃላችንም በሥራችንም በምናደርገው ነገር ሁሉ እርሱን እያመሰገንን ለእርሱ ክብር እን ስጥ፡፡ መመሪያውም ይህንኑ ነው የሚያሳስበን፡፡ ለእግዚአብሔር የምናቀርበው ምስጋናም ሆነ ዕለት በዕለት የምናደርገው ሁሉ "በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም" እንድናደርገው በሐዋርያው ቃል ታዝዘናል፡፡ እንግዲህ የቃሉን መመሪያ በታዛዥነትና በታማኝነት ሳንዘነጋውና ሳንስለች ብንከታተለው ካላሰብነውና ካል ጠበቅነው ስሕተት ውስጥ እንዳንወድቅ ይረዳናል፡፡ አገልግሎታችንና ሥራችን ሁሉ በዘልማድ ወይም ቀደም ብለን እንደ ገለጽነው እነርሱን ማለት ሥራዎቻችንን ብቻ ዓላማችን አድርገን ከእግዚአብሔር ፍቅርና ዓላማ ውጭ እን ዳንባዝን መመሪያው ይወስነናል፣ ይቆጣጠረናል፡፡ ምክንያቱም የምናደርገውን ሁሉ በስሙ እስካደረግነው ድረስ ከእግዚአብሔር ዓላማና ፈቃድ አንወጣም፡፡ በስሙ አምነው ስሙን ጠርተው ለሚኖሩና ለሚሠሩ ሁሉ እርሱ ክርስቶስ ሁሉን እንዲችሉ ኃይልን ይሰጣቸዋል (ፊልጵ.4፡13)፡፡

ነገር ግን በጌታ ስም ሳይሆን እንዲሁ በዘልማድ ያደረግነው እንደሆነ የምን ናገረውም ቃል ሆነ የምናካሂደው ሥራ ሁሉ፣ የምናከናውነው ማናቸውም አገ ልግሎት ሁሉ የእግዚአብሔር መሆኑ ቀርቶ የእኛ የራሳችን የግላችን ብቻ ይሆን ና አቋማችን መሠረቱን ይለቃል፣ አስተሳሰባችንም ሰው ሰውኛ ብቻ ይሆ ናል፣ ንግግራችንም በቁም ነገር ፈንታ ፌዝና ቀልድ ይበዛበታል፣ ዓላማችንም ግቡን ይስታል፡፡ ስለዚህ የማጠቃለያ መመሪያዎቹን ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን ፡ ለመንፈሳዊ ተጋድሏችን፣ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎታችን ለማኅበራዊና ለመንፈሳዊ ሥራችን ሁሉ አስፈላጊ ስለሆኑ የዘወትር መመሪያዎቻችን አድርገን መያዝ አለብን፡፡

የሁለተኛው መመሪያ እግዚአብሔርን ከማመስገን ጋር ይካሄዳል፡፡ ስለዚህም የመጀመሪያው መመሪያ በሁለተኛው ውስጥ ይገኛል፡፡ እንደ ሁለተ ኛው መመሪያ የምናደርገውን ሁሉ የምናደርገው፣ የምንሠራውን ሁሉ የምን ሠራው ከምስጋና ጸሎት ጋር ነው፡፡ በመሆኑም እየጸለይን እንሠራለን፣ እየሠራንም እንጸልያለን፡፡

2. <u>"እግዚአብሔር አብን በእርሱ እያመሰገናችሁ፣ በቃል ቢሆን ወይም በሥራ የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት"</u>

እንግዲህ እኛ ክርስቲያኖች፣ ሁሉን ነገር በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ማድረግ እንደሚገባን ከሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ተምረናል፡፡ "የምና [illegible] ድርገውን ሁሉ በስሙ ማድረግ" ማለት የ[illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ተመርተን በእርሱ ቃል ተመሥርተን፣ የእርሱን ትእዛዝ ይልቁንም የፍቅር ትእዛዙን በሙሉ ኃይላችንና በሙሉ ልባችን ተነሣሥተን በክርስቲያናዊ ሕይወታችን በመንፈሳዊ ተጋድሎአችን በእግዚአብሔር አጋዥነት ተፈጻሚነት እንዲኖረው የምናደርገው እንቅስቃሴ፣ ጥረትና ትግል ነው፡፡ ሐዋርያው ይህን ሁሉ ፈጽሞ እንድንፈጽም መመሪያውን ሰጥቶናል፡፡

በጌታ ስም ማድረግ ማለት እንዴት ነው? ከቅዱስ ጳውሎስ እምነትና ሕይወት እንማር[98]

እንግዲህ ከላይ በርእሱ የተጠቀሰውን መመሪያ የክርስትና ሕይወታችንና ምግባራችን ማዕከላዊና መሠረታዊ መመሪያ አድርገን በመቀበል ከላይ የገለጽናቸውንና ያልገለጽናቸውን የመንፈሳዊ ተጋድሎ መርሐ ግብራችንን ሁሉ ተግባራዊ የምናደርጋቸው የሐዋርያውን ትእዛዝና አርአያ በመከተል ይሆናል፡፡ ሐዋርያው "እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምሰሉ" ብሎናልና ክርስቲያኖች ሁላችን የእርሱን እምነትና ሕይወት መርምረን ማወቅና የእርሱንም አርአያና ትምህርት ተከትለን ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን በትክክለኛው መንገድ መምራት መብታችንም ግዴታችንም ነው (1ኛቆሮ.11፡1)፡፡ ሐዋርያው በቃል የሚናገ ረውን በተግባር የሚያከናውነውን ሁሉ በጌታችን ስም አድርጎታል፡፡ ይህም ማለት ከላይ እንደ ጠቀስነው በክርስቶስ ስም አምኖ ጌትነቱን አውቆ ስለ እርሱ ለእርሱ ብሎ "ለክርስቶስ ወንጌል እንደሚገባ" በመኖር "ስለ ወንጌል ሃይ ማኖት" "መልካሙን ገድል" ሁሉ በመጋደል መላ ሕይወቱን ለክርስቶስ ሰጥቷል (ፊልጵ.1፡27፤ 2ኛጢሞ.4፡7-8)፡፡ ይህን ሁሉ ለማድረግ የቻለው ኃይል በሰጠው በክርስቶስ ነው (ፊልጵ.4፡13)፡፡ ስለዚህም ሐዋርያው የሚያደርገውን ሁሉ በክርስቶስ ስም አድርጎታል፡፡

በክርስቶስ ስም ማድረግ ማለት የጌታችንን ስም በሆነው ባልሆነው ነገር ሁሉ በየቦታው እንዲያው በከንቱ በመጥራት የምናደርገው ነገር አይደለም፤ እም ነትና ተስፋው፣ ፍቅሩና ጸጋው በልቡናችን ሳይኖር በአፋችን ስሙን በመጥራት ብቻ ማድረግ አይገባንም፤ ይህማ እንደ ገደል ማሚቶ ስሙን ብቻ ማስተጋባት ይሆንብናል፡፡ በቅድሚያ የእግዚአብሔርና የክርስቶስ መንፈስ በልቡናችን አድ ሮ አዲስ ሕይወትን በውስጣችን ካገኘን በኋላ ነው ወደ ሌላው መርሐ ግብራችን የምንሄደው፡፡ እንግዲህ በመጀመሪያ በክርስቶስ ስም የምናደርገው ነገር

---

98 የቅዱስ ጳውሎስን አርአያ ካልተከተልን እርሱ የሚያስተምረንን ቃሉን በትክክል መረዳት ያዳግተናል፡፡ ቅዱስ አትናቴዎስ ይህን ስለ መሰለ ጉዳይ ሲናገር፡-

"በቅዱሳን አርአያነት ላይ የተመሠረተ ንጹሕ ልቡናና ሕይወት ከሌለው በተር ማንም ሰው የቅዱሳንን ቃል (ትምህርት) ሊረዳ ሊገነዘብ አይችልም" ብሏል፡፡ "የነገረ መለኮት ሊቃውንትን (የሃይማኖት መምህራንን) አሳብ ለመጨበጥ (ለመከታተል) የሚፈልግ ሰው በቅድሚያ በጠባዩ (በአኗኗሩ) ነፍሱን ያን ጻ ይጠብ፣ ቅዱሳንንም በግብር በመምሰል ወደ እነርሱ ይቅረብ፣ በመልካም አኗኗሩም የተነሣ ከቅዱሳን ኅብረት (አንድነት) ውስጥ እንደገባ ይሆናል (ይቆጠራል)፣ ለእነርሱ በእግዚአብሔር የተገለጡላቸውን እ ነዚያን ነገሮችንም ለመረዳት" እንደሚችልና ከእነርሱም ጋር አንድ ሆኖ ለቅዱሳን የተዘጋጀውን በፍርድ ቀን የሚቀበል መሆኑን ቅዱስ አትናቴዎስ ስለ ደኅንነት በጻፈው መጽሐፉ ፍጻሜ ላይ ገልጿታል፡፡ ከላይ በከፊል፣ በማሳጠር የጠቀስነውን ቅዱስ አትናቴዎስ ከምስጋና ጸሎት ጋር እንደሚከተለው አቅርቦታል፡- ". . . without a pure mind and a life modeled on the saints, no one can apprehend the words of the saints . . . he who wishes to grasp the thought of the theologians must first cleanse and wash his soul by his conduct and approach the saints in the imitation of their deeds, so that, being included in their company through the manner of his life, he may understand those things which have been revealed to them by God, and thenceforth, as if joined to them, may . . . receive . . . all the things which have been prepared for those who live in virtue and love of God and the Father, in Jesus Christ our Lord, through whom and with whom, to the Father with the Son himself in the Holy Spirit, be honour and power and glory for ever and ever. Amen." Athanasius, <u>Contra Gentes</u> And <u>De Incarnatione</u>, Edited and Translated by Robert W. Thomson (Oxford at the Clarendon Press, 1971) pp.275-277.

www.ethiopianorthodox.org

በውስጣችን ያለውን ባዶ ቦታ ማጽዳትና በእግዚአብሔር ጸጋ መሙላት ያስፈልጋል:: "ስለዚህ የጌታ ፈቃድ ምን እንደሆነ አስተውሉ እንጂ ሞኞች አትሁኑ:: መንፈስ ይሙላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አትስከሩ"፤ "የእግዚአብሔር ቃል በሙላት ይኑርባችሁ" (ኤፌ.5፡17-18፤ ቆላ.3፡16):: ልቡናው ኀሊናው ባዶ ሆኖ የክርስቶስን ስም የሚጠራ ቢኖር የክርስትና ሕይወቱ የውጭ ቅርጽ ብቻ እንጂ ይዘት ስለ ሌለው በውስጡ ምንም ነገር እንደሌለው ባዶ ዕቃ ይመስላል:: በመሠረቱ በልቡናችን መንፈስ ቅዱስ ከሌለ የክርስቶስን ጌትነት አውቀን ስሙን ልንጠራ አንችልም:: "በመንፈስ ቅዱስም ካልሆነ በቀር፡- ኢየሱስ ጌታ ነው ሊል አንድ እንኳ እንዳይችል አስታውቃችኋለሁ" ተብሎ ተጽፏል (1ኛቆሮ.12፡3)::

ከላይ በርእሱ ላይ የተመለከተውን መመሪያ እንደሚገባን በትክክለኛው መንገድ ለመፈጸም የምንችለው የሐዋርያውን የቅዱስ ጳውሎስን ሃይማኖትና ክርስቲያናዊ ሕይወት አውቀንና እርሱንም አብነት አድርገን ለመኖርና ለመሥራት ያል ተቋጠበ ጥረት በማድረግ ነው:: ለእርሱ ክርስቶስ ከተገለጸለት ጊዜ ጀምሮ ፈሪሳዊ እምነቱንና ፈሪሳዊ አኗኗሩን ትቶ ይቃወመው በነበረው በክርስቶስ ሃይማኖትና ፍቅር ጸና (የሐዋ.ሥራ9፡1-30):: እርሱ አምኖ ከተጠመቀ በኋላ አሮጌውን ሰውነቱን እንደ አሮጌ ጨርቅ አውልቆ ጥሎ አዲሱን ሰው ለብሶታል፤ አዲስ ፍጥረትም ሆኖአል (ሮሜ 6፡3-11፤ ቆላ.3፡9-10፤ ገላ.6፡15):: ለእርሱ ሕይወት ማለት ክርስቶስ ነው፤ በክርስቶስ ስም መሞትም ጥቅሙ ነው (ፊልጵ.1፡21):: ሐዋርያው ከክርስቶስ ጋር በሞቱም በሕይወቱም አንድ እንደሆነ ሲገልጽ፡ "ከክርስቶስ ጋር ተሰቅያለሁ" ብሏል፤ ቀጥሎም "እኔም አሁን ሕያው ሆኜ አልኖርም ክርስቶስ ግን በእኔ ይኖራል" ማለቱ ደግሞ አሮጌው ሰውነቱን ከአሮጌው የአኗኗር ባሕልና ወግ፡ እምነትና ሥርዓት ሁሉ ጋር አስወግዶ በምትኩ በአዲሱ ሰውነት በክርስቶስ መኖሩን ያረጋግጥልናል (ገላ.2፡20):: እንግዲህ ሐዋርያው ከክርስቶስ ጋር ፍጹም በሆነ አንድነት እየኖረና እየሠራ ነው ክርስቲያኖች ሁሉ እንደ እርሱ እንዲሆኑና እርሱን እንዲመስሉት ያስተማረው::

የእርሱን አርአያ ለተከተሉት ለተሰሎንቄ ምእመናን እንደሚከተለው ጽፎላቸዋል፡

> "ወንጌላችን በኀይልና በመንፈስ ቅዱስ በብዙ መረዳትም እንጂ በቃል ብቻ ወደ እናንተ አልመጣምና፡ በእናንተ ዘንድ ስለ እናንተ እንዴት እንደ ነበርን ታውቃላችሁ:: ደግሞ እናንተ ቃሉን በብዙ መከራ ከመንፈስ ቅዱስ ደስታ ጋር ተቀብላችሁ፡ እኛንና ጌታን የምትመስሉ ሆናችሁ፤ ስለዚህም በመቄዶንያና በአካይያ ላሉት ምእመናን ሁሉ ምሳሌ ሆናችሁላቸው" (1ተሰ.1፡5-6)::

ይህ ቃል ዛሬ እኛ ገዢ ብለን ሐዋርያትን፡ከፍ ብለን ጌታን አብነት ማድረግ እንደሚገባን ያስገነዝበናል:: እንደዚሁም እኛም ደግሞ በበኩላችን ለምእመናን ሁሉ ምሳሌ መሆን እንዳለብን የተጠቀሰው ቃል ያሳስበናል::

ሐዋርያው የገላትያ ክርስቲያኖች እንደርሱ እስኪሆኑ ድረስ ክርስቶስ በልቡናቸው እስኪሣልና በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት እስከ ሆኑ ድረስ ይጨነቅላቸው ይጸልይላቸውም ነበር:: ዛሬም እኛ እንደ እርሱ እስክንሆን ድረስ ይጨነቅልናል፡ ይጸልይልናል፤ ለገላትያ ክርስቲያኖች እንደ ተናገረ ለእኛም ዛሬ እንዲሁ ይናገረናል፡ "ልጆቼ ሆይ፡ ክርስቶስ በእናንተ እስኪሣል ድረስ ዳግመኛ ስለ እናንተ ምጥ ይዞኛል" (ገላ.4፡19)::

በመንፈስ ቅዱስ በትምህርተ ክርስቶስ የወለዳቸው ስለሆነ ክርስቶስ በልቡናቸው እስኪቀረጽ ድረስ ያስብላቸዋል:: በሥጋ የተወለዱ ልጆች እንኳ የወላጆቻቸውን መልክና ጠባይ ይዘው እንዲገኙ ይጠበቃል:: ይልቁንም በመንፈሳዊ ትምህርት የተወለዱ ልጆች መምህራቸው

ዲመስሉት ይገባል:: ስለዚህ ሐዋርያው "እኔ በክርስቶስ ኢየሱስ በወንጌል ወልጃችኋለሁና:: እንግዲህ እኔን የምትመስሉ ሁኑ ብዬ እለምናችኋለሁ" እያለ የቆሮንቶስ ወይም የገላትያ ሰዎችን ብቻ ሳይሆን ሁላችንንም እርሱን እንድንመስል ይለምነናል (1ኛቆሮ.4፡15-16)::

ነገር ግን የገላትያ ክርስቲያኖች ከእውነተኛው ትምህርት ስለ ራቁ ሐዋርያው፡ "የማታስተውሉ የገላትያ ሰዎች ሆይ፡ በዓይናችሁ ፊት ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ተሰቀለ ሆኖ ተሥሎ ነበር፤ ለእውነት እንዳትታዘዙ አዚም ያደረገባችሁ ማን ነው?" በማለት ይወቅሳቸዋል:: ክርስቶስን ከአመኑ ከተቀበሉ በኋላ፡ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታን ካገኙ በኋላ በቢጽ ሐሳውያን ምክንያት ከሃይማኖተ ክርስቶስ በመራቃቸው ቅዱስ ጳውሎስ ያዝናል:: እንደገናም ወደ ቀደመው እምነታቸው እስኪመለሱ ድረስ፡ እንደገና ክርስቶስ በልቡናቸው እስኪሣል (እስኪኖር) ድረስ ይቸገርላቸዋል:: ስለዚህ ነው ሐዋርያው ሌላውን ችግሩን ሁሉ ትቶ "ዕለት ዕለት የሚከብደኝ የአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ አሳብ ነው" ያለው (2ኛቆሮ.11፡28)::

"ልጆቼ ሆይ፡ ክርስቶስ በእናንተ እስኪሣል ድረስ ዳግመኛ ስለ እናንተ ምጥ ይዞኛል" ያለውን የሐዋርያውን ቃል ግብፃዊው ጳጳስ አባ ሜታውስ በሐዋርያው ስም ተገብተው ሲያስረዱ፡- "ይህም ማለት የጌታን ሕይወት ታሪክ፥ ልደቱን፡ ስቅለቱን፡ ትንሣኤውንና ዕርገቱን ሁልጊዜ ለእናንተ ለማሳሰብ የጌታን አርአያና አምሳል በፊታችሁ በማኖር የሕይወትን ቃልና ድኅነትን በማስተማር ለእናንተ መሥዋዕት አድርጌአለሁ ማለት ነው:: ክርስቶስ በእናንተ ውስጥ እንዲቀረጽ (እንዲሣል) እና እምነታችሁም በክርስቶስ የበለጠ ጠንካራ እንዲሆን የእርሱን (የጌታ) ቃልና ትምህርት እናስታውሳችኋለን" ብለዋል:: "ቤተ ክርስቲያንም ይህንን ከልጆቿ ጋር ተግባራዊ ታደርጋለች:: ይህም በሰባቱ የጸሎት ጊዜያት (Agbia በተባለው የጸሎት መጽሐፍ) ተንጸባርቋል፡ በዚህም አማኙ ክርስቶስን እያሰበና እያሰላሰለ በየቀኑ ይጸልያል:: ስለዚህም ክርስቶስ (በእነርሱ) ይሣልባቸዋል፡ የእርሱም አርአያው በልቡናቸው፡ በድርጊቶች፡ በየቀኑ ንግግሮች ወዘተ. ግልጽ ይሆንላቸዋል:: በሁሉም ቀን፡ በእያንዳንዱም ቀን የክርስቶስ ትምህርቶች በአእምሯቸው ሕያው ናቸው /ሕያው ሆነው ይኖራሉ/" በማለት ከላይ የተጠቀሰውን የሐዋርያውን ቃል መሠረት በማድረግ በተግባር የሚተረጎምበትን ሁኔታ አሳይተዋል::[99]

እንግዲህ ሐዋርያው ለእኛ ያለውን በጎ አሳብ ተመልክተን እርሱን አብነት አድርገን ከክርስቶስ ጋር በእምነትና በፍቅር ያለን አንድነት ሥር የሰደደና ፍጹም እንዲሆን በጸጋ መንፈስ ቅዱስም የጸና እንዲሆን በየዕለቱ ከጸሎት ጋር ጥረትና ትግል ማድረግ ይኖርብናል::

> "እንግዲህ ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ፡ ሥር ሰዳችሁ በእርሱ ታነፁ፡ እንደ ተማራችሁም በሃይማኖት ጽኑ፡ ምስጋናም ይብዛላችሁ:: እንደ ክርስቶስ ትምህርት ሳይሆን፡ እንደ ሰው ወግና እንደ ዓለማዊ እንደ መጀመሪያ ትምህርት ባለ በፍልስፍና በከንቱም መታለል ማንም እንዳይማርካችሁ ተጠበቁ" (ቆላ.2፡6-8)::

ወልደ እግዚአብሔር ክርስቶስ ከሰማያት ወርዶ በእመቤታችን በኩል ከአዳም ልጆች ጋር የሥጋ ዝምድናን መሥርቶ ከእኛ ጋር አንድ ሆኖ ኃጢአታችንና ሞታችንን ለማስወገድ ሲል ሕይወቱን ለሞት አሳልፎ የሰጠበት ምክንያት እኛ

---

99 "... Thus, Christ is formed and His image vivid in their minds, incidents, daily sayings, etc. The teachings of Christ are alive in their memory all day, every day." H.G. Bishop Mettaous, How To Benefit From The Holy Liturgy, Part One (The Bishopric of Youth Library, Dar El Geal Press, January 2000), pp. 71-72.

www.ethiopianorthodox.org

ደግሞ በበኩላችን በመንፈስ ከእርሱ ጋር አንድ ሆነን እርሱን መስለን ከእርሱ ጋር እንድንኖር ነው፡፡[99-1] ከሞት ነፃ ሊያወጣን "በሥጋና በደም እንዲሁ ተካ ፈለ፡፡ የአብርሃምን ዘር ይዞአል" ተብሏል (ዕብ.2፥16)፡፡ ስለዚህ "በሕይወትም ያሉት ስለ እነርሱ ለሞተውና ለተነሣው እንጂ ወደፊት ለራሳቸው እንዳይኖሩ ስለ ሁሉ ሞተ" የተባለውን ቃል በመፈጸም ቀሪው ሕይወታችንን ለእርሱ በመስጠት ከእርሱ ጋር ያለንን አንድነታችንን በተግባር እናጽናው (2ኛቆሮ. 5፥15)፡፡

እንግዲህ ክርስቲያናዊ ሕይወታችን አድጐ መልካም ፍሬን የሚያፈራው ከክርስቶስ ጋር ያለን አንድነት ሲጠናከር ነው፡፡ አንድነትን ለማጠናከርና ፍጹም አንድነትን ለማግኘት በቅድሚያ በሐዲስ ተፈጥሮ በክርስቶስ አርአ ያና አምሳል እንደገና መፈጠር ያስፈልጋል (ሮሜ 8፥29፤ ኤፌ.2፥10)፡፡ ይህም ሊሆን የሚችለው በራስ ወዳድነት፥ በትዕቢት ወይም በልዩ ልዩ ምክንያት የተቆለፈው የልባችን በር በክርስቶስ ፍቅር ተከፍቶ የእግዚአብሔር ቅዱስ መን ፈስ በልቡናችን ሲያድር ነው፤ ያን ጊዜ እንደገና በመወለድ በእግዚአብሔር ልጅ በክርስቶስ አርአያና አምሳል እንፈጠራለን፡፡ "እነሆ በደጅ ቆሜ አንኳኳ ለሁ፤ ማንም ድምፄን ቢሰማ ደጁንም ቢከፍትልኝ ወደ እርሱ እገባለሁ" የሚለው ቃል ሲፈጸም ክርስቶስ በልባችን ገብቶ በፍቅሩ ይገዛናል (ራእይ 3፥20)፡፡ ከዚያ ወዲህ ሁለንተናችን፥ መላ ሕይወታችን ሁሉ በልባችን ላደረው ለእርሱ ብቻ እንጂ ለራሳችንም ሆነ ለሌላ ሰው ወይም ለሌላ ነገር አይገዛም፡፡ ከእን ግዲህ ወዲህ በውስጣችን ያለው የክርስቶስ መንፈስ ጽድቅን ያሠራናል፤ የመን ፈስንም ፍሬ እንድናፈራ ያበቃናል (ገላ.5፥22)፡፡ ከእንግዲህ ወዲህ በሀልዮ በነቢብ በገቢር ያለውን ሁሉ በክርስቶስ ስም እንድናደርገው እርሱ ራሱ የመን ፈስ ትጋትና ችሎታን ይሰጠናል፡፡

ለኢየሱስ ስም ጉልበት ሁሉ ይንበረከካል

በክርስቶስ ስም የምናደርገውን ሁሉ በምናደርግበት ጊዜ ጌትነቱንና አም ላክነቱን በማሰብ በፍርሃትና በአክብሮት እንጂ እንዲያው በዘልማድ ከቸልተኘ ነታችን የተነሣ ስሙን እንደ ተራ ነገር እንዳንቆጥረው እንጠንቀቅ፡፡ ክርስቶስን በሁለት መንገድ እንመለከተዋለን፤ ሁለቱንም በአንድነት መያዝ እንጂ የፈለጉትን መያዝ ሌላውን መተው ታላቅ ስሕተት ነው፡፡ ክርስቶስ አምላክ ሳለ ሰው ሆኖ በትሕትና "የባሪያውን መልክ ይዞ" ስለ እኛ መሞቱ ያውም የመስቀ ልን ሞት ተቀብሎ እኛን ስላዳነን በታላቅ ፍቅርና አክብሮት እንመለከተዋለን፡፡ "በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ዝቅ" በማድረጉ "በምስሉም እንደ ሰው ተገኝቶ ራሱን" በማዋረዱ "ምክንያት ደግሞ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረ ገው፥ ከስምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ሰጠው፤ ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበርከኩ ዘንድ መላስም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደሆነ ይመሰክር ዘንድ ነው" (ፊልጵ.2፥6-11)፡፡

ስለዚህ የጌታችንን የኢየሱስን ስም በምናነሣበት ጊዜ ከስሞች ሁሉ በላይ የሆነ የተቀደሰ ስም መሆኑን ተገንዝበን መጀመሪያ በፍቅርና በአክብሮት ሁለተኛ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ ይሁን፡፡ ዛሬ በስሙ የምናደርገውን ነገር ሁሉ በአግባቡ ማድረግ አለማድረጋችንን እየመረመርን እናድርግ፤ ክፉ ወይም

[99-1] "ዘእምቅድመ ዓለም ህልው ተሰብአ እምኔኪ ብሉየ መዋዕል ወልአ እምክርሥኪ፡፡ ቅድመ ዓለም የነበረ እርሱ ሰው ሁኑዋልና ካንቺ ተወለደ፡፡ ሥጋን ነሥአ፡፡ የኛን ሥጋ ነሥቶ፥ ወመንፈሶ ቅዱሰ ወሀበ ነ፡፡ የእርሱን ሕይወት /ቅዱስ መንፈሱን/ ሰጥቶ፥ ወረሰየነ ዕሩያነ ምስሌሁ በብዙኃ ኂሩቱ፡፡ ከርሱ ጋር አስተካከለን አለ፥ በቸርነቱ ብዛት እንድንመስለው [illegible] ረ ክብረ እንዲል /በመከራ ከመሰልነው በክብር እንመስለ[illegible]

በጎ አድርገን እንደሆነ የሚፈርድብን እርሱ ራሱ ክርስቶስ ፈራጅ ዳኛ መሆ ኑን አንርሳ፡፡ ቅዱስ ጳውሎስ ስለዚሁ ጉዳይ ሲገልጽ፦ "መልካም ቢሆን ወይም ክፉ እንዳደረገ፥ እያንዳንዱ በሥጋው የተሠራውን በብድራት ይቀበል ዘንድ ሁላችን በክርስቶስ በፍርድ ወንበር ፊት ልንገለጥ ይገባናልና" ብሏል፡፡ ቀጥሎም "እንግዲህ የጌታን ፍርሃት አውቀን ሰዎችን እናስረዳለን" በማለቱ ደግሞ ጌታን እንደ ጌትነቱና እንደ አምላክነቱ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ ተቀብለን በስሙ ወይም ስለ ስሙ ብለን ክፉውን እየተከላከልን መልካሙን እንድናደርግ ያስተምረናል (2ኛቆሮ.5፥10-11)፡፡

"ከፈተናው ጋር መውጫውን ደግሞ" አዘጋጅቶላቸዋል "የሚፈተኑትን ሊረዳቸው" የአብ ሊቀ ካህናት አለላቸው

ብዙውን ጊዜ ከክፉው ጋር በምናደርገው መከላከልና ትግል በፈተናችን መከራን በመቀበል ስንሸነፍና ስንወድቅ ተስፋ ቆርጠን እንዳንቀር እግዚአብሔር መውጫ መንገዱን አዘጋጅቶልናል፡፡ ስለዚህም የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ እያለ ያጽናናናል፦ "ለሰው ሁሉ ከሚሆነው በቀር ምንም ፈተና አልደረሰባችሁም፤ ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈተኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው፥ ትታገሡም ዘንድ እንድትችሉ ከፈተ ናው ጋር መውጫውን ደግሞ ያደርግላችኋል" (1ኛቆሮ.10፥13)፡፡ "የሕዝብን ኃጢአት ለማስተሥረይ፥ ለእግዚአብሔር በሆነው ነገር ሁሉ የሚምርና የታመነ ሊቀ ካህናት" ክርስቶስ አለን፡፡ "እርሱ ራሱ ተፈትኖ መከራን ስለ ተቀበለ የሚፈተ ኑትን ሊረዳቸው ይችላልና" (ዕብ.2፥17-18)፡፡

"እንግዲህ በሰማያት ያለፈ ትልቅ ሊቀ ካህናት የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ስላለን፥ ጸንተን ሃይማኖታችንን እንጠብቅ፡፡ ከኃጢአት በቀር በነገር ሁሉ እንደ እኛ የተፈ ተነ ነው እንጂ፥ በድካማችን ሊራራልን የማይችል ሊቀ ካህናት የለንም፡፡ እንግዲህ ምሕረትን እንድንቀበል በሚያስፈልገንም ጊዜ የሚረዳንን ጸጋ እንድናገኝ ወደ ጸጋው ዙፋን በእምነት እንቅረብ" (ዕብ.4፥14-16)፡፡

ከላይ እንደ ተጠቀሰው የአብ ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ስላለን በፈተናችን ወድቀን እንዳንቀር ያለፈውን ኃጢአታችንን ይቅር በማለት ለወደ ፊቱ ደግሞ በሃይማኖታችንና በመንፈሳዊ ተጋድሏችን እንድንጸና በማድረግ ይረዳናል፡፡ በሂደት ላይ ያለው መንፈሳዊ ተጋድሏአችን አድጎ ከፍጹምነት ደረ ጃ እስኪደርስ በአጋጣሚና በልዩ ልዩ ፈተና መውደቅና መነሣት የበዛበት መሆ ኑን መድኃኒታችን ያውቅልናል፡፡ ስለሆነም ዐቢይ ሊቀ ካህናት ክርስቶስ በደሙ በመሠረታት ቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ የንስሐንና የመዳንን ጸጋ በቅርብ እን ድናገኝ የሚረዱንን የቃሉንና የምሥጢራቱን አገልጋዮቹን ካህናትን ሾሞልናል፡፡ ስለዚህ በልጁ ስላደረገልን መልካም ነገር ሁሉ እግዚአብሔር አብን ማመስገንን ከሁሉ በፊት እናስቀድም፤ በልጁ ያለ ክብር ጽንዕ ለእርሱ ይገባልና፡፡ ስላዳነንና በፈተናችንም ስለረዳን ብቻ ሳይሆን "ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ" ተብሏልና እናመስግነው (ኤፌ.5፥20)፡፡ ምስጋና ለአንድ አምላክ ለአብ ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስ ይሁን ዛሬም ዘወትርም ለዘላለሙ አሜን፡፡

እንግዲህ እግዚአብሔር አባታችንን በእርሱ ዘወትር እያመሰገንን ማድረግ የሚገባንን ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ስም ማድረግ የመንፈሳዊ ተጋድሏችን አካል ነው፤ ከአካልም አካል ራስ ነው ማለት ይቻላል፡፡ ምክንያቱም ተጋድሎአችን [illegible] ስለማይቻል ነው፡፡ ቢቻልም እንኳ ያለ ክርስቶስና [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ስለዚህ ከጸሎት ጀምረን በየዕለቱ የምናደርገው መንፈሳዊ ተጋድሎ ሁሉ ከምስጋና ጋር በክርስቶስ ስም መፈጸም ይገባዋል፡፡

የተጋድሏችን ስልት በቅድሚያ ልቡናን በስሙ ለመቆጣጠር ነው

ከሁሉ አስቀድሞ ልናተኩርበትና አጽንኦት ልንሰጠው የሚያስፈልገው ተጋድሎ በልቡናችንና በኅሊናችን የሚመላለሰውን አሳብና ስሜታችንን በክርስቶስ ስም አዘውትሮ መቆጣጠርን መለማመድና ራሳችንንም ለእርሱ ማስገዛት መቻል ነው፡፡ ይህንን በሚገባ ከፈጸምን ሌሎቹ ፈተናዎቻችን ይቃለሉልናል፡፡ ምክንያቱም ፈተናችን ከውስጥ ከልቡናችን፣ ከኅሊናችን፣ ከስሜታችን ስለሚጀምር ነው፡፡ ስለዚህ ነው ጌታችን ክፉው ነገር ከውስጥ ከሰው ልብ ወጥቶ ወደ ውጭ በመሄድ ሰውን እንደሚጎዳው ያስተማረው፡፡

"ከውስጥ ከሰው ልብ የሚወጣ ክፉ አሳብ፡ ዝሙት፡ መስረቅ፡ መግደል፡ ምንዝርነት፡ መጎምጀት፡ ክፋት፡ ተንኰል፡ መዳራት፡ ምቀኝነት፡ ስድብ፡ ትዕቢት፡ ስንፍና ናቸውና ይህ ክፉው ሁሉ ከውስጥ ይወጣል ሰውንም ያረክሰዋል" (ማር.7፥21-23)፡፡

ስለዚህ የተጋድሏችንን ኢላማ በልቡናችን ላይ በማተኮር በልቡናችን ውስጥ የሚመላለሰውን ክፉውን ሁሉ በክርስቶስ ስም ከተዋጋንና ድል መንሣቱን ም ከሰጠን ክርስቲያናዊ ሕይወታችን ታላቅ እድገት ያሳያል፡፡ እንግዲህ በአለን ኃይል ሁሉ ለመንፈሳዊው ውጊያ ቁልፍ ቦታ የሆነውን ልባችንን በክርስቶስ ስም በቁጥጥራችን ሥር ማዋል ነው፡፡ ይህም የሚቻለው በእኛ ኃይል ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊ ኃይል እንዲጨምርልን በጸሎታችን እየተጋን የእግዚአብሔርን ጸጋና ኃይል መለመን ያስፈልጋል፤ ያን ጊዜ ልቡናችንን በቅዱስ መንፈስ ጸጋና ኃይል ይሞላል፡፡ ከዚያም በኋላ በመንፈስ ኃይል እየተረዳን በክርስቶስ ስም ክፉውን ሐሳብና ስሜት ስንዋጋ ድል የማድረጉ ነገር እሩቅ አይሆንብንም፡፡ ልባችን እንደ ባዶ ቦታ ስለሆነ ወይ በደግ ነገር ወይ በክፉው ይሞላል እንጂ ባዶውን ለጥቂት ጊዜም ቢሆን አይቆይም፡፡ ክፉው መንፈስ ከልባችን እንደወጣ ወዲያውኑ በደጉ ነገር ካልተተካ ክፉው መንፈስ ተጠናክሮና ተባዝቶ እንደገና ይገባል (ማቴ.12፥43-45)፡፡ ስለዚህ ክፉው መንፈስ በልባችን ከገባ ኃጢአት ስለሚነግሥብን ወዲያውኑ በጾም በጸሎት ተጠምደን እግዚአብሔርን ከለመነው ክፉውን መንፈስ በማስወገድ ቅዱስ መንፈስ በልባችን ያድራል (ሉቃ.11፥13)፡፡

በውስጣችን ላደረው ለጌታ መንፈስ (ለእግዚአብሔር መንፈስ) ለጌታ ቃል መታዘዝን ተግባራዊ ለማድረግ ከተጋን፡ ለእርሱም ብቻ መታዘዝን ካዘወተርን፡ ለክፉውም እምቢ ማለትን ካወቅን የመንፈሳዊ ተጋድሎአችን ጥንካሬ እየደገ ይሄዳል፡፡ ከዚያ በኋላ በጾም በጸሎት እየታገዝን ከውጭ የሚመጡትን የኃጢአት ፈተናዎች፡ ኃይልን በሚሰጠን በክርስቶስ ስም መቋቋም ይቻላል፡፡ ከውጭ ለሚመጡብን ሥዕላዊና ሥዕላዊ ያልሆኑትን የኃጢአት መረጃዎችን ላለማየትና ላለመስማት ዓይናችንንና ጆሮቻችንን ለመቆጣጠር መንፈሳዊ ኃይል አያንሰንም፤ እንኳን ለራሳችን ባልንጀራችንንም ለመርዳት የምንችልበት ጸጋ ይሰጠናል፡፡ ነገር ግን ለሁሉም ነገር እንደ ክርስቶስ በፈተናችን መከራ መቀበል ስላለብን በሃይማኖታችንና በሥራችን ስንፈተን እርሱን እያሰብን ስለ እርሱ ብለን በትዕግሥት ማሳለፍ ይኖርብናል፡፡ ከጥቂት ጊዜ መከራና ፈተና በኋላ በጌታ መንፈስ፡ በጌታ ጸጋ እንበረታታለን፡፡ ለዚህም የሐዋርያው የጴጥሮስ ቃል ያጽናናናል፡-

"በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዘላለም ክብሩ የጠራችሁ የጸጋ ሁሉ አምላክ ለጥቂት ጊዜ መከራን ከተቀበላችሁ በኋላ ራሱ [illegible] ያጸናችሁማል"(1ጴጥ. 5፥10)፡፡

የልቡናችንን አሳብና ስሜት ለክርስቶስ ካስገዛን አንደበትን ለማረም ቁጣን ለመታገሥ አያዳግትም

እንግዲህ የጸጋ ሁሉ አምላክ በሰጠን የመጽናናት ተስፋ በመተማመን መከራ በመቀበል በትዕግሥት እየታገልን በቅድሚያ አሳባችንና ስሜታችንን መቆጣጠር ከቻልን በቃልና በንግግር የምናደርገው ሁሉ እምብዛም አያውከንም፡፡ ምክንያቱም አሳባችን በክርስቶስ መንፈስ ከተመራልን ንግግራችንም የአሳባችን መግለጫ ስለሆነ ያንኑ ብቻ ስለሚያንጸባርቅ ነው፡፡ ሆኖም ገና ከፍጹምነት ደረጃ ስላልደረስን ኃጢአት በተቀላቀለበት ስሜታችን ተገፋፍተን የማይገባንን በመናገር ወይም ባለማወቅ የስሕተትን ቃል በመናገር ሰውና እግዚአብሔርን እናስቀይማለን፡፡ አንደበታችንን ለመቆጣጠርና ለማረም ምን ያህል አዳጋች እንደሆነ ሐዋርያው ያዕቆብ በሰፊው ያስረዳናል፡፡

"ሁላችን በብዙ ነገር እንሰናከላለንና፡ በቃል የማይሰናከል ማንም ቢኖር እርሱ ሥጋውን ሁሉ ደግሞ ሊገታ የሚችል ፍጹም ሰው ነው" በማለት ሐዋርያው ከገለጸ በኋላ "አንደበትም እሳት ነው፡፡ አንደበት በብልቶቻችን መካከል ዓመፀኛ ዓለም ሆኗል፤ ሥጋን ሁሉ ያሳድፋልና፡ የፍጥረትንም ሩጫ ያቃጥላል፡ በገሃነምም ይቃጠላል" ብሏል፡፡ ቀጥሎም "የፍጥረት ወገን ሁሉ በሰው ይገራል፡ ደግሞም ተገርቷል፤ ነገር ግን አንደበትን ሊገራ ማንም ሰው አይችልም፤ የሚገድል መርዝ የሞላበት ወላዋይ ክፋት ነው፡፡ በእርሱ ጌታንና አብን እንባርካለን /እናመሰግናለን/፤ በእርሱም እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠሩትን ሰዎች እንረግማለን፤ ከአንድ አፍ በረከትና መርገም ይወጣሉ" በማለት አስገንዝቦናል (ያዕ.3፥2-10)፡፡

መቼም ቢሆን ይብዛም ይነስም እንጂ በአንደበቱ ያልበደለ የለም፡፡ ብዙዎቻችን የምንፈተነው በአንደበታችን በተናገርነው ቃል ነው፡፡ ቤተሰብንና ኅብረተሰቡን ከሚያነታርከው አንዱ ይኸው በንግግር የሚፈጸመው ስድብና ሐሜት ክፉ ቃል ሁሉ እንደሆነ እናውቃለን፡፡ ታዲያ የአንደበት ነገር እንዲህ ከሆነ ምን እናድርግ? ሰው ዓመፀኛ አንደበቱን እንዴት ለመግራትና ለማሠልጠን ይችላል? መጀመሪያ በአንደበት የሚነገረው ቃል ሁሉ ከየት እንደሚመጣ ምንጩን መነሻውን ማወቅ አለብን፡፡ ከላይ እንደ ገለጽነው መነሻውና ምንጩ የሰው ልቡናው አእምሮው እንዲሁም ምኞቱና ስሜቱ እንደሆነ የታወቀ ነው፡፡ ሰው ከልቡናው መዝገብ የተረፈውን በአፉ ይናገራልና (ሉቃ.6፥45)፡፡ ከልብ ካዘኑ እንባ አይገድም እንደ ተባለው የክርስቶስ መንግሥትና ጽድቁ በልባችን ሰፍኖ እንደሆነ፣ ክርስቶስ በእውነት በልቡናችን ነግሦ እንደሆነ፣ እንኳን አንደበታችንን ለመቆጣጠር ይቅርና ውድ ሕይወታችንን ለችግርና ለሥቃይ፣ ለእሳትና ለስለት አሳልፈን ለመስጠት የምንችልበት የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ይሰጠናል፡፡ እኛ ለፈተና የምንጋለጥበት ምክንያት፣ የእኛ ችግር ልቡናችንን ያለ ክርስቶስ ባዶ ስላደረግነው ነው፤ ባዶ እንኳ አይደለም፤ በቅድሚያ በራስ ወዳድነት ለራሳችን ብቻ እንዲሆን በማድረጋችን ነው፡፡ ስለዚህ ራሳችንን ክደን ማለት የራሳችንን ዓለማዊ ጥቅምና ደስታ ትተን ለክርስቶስ ራሳችንን ማስገዛትን ካለማመድነው የቀድሞው ክፉ ንግግራችን ቀርቶ በምትኩ ንግግራችን የታረመ ከመሆኑም በላይ ንግግራችን የእግዚአብሔር ቃል እንደሚያዘው ይሆናል፡፡ "ማንም ሰው የሚናገር ቢሆን፡ እንደ እግዚአብሔር ቃል ይናገር" የተባለውን ተግባራዊ እናደርጋለን (1ኛጴጥ.4፥11፤ ቆላ.4፥5-6)፡፡

እንግዲህ ሰውን ለማስደሰት ብለን ክፉን ከመስማትና ክፉ ከመናገር ሰውንም ከማማት እንጠንቀቅ፤ ይህ ዓይነቱ ፈተና ብዙ ጊዜ የሚያጋጥመን ስለሆነ እናስብበት፡፡ በተለይም ክፉ ተናግሮ ከሚያናግር ተሳዳቢ ሰው ጋር መነጋገር አያስፈልግም፡፡ ምላሽ መስጠትም ግድ ከሆነ በታላቅ ትዕግሥትና ጥን[illegible]ታችን "ሲሰድቡት መልሶ አልተሳደበም መከራንም

www.ethiopianorthodox.org

ሲቀበል አልዛተም፤ ነገር ግን በጽድቅ ለሚፈርደው ራሱን አሳልፎ ሰጠ" (1ኛጴጥ.2፥23)። ስለዚህ "ክርስቶስ ደግሞ ፍለጋውን እንድትከተሉ ምሳሌ ትቶላችሁ ስለ እናንተ መከራን ተቀብሎአልና" ተብሎ ስለ ተጻፈ እኛም እንደ እርሱ ሆነን እርሱን መስለን የጽድቅን ሥራ እንድንሠራ እግዚአብሔር ለዚህ ጠርቶናል (1ኛጴጥ.2፥21)።[100] "እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን" ተብሎ እንደ ተጻፈ እንደዚሁ መሆን ይገባናል (ኤፌ..2፥10)።

ቁጣ በንግግርና በስድብ ይገለጻል፤ አንድ አንዴም በኃይል በገቢር ይገለጣልና አጥብቀን ልንቆጣጠረው ይገባናል። አለበለዚያ ካላሰብነው ፈተና ውስጥ ይጥለናል። ለዚህ መድኃኒቱ ትሕትናና ትዕግሥት በማኅበራዊ ኑሮአችን ውስጥ ምን እንደሆኑ ለምን እንደሚጠቅሙ ውጤታቸውስ ምን እንደሚያስገኝ መሠረቱን መመርመርና ማጥናት ያስፈልጋል። በተለይም የክርስቶስ ትኅትናና ትዕግሥት እንዴት እንደነበር ከተረዳንና ከአመንበት በኋላ በየዕለቱ ቀስ በቀስ ራሳችንን ካለማመድነውና ካሠለጠንነው ፈተናው ባጋጠመን ጊዜ በቀላሉ ልን ወጣውና ልናልፈው እንችላለን። ቁጣም ሆነ ትዕቢት፥ ቂም በቀልም ሆነ ቅንዓትና ምቀኝነት፥ ሌሎችም እነዚህን የመሳሰሉት ሁሉ ከሀልዮና ከተምኔት ዓለም ሙተው በነቢብና በገቢር ከመገለጣቸው በፊት ከሥር ከመሠረታቸው መቆጣጠር ያስፈልጋል። ምንጩ የጠራ ከሆነ ወራጁም የጠራ ይሆናል። ምንጩ ከደፈረሰ ወራጁም እንደዚሁ ይሆናል። ስለዚህ በሀልዮ ደረጃ በልቡናችንና በአእምሯችን ያለው አሳባችንና ስሜታችን ሁሉ ንጹሕና ቅዱስ ከሆነ ንግግራችንና ሥራችንም የተባረከ ይሆናል።

እንግዲህ ሰባራ ሰንካላ በሆነ ምክንያት ሳንዘገይና ሳንዘናጋ ወደ ኋላም ሳንቀር ልቡንና ሕይወቱን ለሰጠን ለክርስቶስ አምላካችን ልባችንንና መላ ሕይወታችንን በመስጠት ራሳችንን ለእርሱ በማስገዛትና በእርሱ መንፈስ በመመራት በፍቅሩም በመኖር እግዚአብሔር አብን በእርሱ እያመሰገንን በቃልም ሆነ በሥራ የምናደርገውን ሁሉ ከስሞች ሁሉ በላይ በሆነው በስሙ ሁሉን እናድርግ። እርሱ እንደ ተናገረው ቃልና እርሱ ለማድረግ ያልተቆጠበ ጥረት እናድርግ። እርሱ እንደ ሠራው ሥራ ይሆንልን ዘንድ የምናደርገውን ሁሉ ስለ እርሱ ብለን በእር ሱ ስም እናድርገው። በዚህም ስሙ ይመሰገናል። በስሙም እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። "እኩት እግዚአብሔር በእንተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ" - "በኢየሱስ ክርስቶስ በጌታችን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን" እንላለን (ሮሜ.7፥25)። ከወደቅንበት ከሞትንበት አንሥቶናልና እናመሰግነዋለን። ከእር ሱም ጋር በአዲስ ሕይወት አንድ እንድንሆን አድርጎናልና እናመሰግነዋለን። በእርሱ ስም በእርሱ ጸጋ እንድንኖርና በመንፈሳዊ ተጋድሎም እንድንጸና አብ ቅቶናልና እናመሰግነዋለን። ስለዚህ ክርስቲያኖች ሁላችን እርሱ ወደ አለበት ልቡናችሁን ከፍ እንመልከት፤ ለጸሎትም እንነሣ! "አልዕሉ አልባቢክሙ - ልቡናችሁን ከፍ ከፍ አድርጉ" የክርስቶስ መንፈስ በልቡናችሁ ያደረ ሁሉ! ትንሣኤ ልቡና ያላችሁ ሁሉ! እርሱ ወደአለበት ልቡናችሁ ከፍ ከፍ ይበል።

"በሰማይ የሀሉ ልብክሙ - ልቡናችሁ በሰማይ ይኑር። አዎን

[100] ስለ ክርስቶስ ብለን፡ የእርሱን ምሳሌ ተከትለን፥ ራሳችንን በትሕትና ዝቅ አድርገን ሌሎችንም በፍቅርና በትዕግሥት ማገልገል ይገባናል። በአርአያ ገብር ማለት በባሪያው መልክ ራሱን ገልጦ ሰዎችን በቃላት ትሕትናና ትዕግሥት ያገለገለውን ክርስቶስን መምሰል እንዳለብን አውቀን ይኸንኑ ሁልጊዜ በተግባር ለመግለጽ እንሞክር። ክርስቶስ በጸሎተ ኀሙስ የሐዋርያትን እግር በማጠብ የሰጠውን የትሕትና ትምህርት አንርሳ (ዮሐ.13፥4-17)። "የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም" (ማቴ.20፥28)። ስለዚህ ነው የክርስቶስን አርአያ የተከተለው ቅዱስ ጳውሎስ "ስለ ኢየሱስ ራሳችንን ለእናንተ ባሪያዎች እናደርጋለን" ያለው (2ኛቆሮ.4፥5)። እንግዲህ የክርስቲያኖች የሥነ ምግባር መመሪያ በክርስቶስ ትምህርትና አርአያ ላይ የተመሠረተ መሆኑን አውቀን ለሌሎችም እያሳወቅን መመሪያውን ብንከተል [illegible] በእግዚአብሔርም ዘንድ ከበሬታንና ተወዳጅነትን [illegible]

ልቡናችን በሰማይ ይኑር። ስለ ስምህ አጽናን፤ ጌታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ የተዘጋጀንም አድርገን" (ቅዳሴ እግዚእ)።

"እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር ከተነሣችሁ፥ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦ ባለበት በላይ ያለውን እሹ፤ በላይ ያለውን አስቡ እንጂ በምድር ያለውን አይደለም። ሞታችኋልና፥ ሕይ ወታችሁም በእግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋር ተሰውሯልና፤ ሕይወታችሁ የሆነ ክርስቶስ በሚገለጥበት ጊዜ በዚያን ጊዜ እናንተ ደግሞ ከእርሱ ጋር በክብር ትገለጣላችሁ" (ቆላ.3፥1-4)።

"ሳትሰናከሉም እንዲጠብቃችሁ፥ በክብሩም ፊት በደስታ ነውር የሌላችሁ አድርጐ እንዲያቆማችሁ ለሚችለው ብቻውን ለሆነ አምላክና መድኃኒታችን ከዘመን ሁሉ በፊት አሁንም እስከ ዘላለምም ድረስ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ክብርና ግርማ ኃይልም ሥልጣንም ይሁን፤ አሜን" (ይሁዳ 24-25)።

ማ ጠ ቃ ለ ያ

"እንግዲህ በጎ ለማድረግ አውቆ ለማይሠራው ኃጢአት ነው" ተብሏልና ከዚህ መጽሐፍ ከክፍል አንድ እስከ ክፍል ሦስት መጨረሻ ድረስ የተማርነውን ና ያወቅነውን፡ ያመነውንና የተማመነውን በጎ ነገር ሁሉ፥ ይልቁንም በእግዚአ ብሔር ቃል ላይ የተመሠረተውን የሃይማኖትና የፍቅር ሕግና ትእዛዝ ሁሉ በተግባር ማዋል ይገባናል (ያዕ.4፥17)። በተለይም በክፍል ሦስት ውስጥ በምዕ ራፍ ሦስት የተዘጋጀው የመንፈሳዊ ተጋድሎ መርሐ ግብር ለሃይማኖታችንና ለክርስቲያናዊ ሕይወታችን እድገትና መጠናከር በእጅጉ ያስፈልገናል። ስለሆ ነም እስካሁን ድረስ የተመለከትነው የተጋድሎ መርሐ ግብር ለእያንዳንዳችን ክርስቲያናዊ ሕይወት የተግባር መመሪያ እንዲሆነን አድርገን በማጠቃለያው መመሪያዎች መሠረትነት በአጭሩ በማዘጋጀት በልዩ ፃስታወሻ ይዘን ዘወትር እንገልገልበት።

በጌታችንና በአምላካችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም የምናካ ሂደው ይህ መርሐ ግብር፥ የክርስቲያናዊ ሕይወታችን የተግባር መመሪያ እን ደሆነ ተገንዝበን እንዳንረሳው በሚመች አኳኋን በጽሑፍ ለዚሁ ያዘጋጀነውን ማስታወሻ በቅርብ ቦታ በማድረግ በየጊዜው እየተመለከትነው ወይም ፍሬ ነገሩን በቃል ይዘን በጠዋት ጸሎት እያስታወስነው ዕለት በዕለት በተግባር ለመተርጐም ያልተቆጠበ ጥረት ማድረግ ይገባናል። በተለይም ክርስቲያናዊ ሕይወታችንን በግል የሚፈታተነውን የኃጢአት ዓይነት በውል ለይተን በማወቅ[101] ለዚሁ በአዘጋጀነው ማስታወሻ ውስጥ እንዲካተት በማድረግ መንፈሳዊ ተጋድሎአችንን በተጠናከረ ሁኔታ ለማካሄድ ከጸሎት ጋር እንትጋ። ለዚህም እግዚአብሔር ይርዳን፤ አሜን።

"አውቄዋለሁ የሚል ትእዛዛቱንም የማይጠብቅ ውሸተኛ ነው እውነትም በእርሱ ውስጥ የለም። ቃሉን ግን የሚጠብቅ በእርሱ የእግዚአብሔር ፍቅር በእውነት ተፈጽሞአል። በእርሱ እንዳለን በዚህ እናውቃለን፤ በእርሱ እኖራለሁ የሚል እርሱ እንደተመላለሰ ራሱ ደግሞ ሊመላለስ ይገባዋል" (1ዮሐ.2፥4-6)።

[101] የሁላችንም ፈተና አንድ ዓይነት አይደለም፤ በአንዳንዶች ላይ የሚታየው ፈተና በሌሎች ላይ ጐልቶ አይታይም። የፈተናው ክብደት እንደ ግለሰቦቹ ሁናቴ ይለያያል። ለአንዱ የከበደው ለሌላው ይቀለዋል። ስለዚህ ነው ቅዱስ ጳውሎስ ለተሰሎንቄ ክርስቲያኖች ሲጽፍ፦ "በጌታ ኢየሱስ የትኛውን ትእዛዝ እንደ ሰጠናችሁ ታውቃላችሁና። ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም መቀደሳችሁ ነውና፤ ከዝሙት እንድትርቁ" ብሎ ከአዘዛቸው በኋላ ደግሞ "እናንተ ራሳችሁ እርስ በርሳችሁ ልትዋደዱ በእግዚአብሔር ተምራችኋልና ስለ ወንድማማች መዋደድ ማንም ይጽፍላችሁ ዘንድ አያስፈልጋችሁም" ብሏቸዋል (1ኛተሰ.4፥2-9)። እንግዲህ እንደ ተሰሎንቄ ክርስቲያኖች ዛሬም እኛን የሚመለከተው የትኛው ትእዛዝ እንደሆነ አውቀን መፈጸም ይገባናል። እንደ ተሰሎንቄ ሰዎች ፈተናችን ዝሙት እን ደሆነ ወይም ሌላ እንደሆነ ለማወቅ የደካማ ጐናችንን ሁኔታ አጥንተን፤ የኃጢአታችንን ዓይነትና ብዛት [illegible] መርምረን ከከፋው ወደ መልካሙ እስክንመለስ ድረስና ከፈተናችን [illegible] እየታገዝን ልዩ መንፈሳዊ ተጋድሎ ማካሄድ ይኖርብናል።

www.ethiopianorthodox.org

የእግዚአብሔር ፍቅር ተፈጻሚነት የሚያገኘው፥ በክርስቶስ ስም መኖራችን የሚታወቀው በቃሉ እየተመራን ክርስቶስን አብነት (አርአያ) በማድረግ በእምነት፥ በተስፋ፥ በፍቅር ሥራና በመንፈሳዊ ተጋድሎ መከራን በመቀበል እስከ ሞት በመጽናት ነው (ራእይ 2፥10)። ይህንንም በምናደርግበት ጊዜ ሁሉ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ፍቅሩንና የማዳን ሥራውን ሳንዘነጋ እስከ መጨረሻው በማስታወስና እርሱም ዛሬ በሕገ ወንጌሉ በኪዳነ ቃሉ ያዘዘውን በልቡናችን በመያዝ መሆን አለበት።

"እኔም ዛሬ አንተን የማዝዘውን ይህን ቃል በልብህ ያዝ። ለልጆችህም አስተምረው፥ በቤትም ስትቀመጥ፥ በመንገድም ስትሄድ፥ ስትተኛም፥ ስትነሣም ተጫወተው። በእጅህም ምልክት አድርገህ እሰረው፤ በዓይኖችህም መካከል እንደክታብ ይሁንልህ። በቤትህ መቃኖች በደጃፍህም በሮች ላይ ጻፈው" (ዘዳ.6፥6-9)።

እንግዲህ እውነተኛውን የተስፋ ሀገር እስክንወርስ ድረስ በእንግድነት በምንኖርበት በዚህ በጨለማ ዓለም ውስጥ እስካለን ድረስ መንገዱ ጠፍቶብን የትም እንዳንቀር የዓለም ብርሃን ክርስቶስን እንከተል። እርሱ የሞትን ባሕር አሻግሮ የተስፋውን ሀገር ያወርሰናል። እስከዚያው ድረስ የፍቅሩን ትእዛዛትና የወንጌሉን ሕግ እየጠበቅን፥ የትንቢቱን ቃል ተስፋ እያደረግን እንኑር። ሕጉና ትእዛዙ ለእግራችን መብራት፥ ለመንገዳችንም ብርሃን ነውና (መዝ. 118፥105)። ስለዚህ፦

"ምድርም እስኪጠባ ድረስ የንጋትም ኮከብ በልባችሁ እስኪወጣ ድረስ፥ ሰው በጨለማ ስፍራ የሚበራን መብራት እንደሚጠነቀቅ ይህን ቃል እየጠነቀቃችሁ /ብትጠብቁ/ መልካም ታደርጋላችሁ" (2ኛጴጥ.1፥19)።

ቃሉን ሰምተን ለመፈጸም የበቃን እንዲያደርገን ሁሉን የሚችልና የሚያስችል እግዚአብሔርን እንለምነዋለን። ስለሰጠን ስለ ቃሉና ስላደረገልን መልካም ነገር ሁሉ እናመሰግነዋለን።

እንግዲህ መኖራችን፥ በዚህ ዓለም መመላለሳችን፥ መውጣት መውረዳችን በዘልማድ አይሁን፤ በሁለት ልብ ሆነን በቸልተኝነትና በስንፍና አይሁን። የዘመናዊ ኑሮ ሁኔታ ከሚያመጣብን ድቀት እንደዚሁም ሐሳባችንና መንፈሳችንን ከሚጫጫኑት ክፉ ነገሮች ሁሉ ራሳችንን እንጠብቅ። "አንተ የምትተኛ ንቃ ከሙታንም ተነሣ ክርስቶስም ያበራልሃል ይላል። እንግዲህ እንደ ጥበበኞች እንጂ ጥበብ እንደ ሌላቸው ሳይሆን እንዴት እንድትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ፤ ቀኖቹ ክፉዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ። ስለዚህ የጌታን ፈቃድ ምን እንደሆነ አስተውሉ እንጂ ሞኞች አትሁኑ" (ኤፌ.5፥14-17)። ስለ እኛ ሞቶ የተነሣ ጌታን አምነንና ተማምነን፥ ፈቃዱን አውቀን ቃሉን ሰምተን ለመፈጸም እንትጋ። በአንድ ልብ ሆነን በቁርጠኝነት መፍቀሬ ሰብእ ክርስቶስን በፍቅር መንፈስ እናገልግለው። በክርስቶስ ያሉ ሁሉ፥ በትንሣኤ ልቡና የተነሡ ሁሉ በመንፈስ እንጂ በሥጋ አያገለግሉትም።

"ስለዚህ እኛ ከአሁን ጀምሮ ማንንም በሥጋ እንደሚሆን አናውቅም፤ ክርስቶስንም በሥጋ እንደሆነ ያወቅነው ብንሆን እንኳ፥ አሁን ግን ከእንግዲህ ወዲህ እንደዚህ አናውቀውም" (2ኛቆሮ.5፥16)። ዛሬ ክርስቶስን የምናውቀው

በሰማያዊው ቦታ በቀደመው ክብሩና ጌትነቱ በግርማ መለኮቱ ነው። ዛሬም በጌትነቱ ሆኖ የሚወዳትን ቤተ ክርስቲያኑን ያነጋግራታል፥ ይቆጣጠራታል። ለሚወደው ደቀ መዝሙር በጌትነቱ ተገልጾ እንዳየውና እንደሰማው እኛም ዛሬ ክርስቶስን በዚሁ ሁኔታ በዓይነ ልቡናችን እያየነው በዕዝነ ልቡናችን እየሰማነው ያዘዘንን ሁሉ መፈጸም ከሁላችንም የሚጠበቅ ተግባር ነው። ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ በራእዩ እንዳየው ዛሬም በቤተ ክርስቲያኑ መካከል እየተመላለሰ ያነጋግረናል። ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የተላለፉት መልእክታት ሁሉ ዛሬ በዓለም ውስጥ የሚገኙትን አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ይመለከታሉ። እንግዲህ ለየትኛው ቤተ ክርስቲያን የተላከው መልእክት ይመለከተን ይሆን? እያልን ራሳችንን መርምረን በንስሓ መመለስ ይገባናል፤ ባንመለስ ግን ወዮልን (ራእይ 2-3)።

ዛሬ ክርስቶስን የምናውቀው በአምሳለ በግዕ በእግዚአብሔር ዙፋን መካከል ነው። የዕለተ ዓርቡን የማዳን ሥራውን እስከ ዕለተ ምጽአት ድረስ እንደሚሠራ ለማስረዳት እነሆ ዛሬ "በዙፋኑና በአራቱ እንስሶች መካከልም በሊቃናቱም መካከል እንደ ታረደ በግ ቆሞ" ይታያል (ራእይ 5፥6)። ዛሬ ክርስቶስን የምናውቀው የሰማይ ሠራዊት ሁሉ ሲያመሰግኑት ነው። "አራቱ እንስሶችና ሃያ አራቱ ሊቃናት በበጉ ፊት ወደቁ፥ እያንዳንዳቸውም በገናንና የቅዱሳን ጸሎት የሆነ ዕጣን የሞላበትን የወርቅ ዕቃ" ይዘው ያመሰግኑታል።

"መጽሐፉን ትወስድ ዘንድ ማኅተሞቹንም ትፈታ ዘንድ ይገባሃል፥ ታርደሃልና በደምህም ለእግዚአብሔር ከነገድ ሁሉ ከቋንቋም ሁሉ ከወገንም ሁሉ ከሕዝብም ሁሉ ሰዎችን ዋጅተህ ለአምላካችን መንግሥትና ካህናት ይሆኑ ዘንድ አደረግሃቸው፥ በምድርም ላይ ይነግሣሉ እያሉ አዲሱን ቅኔ ይዘምራሉ።" ከነዚህም ጋር "ቁጥራቸው አእላፋት ጊዜ አእላፋት" የሚሆኑ መላእክት በዙፋኑ ዙሪያ ከበው "በታላቅ ድምፅ፦ የታረደው በግ ኃይልና ባለ ጠግነት ጥበብም ብርታትም ክብርም ምስጋናም በረከትም ሊቀበል ይገባዋል አሉ።" በአጠቃላይ "ፍጥረት ሁሉ በእነርሱም ውስጥ ያለ ሁሉ፦ በረከትና ክብር ምስጋናም ኃይልም ከዘላለም እስከ ዘላለም በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው፥ ለበጉም ይሁን" አሉ። "አራቱም እንስሶች፦ አሜን አሉ፥ ሊቃናቱም ወድቀው ሰገዱ" (ራእይ 5፥6-14)።

ዛሬ ክርስቶስን የምናውቀው በእንደዚህ ያለ ታላቅ ክብርና ምስጋና እንደሆነ አምነን እኛም ለሰዎች ልጆች ያደረገልንን መልካም ሥራ እያሰብን እርሱን ከባሕርይ አባቱና ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ማመስገን ይገባናል። ዛሬ እርሱን እንዲህ እንዳወቅነው ወደፊት ደግሞ በሕያዋንና በሙታን ላይ ሊፈርድ በግርማ መለኮቱ ከመላእክቱ ጋር ይመጣል።

"እነሆ በቶሎ እመጣለሁ፥ ለእያንዳንዱም እንደ ሥራው መጠን እከፍል ዘንድ ዋጋዬ ከእኔ ጋር አለ። አልፋና ዖሜጋ፥ ፊተኛውና ኋለኛው፥ መጀመሪያውና መጨረሻው እኔ ነኝ" (ራእይ 22፥12-13)

እንግዲህ የምሕረትና የተስፋችን አምላክ በቸርነቱ ወደ ሕይወት ዛፍ ለመድረስ እንድንችል ከቅድስቲቱ ከተማም ለመግባት ዕድሉን እንዲሰጠን እየለመንን፦ ጌታ ሆይ! ና እንላለን። "መንፈሱና ሙሽራይቱም /ቤተ ክርስቲያኑም/፦ ና ይላሉ። የሚሰማም፦ ና ይበል . . . አሜን፥ ጌታ ኢየሱስ ና (ራእይ 22፥17 እና 20)።

www.ethiopianorthodox.org

በዚሁ ጽሑፋችንን እናጠቃልላለን፡፡ በመጨረሻም ስሙን ያልገለጸው የመዝገበ ሃይማኖት ደራሲ በመጽሐፉ ፍጻሜ የጻፈውን በመጥቀስ የሚከተለውን ስብሐት እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በመሆን እናቀርባለን፡፡

"ስብሐት ለእግዚአብሔር ወጣኒ ወፈጻሚ ከሃሊ ወገባሬ ኵሉ ሎቱ ይደሉ አኰቴት እስከ ዘመነ ዘመናት በምድር ወበ ሰማያት በባሕር ወበቀላያት ለዓለመ ዓለም አሜን፡-
ለሚችል ለሚጀምር ለሚፈጽም ቻይ ሁሉን ለፈጠረ እግዚአ ብሔር ምስጋና ይድረሰው ለእሱ ከዘመን እስከ ዘመናት በምድርም በሰማይም በባሕርም በጥልቆችም ለዘለዓለሙ ምስጋና ይገባዋል አሜን፡፡"

"እመሂ ስሕትኩ አንትሙ እለ በመንፈስ አርትዕዎ፡- የተሳሳትኩትም ቢኖር እናንተ በመንፈስ ያላችሁ አቃኑት" [102]

እነሣሥቶ ላስጀመረን፤ አስጀምሮ ላስፈጸመን ለእግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይሁን፤ ስብሐት ለአብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን፡፡[103]

ዲያቆን ሰሎሞን ዮሐንስ
0911860113
0111271609
D.N. Solomon Yohannes

102 መዝገበ ሃይማኖት፤ በመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል የድርሰት ክፍል ተዘጋጀ (1959 ዓ. ም.) ገጽ 111፡፡

103 "እግዚኦ ረሰየነ ድልዋነ ከመ ንበል በአኰቴት [illegible]"

www.ethiopianorthodox.org